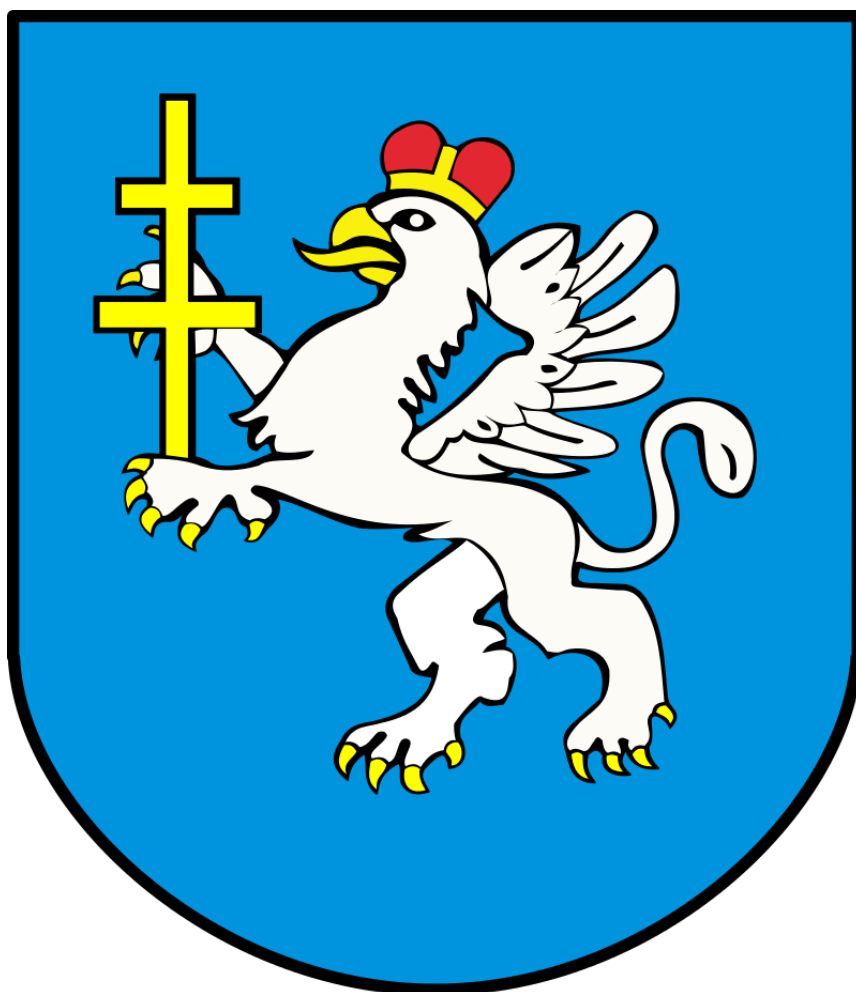




**Strategia Rozwoju Powiatu
Jędrzejowskiego na lata 2021-2027**

Współczesne wyzwania i kierunki zmian społeczno-gospodarczych w obszarze polityki rozwoju na szczeblu europejskim, krajowym, wojewódzkim i powiatowym, spowodowały wzrost roli jednostek samorządu terytorialnego w budowaniu spójnego i sprawnego systemu zarządzania rozwojem.

Proces planowania strategicznego to podstawa efektywnego i ukierunkowanego zarządzania powiatem. Planowanie pomaga nie tylko wydajnie gospodarować zasobami, przewidywać problemy, które mogą pojawić się w przyszłości, ale przede wszystkim w sposób uporządkowany realizować zakładane cele rozwojowe powiatu.

Strategia rozwoju jest najważniejszym dokumentem programowym Powiatu Jędrzejowskiego. Zawiera zbiór celów i planów działania Samorządu Powiatowego, które w perspektywie długookresowej, najbliższych 7 lat, powinny skutecznie oddziaływać na poprawę warunków życia i rozwój Powiatu Jędrzejowskiego. Program powstał z inicjatywy władz lokalnych jako odpowiedź na zmieniające się warunki gospodarcze i społeczne oraz wzrost konkurencyjności otoczenia.

Opracowanie nowego Programu Rozwoju umożliwiło dokonanie analizy porównawczej z latami poprzednimi. Dzięki zewnętrznym środkom finansowym, głównie funduszom Unii Europejskiej, Powiat Jędrzejowski zrealizował wiele inwestycji, m. in. w zakresie poprawy stanu dróg powiatowych, sfery edukacyjnej, bazy sportowo-rekreacyjnej, rewitalizacji zabytków, termomodernizacji budynków.

Istotą strategii jest więc wyznaczenie głównych, najważniejszych kierunków działań długookresowych i opisanie sposobu ich realizacji, które pozwoli na wykorzystanie przedmiotowego dokumentu do wspomagania zarządzania powiatem. Poza wskazaniem głównych obszarów i kierunków działania, strategia określa również, w jaki sposób śledzone będą postępy w jej realizacji i jaki będzie mechanizm ich oceny.

Poprzez niniejszy dokument władze samorządowe informują mieszkańców o stanie i kierunkach rozwoju Powiatu Jędrzejowskiego oraz w jaki sposób będą realizować swoje zadania w najbliższych latach.

Realizacja Strategii Rozwoju Powiatu Jędrzejowskiego na lata 2021-2027 jest zadaniem nie tylko dla władz i administracji powiatu. To wyzwanie dla całej wspólnoty samorządowej. Zgodnie z zapisem misji, realizacja celów i działań Strategii powinna zapewnić dynamiczny i jednocześnie zrównoważony rozwój powiatu, a w ślad za tym, stałe podnoszenie warunków życia obecnych i przyszłych jego mieszkańców.

1.	PRZESŁANKI I ZAŁOŻENIA PROGRAMU	8
1.1	ZAKRES I FUNKCJE STRATEGII	9
2.	DIAGNOZA POWIATU JĘDRZEJOWSKIEGO	12
2.1	OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA POWIATU	12
2.2	UWARUNKOWANIA DEMOGRAFICZNE	16
2.2.1	ZMIANY ZALUDNIENIA.....	16
2.2.2	URODZENIA, ZGONY I PRZYROST NATURALNY	16
2.2.3	MIGRACJE	17
2.2.4	STRUKTURA LUDNOŚCI WEDŁUG WIEKU I PŁCI	18
2.2.5	PROGNOZA DEMOGRAFICZNA	20
2.3	ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE I JEGO OCHRONA	23
2.3.1	RZEŻBA TERENU.....	23
2.3.2	ZASOBY NATURALNE	24
2.3.3	GLEBY.....	25
2.3.4	ZASOBY WODNE	28
2.3.5	WALORY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	31
2.3.6	KLIMAT.....	44
2.3.7	OCHRONA POWIETRZA.....	44
2.3.8	KLIMAT AKUSTYCZNY I POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	47
2.3.9	ANALIZA SWOT	48
2.3.10	GŁÓWNE WYZWANIA.....	50
2.4	DZIEDZICTWO KULTUROWE	51
2.4.1	ZADANIA I KOMPETENCJE POWIATU W ZAKRESIE OCHRONY ZABYTEKÓW I OPIEKI NAD ZABYTEKAMI	51
2.4.2	ZASOBY DZIEDZICTWA I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO POWIATU	52
2.4.3	STAN ZACHOWANIA ZABYTEKÓW NIERUCHOMYCH I ARCHEOLOGICZNYCH	56
2.4.4	ANALIZA SWOT	57

	2.4.5 GŁÓWNE WYZWANIA	58
2.5	INFRASTRUKTURA DROGOWA	59
	2.5.1 SIEĆ DROGOWA I STAN DRÓG.....	59
	2.5.2 NATĘŻENIE RUCHU	64
	2.5.3 ANALIZA SWOT	66
	2.5.4 GŁÓWNE WYZWANIA	66
2.6	ORGANIZACJA TRANSPORTU PUBLICZNEGO.....	67
	2.6.1 KOMUNIKACJA PUBLICZNA	67
	2.6.2 ANALIZA SWOT	68
	2.6.3 GŁÓWNE WYZWANIA	68
2.7	GOSPODARKA I RYNEK PRACY	70
	2.7.1 PODMIOTY GOSPODARCZE	70
	2.7.2 ROLNICTWO.....	72
	2.7.3 RYNEK PRACY.....	74
	2.7.4 POZIOM I STRUKTURA BEZROBOCIA	75
	2.7.5 ANALIZA SWOT	81
	2.7.6 GŁÓWNE WYZWANIA	81
2.8	EDUKACJA.....	83
	2.8.1 ANALIZA SWOT	86
	2.8.2 GŁÓWNE WYZWANIA	86
2.9	POMOC SPOŁECZNA	88
	2.9.1 POMOC I WSPRACIE OSOBOM STARSZYM I NIEPEŁNOSPRAWNYM	90
	2.9.2 POMOC DZIECKU I RODZINIE.....	92
	2.9.3 ANALIZA SWOT	94
	2.9.4 GŁÓWNE WYZWANIA	94
2.10	BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE	96
	2.10.1 ZARZĄDZANIE KRYZYSOWE I BEZPIECZEŃSTWO	96

2.10.2	POLICJA.....	97
2.10.3	STRAŻ POŻARNA.....	98
2.10.4	POWIATOWY RZECZNIK KONSUMENTÓW.....	98
2.10.5	POWIATOWA STACJA SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNA W JĘDRZEJOWIE.....	99
2.10.6	POWIATOWY INSPEKTORAT WETERYNARII W JĘDRZEJOWIE.....	100
2.10.7	ANALIZA SWOT.....	100
2.10.8	GŁÓWNE WYZWANIA.....	101
2.11	OPIEKA ZDROWOTNA.....	102
2.11.1	ANALIZA SWOT.....	105
2.11.2	GŁÓWNE WYZWANIA.....	105
2.12	KULTURA.....	106
2.12.1	ANALIZA SWOT.....	107
2.12.2	GŁÓWNE WYZWANIA.....	108
2.13	SPORT, REKREACJA I TURYSTYKA.....	109
2.13.1	OBIEKTY SPORTOWE NA TERENIE POWIATU.....	111
2.13.2	BAZA NOCLEGOWA.....	112
2.13.3	ANALIZA SWOT.....	115
2.13.4	GŁÓWNE WYZWANIA.....	115
2.14	WIZERUNEK I PROMOCJA.....	116
2.14.1	ANALIZA SWOT.....	118
2.14.2	GŁÓWNE WYZWANIA.....	119
2.15	USŁUGI ADMINISTRACYJNE.....	120
2.15.1	ANALIZA SWOT.....	121
2.15.2	GŁÓWNE WYZWANIA.....	122
2.16	WSPÓŁPRACA SAMORZĄDOWA.....	123
2.16.1	ANALIZA SWOT.....	123
2.16.2	GŁÓWNE WYZWANIA.....	123

2.17	ORGANIZACJE POZARZĄDOWE	124
2.17.1	ANALIZA SWOT	125
2.17.2	GŁÓWNE WYZWANIA.....	125
2.18	SYTUACJA FINANSOWA POWIATU	126
2.18.1	DYNAMIKA DOCHODÓW I WYDATKÓW W LATACH 2014-2019.....	127
2.18.2	PROGNOZA FINANSOWA	130
2.18.3	ANALIZA SWOT	131
2.18.4	GŁÓWNE WYZWANIA.....	132
3.	WYZWANIA I PRIORYTETY ROZWOJU POWIATU JĘDRZEJOWSKIEGO	133
3.1	TRENDY I WYZWANIA ROZWOJU POWIATU	133
3.1.1	WYZWANIA POWIATU JĘDRZEJOWSKIEGO W PERSPEKTYWIE 2027 ROKU	134
3.1.2	WYZWANIA STRATEGICZNE W ŚWIELE ZADAŃ SAMORZĄDU POWIATOWEGO.....	135
4.	MISJA I WIZJA ROZWOJU POWIATU JĘDRZEJOWSKIEGO	137
5.	CELE STRATEGICZNE, OPERACYJNE I DZIAŁANIA POWIATU JĘDRZEJOWSKIEGO...	138
5.1	CEL STRATEGICZNY 1 - OCHRONA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO ORAZ DZIEDZICTWA KULTUROWEGO POWIATU JĘDRZEJOWSKIEGO	140
5.2	CEL STRATEGICZNY 2 - OCHRONA ZDROWIA, WŁĄCZENIE SPOŁECZNE, PORZĄDEK PUBLICZNY I BEZPIECZEŃSTWO OBYWATELI	151
5.3	CEL STRATEGICZNY 3 – WSPARCIE EDUKACJI I RYNKU PRACY	166
5.4	CEL STRATEGICZNY 4 – SPÓJNOŚĆ KOMUNIKACYJNA POWIATU	174
5.5	CEL STRATEGICZNY 5 – INNOWACYJNA I SPRAWNA ADMINISTRACJA, WSPÓŁPRACA SAMORZĄDOWA I KSZTAŁTOWANIE POZYTYWNEGO WIZERUNKU POWIATU JĘDRZEJOWSKIEGO.....	178
6.	PROCES REALIZACJI STRATEGII: WDRAŻANIE, MONITORING I EWALUACJA	182
7.	BADANIE ANKIETOWE I KONSULTACJE SPOŁECZNE.....	186

8.	STRATEGIA ROZWOJU POWIATU JĘDRZEJOWSKIEGO NA LATA 2021-2027 A INNE DOKUMENTY STRATEGICZNE.....	189
8.1	DŁUGOOKRESOWA STRATEGIA ROZWOJU KRAJU „POLSKA 2030. TRZECIA FALA NOWOCZESNOŚCI”	189
8.2	STRATEGIA NA RZECZ ODPOWIEDZIALNEGO ROZWOJU DO ROKU 2020 (Z PERSPEKTYWĄ DO 2030 R.).....	189
8.3	RAPORT POLSKA 2030. WYZWANIA ROZWOJOWE	190
8.4	KONCEPCJA PRZESTRZENNEGO ZAGOSPODAROWANIA KRAJU 2030	191
8.5	KRAJOWA STRATEGIA ROZWOJU REGIONALNEGO 2030.....	192
8.6	STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO 2030+.....	193
8.7	PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO	194
9.	ZAŁĄCZNIKI	196
10.	SPIS TABEL, RYSUNKÓW I WYKRESÓW	214

1. PRZESŁANKI I ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Program Rozwoju Powiatu pn. „Strategia Rozwoju Powiatu Jędrzejowskiego na lata 2021-2027” jest głównym dokumentem programowym tworzącym politykę samorządu powiatowego w zakresie rozwoju społeczno-gospodarczego w określonym horyzoncie czasu. Nakreśla on zakres dla sektorowych programów i projektów realizacyjnych Powiatu. Dotychczasowy „Program Rozwoju Powiatu Jędrzejowskiego” obowiązywał do 2020 roku. W związku z tym zasadnym stała się potrzeba stworzenia nowego dokumentu, który wyznacza długookresowe cele Powiatu oraz uzyskuje dla nich wsparcie społeczne.

Proces budowy Strategii – etapy:

- Założenia Strategii:
 - Określenie sposobów przebiegu tworzenia dokumentu;
- Diagnoza strategiczna:
 - Badania diagnostyczne różnych dziedzin życia społecznego, gospodarczego i środowiska przyrodniczego Powiatu Jędrzejowskiego;
 - Analiza SWOT Powiatu Jędrzejowskiego;
 - Analiza planów i programów rozwoju Powiatu Jędrzejowskiego;
 - Przegląd strategii i programów rozwoju jednostek centralnych (województwo świętokrzyskie, kraj, UE).
- Określenie celów strategicznych:
 - Określenie misji i wizji Powiatu Jędrzejowskiego;
 - Wyznaczenie celów strategicznych i celów operacyjnych rozwoju Powiatu Jędrzejowskiego;
 - Wyznaczenie działań strategicznych z uwzględnieniem realizatorów i źródeł finansowania;
 - Opracowanie sposobów wdrażania, monitorowania i ewaluacji Strategii.
- Konsultacje projektu Strategii:
 - Poddanie dokumentu konsultacjom społecznym;
 - Analiza wniosków i uwag do Strategii;
 - Opracowanie ostatecznej wersji dokumentu Strategii.
- Zatwierdzenie Strategii:
 - Przyjęcie Strategii przez Radę Powiatu w Jędrzejowie.

„Strategia Rozwoju Powiatu Jędrzejowskiego na lata 2021-2027” (dalej *Strategia*) opierać się będzie na konkretnych celach, których osiągnięcie będzie prowadzić do wymaganego efektu. Cele te łącznie będą składać się na uzupełniający się plan rozwoju Powiatu. Na przyszłość niebagatelny wpływ ma szczegółowe planowanie oraz przestrzeganie i realizowanie wytycznych zaprezentowanych w niniejszym dokumencie. Jasne cele, które są efektem pracy wielu zaangażowanych ludzi pozwalają na jak najdoskonalszą realizację założeń. Tworzenie *Strategii* wdrażanie z dokładnym określeniem warunków, na jakich mają się odbywać poszczególne zadania oraz zaangażowanie ludzi do tworzenia wspólnego dobra ma na celu podniesienie poziomu zaspokajania potrzeb mieszkańców. Powiat, ze względu na swoje specyficzne ułożenie w organizacji życia samorządowego w Polsce ma w zakresie swoich obowiązków wiele odpowiedzialnych zadań. Bez właściwego planowania, antycypacji przyszłych trendów, niektóre z nich, takie jak np. organizacja szkolnictwa zawodowego czy system komunikacji nie będą służyć mieszkańcom. Stąd waga planowania dla właściwego gospodarowania budżetami.

Strategia dotyczy sfer i tematów, które są przedmiotem interwencji publicznej i odnosi się do zadań i kompetencji samorządu. Definiuje cele dla działań, wskazuje zakres i formy współpracy. Przyjęta i wdrażana *Strategia* pozwoli nie tylko efektywnie prowadzić politykę rozwoju Powiatu, ale także będzie zasadniczym dokumentem umożliwiającym skorzystanie z licznych instrumentów finansowych wspierających rozwój lokalny i regionalny, w tym pochodzących z perspektywy finansowej Unii Europejskiej.

Ze względu na naturalną potrzebę tworzenia dokumentów o charakterze strategicznym dla różnych obszarów aktywności przyjęto zasadę otwartości niniejszego dokumentu. Zmiany, uzupełnienia i modyfikacje polegać będą mogły zarówno na poprawianiu wprost dokumentu bazowego, jak i na dołączaniu innych dokumentów, jako uzupełnień *Strategii*. Podsumowując niniejszy dokument ma charakter otwarty i nie zamyka się przed zmianami oraz wprowadzaniem nie ujętych w aktualnej wersji dokumentu rozwiązań.

1.1 ZAKRES I FUNKCJE STRATEGII

„Strategia Rozwoju Powiatu Jędrzejowskiego na lata 2021-2027” podzielona jest na dwa obszary:

- Diagnostyczny – opisujący stan, dynamikę oraz wyzwania i priorytety rozwoju Powiatu;

- Normatywny – przedstawiający wizję, cele i działania rozwoju Powiatu wraz z zasadami ich wdrażania.

W pierwszym obszarze „Strategia Rozwoju Powiatu Jędrzejowskiego na lata 2021-2027” zawiera diagnozę sytuacji społeczno-gospodarczej Powiatu. Diagnozę stworzono dla 18 obszarów, związanych z procesem funkcjonowania Powiatu:

- Położenie i struktura administracyjna Powiatu;
- Aktualna i prognozowana sytuacja demograficzna;
- Środowisko przyrodnicze;
- Dziedzictwo kulturowe;
- Infrastruktura drogowa;
- Organizacja transportu publicznego;
- Gospodarka i rynek pracy;
- Edukacja;
- Pomoc społeczna;
- Bezpieczeństwo publiczne;
- Opieka zdrowotna;
- Kultura;
- Sport, rekreacja i turystyka
- Wizerunek i promocja;
- Usługi administracyjne;
- Współpraca samorządowa;
- Organizacje pozarządowe;
- Sytuacja finansowa Powiatu.

Podczas tworzenia diagnoz strategicznych dla każdego z obszarów korzystano z oficjalnych statystyk GUS i danych źródłowych Starostwa Powiatowego w Jędrzejowie. Każdy z obszarów, w swoim zakresie, podsumowany został analizą SWOT Powiatu w perspektywie najbliższych kilkunastu lat. Na ich podstawie zostały przedstawione wyzwania jakie stoją przed samorządem powiatowym oraz priorytety w procesie długofalowej interwencji.

„Strategia Rozwoju Powiatu Jędrzejowskiego na lata 2021-2027” jest dokumentem przeznaczonym nie tylko do władz, administracji i mieszkańców, ale także do organizacji pozarządowych oraz jednostek administracji publicznej wszystkich szczebli. *Strategia* jest w pełni zbieżna z dokumentami strategicznymi szczebla wojewódzkiego i krajowego. Niniejszy

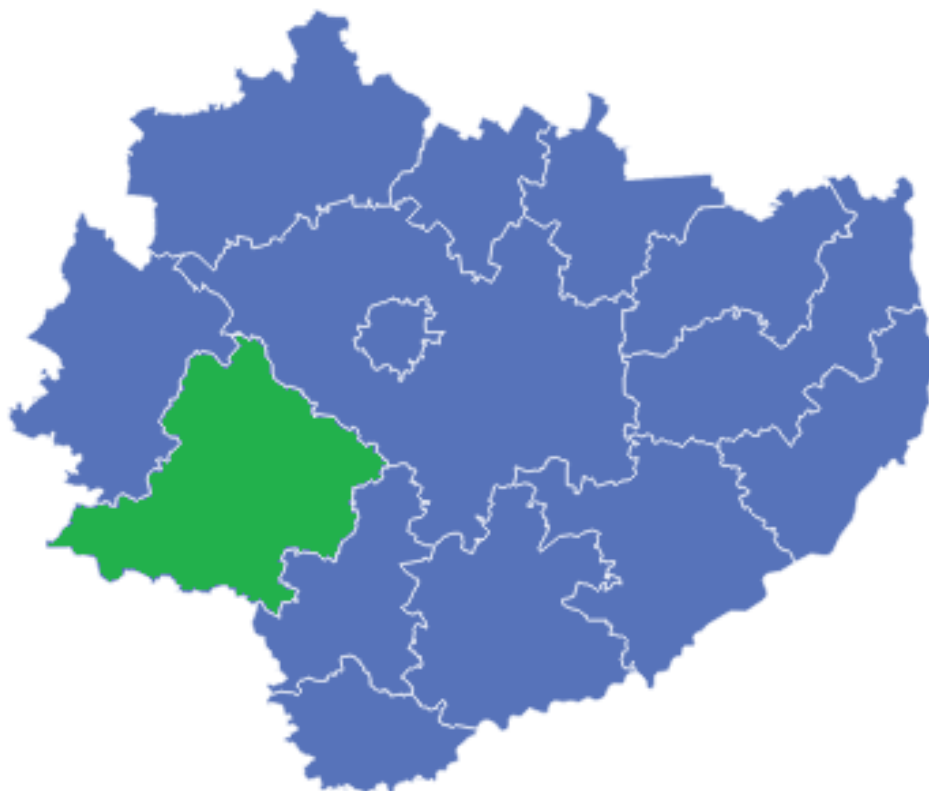
dokument będzie systematycznie monitorowany i poddawany ewaluacji. Pomoże to uniknąć dezaktualizacji wyzwań określonych w *Strategii* w czasie jego obowiązywania.

2. DIAGNOZA POWIATU JĘDRZEJOWSKIEGO

2.1 OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA POWIATU

Powiat Jędrzejowski położony jest w południowo-zachodniej części województwa świętokrzyskiego. Powiat jest jednym z trzynastu powiatów ziemskich funkcjonujących w województwie świętokrzyskim. Powiat graniczy z:

- Powiatem Pińczowskim od strony południowo-wschodniej;
- Powiatem Kieleckim od strony północno-wschodniej;
- Powiatem Włoszczowskim od strony północno-zachodniej;
- Powiatem Miechowskim (woj. małopolskie) od strony południowej;
- Powiatem zawierciańskim (woj. śląskie) od strony zachodniej.



Rys. 1 Powiat Jędrzejowski na mapie województwa świętokrzyskiego
źródło: pkw.gov.pl

Powiat Jędrzejowski zajmuje powierzchnię 1.257 km² (125.696 ha) co stanowi 10,73% powierzchni województwa i 0,40% powierzchni kraju. W 2020 roku zamieszkanym był przez

84.908 osób¹ (6,93% ludności województwa i 0,22% ludności kraju). Powiat tworzy 9 gmin. Cztery gminy miejsko-wiejskie (Jędrzejów, Małogoszcz, Sędziszów i Wodzisław) oraz 5 gmin wiejskich (Imielno, Nagłowice, Oksa, Słupia i Sobków). Pod względem powierzchni i liczby mieszkańców największą gminą Powiatu jest gmina Jędrzejów.

Tabela 1 Powierzchnia i ludność gmin Powiatu Jędrzejowskiego w 2020 roku

Jednostka	Status jednostki	Powierzchnia [km ²]	Ludność	Gęstość zaludnienia [os/km ²]
Powiat Jędrzejowski	Powiat ziemski	1 257	84 908	68
Imielno	wiejska	101	4 301	43
Jędrzejów	miejsko-wiejska	227	27 715	122
Małogoszcz	miejsko-wiejska	146	11 495	79
Nagłowice	wiejska	117	4 867	41
Oksa	wiejska	91	4 533	50
Sędziszów	miejsko-wiejska	146	12 352	85
Słupia	wiejska	108	4 278	39
Sobków	wiejska	144	8 474	59
Wodzisław	miejsko-wiejska	177	6 893	39

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Sieć osadniczą Powiatu Jędrzejowskiego tworzy 208 sołectw i 4 miasta. Siedzibą władz Powiatu jest miasto Jędrzejów. Powiat położony jest w stosunkowo niewielkiej odległości od dużych aglomeracji miejskich: Kielce, Częstochowa, Katowice czy Kraków.

Tabela 2 Sieć osadnicza w Powiecie Jędrzejowskim (miasta i sołectwa)

Gmina	Miasta	Sołectwa
Imielno		Bełk, Borszowice, Dalechowy, Działyń, Grudzyń, Helenówka, Imielnica, Imielno, Jakubów, Karczunek, Kawęczyn, Mierzwin, Motkowice, Opatkowice Cysterskie + Opatkowice Pojałowskie, Opatkowice Drewniane, Opatkowice Murowane, Rajchotka, Sobowice, Stawy, Wygoda, Zegartowice ² (21)
Jędrzejów	Jędrzejów	Borki, Borów, Brus, Brynica Sucha, Cierno-Zasosie, Chorzewa, Chwaście, Diament, Gozna, Ignacówka, Jasionna, Książ-Skroniów, Kulczyzna, Lasków, Łcin, Ludwinów, Łączyn, Łysaków Kawęczyński, Łysaków Drugi, Łysaków pod Lasem, Mnichów, Piaski, Podchojny, Podlaszcze, Potok Mały, Potok Wielki, Przysław, Przysław Mały, Przysów, Raków, Skroniów, Sudół, Węglanec, Wilanów, Wolica, Wólka, Zagaje ³ (37)
Małogoszcz	Małogoszcz	Bocheniec, Henryków, Karsznice, Kozłów, Lasochów, Leśnica, Lipnica, Ludwinów, Mieronice, Mniszek, Rembieszyce, Wiśnicz, Wola Tesserowa, Wrzosówka, Wygnanów, Zakrucze, Złotniki, Żarczyce Duże, Żarczyce Małe ⁴ (19)
Nagłowice		Brynica Mokra, Caców, Chycza-Brzóstki, Cierno-Żabieniec, Deszno, Jaronowice, Kuźnice, Nagłowice, Nowa Wieś, Rakoszyń, Rejowiec, Ślęcin, Trzciniec, Warzyn Pierwszy, Warzyn Drugi, Zagórze, Zdanowice ⁵ (17)
Oksa		Błogoszów, Lipno, Nowe Kanice, Oksa, Pawężów, Popowice, Rembiechowa, Rzeszówek, Stare Kanice, Tyniec, Tyniec Kolonia, Węgleszyn, Węgleszyn-Dębina, Węgleszyn-Ogrody, Zakrzów, Zalesie ⁶ (16)
Sędziszów	Sędziszów	Aleksandrów, Białowieża, Boleścice, Borszowice, Bugaj, Czekaj-Krzewów, Czepiec, Gniewięcin, Grązów, Jeżów, Klimontów, Klimontówek, Krzęcice, Łowinia,

¹ Źródło: GUS

² Źródło: <http://imielno.pl/solectwa-2/>

³ Źródło: http://www.jedrzejow.eobip.pl/bip_jedrzejow/index.jsp?place=Menu02&news_cat_id=339&layout=1&page=0

⁴ Źródło: http://www.malogoszcz.eobip.pl/bip_malogoszcz/index.jsp?place=Menu02&news_cat_id=39&layout=1&page=0

⁵ Źródło: <https://naglowice.pl/solectwa/>

⁶ Źródło: <https://oksa.biuletyn.net/?bip=1&cid=158&bsc=N>

		Marianów, Mierzyn, Mstyczów, Pawłowice, Piła, Piołunka, Pod zadek, Przełaj, Przełaj-Czepiecki, Słaboszowice, Sosnowiec, Swaryszów, Szafas, Tarnawa, Wojciechowice, Zielonki, Zagaje ⁷ (31)
Słupia		Dąbrowica, Jasieniec, Nowa Wieś, Nowy Węgrzynów, Obiechów, Rawka, Raszków, Rożnica, Sieńsko, Słupia, Sprowa, Stary Węgrzynów, Wielkopole, Wywła ⁸ (14)
Sobków		Bizorenda, Brzegi, Brzeźno, Choiny, Chomentów, Jawór, Karsy, Korytnica, Lipa, Miąsowa, Mokrsko Dolne, Mokrsko Górne, Mzurowa, Niziny, Nowe Kotlice, Osowa, Sobków, Sokołów Dolny, Sokołów Górny, Staniowice, Stare Kotlice, Szczepanów, Wierzbi ca, Wólka Kawęcka, Żerniki ⁹ (25)
Wodzisław	Wodzisław	Brzeście, Brzezinki, Dębiana, Droblin, Folga Pierwsza, Jeziorki, Judasze, Kaziny, Klemencice, Konary, Kowalów Dolny, Kowalów Górny, Krężoły, Łany, Laskowa, Lubcza, Ludwinów, Mieronice, Mierzawa, Nawarzyce, Niegosławice, Nowa Olszówka, Olbrachcice, Pękostaw, Piotrkowice, Piskorzowice, Podlesie, Pokrzywnica, Promyk, Przewody, Przyłęczek, Przyłęk, Przyrąb, Sadki, Sielec, Stara Olszówka, Strzeszkowice, Świątniki, Wodacz, Wola Lubecka, Września, Zarzecze ¹⁰ (42)

Źródło: Opracowanie własne



Rys. 2 Powiat Jędrzejowski – gminy

źródło: https://pl.wikipedia.org/wiki/Powiat_Jędrzejowski#/media/Plik:Jędrzejów_C3%B3w_County_administrative_map-PL.svg

⁷ Źródło: <https://bip.siedziszow.pl/?c=mdTresc-cmPokaz-6>

⁸ Źródło: <http://bip.slupia.pl/?c=mdTresc-cmPokaz-86>

⁹ Źródło: <https://sobkow.biuletyn.net/?bip=1&cid=51&bsc=N>

¹⁰ Źródło: <http://wodzislaw.biuletyn.net/?bip=1&cid=1260&bsc=N>

Powierzchnia 1 257 km² – stawia Powiat Jędrzejowski na 2 miejscu w gronie powiatów ziemskich województwa świętokrzyskiego. Ze względu na liczbę mieszkańców – ponad 85 tys. – Powiat Jędrzejowski jest 5 najbardziej zaludnionym powiatem województwa. Na wykonanie zadań, samorząd rozporządza dochodami w wysokości ponad 98 mln zł rocznie (2019 r.). Po stronie wydatków największe sumy przekazywane są na oświatę, opiekę wychowawczą, pomoc społeczną, ochronę zdrowia oraz drogi powiatowe. Kierunki działania samorządu powiatowego dotyczą także m.in. spraw edukacji publicznej, promocji i ochrony zdrowia, pomocy społecznej, dróg publicznych, ochrony środowiska i przyrody, porządku publicznego i bezpieczeństwa, przeciwdziałania bezrobociu oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy.

Tabela 3 Podstawowe dane dla Powiatu Jędrzejowskiego (2020 r.)

Powierzchnia	1 257 km ²
Liczba mieszkańców	84 908 os.
Gęstość zaludnienia	68 os/km ²
Dochody Powiatu (2019 r.)	98 678 633,19 zł
Średnie dochody Powiatu na 1 mieszkańca (2019 r.)	1 150,68 zł
Liczba podmiotów gospodarczych (REGON)	7 005
Liczba spółek z kapitałem zagranicznym	88

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

W rankingu Związku Powiatów Polskich Powiat Jędrzejowski, w swoich kategoriach, w 2021 roku zajął 14 miejsce. Ocenie zostały poddane następujące obszary: działania proinwestycyjne i prorozwojowe, rozwiązania poprawiające jakość obsługi mieszkańca oraz funkcjonowania jednostki samorządu terytorialnego, rozwój społeczeństwa informacyjnego, rozwój społeczeństwa obywatelskiego, promocja rozwiązań z zakresu ochrony zdrowia i pomocy społecznej, promocja rozwiązań z zakresu edukacji, kultury i sportu, wspieranie działań na rzecz gospodarki rynkowej, promocja rozwiązań ekoenergetycznych i proekologicznych, współpraca krajowa i międzynarodowa, działania promocyjne. Wyżej wymienione obszary (a także inne), zdiagnozowano w następnych rozdziałach niniejszego dokumentu.

2.2 UWARUNKOWANIA DEMOGRAFICZNE

W Powiecie Jędrzejowskim od kilkunastu lat zachodzą intensywne procesy demograficzne. Mają one istotny wpływ na rozwój przestrzenny, społeczny i gospodarczy. Spadek liczby ludności bardzo znacząco oddziałuje na kwestie związane z zarządzaniem publicznym, wskazując władzom samorządu Powiatu Jędrzejowskiego nowe wyzwania rozwojowe.

2.2.1 ZMIANY ZALUDNIENIA¹¹

Według danych GUS (stan na 31.12.2020 r.) Powiat Jędrzejowski zamieszkiwało 84.908 osób, w tym: 42.937 kobiet oraz 41.971 mężczyzn. W ciągu 5 lat w stosunku do 2015 r., populacja Powiatu zmniejszyła się o 2.233 osoby. W związku z systematycznym spadkiem liczby ludności, gęstość zaludnienia w Powiecie Jędrzejowskim zmalała w badanym okresie z 69 do 68 osób na km². Największy odpływ mieszkańców zanotowała gmina Nagłowice (prawie 4%), a najmniej gmina Sobków (około 0,7%).

Tabela 4 Liczba ludności i gęstość zaludnienia w Powiecie Jędrzejowskim w latach 2015-2020

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Ogółem	87 141	86 886	86 560	86 076	85 379	84 908
Mężczyźni	43 145	43 012	42 823	42 592	42 278	41 971
Kobiety	43 996	43 874	43 737	43 484	43 101	42 937
Gęstość zaludnienia [os/km ²]	69	69	69	68	68	68

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Tabela 5 Dynamika zmian zaludnienia w Powiecie Jędrzejowskim w latach 2015-2020

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Dynamika 2014-2019 (2014=100%)
Powiat Jędrzejowski	87 141	86 886	86 560	86 076	85 379	84 908	97,44
Imielno	4 450	4 451	4 420	4 404	4 338	4 301	96,65
Jędrzejów	28 584	28 446	28 324	28 095	27 898	27 715	96,96
Małogoszcz	11 670	11 675	11 626	11 621	11 536	11 495	98,50
Nagłowice	5 064	5 026	4 993	4 956	4 915	4 867	96,11
Oksa	4 610	4 586	4 605	4 598	4 574	4 533	98,33
Sędziszów	12 681	12 679	12 599	12 555	12 413	12 352	97,41
Słupia	4 381	4 361	4 360	4 336	4 290	4 278	97,65
Sobków	8 536	8 526	8 533	8 491	8 466	8 474	99,27
Wodzisław	7 165	7 136	7 100	7 020	6 949	6 893	96,20

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

2.2.2 URODZENIA, ZGONY I PRZYROST NATURALNY

Liczba urodzeń w Powiecie Jędrzejowskim od 2015 roku konsekwentnie maleje. W 2020 roku urodziło się o 86 dzieci mniej niż w 2015 roku. Liczba zgonów w badanym okresie pozostawała

¹¹ Dane GUS dotyczą osób zameldowanych w gminie. Gminy posiadają także własne dane dotyczące liczby mieszkańców według „deklaracji śmieciowych”. Z uwagi na konieczność zachowania zasady porównywalności, w analizach dynamiki i struktury ludności w Powiecie Jędrzejowskim przyjęto oficjalne dane GUS.

na podobnym poziomie (z niewielkimi wahaniami). Wyjątkiem jest rok 2020 gdzie liczba zgonów wyraźnie wzrosła – jest to prawdopodobnie spowodowane pandemią COVID-19 i związaną z nią większą umieralnością na obszarze całego kraju.

Takie uwarunkowania z demograficznego punktu widzenia są bardzo niekorzystne. Przewaga zgonów nad urodzeniami oznacza ujemny przyrost naturalny (-6,0 na 1000 osób). Z pewnością za pozytyw w latach 2015-2019 uznać należy zwiększenie się dzietności kobiet (liczby dzieci przypadających na kobietę w wieku prokreacyjnym) z 1,203 w 2015 r. do 1,235 w 2019 r. W dalszym ciągu jednak stan ten nie jest zadowalający, ponieważ nie zapewnia tzw. prostej zastępowalności pokoleń, która występuje, gdy dzietność kobiet wynosi co najmniej 2,1.

Tabela 6 Urodzenia, zgony i przyrost naturalny w Powiecie Jędrzejowskim w latach 2015-2020

Wskaźniki	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Urodzenia żywe	793	821	813	794	682	707
Zgony	1 058	976	1 000	1 043	1 014	1 217
Przyrost naturalny	-265	-155	-187	-249	-332	-510
Współczynnik przyrostu naturalnego (na 1 000 os.)	-3,0	-1,8	-2,2	-2,9	-3,9	-6,0
Dzietność kobiet (świętokrzyskie)	1,181	1,203	1,258	1,262	1,235	1,177

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

2.2.3 MIGRACJE

Kolejnym znaczącym bodźcem, wpływającym na liczbę ludności są migracje ludności. Powiat Jędrzejowski jest obszarem, w którym liczba emigrantów jest znacznie większa niż liczba imigrantów. W 2020 roku na terenie Powiatu zameldowały się 353 osoby, w tym 218 z miast i 135 ze wsi. W tym samym roku wymeldowało się ogółem 456 osób. W badanym okresie saldo migracji było niezmiennie ujemne, w 2020 roku wynosiło -103. Przyrost rzeczywisty (suma przyrostu naturalnego i salda migracji) w 2020 r. był także ujemny i wynosił -613 osób. Stwierdzić należy, że spadek zaludnienia Powiatu w 17% odpowiadają migracje, a w 83% przyrost naturalny.

Tabela 7 Migracje w Powiecie Jędrzejowskim w latach 2015-2020

Wskaźniki	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Zameldowania ogółem	317	325	342	383	339	353
Zameldowania z miast	196	202	180	239	220	218
Zameldowania ze wsi	121	123	162	144	119	135
Wymeldowania ogółem	563	523	532	591	673	456
Wymeldowania do miast	397	348	343	394	445	307
Wymeldowania na wieś	166	175	189	197	228	149
Saldo migracji	-246	-198	-190	-208	-334	-103
Przyrost rzeczywisty	-511	-353	-377	-457	-666	-613

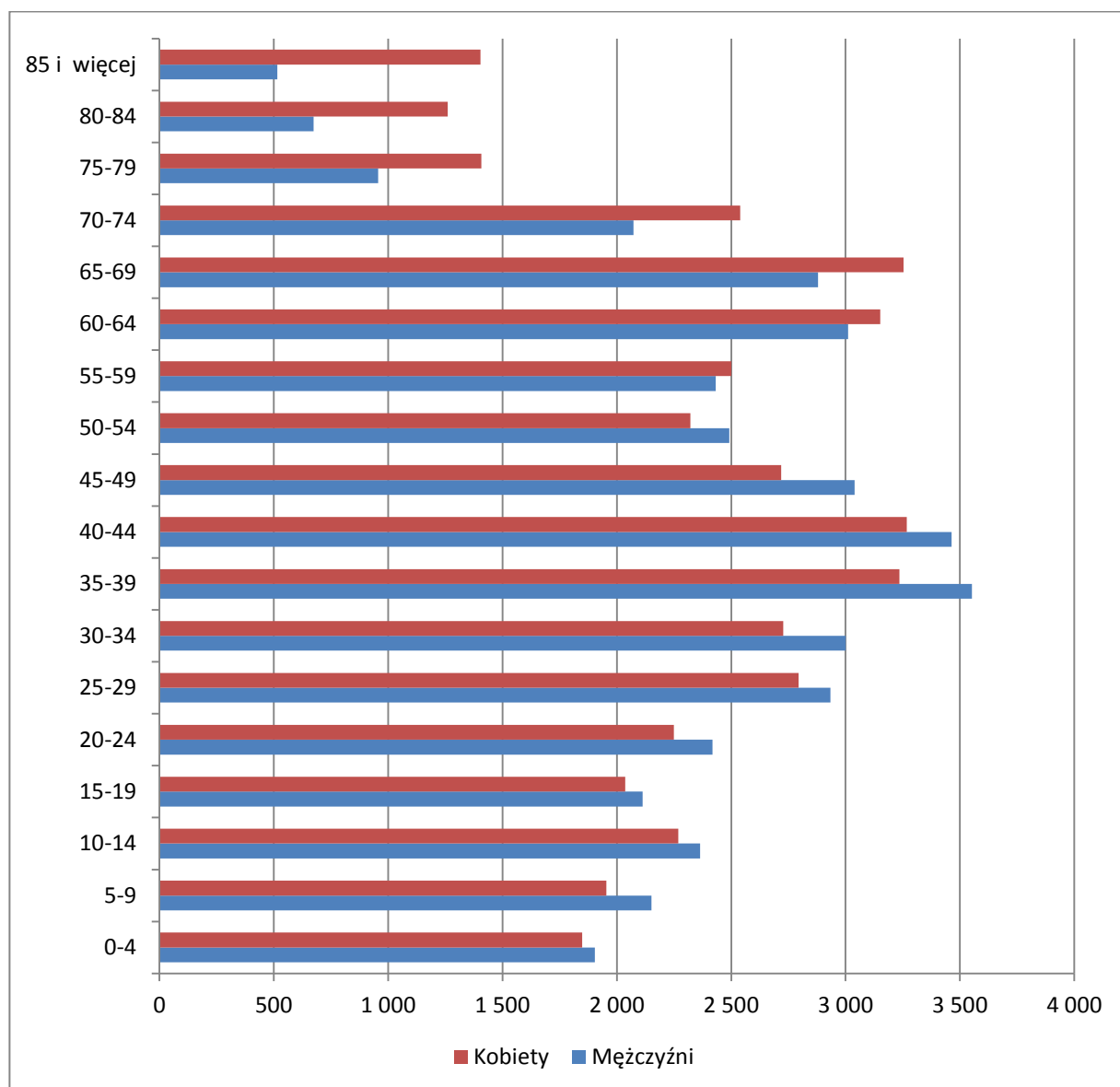
Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

2.2.4 STRUKTURA LUDNOŚCI WEDŁUG WIEKU I PŁCI

Z obecnego stanu rozwoju demograficznego w Powiecie Jędrzejowskim wywnioskować można, że potęgować się będzie starzenie się społeczeństwa. W latach 2010-2020 w wiek emerytalny weszli mieszkańcy urodzeni w powojennym wyżu demograficznym z lat 50. W Powiecie podwyższa się długość oczekiwanego trwania życia. W chwili obecnej, mieszkańiec Powiatu Jędrzejowskiego średnio dożywa 78 lat (kobiety – 82,2 lata, mężczyźni – 73,8 lat).

Jeśli spojrzeć na strukturę płci w Powiecie Jędrzejowskim to przeważają kobiety. Liczba kobiet przypadająca na 100 mężczyzn (wskaźnik feminizacji) w 2020 r. wynosiła 102 i była nieco niższa niż w całym kraju (107) i w województwie świętokrzyskim (105). W 2020 r. w Powiecie urodziło się więcej chłopców niż dziewczynek (o 79). W grupach wiekowych do 54 lat przeważają mężczyźni. W starszych grupach wiekowych, widoczna jest znaczna przewaga kobiet nad mężczyznami.

Z wykresu 1 można wywnioskować, że w Powiecie Jędrzejowskim dość duży udział w populacji stanowią dzieci i młodzież. Jest to sytuacja pożądana, ponieważ zapewnia względną zastępowalność pokoleń. Z uwagi na wydłużanie się przeciętnego trwania życia należy spodziewać się w najbliższych latach, stałego wzrostu liczby osób starszych. W latach 2015-2020 liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym maleje. Ma to z pewnością związek ze spadającą liczbą urodzeń. Liczba osób w wieku produkcyjnym także spada. Z kolei grupa osób w wieku poprodukcyjnym systematycznie powiększa się. Te informacje oraz fakt, że w przyszłości grupa osób w wieku poprodukcyjnym będzie licznie zasilana przez grono osób znajdujących się aktualnie w wieku produkcyjnym, świadczy o tym, że prognozy demograficzne dla Powiatu Jędrzejowskiego wyglądają mało korzystnie. Jest to sytuacja identyczna z sytuacją kraju. Z pewnością powyższe tendencje będą wymagały przystosowania usług społecznych do potrzeb seniorów.



Wykres 1 Struktura ludności wg płci i wieku w Powiecie Jędrzejowskim w 2020 r.
źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

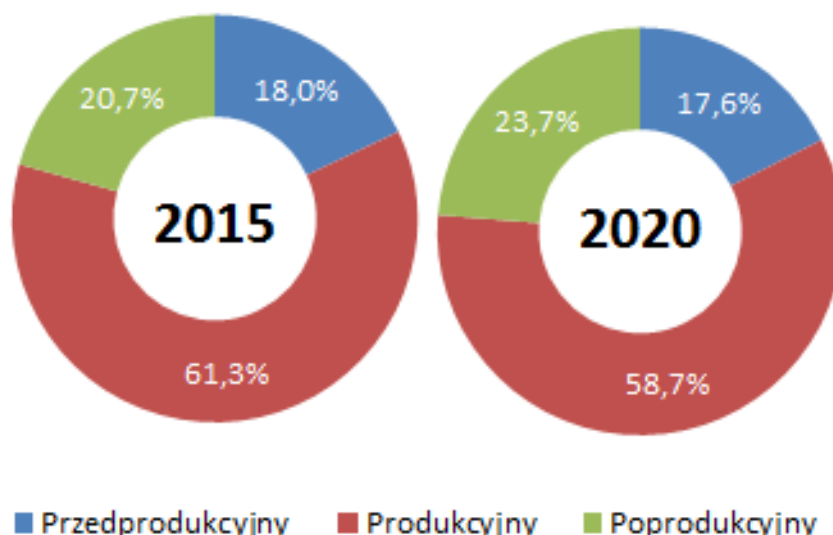
Liczba ludności w Powiecie w wieku przedprodukcyjnym, w latach 2015-2020, spadła o 764 osoby czyli o prawie 5%. Największy spadek zanotowano w gminie Sędziszów (prawie 7%) a najmniejszy w gminie Sobków (nieco ponad 2%). W żadnej z gmin liczba ludności w tej grupie wiekowej nie wzrasta. Od 2015 roku grono mieszkańców Powiatu w wieku produkcyjnym zmniejszyło się o 3.579 osób – czyli o prawie 7%. We wszystkich gminach Powiatu notuje się spadek liczby mieszkańców w tym przedziale wiekowym. Największy nastąpił w gminie Wodzisław (prawie 9%) a najmniejszy w gminie Sobków (około 4%). Inaczej sytuacja wygląda z liczbą mieszkańców w wieku poprodukcyjnym. W tym przypadku zanotowano wzrost o 2.110 osób (prawie 12%). Największa liczba seniorów przybyła w gminie Sędziszów (wzrost o prawie 18%). Wskaźnik obciążenia demograficznego ludności (liczba osób

w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym) w Powiecie Jędrzejowskim wzrósł z 33,7 (2015 r.) do 40,3 (2020 r.).

Tabela 8 Liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w Powiecie Jędrzejowskim w latach 2015-2020

Ludność w wieku	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Przedprodukcyjnym	15 698	15 540	15 404	15 310	15 023	14 934
Produkcyjnym	53 440	52 865	52 194	51 348	50 503	49 861
Poprodukcyjnym	18 003	18 481	18 962	19 418	19 853	20 113

źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS



Wykres 2 Struktury wieku ludności według ekonomicznych grup wieku w Powiecie Jędrzejowskim w 2015 r. i 2020 r.
źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Z powyższej analizy wywnioskować można, że sytuacja pod względem skali i dynamiki procesów demograficznych w Powiecie Jędrzejowskim jest zbliżona do sytuacji w województwie świętokrzyskim, a także w całym kraju. W ostatnich 6 latach w Powiecie następuje spadek liczby ludności, ma miejsce ujemny przyrost naturalny i ujemny wskaźnik salda migracji. Względnie młodej populacji Powiatu wtóruje bardzo szybki proces starzenia się społeczności.

2.2.5 PROGNOZA DEMOGRAFICZNA

Przygotowana w 2017 r. przez Główny Urząd Statystyczny „Prognoza ludności gmin na lata 2017-2030” sygnalizuje, że w najbliższych latach na terenie Powiatu Jędrzejowskiego zachodzić będą wzmożone procesy demograficzne, które doprowadzać będą do dalszego spadku liczby mieszkańców Powiatu.

Tabela 9 Liczba ludności ogółem oraz w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w Powiecie Jędrzejowskim w 2020 r. i 2030 r. (prognoza)

Ludność w wieku	2019	2030	Różnica [%]
Przedprodukcyjnym	14 934	13 635	-8,70%
Produkcyjnym	49 861	46 135	-7,47%
Poprodukcyjnym	20 113	21 680	+7,79%
Razem	84 908	81 480	-4,04%

źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Według prognozy GUS na obszarze Powiatu Jędrzejowskiego oczekiwać należy:

- Zmniejszenia liczby ludności (w stosunku do roku 2020) o 3.428 osób (o 4,04%);
- Spadku liczby ludności w Powiecie w wieku przedprodukcyjnym (o 8,70%) i produkcyjnym (o 7,47%);
- Wzrostu udziału w populacji osób w wieku poprodukcyjnym (o 7,79%).

Pozwala to na wysunięcie wniosku, że najłabszymi stronami demografii Powiatu są m.in.:

- Zmniejszający się poziom urodzeń;
- Zmniejszający się udział ludności w wieku produkcyjnym,
- Ujemny przyrost naturalny;
- Ujemne saldo migracji;
- Niekorzystne prognozy demograficzne na kolejne 10 lat.

Bardzo niepożądanym pod względem demograficznym zjawiskiem, mogącym nasilić i uwidocznąć się w najbliższych latach w Powiecie Jędrzejowskim, jest przyrost liczby ludzi starszych w ogólnej populacji Powiatu (z 23,7% w 2020 r. do 26,6% w 2030 r.) – starzenie się społeczeństwa.

Takie zmiany struktur wieku populacji w Powiecie Jędrzejowskim, będą miały duże znaczenie w sposobie zarządzania sferą usług publicznych. Starzenie się społeczeństwa obciąża m. in. zwiększenie nakładów na sferę związaną z zapewnieniem opieki osobom starszym. Spadek liczby mieszkańców zobowiązuje władze do tworzenia możliwości odwrócenia niekorzystnego trendu. Malejąca liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym może spowodować regres w rozwoju rynku pracy. Opisane procesy demograficzne znacznie wpłyną na potrzeby społeczeństwa lokalnego w zakresie dostępności do usług publicznych (edukacyjnych, zdrowotnych, sportowo-rekreacyjnych, administracyjnych itd.). Odpowiedzialność związana z zaspokojeniem tych potrzeb w większości spocznie na władzach publicznych, które zmuszone będą do podejmowania wspólnych działań w aspekcie gminnym i powiatowym. Zmieniające się potrzeby społeczne i przede wszystkim sposoby w jaki zostaną zaspokojone z pewnością

wpłyną na konkurencyjność Powiatu Jędrzejowskiego, ale głównie na jakość życia mieszkańców.

2.3 ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE I JEGO OCHRONA

W niniejszym rozdziale zobrazowano środowisko naturalne Powiatu tak, aby w części kierunkowej dokumentu zaprezentować propozycje działań, które Powiat powinien realizować w celu ochrony swoich zasobów środowiskowych.

2.3.1 RZEŻBA TERENU

Według podziału fizyczno-geograficznego, opracowanego przez Jerzego Kondrackiego, Powiat Jędrzejowski leży w obrębie megaregionu *Pozaalpejska Europa Środkowa*, prowincji *Wyżyny Polskie*, podprowincji *Wyżyna Małopolska*, dwóch makroregionów *Wyżyna Przedborska* i *Niecka Nidziańska* oraz w granicach sześciu mezoregionów: *Niecka Włoszczowska*, *Pasma Przedborsko-Małopolskie*, *Płaskowyż Jędrzejowski*, *Garb Wodzisławski*, *Dolina Nidy* i *Wyżyna Mlechowska*.

Powiat Jędrzejowski leży w południowo-zachodniej części województwa świętokrzyskiego. Na południe rozciąga się pas wyżyn, a na północ pas starych gór, z których w najbliższym sąsiedztwie znajdują się:

- na południowym zachodzie Wyżyna Krakowsko-Częstochowska,
- na południowym wschodzie Wyżyna Kielecko-Sandomierska.

Oddziela je od siebie obszar Niecki Nidziańskiej – obszernego zapadliska tektonicznego. Jego teren jest odwadniany siecią rzeczną w kierunku Wisły, poprzez główną rzekę Nidę, od której wzięło nazwę Ponidzie. Krajobraz Ponidzia jest bardzo zróżnicowany. W zachodniej części dominują lessowe wzgórza Garbu Wodzisławskiego z dużym udziałem obszarów leśnych, natomiast północną część Ponidzia zajmuje Płaskowyż Jędrzejowski, charakteryzujący się wydłużonymi, łagodnie zaokrąglonymi wzgórzami.

Teren Powiatu z geologicznego punktu widzenia jest pochodzenia jurajskiego. Pokryty jest utworami kredy środkowej i górnej. Głównie mamy tu margiel kredowy, który tworzy płaskowzgórza, a tam gdzie nie jest pokryty utworami lodowcowymi daje podstawę do rozwoju rędzin.

Zróżnicowanie litologiczne i morfologiczne obszaru województwa świętokrzyskiego spowodowało dużą zmienność rodzajową gleb. Na rozwój pokrywy glebowej obszaru powiatu wywarły również wpływy warunki klimatyczne, wodne organizmy żywe oraz działalność człowieka.

2.3.2 ZASOBY NATURALNE

Zasoby złóż kopalin na terenie Powiatu Jędrzejowskiego są pochodną budowy geologicznej tego obszaru. Wieloletnie prace geologiczne pozwoliły na udokumentowanie, a następnie na gospodarcze wykorzystanie udokumentowanych złóż kopalin. Teren Powiatu Jędrzejowskiego zasobny jest w surowce inne (skalne), do których należy zaklasyfikować: kamienie łamane i bloczne (inaczej budowlane i drogowe), piaski i żwiry, piaski kwarcowe, wapienie i margle dla przemysłu wapienniczego i cementowego, rzadziej występują bentonity, krzemienie oraz piaski kwarcowe.

Tabela 10 Wykaz złóż na terenie Powiatu Jędrzejowskiego

Lp.	Nazwa złoża	Kopalina	Stan zag. złoża ¹²	Zasoby geologiczne bilansowe	Zasoby przemysłowe	Wydobycie
1.	Jawor	Bentonity	R	360 tys. t	-	-
2.	Chomentów	Kamienie łamane i bloczne	P	308 192 tys. t	-	-
3.	Chomentów 1		R	32 638 tys. t	-	-
4.	Głuchowiec		E	12 318 tys. t	10 369 tys. t	498 tys. t
5.	Głuchowiec II		P	43 650 tys. t	-	-
6.	Bocheniec	Krzemienie	R	24,00 tys. t	-	-
7.	Brzegi	Piaski i żwiry	T	2 344 tys. t	1 730 tys. t	-
8.	Gozna		R	128 tys. t	-	-
9.	Imielnica		E	30 tys. t	-	1 tys. t
10.	Karsznice-Łuny		E	315 tys. t	90 tys. t	23 tys. t
11.	Konary		R	943 tys. t	-	-
12.	Krzcięcice		R	49 tys. t	-	-
13.	Motkowice		E	504 tys. t	504 tys. t	0 tys. t
14.	Motkowice - Tory		E	449 tys. t	449 tys. t	9 tys. t
15.	Motkowice I		E	424 tys. t	-	6 tys. t
16.	Nagłowice		P	5 072 tys. t	-	-
17.	Nawarzyce		P	22 947 tys. t	-	-
18.	Niegosławice		E	450 tys. t	450 tys. t	4 tys. t
19.	Nowa Wieś		R	123 tys. t	-	-
20.	Piła		R	10 tys. t	-	-
21.	Przyłęczek		T	tylko pzb.	-	-
22.	Sobków		P	26 476 tys. t	-	-
23.	Sobowice		M	-	-	-
24.	Sobowice I		E	554 tys. t	554 tys. t	32 tys. t
25.	Sokołów Dolny		E	1 151 tys. t	951 tys. t	13 tys. t
26.	Stawy		P	17 121 tys. t	-	-
27.	Stawy I		T	184 tys. t	-	-
28.	Szczery Bór		E	141 tys. t	141 tys. t	11 tys. t
29.	Szczery Bór I		E	245 tys. t	245 tys. t	0 tys. t
30.	Tarnawa		P	16 729 tys. t	-	-
31.	Tur		Z	580 tys. t	-	-
32.	Węgleszyn		P	1 861 tys. t	-	-
33.	Zdanowice		Z	7 766 tys. t	-	-
34.	Sędziszów	Piaski kwarcowe	R	567,00 tys. m ³	-	-

¹² E – eksploatowane, T – złożo zagospodarowane, eksploatowane okresowo, R – rozpoznane szczegółowo, Z – złożo, z którego wydobyć zostało zaniechane, P – złożo o zasobach rozpoznanych wstępnie, M – złożo skreślone z bilansu zasobów w roku sprawozdawczym

35.	Czostków		E	182,05 tys. m ³	118,35 tys. m ³	34,44 tys. m ³
36.	Cieśle		P	47 114 tys. t	-	-
37.	Leśnica- Małogoszcz		E	267 310 tys. t	100 636 tys. t	2 189 tys. t
38.	Góra Maćkowa		T	2 479 tys. t	88 tys. t	-
39.	Lipa		P	249 167 tys. t		
40.	Lipa I		E	75 892 tys. t	31 220 tys. t	61 tys. t
41.	Małogoszcz- Góra Krzyżowa	Wapienie i margle	Z	3 361 tys. t	-	-
42.	Sobków 84		Z	87 503 tys. t	-	-
43.	Sokołów - Kolonja		R	6 801 tys. t	-	-
44.	Sokołów Górny		R	54 455 tys. t	-	-
45.	Wierzbica		E	51 904 tys. t	20 645 tys. t	634 tys. t

Źródło: Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31.12.2019 r.

Na terenie Powiatu Jędrzejowskiego, eksploatacja złóż odbywa się metodą odkrywkową, która wpływa na przekształcenie rzeźby terenu, zmianę w krajobrazie, stan wód podziemnych i powierzchniowych oraz na różnorodność biologiczną. Należy pamiętać, że jakakolwiek eksploatacja złóż powoduje duże zmiany w przypowierzchniowej warstwie skorupy ziemskiej, między innymi w postaci znacznych obszarów wyłączonych z użytkowania (grunty zdewastowane i zdegradowane). Prowadzone prace rekultywacyjne po zakończonej eksploatacji z jednej strony, w niewielkim stopniu łagodzą przeobrażenia spowodowane wydobywaniem kopalin, jednak przy dobrze przeprowadzonych pracach mogą wzbogacać krajobraz w nowe elementy, których zaistnienie nie byłoby możliwe bez eksploatacji.

Analizując możliwości wykorzystania zasobów naturalnych odnawialnych należy stwierdzić, że Powiat Jędrzejowski posiada bardzo dobre warunki dla wprowadzania i eksploatacji specjalistycznych urządzeń wykorzystujących odnawialne źródła energii (OZE). Preferowanymi urządzeniami typu OZE są systemy solarne, tj. kolektory słoneczne i ogniwa fotowoltaiczne, a także biogazownie, kotłownie na biomasę, pompy ciepła i farmy wiatrowe. Potencjał energetyczny rzek Powiatu jest niewielki a koszty środowiskowe pozyskiwania energii z ruchu wody są zbyt duże w stosunku do uzyskanych potencjalnych korzyści. W związku z tym zasoby energii zgromadzonej w wodzie należy uznać na dziś za teoretyczne.

2.3.3 GLEBY

Obszar Powiatu Jędrzejowskiego jest bardzo zróżnicowany pod względem klas bonitacyjnych gleb od I do VI. W części północnej największy udział mają gleby słabe – klas V i VI. Niewielkimi płacami występują gleby II klasy bonitacyjnej, natomiast nieco więcej jest gleb klasy IV, wykształconych nierównomiernie na całym obszarze Powiatu. Na terenie Powiatu

Jędrzejowskiego występują rędziny brunatne (jurajskie i kredowe), gleby deluwialne (namyte), bielcowe i pseudobielcowe, brunatne wykształcone na piaskach luźnych i gliniastych. Jest to kompleks przydatności rolniczej gleb – żytni bardzo słaby – żytnio-łubinowy oraz kompleks gleb – żytni dobry. Na obszarze Powiatu występują także mady w dolinach rzek, zaliczane głównie do kompleksu użytków zielonych słabych i bardzo słabych. Występują tu również gleby hydrogeniczne wytworzone z torfów oraz gleby glejowe i czarne ziemie. W centralnej i południowej części Powiatu przeważają urodzajne gleby typu rędzin.

Pod wpływem czynników naturalnych oraz antropogenicznych zachodzi pogorszenie właściwości użytkowych gleby, czyli ich degradacja. Głównymi przyczynami, które powodują obniżenie właściwości produkcyjnych gleb są: górnictwo, niewłaściwe użytkowanie rolnicze gleb, błędne stosowanie środków ochrony roślin i nawozów sztucznych oraz oddziaływanie przemysłu, transportu i gospodarki komunalnej. Z punktu widzenia ochrony środowiska najważniejsze jest zapobieganie zanieczyszczeniom metalami ciężkimi. Tego typu zanieczyszczenia występują na terenach i w otoczeniu zakładów przemysłowych, elektrowni, na terenach miast i aglomeracji, w pobliżu tras komunikacyjnych oraz w obszarach objętych oddziaływaniem składowisk odpadów komunalnych i przemysłowych. Zagrożenie erozją gleb jest niewielkie, pojawia się ono w strefach krawędziowych dolin i obniżeń morfologicznych. Spowodowane jest wzrostem spadków i wysokości względnych.

Powierzchnia gruntów rolnych w Powiecie wynosi 93.152 ha (74,1%), w tym gruntów ornych – 76.376 ha (81,9%), zaś łąk i pastwisk 21.413 ha (12,4%). Sady zajmują powierzchnię ok. 1.130 ha. Można zauważyć, że ze względu na użytkowanie gruntów Powiat Jędrzejowski jest typowym powiatem rolniczym.

Tabela 11 Powierzchnia geodezyjna gruntów w Powiecie Jędrzejowskim

Grunty	Powierzchnia [ha]									
	Powiat Jędrzejowski	Gmina Imielno	Gmina Jędrzejów	Gmina Małogoszcz	Gmina Nagłowice	Gmina Oksa	Gmina Sędziszów	Gmina Słupia	Gmina Sobków	Gmina Wodzisław
Obszar	125 696	10 101	21 525	13 637	11 729	9 072	13 773	10 842	14 431	16 895
Użytki rolne razem	93 152	8 181	15 032	8 867	9 386	6 761	10 691	8 870	10 008	13 931
• Grunty orne	76 376	6 520	12 822	6 406	7 050	4 836	9 244	7 356	7 541	12 282
• Sady	1 130	86	237	41	118	48	127	101	133	173
• Łąki trwałe	8 699	960	1 013	1 397	672	1 026	693	819	1 283	769
• Pastwiska trwałe	2 872	330	250	571	91	385	161	176	659	188
• Grunty rolne zabudowane	3 283	231	577	331	293	229	393	334	283	420
• Grunty pod stawami	727	26	85	72	141	197	48	53	72	33
• Grunty pod rowami	351	28	48	48	21	40	25	31	37	66
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione razem	25 041	1 131	5 405	4 061	2 852	1 862	2 414	1 485	3 398	2 248
• Lasy	24 970	1 129	5 404	4 058	2 851	1 858	2 414	1 460	3 369	2 244
Grunty pod wodami	436	65	21	107	13	33	30	11	138	8
• Płynącymi	420	64	16	105	8	32	30	10	138	7
• Stojącymi	16	1	5	2	5	1	0	1	0	1
Grunty zabudowane i zurbanizowane razem	5 285	324	849	471	295	267	511	337	607	584
• Tereny mieszkaniowe	721	36	87	34	28	31	58	37	78	52
• Tereny przemysłowe	165	0	5	37	1	2	19	0	7	5
• Tereny inne zabudowane	439	18	21	27	25	14	18	20	19	12
• Tereny zurbanizowane niezabudowane	19	1	3	1	2	1	1	1	0	0
• Tereny rekreacyjne i wypoczynkowe	92	2	6	2	5	1	5	6	9	8
• Tereny komunikacyjne – drogi	3 119	206	581	287	212	217	288	227	360	507
• Tereny komunikacyjne – tereny kolejowe	660	61	146	53	22	0	122	45	109	0
• Użytki kopalne	70	0	0	30	0	1	0	1	25	0
Użytki ekologiczne	31	0	6	0	13	0	0	10	2	0
Nieużytki	930	281	87	74	54	103	46	8	137	51

Źródło: Starostwo Powiatowe w Jędrzejowie

2.3.4 ZASOBY WODNE

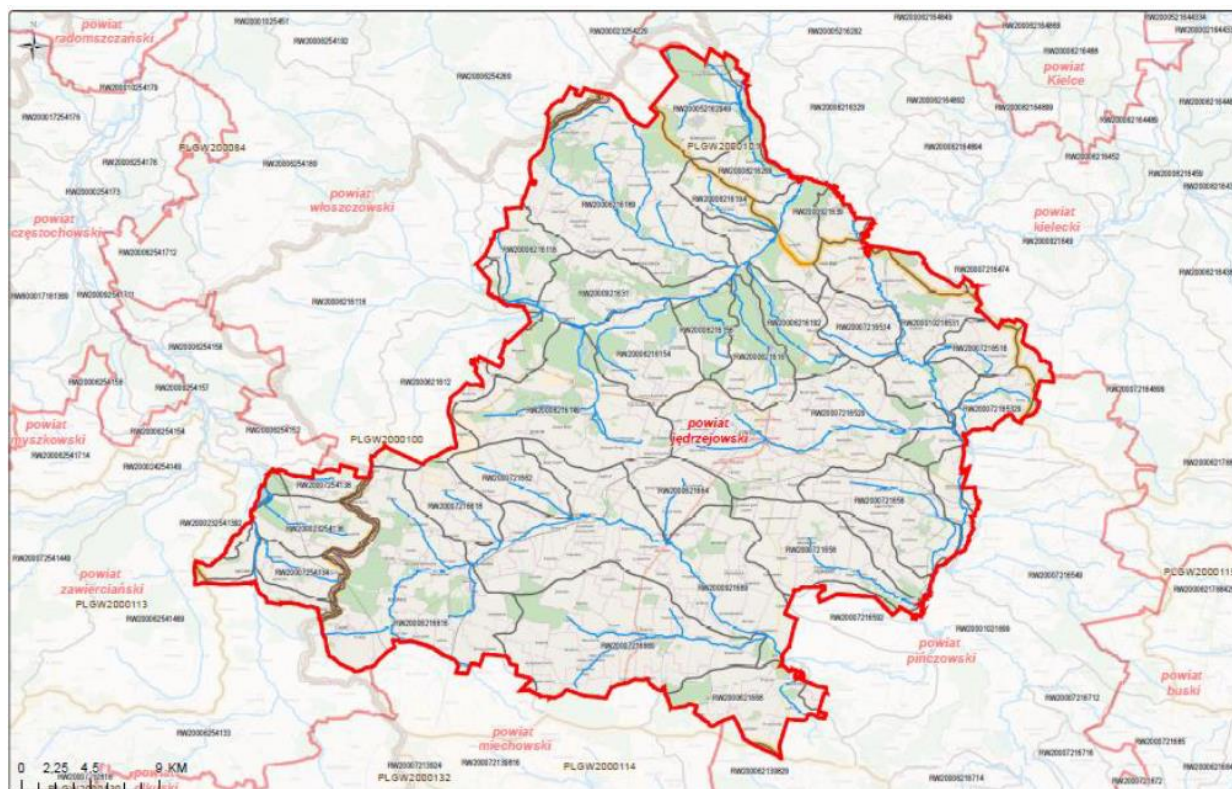
Wody powierzchniowe są istotnym elementem różnorodności krajobrazowej Powiatu Jędrzejowskiego, wpływającym na funkcjonowanie i bogactwo lokalnych ekosystemów. Udział wód powierzchniowych w ogólnej powierzchni Powiatu przedstawia się następująco:

- gmina Imielno – 0,64%,
- gmina Jędrzejów – 0,09%,
- gmina Małogoszcz – 0,78%,
- gmina Nagłowice – 0,11%,
- gmina Oksa – 0,36%,
- gmina Sędziszów – 0,21%,
- gmina Słupia – 0,10%,
- gmina Sobków – 0,95%,
- gmina Wodzisław – 0,04%.

Zasoby wodne, a więc teren Powiatu pod wodami stojącymi i płynącymi to 436 ha, w tym: wody płynące – 420 ha i wody stojące – 16 ha. Ogółem wody stanowią ok. 0,3% powierzchni Powiatu.

Położenie administracyjne Powiatu Jędrzejowskiego warunkuje jego podział na dwa regiony wodne: Górnej Wisły oraz Środkowej Wisły.

Region wodny Górnej Wisły obejmuje swym zasięgiem prawie całą część Powiatu i jest administrowany przez GW WP Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie. W zasięgu jego działania na terenie Powiatu Jędrzejowskiego znajduje się zlewnia Nidy. Zachodnia część powiatu jędrzejowskiego zlokalizowana jest w regionie wodnym Środkowej Wisły administrowanym przez GW WP Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie. W zasięgu jego działania na terenie powiatu jędrzejowskiego znajduje się zlewnia Pilicy.



Rys. 3 Mapa obszaru Powiatu Jędrzejowskiego na tle jednolitych części wód
źródło: Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Jędrzejowskiego na lata 2018-2022 z uwzględnieniem perspektywy do 2028 r.

Jednolite części wód powierzchniowych na terenie Powiatu Jędrzejowskiego przedstawia poniższa tabela.

Tabela 12 Jednolite części wód powierzchniowych w Powiecie Jędrzejowskim

Nazwa JCWP	Kategoria JCWP
Nida od Czarnej Nidy do Cieków od Korytnicy	rzeczna
Nida od Cieków od Korytnicy do ujścia	rzeczna
Dopływ spod Raszkowa	rzeczna
Dopływ w Szczekocinach	rzeczna
Dopływ spod Skorkowa	rzeczna
Sancygniówka	rzeczna
Nida do Strugi Dąbie	rzeczna
Struga Rzeszówek	rzeczna
Kwilinka	rzeczna
Brynica	rzeczna
Dopływ z Cacowa	rzeczna
Dopływ spod Łaskowa	rzeczna
Grabówka	rzeczna
Lipnica	rzeczna
Rudka	rzeczna
Ciek od Pustej Woli	rzeczna
Hutka	rzeczna
Mierzawa do Cieków od Gniewięcina	rzeczna
Ciek od Potoku Wielkiego	rzeczna
Ciek od Węchadłowa	rzeczna
Pilica od źródeł do Dopływu z Węgrzynowa bez Dopływu z Węgrzynowa	rzeczna
Żebrówka	rzeczna
Dopływ spod Goleniów	rzeczna
Czarna Struga	rzeczna

Morawka	rzeczna
Dopływ spod Łukowej	rzeczna
Dopływ spod Mnichowa	rzeczna
Dopływ z Chomentowa	rzeczna
Brzeźnica	rzeczna
Ciek od Korytnicy	rzeczna
Struga Podłęska	rzeczna
Jakubówka	rzeczna
Kruczka	rzeczna
Ciek od Tura	rzeczna
Dopływ spod Rożnicy	rzeczna
Łowinka	rzeczna
Mozgawa	rzeczna
Dopływ z Węgrzynowa	rzeczna
Dopływ spod Wywły	rzeczna
Wierna Rzeka od Kalisza do ujścia	rzeczna
Nida od Strugi Dąbie do Hutki	rzeczna
Nida od Hutki do Czarnej Nidy	rzeczna
Czarna Nida od Morawki do ujścia	rzeczna
Mierzawa od Cieku od Gniewięcina do ujścia	rzeczna
Pilica od Dopływu z Węgrzynowa do Dopływu spod Nakła	rzeczna

źródło: Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Jędrzejowskiego na lata 2018-2022 z uwzględnieniem perspektywy do 2028 r.

Główną rzeką Powiatu jest Nida (w początkowym odcinku Biała Nida płynąca w północnej części powiatu z zachodu na wschód - 52,4 km), przepływająca we wschodniej części terenu z północy na południe. Jest to typowa rzeka nizinna, płynąca na piaszczystym podłożu po szerokiej terasie zalewowej pokrytej łąkami. Długość rzeki przepływającej przez powiat wynosi ok. 40 km. Najbardziej charakterystyczną cechą Nidy jest jej naturalny układ hydrologiczny, a jego najważniejszym elementem jest meandrowanie rzeki z licznymi zakolami i starorzeczami. Głównymi prawobrzeżnymi dopływami na omawianym obszarze są rzeki: Łososina, Brzeźnica (16,8 km) i Mierzawa (52,3 km) z dopływem Mozgawa. Przez zachodnią część gminy Słupia przepływa z południa na północ rzeka Pilica (długość w granicach Powiatu ok. 7,5 km).

Na terenie Powiatu nie występują duże zbiorniki retencyjne, natomiast istotne znaczenie ma tzw. mała retencja, w skład której wchodzi stawy hodowlane i zbiorniki rekreacyjne. Mała retencja polega na gromadzeniu wody w niewielkich zbiornikach poprzez zatrzymywanie czy spowalnianie spływu wód, przy jednoczesnym zachowaniu i wspieraniu rozwoju krajobrazu naturalnego. Działania małej retencji mają na celu likwidację przyczyn i skutków pogorszenia naturalnych stosunków wodnych poprzez spowalnianie odpływu wody na danym terenie, minimalizację skutków suszy i przeciwdziałanie powodzi. Na terenie Powiatu istnieje kilkadziesiąt zbiorników małej retencji o łącznej powierzchni ok. 530 ha.

Teren Powiatu Jędrzejowskiego jest obszarem zasobnym w wodę podziemną, która jest głównym źródłem zaopatrzenia ludności w wodę do picia i na potrzeby gospodarcze. Częściowo poziomy te nie są izolowane od powierzchni terenu warstwą utworów nieprzepuszczalnych. Istnieje zatem duże ryzyko narażenia tych wód na wpływ zanieczyszczenia antropogenicznego. Na terenie całego Powiatu poziomy wodonośne występujące w utworach jury i kredy stanowią Główne Zbiorniki Wód Podziemnych GZWP:

- GZWP 408 – niecka miechowska NW (Cr3);
- GZWP 409 – niecka miechowska SE (Cr3);
- GZWP 416 – „Małogoszcz” (J3).

Według aktualnego podziału Polski na jednolite części wód podziemnych (JCWPd), w obrębie Powiatu Jędrzejowskiego położone jest 5 JCWPd:

- JCWPd nr 84 zlokalizowana jest w zachodniej części powiatu jędrzejowskiego i obejmuje tereny gmin: Małogoszcz (obszar wiejski), Sędziszów (obszar wiejski) oraz Słupia;
- JCWPd nr 100 zlokalizowana jest prawie na całym obszarze powiatu jędrzejowskiego i obejmuje gminy: Imielno, Jędrzejów (miasto i obszar wiejski), Małogoszcz (miasto i obszar wiejski), Nagłowice, Oksa, Sędziszów (miasto i obszar wiejski), Słupia, Sobków i Wodzisław;
- JCWPd nr 101 położona jest w północnej i północno-wschodniej części powiatu jędrzejowskiego i obejmuje niewielkie tereny gminy Małogoszcz (miasto i obszar wiejski) oraz Sobków;
- JCWPd nr 113 położona jest w południowo-zachodniej części powiatu jędrzejowskiego i obejmuje bardzo niewielką zachodnią część gminy Słupia;
- JCWPd nr 114 położona jest w południowej części powiatu jędrzejowskiego i obejmuje bardzo niewielką południowo-wschodnią część gminy Wodzisław.

2.3.5 WALORY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

Na mocy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, chronione są w Powiecie obszary i obiekty o najwyższych walorach przyrodniczych.

Lesistość w Powiecie w 2019 roku wynosiła 19,6%. Jest ona zdecydowanie niższa od lesistości województwa świętokrzyskiego (28,3%) i kraju (29,6%). Sytuacja w poszczególnych gminach przedstawia się następująco:

- gmina Imielno – 11,0%,
- gmina Jędrzejów – 23,3%,
- gmina Małogoszcz – 27,9%,
- gmina Nagłowice – 23,8%,
- gmina Oksa – 20,1%,
- gmina Sędziszów – 16,4%,
- gmina Słupia – 13,8%,
- gmina Sobków – 23,0%,
- gmina Wodzisław – 13,0%.

Lesistość w Powiecie rozłożona jest nierównomiernie. W strukturze własnościowej dominują lasy, stanowiące własność Skarbu Państwa będące w zarządzie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Radomiu. W Powiecie Jędrzejowskim lasy znajdują się w zarządzie Nadleśnictw: Jędrzejów, Włoszczowa i Pińczów. Największą powierzchnię zajmuje Nadleśnictwo Jędrzejów, o powierzchni ogólnej ponad 15 tyś. ha, położone jest w granicach gmin Powiatu Jędrzejowskiego: Jędrzejów, Imielno, Małogoszcz, Nagłowice, Oksa, Słupia, Sobków, Sędziszów i Wodzisław. Nadleśnictwo Jędrzejów składa się z dwóch obrębów – Jędrzejów (o pow. ok. 8 706 ha) i Nagłowice (pow. ok. 6 384 ha). Największymi kompleksami leśnymi Nadleśnictwa Jędrzejów są: „Tarszawa” (pow. ok. 3 347 ha), „Nagłowice II” (pow. ok. 1 396 ha) i „Wojciechów II” (pow. ok. 1 128 ha). W strukturze wiekowej dominują lasy klasy III i IV. Nadleśnictwo Jędrzejów położone jest w zasięgu naturalnego występowania prawie wszystkich gatunków drzew lasotwórczych występujących w Polsce, co bez wątpienia wpływa na wysoki stopień zróżnicowania drzewostanów, a co za tym idzie bogactwo zespołów roślinnych ekosystemów leśnych. Gatunkami dominującymi w Nadleśnictwie są: sosna pospolita z udziałem 74 % oraz dęby – 10% i olcha – 7%, pozostałe gatunki lasotwórcze to: brzoza, jodła, buk, grab, jesion, klon, modrzew, topola i osika. W drzewostanach Nadleśnictwa można również spotkać gatunki obcych drzew leśnych takich jak daglezwia, dąb czerwony, czeremcha amerykańska, sosna Banksa, sosna wejmutka, sosna czarna, sosna smołowa. W kompleksach leśnych można spotkać wiele chronionych i łownych gatunków zwierząt. W leśnych kniejach można natknąć się na łosia, jelenia, sarnę, dziką, lisę, jenotą, orla bielika, bociana czarnego, myszołowy, dzięcioły oraz bobry. W runie leśnym występuje wiele gatunków chronionych takich jak: konwalia majowa, wawrzynek wilcze łyczo, lilia złotogłów,

marzanka wonna, bluszcz pospolity, zawilec wielkokwiatowy, widłak jałowcowaty, widłak goździsty, barwinek pospolity, obuwik pospolity, podkolan biały, rosziczka okrągłolistna.

Pozostałą część szaty roślinnej stanowią tereny użytkowane rolniczo (pola, łąki, sady), które są specyficznym typem biocenozy charakteryzującym się z reguły znacznym uproszczeniem pod względem składu gatunkowego w porównaniu z biocenozą naturalną oraz roślinność ruderalna zasiedlająca podłoża zmienione przez człowieka, charakterystyczna dla terenów zurbanizowanych.

Ponadto część obszaru Powiatu, z uwagi na cenne walory przyrodnicze, objęta jest różnymi formami ochrony przyrody w postaci¹³:

- Obszary NATURA 2000:
 - **Ostoja Nidziańska** PLH260003 (gmina Imielno) – obszar ten charakteryzuje wyjątkowo duża różnorodność warunków siedliskowych oraz zróżnicowanie szaty roślinnej. Oprócz lasów zajmujących zaledwie około 6% powierzchni występuje tu tworzony przez murawy kserotermiczne poprzetykane ciepłolubnymi zaroślami lasostep. Występuje tu 19 siedlisk wyszczególnionych w Załączniku I do Dyrektywy Siedliskowej. Płaskie i szerokie dno doliny Nidy porośnięte jest przez łąki i szuwały. Szata roślinna jest tu zdominowana przez roślinność bagienną i łąkową. W najbliższym sąsiedztwie roślinności wodnej, w strefie częstych zalewów powierzchniowych skupiają się zbiorowiska z miętą nadwodną, zespół kropidła i rzepichy ziemnowodnej oraz rozmaite zbiorowiska szuwarowe. Łąki świeże są dość intensywnie użytkowane gospodarczo, podsiewane i nawożone. Występowanie lasów i zarośli ogranicza się do brzegów Nidy i Starych Nid oraz terenów o utrudnionym dostępie. Są to głównie fragmenty olsu porzeczkowego oraz zarośla łozowe. Szczególnie wartościowe dla ostoi są murawy kserotermiczne z licznymi rzadkimi i chronionymi gatunkami roślin. Na tym obszarze znajdziemy liczną populację dziewięcisiła popłocholistnego i jedyne stanowisko sierpika różnolistnego. Należy przede wszystkim podkreślić dość liczną obecność gatunków ginących awifauny, które znalazły się w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt lub na Czerwonej Liście. Podmokła i porośnięta żyznymi łąkami dolina Nidy stanowi uczęszczany szlak wędrówki ptactwa wodno-błotnego (szczególnie jesienna

¹³ Źródło: <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/search.jsf>

wędrówka gęsi i letnia wędrówka siewkowatych), a także innych rzadkich gatunków (np. rybołowa). Teren Ponidzia przyciąga także rzadkie ptaki zalatujące, np. czaplę białą, kobczyka, czy ślepowrona. Występuje tu bóbr, wydra, licznie reprezentowany jest piżmak. Na odlesionym obszarze zlokalizowane są dwa duże kompleksy stawów rybnych, będące ostoją wielu gatunków ptaków. Występujące tutaj zbiorowiska leśne to przede wszystkim lasy świeże z fragmentami siedlisk borowych i olsowych. Jednym z głównych walorów ostoi jest kras gipsowy, tworzący podłoże dla rzadko spotykanych, kserotermicznych, nagipsowych muraw;

- **Ostoja Sobkowsko-Korytnicka** PLH260032 (gminy: Imielno, Sobków) – występują tu skały osadowe z ery paleozoicznej i mezozoicznej przykryte przez młodsze osady z okresu miocenu. Na obszarze, gdzie występują wapienie rozwinął się kras. Obejmuje dolny fragment doliny rzeki Nidy, która charakteryzuje się płaskim dnem podlegającym zalewom. Meandrująca rzeka tworzy liczne starorzecza. Teren ostoi charakteryzuje się wydłużonymi, łagodnie zaokrąglonymi wzgórzami między którymi występują liczne wąwozy i jary. Jest ważnym korytarzem ekologicznym obejmującym naturalne rzeki niżowe oraz towarzyszące im łąki świeże i zmienno-wilgotne, a także wzgórza głównie o charakterze kserotermicznym. Najcenniejsze obok muraw kserotermicznych są siedliska wapiennych piasków Koelerion glaucae, szczególnie tutaj dobrze zachowanych. Jest to jednocześnie jeden z większych kompleksów ekstensywnie użytkowanych łąk w regionie;
- **Ostoja Gaj** PLH260027 (gmina Jędrzejów) – obszar ten jest podzielony na dwie części. Pierwsza, z rezerwatem Gaj, znajduje się na północny-zachód od Jędrzejowa, a druga na południowy zachód od tego miasta. Obszar zlokalizowany jest na terenie Płaskowyżu Jędrzejowskiego. W budowie geologicznej tego obszaru dominują magle kredowe które budują niewielkie wzgórza i były elementem pozyskiwania na tym terenie szczególnie w okolicy rezerwatu Gaj. Ostoja Gaj zabezpiecza dwa kompleksy leśne z udziałem dobrze i bardzo dobrze zachowanych grądów *Tilio-Carpinetum* w odmianie małopolskiej (nidziańskiej) z dużym udziałem gatunków ciepłolubnych, chronionych i zagrożonych. Obok tego wykształcają się fragmenty niezwykle

rzadkich zbiorowisk o charakterze ekstrasazonalnym w Polsce, świetlistych dąbrów *Potentillo albae-Quercetum* również bardzo bogatych florystycznie;

- **Dolina Górnej Mierzawy** PLH260017 (gmina Sędziszów) – ostoja zabezpiecza kompleks naturalnych ekstensywnie użytkowanych łąk świeżych i zmienno-wilgotnych, miejscami z obecnością gatunków chronionych roślin. Siedliska łąkowe zasiedlane są przez wyjątkowo liczne populacje czerwńczyka fioletka i czerwńczyka nieparka. Dla ochrony tych dwóch gatunków jest to jeden z najistotniejszych obszarów w regionie. Stwierdzono również występowanie traszki grzebieniastej i modraszka telejusa;
- **Dolina Białej Nidy** PLH260013 (gminy: Oksa, Jędrzejów, Nagłowice, Małogoszcz) – obszar Biała Nida stanowi interesujący z przyrodniczego punktu widzenia zespół podmokłych siedlisk łąkowych i leśnych oraz licznych stawów rybnych. Mimo wykonanych na przełomie lat 1960/70 prac melioracyjnych połączonych z prostowaniem koryta rzeki teren ten jest nadal miejscem rozrodu wielu zagrożonych w swym istnieniu gatunków. Ostoja zabezpiecza ciąg dolin i wyniesień wzdłuż rzeki Białej Nidy i jej dopływów, cieku częściowo uregulowanego, ale z obecnością rzadkich zbiorowisk włosieniczników i tzw. "lilii wodnych" ze związku *Potamion* i *Nympheion*, związanych zwodami czystymi i zasobnymi w substancje odżywcze;
- **Dolina Mierzawy** PLH260020 (gmina Wodzisław) – ostoja zabezpiecza czystą i naturalnie meandrującą rzekę Mierzawę jako dopływ Nidy, jednego z najważniejszych korytarzy ekologicznych w województwie. Na terenie obszaru Dolina Mierzawy występuje 6 siedlisk przyrodniczych z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej, spośród nich największą powierzchnię zajmują zbiorowiska łąk świeżych ekstensywnie użytkowanych;
- **Dolina Górnej Pilicy** PLH260018 (gmina Słupia) – ostoja obejmuje jeden z większych ciągów ekologicznych zlokalizowanych w naturalnych dolinach rzecznych w kraju. Występują tutaj zbiorowiska łąkowe, bardzo dobrze zachowane lasy łęgowe, bory bagienne, rzadziej bory chrobotkowe. Obszar ma też znaczenie dla ochrony starorzeczy. W ostoji zlokalizowane są liczne populacje gatunków roślin chronionych i ginących (ponad 60);
- **Wzgórza Chęcińsko-Kieleckie** PLH260041 (gminy: Małogoszcz, Sobków) – flora roślin naczyniowych obejmuje prawie 1.200 gatunków, w tym 112

podlegających ochronie (96-ochrona całkowita, 16 ochrona częściowa). Występuje tu aż 212 gatunków uznawanych za ginące i zagrożone w regionie i kraju. Obszar ten wchodzi w ciąg ekologiczny siedlisk na wapiennych i krasowych od Staszowa do Przedborza. Znajdują się tu też liczne stanowiska rzadkich bezkręgowców (motyle) oraz zimowiska nietoperzy. Unikatem są występujące tu płaty bardzo dobrze wykształconych świetlistych dąbrów (zwłaszcza okolice Małogoszczy), a także cenne florystycznie łąki trzęślicowe. Regionalnym unikatem są płaty nawapiennych buczyn ze storczykami;

- **Dolina Nidy** PLB260001 (gminy Imielno, Sobków) – Ostoja ptasia o randze europejskiej. Występuje tu co najmniej 30 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 10 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej następujących gatunków ptaków: bączek (PCK), bąk (PCK), ślepowron, błotniakłąkowy, błotniak stawowy, błotniak zbożowy (PCK), bocian czarny, czapla biała, dzięcioł białoszyi, mewa czarnogłowa, perkoz dwuczuby, perkoz rdzawoszyi, perkozek, zausznik, gęgawa, cyranka, cyraneczka, krakwa, płaskonos, podgorzałka, czernica, głowienka, hełmiatka, kropiatka, zielonka, krwawodziób, rycyk, dudek, remiz. W stosunkowo wysokim zagęszczeniu występują: bocian biały, derkacz, wodnik, rybitwa białoczelna, podróżniczek, zimorodek, gąsiorek, dziwonia, srokosz, trzciniak, brzęczka, świerszczak (około 1% populacji krajowej), strumieniówka i słowik szary;
- **Parki Krajobrazowe:**
 - **Nadnidziański Park Krajobrazowy** (gmina Imielno) – park ten utworzono dla zachowania i ochrony walorów przyrodniczych związanych między innymi z powierzchniowym występowaniem serii gipsowej, tworzącej unikatowy zespół zjawisk i form krasu gipsowego. Teren parku charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem siedlisk – począwszy od skrajnie suchych, aż po bagienne i wodne. Dobrze nasłonecznione zbocza gipsowych i wapiennych wzgórz zajmuje jedno z największych w kraju stanowisk roślinności kserotermicznej, której towarzyszy specyficzna entomofauna. Cennymi gatunkami flory mającymi tutaj jedyne lub jedno z niewielu stanowisk w Polsce są m.in. dyptam jesionolistny, szyplin jedwabisty, sierpik różnolistny, dziewięciśł popłocholistny, gęsiówka uszkowata, sesleria błotna, groszek szerokolistny, rezedka mała,

przetacznik zwodny i wczesny, stulisz miotłowy, ostnice: Jana i włosowata, len włochaty. W dolinie Nidy występują zbiorowiska roślinności wodnej, szuwarowej i torfowiskowej;

- **Chęcińsko-Kielecki Park Krajobrazowy** (gminy: Małogoszcz, Sobków) – obok wartości geologicznych na obszarze Parku spotykamy ogromne bogactwo szaty roślinnej, potwierdzone obecnością ponad 1.000 gatunków roślin (blisko 50% flory krajowej). Ochronie prawnej podlega 78 gatunków, w tym 68 to gatunki objęte ochroną ścisłą. Ważnym z punktu widzenia bogactwa przyrodniczego ekosystemem są zbiorowiska leśne. Ze względu na ogólnopolską rzadkość występowania, spowodowaną specyfiką siedlisk za najcenniejsze typy roślinności leśnej należy uznać: jedlinę świętokrzyską, świetlistą dąbrowę oraz buczyny storczykowe. Do rzadkich lokalnie, a przez to cennych zbiorowisk należą: zbiorowiska zarośli wiklinowych i łągów wierzbowo-topolowych, olsy, bory wilgotne, bory bagienne oraz kwaśna dąbrowa;
- Rezerваты przyrody:
 - **Lubcza** (gmina Wodzisław) – celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych stanowiska miłka wiosennego (*Adonis vernalis*). Powierzchnia obszaru 6,96 ha;
 - **Gaj** (gmina Jędrzejów) – przedmiotem ochrony są stanowiska storczyka – obuwika (*Cypripedium calceolus*), występującego jako element runa leśnego, głównie na siedlisku lasu świeżego i grądu subkontynentalnego. Powierzchnia obszaru 5,95 ha;
 - **Milechowy** (gmina Małogoszcz) – celem ochrony jest zachowanie zbiorowisk leśnych o cechach zespołów naturalnych oraz kserotermicznych zespołów zaroślowych i murawowych z licznymi gatunkami roślin chronionych. Powierzchnia obszaru 5,95 ha;
 - **Wzgórza Sobkowskie** (gmina Sobków) – celem ochrony jest zachowanie naturalnych krajobrazów i stanowiska roślinności kserotermicznej z licznym udziałem gatunków roślin chronionych wśród których występują: zawilec wielkokwiatowy, wiśnia karłowata, goryczka krzyżowa, podkolan biały i sasanka łąkowa. Powierzchnia obszaru 37,08 ha;
- Obszary chronionego krajobrazu:

- **Konecko-Łopuszniański** (gmina Małogoszcz) – Chroni źródłkowe obszary dopływów Pilicy (w tym Czarnej Koneckiej) oraz kompleksy lasów. Najważniejszą ekologiczną funkcją tego obszaru jest ochrona wód powierzchniowych i podziemnych, a także funkcja klimatotwórcza i aerosanitarna oraz rekreacyjno-turystyczna;
- **Miechowsko-Działoszycki** (gminy: Imielno, Słupia, Wodzisław, Sędziszów) – obejmuje obszary źródłowe i górne odcinki Nidzicy i Szreniawy. Funkcje tego obszaru to retencyjna, wodochronna i glebochronna lasów, głównie położonych w wododziale Nidy i Pilicy. Doliny rzeczne są także ważnymi korytarzami ekologicznymi;
- **Nadnidziański** (gmina Imielno) – Położony na terenie otuliny Nadnidziańskiego Parku Krajobrazowego. w pld. części województwa. Tereny te obejmuje się ochroną ze względu na bogactwo ekosystemów i zróżnicowany krajobraz i rzeźbę terenu oraz funkcję korytarzy ekologicznych;
- **Chęcińsko-Kielecki** (gmina Małogoszcz) – położony na terenie otuliny Chęcińsko-Kieleckiego Parku Krajobrazowego. Tereny te obejmuje się ochroną ze względu na bogactwo ekosystemów i bardzo zróżnicowany krajobraz i rzeźbę terenu oraz pełnienie funkcji korytarzy ekologicznych;
- **Włoszczowsko-Jędrzejowski** (gminy: Oksa, Jędrzejów, Imielno, Nagłowice, Małogoszcz, Sobków) – położony w zachodniej części województwa ma ważne znaczenie wodochronne, gdyż położony jest na dziale wodnym i źródłkowym pomiędzy Pilicą i Nidą, a także na zbiorniku wód podziemnych (GZWP). Natomiast istotne funkcje retencyjne tego obszaru zapewnia lesistość terenu, liczne zbiorniki wodne, podmokłości, torfowiska;
- Użytki ekologiczne:
 - **„Babrzysko”** (gmina Jędrzejów) – obszar bagna porośnięty karłowatą sosną, celem ochrony jest zachowanie ze względów przyrodniczo-dydaktycznych zbiorowisk roślin charakterystycznych dla mokradeł i bagien;
 - **„Rykwisko”** (gmina Jędrzejów) – obszar łąki śródleśnej, położony na terenie stanowiącym własność Skarbu Państwa w zarządzie Nadleśnictwa Jędrzejów, Obrębu Jędrzejów, w oddziale 122 g;
 - **łąka śródleśna, mokradła i bagna** (gmina Nagłowice) – łąka śródleśna, mokradła i bagna: śródpolne i śródleśne oczka wodne, bagna, płaty

nieużytkowanej roślinności. Celem ochrony jest zachowanie ze względów przyrodniczo-dydaktycznych zbiorowisk roślin charakterystycznych dla mokradeł i bagien. Leży na części działek nr ewid. 1604 i 1605 obręb Nagłowice; Nadleśnictwo Jędrzejów, obręb Nagłowice, oddziały 42 g, k, m (część), a (część), 41 g, m, h, k, i, j, f, l, o (część);

- **Łąka śródleśna** (gmina Nagłowice) – łąka śródleśna. Celem ochrony jest zachowanie ze względów przyrodniczo-dydaktycznych zbiorowisk roślin charakterystycznych dla mokradeł i bagien. Zajmuje część działki nr ewid. 422 obręb Rakoszyn; Nadleśnictwo Jędrzejów, obręb Nagłowice, oddział 125 a, b, c, d, f, g;
- **Łąka śródleśna, mokradła i bagna** (gmina Słupia) – łąka śródleśna, mokradła i bagna: śródpolne i śródleśne oczka wodne, bagna, płaty nieużytkowanej roślinności. Celem ochrony jest zachowanie ze względów przyrodniczo-dydaktycznych zbiorowisk roślin charakterystycznych dla mokradeł i bagien. Zajmuje część działek o nr ewid. 1223, 1227, obręb Sprowa; Nadleśnictwo Jędrzejów, obręb Nagłowice, oddziały 168 h, f, 169 c, i.
- **Tereny skalne z roślinnością kserotermiczną muraw** (gmina Sobków) – roślinność kserotermiczna: wychodnie skalne, płaty nieużytkowanej roślinności. celem ochrony jest zachowanie ze względów przyrodniczo-dydaktycznych stanowisk kserotermicznych muraw o charakterze stepowym oraz zbiorowisk roślin charakterystycznych dla mokradeł i bagien. Znajduje się w Nadleśnictwie Jędrzejów, obręb Jędrzejów, oddziały: 105 A d, g, 105 A a;
- **„Dolina Jedlnicy”** (gmina Jędrzejów) – celem ochrony jest zachowanie różnorodności biologicznej, ochrona miejsc występowania Bobra europejskiego (*Castor fiber*) objętego częściową ochroną gatunkową, zachowanie łąk śródleśnych oraz fragmentów zbiorowisk szuwarowych, utrzymanie enklaw śródleśnych stanowiących miejsce bytowania wielu gatunków fauny, w szczególności ptaków i zachowanie retencyjnej funkcji tego obszaru;
- **„Łąki Rejowskie”** (gmina Nagłowice) – szczególnym celem ochrony użytku ekologicznego jest zachowanie różnorodności biologicznej, ochrona miejsc występowania Bobra europejskiego (*Castor fiber*) objętego częściową ochroną gatunkową, zachowanie łąk śródleśnych oraz fragmentów zbiorowisk szuwarowych, utrzymanie enklaw śródleśnych stanowiących miejsce bytowania

wielu gatunków fauny, w szczególności ptaków oraz zachowanie retencyjnej funkcji tego obszaru;

- „Łąka Kotlicka” (gmina Sobków) – szczególnym celem ochrony użytku ekologicznego jest zachowanie różnorodności biologicznej i krajobrazowej, zachowanie łąk śródleśnych oraz fragmentów zbiorowisk szuwarowych, ochrona miejsc występowania Bobra europejskiego (*Castor fiber*) objętego częściową ochroną gatunkową, utrzymanie enklaw śródleśnych stanowiących miejsce bytowania wielu gatunków fauny, w szczególności ptaków oraz zachowanie retencyjnej funkcji tego obszaru;
- „Łąki Pilickie” (gmina Słupia) – łąki śródleśne oraz fragmenty zbiorowisk szuwarowych, enklawy śródleśne stanowiące miejsce bytowania wielu gatunków fauny, w szczególności ptaków, miejsce występowania bobra europejskiego.

- Pomniki przyrody:

Tabela 13 Pomniki przyrody w Powiecie Jędrzejowskim

Lp.	Pomnik	Przybliżona lokalizacja	Data ustanowienia
Gmina Imielno			
1.	Lipa drobnolistna	na terenie założenia parku podworskiego w Stawach	1994-10-19
2.	Lipa drobnolistna	na terenie parafii p.w. św. Piotra i Pawła w Mierzwinie - na terenie cmentarza przy kościele	1995-12-29
3.	Kasztanowiec zwyczajny (Kasztanowiec biały)	na terenie założenia parkowego w Stawach	2009-04-07
4.	Klon pospolity (Klon zwyczajny)	na terenie założenia parkowego	2007-03-30
Gmina Jędrzejów			
5.	Grupa drzew: 8 lip drobnolistnych	rosnących na działce nr 318/3 w miejscowości Łćin	2012-09-27
6.	Wiśnia ptasia (Wiśnia dzika, Czereśnia, Trześnia)	oddział 246h Leśnictwo Lasków, Nadleśnictwo Jędrzejów	2006-06-17
7.	Lipa drobnolistna	oddział 249g Leśnictwo Lasków, Nadleśnictwo Jędrzejów	2006-06-17
8.	Klon jawor (Jawor)	oddział 249g Leśnictwo Lasków, Nadleśnictwo Jędrzejów	2006-06-17
9.	Dąb szypułkowy	oddział 243d Leśnictwo Lasków, Nadleśnictwo Jędrzejów	2006-06-17
10.	Dąb szypułkowy	oddział 222a Leśnictwo Lasków, Nadleśnictwo Jędrzejów	2006-06-17
11.	Dąb szypułkowy	oddział 130p Leśnictwo Mnichów, Nadleśnictwo Jędrzejów	2006-06-17
12.	Dąb szypułkowy	oddział 296f Leśnictwo Łysaków, Nadleśnictwo Jędrzejów	2006-06-17
13.	Grupa drzew: trzy dęby szypułkowe	oddział 299b Leśnictwo Łysaków, Nadleśnictwo Jędrzejów	2006-06-17

14.	Wiśnia ptasia (Wiśnia dzika, Czereśnia, Trześnia)	działka nr 246 obręb Sudół , gmina Jędrzejów oddział 246g Leśnictwo Lasków, Nadleśnictwo Jędrzejów	2006-06-17
15.	Wiśnia ptasia (Wiśnia dzika, Czereśnia, Trześnia)	działka nr 246 obręb Sudół , gmina Jędrzejów oddział 246h Leśnictwo Lasków, Nadleśnictwo Jędrzejów	2006-06-17
Gmina Małogoszcz			
16.	Lipa szerokolistna	w pasie drogowym w kierunku wsi Żarczyce, w odległości ok. 50 m od szkoły podstawowej	1993-09-08
17.	Dąb szypułkowy	na terenie obiektu zabytkowego stanowiącego miejsce spoczynku żołnierzy z okresu I wojny światowej, wśród pól uprawnych na północ od wsi Karsznice, w pobliżu gruntów leśnych miejscowości Nowa Wieś, na wprost ujęcia wody	1993-03-11
18.	Fragment wychodni skalnej wapieni jurajskich – o długości ok.. 50 m,	usytuowany na północnym krańcu grzbietu Góry Bocheńskiej (Czubatki). W miejscu tym, w obrębie wychodni, znajdują się dwie niewielkie jaskinie w formie studni skalnych	2003-07-26
19.	Lipa drobnolistna	na terenie leśnym Nadleśnictwa Jędrzejów, Leśnictwo Małogoszcz, oddział 29s	2006-06-17
Gmina Nagłowice			
20.	Źródło mające formę jeziora o rozmiarach: długość ok. 62 m, szerokość ok. 23 m, głębokość - 0,2 do 0,5 m. Na dnie liczne wypływy wody podziemnej, zaznaczającej się okrągłymi plamami jasnego piasku i ruchem wody na powierzchni	na północnym brzegu rozległej, zabagnionej doliny rzeczki Brynicy; gm: w pobliżu drogi gminnej Zdanowice-Nowa Wieś tuż obok rzeki Rakoszynianki; dok: Nadleśnictwo Jędrzejów, obręb Nagłowice, Leśnictwo Cierno, oddział 117o	1987-10-02
21.	Dęby Rejowskie: 5 dębów szypułkowych	drzewa rosną w podworskim parku w Nagłowicach, na działce nr ewid. 1047 obr. Nagłowice	1953-10-02
22.	Dąb szypułkowy	rośnie w parku podworskim w miejscowości Jaronowice, na działce o nr ew. 168/13, obręb Jaronowice	1959-01-03
23.	Lipa drobnolistna	na terenie parku podworskiego	1986-12-27
24.	Dąb szypułkowy	przy drodze powiatowej Nagłowice-Trzciniec, w obrębie zabytkowego zespołu kościoła, cmentarza parafialnego oraz parku	2006-02-09
25.	Grupa drzew: 2 sztuki miłorzębu japońskiego	na terenie zabytkowego zespołu dworskiego	2006-02-09
26.	Aleja Lipowa: 8 lip drobnolistnych	przy drodze gminnej nr ewid. 932 oraz w pasie drogi krajowej nr 78 o nr ewid. 940/4	1953-10-02
Gmina Oksa			
27.	Grupa drzew: 13 dębów szypułkowych	w parku podworskim przylegającym do drogi przez wieś, największe zgrupowanie w części północno-zachodniej	1953-10-02
28.	Grupa drzew: 11 dębów szypułkowych	w miejscowości Zakrzów, obręb ewidencyjny 15, na działkach oznaczonych numerami: 709/2,709/3,709/5	1953-10-02
29.	Grupa głazów narzutowych z których największy ma długość 1,30 m, szerokość 0,90 m, wysokość 0,30 m. Zbudowane są z drobnziarnistego granitu barwy jasnoszarej lub średnioziarnistego barwy czerwonej	w północno-zachodniej części parku podworskiego	1987-10-02
30.	Grupa drzew: 1 Modrzew i 2 lipy	w parku podworskim, w centralnej części i przy drodze na południowym skraju parku	1986-12-27
31.	Dąb szypułkowy	Nadleśnictwo Jędrzejów, Leśnictwo Oksa, oddział 9a	2006-06-17
32.	Dąb szypułkowy	Nadleśnictwo Jędrzejów, Leśnictwo Oksa, oddział 9a	2006-06-17

33.	Dąb szypułkowy	Nadleśnictwo Jędrzejów, Leśnictwo Oksa, oddział 9a	2006-06-17
34.	Dąb szypułkowy	Nadleśnictwo Jędrzejów, Leśnictwo Oksa, oddział 9a	2006-06-17
35.	Dąb szypułkowy	Nadleśnictwo Jędrzejów, Leśnictwo Oksa, oddział 9a	2006-06-17
36.	W obszarze miejsca wskazanego na istnienie pomnika przyrody w postaci odsłonięcia geologicznego odnaleziono jedynie porośnięte trawą i częściowo zakrzaczone wyrobisko ziemne o wymiarach ok. 1000/800; teren wokół trudnodostępny, zakrzaczony i zadrzewiony	w tarasie po południowej stronie doliny rzeki Lipnicy, ok. 1 km na N od Konic Starych	1987-10-02
37.	Aleja modrzewiowa stanowiąca szpaler 63 szt. drzew gatunku modrzew europejski	aleja modrzewiowa po obu stronach drogi ul. Włoszczowskiej w Oksie	2012-07-17
Gmina Sędziszów			
38.	Buk szkarłatny	przy ulicy Dworcowej w Sędziszowie	2001-06-19
39.	Grupa drzew: 2 dęby szypułkowe	oddział 258c Leśnictwo Słupia, Nadleśnictwo Jędrzejów	2006-06-17
40.	Dąb szypułkowy	oddział 258b Leśnictwo Słupia, Nadleśnictwo Jędrzejów	2006-06-17
41.	Dąb szypułkowy	oddział 239c Leśnictwo Czarny Las, Nadleśnictwo Jędrzejów	2006-06-17
42.	Modrzew europejski	oddział 240j Leśnictwo Czarny Las, Nadleśnictwo Jędrzejów	2006-06-17
Gmina Słupia			
43.	Źródło: Wyptyw wody występuje na obszarze o wymiarach ok.. 28 m x 40 m. Woda wypływa w licznych miejscach, bardzo silnie pulsując. Odpływ wody następuje korytem szerokości ok.. 2,2 m. Jest ono sztucznie wyprostowane i pogłębione	w centrum wsi, wśród zabudowań wiejskich	1987-10-02
44.	Źródło: Woda wypływa z 4 szczelin, silnie pulsując, spod drogi na odcinku ok. 12 m, a następnie odpływa korytem szerokości ok. 4,5 m. Źródło zostało częściowo obudowane, pomimo tego stanowi interesujący przykład źródła dolinowego, pulsującego	w skarpie drogi pomiędzy wsiami Obiechów i Węgrzynów, naprzeciw budynku nr 4	1987-10-02
45.	Grupa drzew: 2 dęby szypułkowe	Nadleśnictwo Jędrzejów, Leśnictwo Czarny Las oddz. 161 b, h	2006-06-10
46.	Wiąz górski	rośnie w parku	2008-09-29
47.	Lipa drobnolistna	rośnie w parku	2008-09-29
48.	Klon jawor	rośnie w parku	2008-09-29
49.	Platan klonolistny	rośnie w parku	2008-09-29
50.	Lipa drobnolistna	rośnie w parku	2008-09-29
51.	Lipa szerokolistna	rośnie w parku	2008-09-29
52.	Sosna amerykańska (Wejmutka)	rośnie w parku	2008-09-29
53.	Modrzew europejski	rośnie w parku	2008-09-29
54.	Klon pospolity	rośnie w parku	2008-09-29

55.	Jesion wyniosły	rośnie w parku	2008-09-29
56.	Lipa szerokolistna	rośnie w parku	2008-09-29
57.	Lipa drobnolistna	rośnie na cmentarzu przy kościele	2008-09-29
58.	Lipa szerokolistna	rośnie w parku	2008-09-29
59.	Klon pospolity	rośnie w Zespole Pałacowo-Parkowym	2008-09-29
60.	Jesion wyniosły	rośnie w Zespole Pałacowo-Parkowym	2008-09-29
61.	Buk pospolity	rośnie w Zespole Pałacowo-Parkowym	2008-09-29
62.	Kasztanowiec zwyczajny	rośnie w Zespole Pałacowo-Parkowym	2008-09-29
63.	Robinia akacyjowa (Robinia biała, Grochodrzew)	rośnie w Zespole Pałacowo-Parkowym	2008-09-29
64.	Lipa drobnolistna	rośnie w Zespole Pałacowo-Parkowym	2008-09-29
65.	Klon pospolity	rośnie w Zespole Pałacowo-Parkowym	2008-09-29
66.	Lipa drobnolistna	rośnie obok budynku sklepu	2008-09-29
67.	Lipa drobnolistna	rośnie obok budynku sklepu	2008-09-29
68.	Topola czarna	rośnie w Zespole Pałacowo-Parkowym	2008-09-29
69.	Topola czarna	rośnie w Zespole Pałacowo-Parkowym	2008-09-29
70.	Wiąz szypułkowy	rośnie w Zespole Pałacowo-Parkowym	2008-09-29
71.	Wiąz szypułkowy	rośnie w Zespole Pałacowo-Parkowym	2008-09-29
72.	Dąb szypułkowy	rośnie w Zespole Pałacowo-Parkowym	2008-09-29
73.	Jesion wyniosły	rośnie w Zespole Pałacowo-Parkowym	2008-09-29
74.	Lipa drobnolistna	rośnie w Zespole Pałacowo-Parkowym	2008-09-29
75.	Wiąz szypułkowy	rośnie w Zespole Pałacowo-Parkowym	2008-09-29
Gmina Sobków			
76.	Dąb szypułkowy	Nadleśnictwo Jędrzejów, Leśnictwo Bizoręda, oddział 87f	2006-06-17
77.	Dąb szypułkowy	Nadleśnictwo Jędrzejów, Leśnictwo Bizoręda, oddział 87f	2006-06-17
78.	Dąb szypułkowy	Nadleśnictwo Jędrzejów, Leśnictwo Łysaków, oddział 266d	2006-06-17
79.	Dąb szypułkowy	Nadleśnictwo Jędrzejów, Leśnictwo Łysaków, oddział 266d	2006-06-17
80.	Dąb szypułkowy	Nadleśnictwo Jędrzejów, Leśnictwo Łysaków, oddział 266i	2006-06-17
Gmina Wodzisław			
81.	Źródło: Woda wypływa w kilku miejscach w dwóch niszach powstałych w wyniku erozji wstecznej. Woda odpływa dość wąskim korytem, którego dno wysłane jest drobnymi okruchami margli. W mniejszej niszy woda wypływa wprost ze szczelin w marglach z dużą intensywnością.	we wschodniej części wsi Laskowa, na południe od drogi przez wieś, w odległości ok. 100 m; na północnym zboczu doliny Mozgawy, naprzeciw posesji nr 56	1987-10-02
82.	Grupa drzew: Klon pospolity, lipa drobnolistna, dąb szypułkowy	3 drzewa w parku podworskim we wsi Lubcza na wschód od pałacu	2011-12-22
83.	Jodła pospolita (Jodła biała)	Nadleśnictwo Jędrzejów, Leśnictwo Słupia, oddział 205c	2006-06-17
84.	Jodła pospolita (Jodła biała)	Nadleśnictwo Jędrzejów, Leśnictwo Słupia, oddział 206f	2006-06-17
85.	Buk pospolity (Buk zwyczajny)	Nadleśnictwo Jędrzejów, Leśnictwo Słupia, oddział 185a	2006-06-17
86.	Buk pospolity (Buk zwyczajny)	Nadleśnictwo Jędrzejów, Leśnictwo Słupia, oddział 185a	2006-06-17
87.	Buk pospolity (Buk zwyczajny)	Nadleśnictwo Jędrzejów, Leśnictwo Słupia, oddział 207d	2006-06-17
88.	Wiąz pospolity (Wiąz polny)	Nadleśnictwo Jędrzejów, Leśnictwo Słupia, oddział 200c	2006-06-17
89.	Klon pospolity (Klon zwyczajny)	Nadleśnictwo Jędrzejów, Leśnictwo Słupia, oddział 200c	2006-06-17
90.	Przyłękowska Dama:	na terenie działki będącej własnością Stowarzyszenia	2011-02-10

	Lipa drobnolistna	Obrony Zwierząt z siedzibą w Jędrzejowie	
91.	Buk pospolity (Buk zwyczajny)	Drzewo rośnie na terenie działki o nr 247 w miejscowości Sielec	2020-08-13

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/search.jsf>

Obszar Powiatu Jędrzejowskiego charakteryzuje się wysokimi walorami przyrodniczo-krajobrazowymi. Należy uznać, że zróżnicowane i często unikatowe zasoby przyrodnicze Powiatu są dobrze chronione, a dodatkowo zwiększają atrakcyjność turystyczną regionu.

Warto podkreślić, że zgodnie ze współczesną wiedzą, niewystarczającym działaniem jest obejmowanie ochroną prawną wyizolowanych fragmentów o wyróżniających się walorach przyrodniczych. Nowoczesne podejście do ochrony przyrody skupia się na zapewnieniu trwałości procesów przyrodniczych w krajobrazie, zwłaszcza poprzez ukształtowanie w obrębie mozaiki różnych typów pokrycia terenu, powiązanego przestrzennie układu płątów i korytarzy o wysokich walorach przyrodniczych, określanego mianem zielonej infrastruktury.

2.3.6 KLIMAT

Obszar Powiatu Jędrzejowskiego wg klimatycznego podziału Polski należy do Małopolskiego Regionu Klimatycznego. Charakterystyka regionu małopolskiego (z krainą świętokrzyską): region wyżynny, ze stosunkowo długim latem (średnia temperatura lipca: 17,5°C-18,0°C) i zimą (średnia temperatura stycznia: -3,5°C - -2,0°C), średnia roczna temperatura powietrza wynosi tu ok. 7,6°C, natomiast średnia data pierwszego przymrozku przypada na 15 października, cechy kontynentalne klimatu nasilają się ku wschodowi, opady zróżnicowane – najwyższe (do ok. 800 mm rocznie) w szczytowych partiach Gór Świętokrzyskich i w zachodniej części Wyżyny Małopolskiej i Śląskiej (podział Polski na regiony klimatyczne – Wincenty Okołowicz i Danuta Martyn).

Jest to klimat korzystny dla rozwoju rolnictwa. Długość okresu wegetacyjnego wynosi 210-220 dni. Różnice w długości tego okresu związane są między innymi z ukształtowaniem terenu – najdłuższy jest w przypadku stoków o wystawie południowej. W partiach szczytowych wzniesień i na stokach północnych okres wegetacyjny jest o 5-6 dni krótszy, podobnie jest w przypadku den dolinnych.

2.3.7 OCHRONA POWIETRZA

Źródła zanieczyszczeń powietrza możemy podzielić ze względu na pochodzenie na dwie grupy:

- pochodzenia naturalnego (pożary lasów, erupcje wulkaniczne),

- pochodzenia antropogenicznego (związanego z działalnością człowieka).

Antropogeniczne źródła emisji zanieczyszczeń to:

- emisja punktowa - emisja z sektora przemysłowego,
- emisja liniowa - emisja ze środków transportu i komunikacji,
- emisja powierzchniowa – emisja z sektora komunalno-bytowego,
- emisja napływowa.

Do emisji punktowej zaliczamy emisję zanieczyszczeń gazowo-pyłowych z zakładów przemysłowych. Największy udział w całkowitej emisji zanieczyszczeń pyłowych ma emisja pyłów powstałych ze spalania paliw i procesów technologicznych. W przypadku gazów największą emisją charakteryzuje się dwutlenek węgla. Znaczny udział w emisji zanieczyszczeń mają także zanieczyszczenia komunikacyjne, takie jak: tlenki węgla, azotu i siarki, sadze oraz węglowodory. Zanieczyszczenia ze źródeł liniowych powodują także zapylenie wtórne poprzez ścieranie się nawierzchni dróg i opon pojazdów. Problem emisji liniowej jest problemem narastającym, zwłaszcza w miastach i centrach gmin, gdyż pomimo corocznych inwestycji w modernizację dróg i układów komunikacyjnych obserwuje się narastającą liczbę samochodów i innych pojazdów. Obecność spalin jest najbardziej odczuwalna w okresie letnim gdyż oprócz toksycznych spalin tworzy się bardzo szkodliwa dla zdrowia przypowierzchniowa warstwa ozonu pochodzenia fotochemicznego. Kolejnymi źródłami zanieczyszczeń na terenie Powiatu Jędrzejowskiego są rozproszone emisje z sektora komunalno-bytowego m.in. kotłownie lokalne, paleniska domowe, warsztaty rzemieślnicze, które emitują do powietrza zanieczyszczenia powstające w wyniku spalania węgla gazu ziemnego i paliw płynnych. Z uwagi iż piece indywidualne praktycznie nie posiadają urządzeń ochrony powietrza oraz że spalanie zachodzi w niższych temperaturach, są one źródłem emisji bardzo szkodliwych substancji tj. dioksyny. Wielkość emisji z tych źródeł jest trudna do oszacowania i wykazuje dużą zmienność sezonową, związaną z okresem grzewczym. Emisja napływowa związana jest z ruchem mas powietrznych. Na terenie Powiatu Jędrzejowskiego przeważają wiatry zachodnie i południowo-zachodnie, w związku z tym na jakość powietrza na tym terenie mają wpływ również zanieczyszczenia pochodzące z terenów sąsiadujących tj. z województwa śląskiego i małopolskiego, które charakteryzują się znacznym zanieczyszczeniem. Biorąc pod uwagę, iż na terenach sąsiednich województw realizuje się programy ochrony powietrza nakierowane na redukcję emisji z sektora przemysłowego oraz komunalno-bytowego tzw. niskiej emisji przewiduje się zmniejszenie emisji napływowej.

Ponadto jakość powietrza w Powiecie Jędrzejowskim charakteryzuje się wyraźną zmiennością sezonową, wskazuje na to pogarszająca się jakość powietrza w chłodnych miesiącach roku. Zróżnicowanie poziomu stężeń zanieczyszczeń wskazuje, że dominujący wpływ na stan aerosanitarny Powiatu Jędrzejowskiego mają jak wspomniano wcześniej energetyczne źródła spalania paliw.

Gminy Powiatu Jędrzejowskiego znajdują się w strefie świętokrzyskiej, dla której zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska prowadzi się ocenę jakości powietrza. Realizuje się ją z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych: ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ze względu na ochronę roślin. Wynikiem oceny, zarówno pod kątem kryteriów dla ochrony zdrowia, jak i kryteriów dla ochrony roślin dla wszystkich substancji podlegających ocenie, jest zaliczenie strefy do jednej z poniższych klas:

- do klasy A – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych;
- do klasy B – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji;
- do klasy C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny powiększony o margines tolerancji, a w przypadku, gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalny i poziomy docelowy.

Tabela 14 Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi – 2020 rok

Symbol klasy strefy dla poszczególnych substancji											
SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃	PM10	Pb	As	Cd	Ni	BaP	PM2,5
A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	A1

Źródło: opracowanie własne na podstawie Rocznej Oceny Jakości Powietrza w Województwie Świętokrzyskim za 2020 rok

Podsumowując wyniki oceny rocznej i klasyfikacji stref województwa świętokrzyskiego dla kryterium ochrony zdrowia ludzi obie strefy (strefa miasto Kielce i strefa świętokrzyska) uzyskały klasę C z powodu przekroczeń poziomu docelowego benzo(a)pirenu. Przekroczenie wystąpiło również w zakresie poziomu celu długoterminowego określonego dla ozonu i skutkowało nadaniem obu strefom klasy D2.

Dla pozostałych zanieczyszczeń, z uwagi na dotrzymanie poziomu dopuszczalnego lub docelowego dla każdej z ocenianych substancji, strefom nadano status klasy A, a w przypadku pyłu PM2,5 w klasyfikacji podstawowej - klasy A1. Dodatkowa klasyfikacja pod kątem

zanieczyszczenia pyłem zawieszonym PM_{2,5} (poziom dopuszczalny określony dla fazy I) również skutkowała nadaniem klasy A dla obu stref.

2.3.8 KLIMAT AKUSTYCZNY I POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

Do podstawowych czynników mających wpływ na klimat akustyczny Powiatu zaliczyć należy komunikację drogową oraz w znacznie mniejszym stopniu hałas przemysłowy, którego uciążliwość ma charakter lokalnych o stosunkowo niedużym zasięgu. Hałas komunikacyjny jest obecnie najpowszechniejszym i najbardziej uciążliwym źródłem hałasu w środowisku zurbanizowanym. Ciągły wzrost liczby pojazdów mechanicznych, przy jednoczesnym braku właściwych rozwiązań drogowych, braku obwodnic miejskich, złej jakości nawierzchni znacząco powiększa obszar środowiska o ponadnormatywnym hałasie drogowym. Niekorzystny wpływ hałasu na stan zdrowia społeczeństwa wymaga zastosowania działań ograniczających i zabezpieczających. Stosowane są zarówno zabezpieczenia akustyczno-budowlane, jak również odpowiednia lokalizacja obiektów, właściwa organizacja ruchu drogowego, czy też poprawa nawierzchni dróg i stanu technicznego pojazdów.

Przez Powiat Jędrzejowski przebiegają drogi krajowe nr 7 i 78, drogi wojewódzkie nr 728, 768, 762, 742. Sieć drogowa uzupełniona jest przez drogi powiatowe, które wiążą drogi krajowe i wojewódzkie z drogami gminnymi. Podstawowy układ komunikacji kolejowej w powiecie jędrzejowskim stanowi linia kolejowa nr 8 Warszawa – Radom – Kielce – Kraków. Funkcjonuje także wybudowana w latach 80-tych linia kolejowa szerokotorowa Hrubieszów — Huta “Katowice” (LHS), która przeznaczona jest obecnie do przewozów towarowych, tranzytowych (na terenie powiatu, w Sędziszowie LHS posiada stację wymiany podwozi wagonów).

Z wojewódzkich programów strategicznych wynika, że na terenach objętych przekroczeniami dla większości dróg, hałas kształtuje się na poziomie powodującym zaliczenie tych obszarów do kategorii terenów o niedobrym klimacie akustycznym. W sporadycznych przypadkach zaobserwowano poziomy przekroczeń wyższe niż 10 dB dla wskaźnika LDWN i LN. Najmniej korzystne warunki akustyczne w granicach Powiatu Jędrzejowskiego stwierdzono wzdłuż drogi krajowej nr 7 gdzie przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu przyjmowały najwyższe wartości na największej powierzchni.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach prowadzi cykliczne pomiary poziomów pól elektromagnetycznych (PEM). Poziomy pól elektromagnetycznych utrzymują się na niskim poziomie i w żadnym punkcie nie przekroczone dopuszczalnej wartości,

określonej rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów.

Ze względu na stale rosnącą liczbę stacji bazowych telefonii komórkowej, głównie na obszarach dużych miast, oraz rozwojem technologii niezbędnym dla zaspokojenia potrzeb społeczeństwa, a przy tym wzrostem niepokoju ludzi związanym z promieniowaniem elektromagnetycznym, którego wpływ na żywe organizmy nie jest dokładnie poznany uważa się za zasadne dalsze monitorowanie poziomu pól elektromagnetycznych w środowisku (w miejscach dostępnych dla ludności).

2.3.9 ANALIZA SWOT

Tabela 15 Analiza SWOT

Zasoby naturalne	
Mocne strony	Słabe strony
- rozpoznane i udokumentowane złoża kruszyw naturalnych; - dostępność energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych; - eksploatacja kopalin zgodnie z wydanymi koncesjami;	niska świadomość społeczna w zakresie legalnego pozyskiwania kopalin;
Szanse	Zagrożenia
- edukacja ekologiczna; - rekultywacja i zagospodarowanie terenów poeksploatacyjnych.	- osuwanie się mas ziemnych; - wykorzystanie wyrobisk poeksploatacyjnych do nielegalnego składowania odpadów;
Gleby	
Mocne strony	Słabe strony
- niski stopień zanieczyszczenia gleb (np. metalami ciężkimi); - cykliczne monitorowanie gleb użytkowanych rolniczo, szczególnie pod kątem właściwości chemicznych;	- silna presja inwestycyjna związana z przekształcaniem użytków rolnych na cele nierolne; - nielegalne składowanie odpadów i związane z tym zanieczyszczenia; - rozdrobienie gospodarstw rolnych; - występowanie terenów wymagających rekultywacji;
Szanse	Zagrożenia
- egzekwowanie regulacji prawnych w zakresie racjonalnego planowania przestrzennego i ograniczenia możliwości wyłączania gruntów rolnych z produkcji; - wzrost wymagań dla dużych zakładów przemysłowych w zakresie warunków zapewniających ochronę gleby, ziemi i wód gruntowych, w tym środków mających na celu zapobieganie emisjom do gleby, ziemi i wód gruntowych oraz sposobów ich systematycznego nadzorowania; - rozwój rolnictwa ekologicznego i agroturystyki	- zjawiska ekstremalne w przyrodzie takie jak susze i powodzie; - zanieczyszczenia wynikające m.in. z nawożenia w rolnictwie; - antropopresja wynikająca głównie z przekształcania gleb rolnych na cele nierolne;
Gospodarowanie wodami	

Mocne strony	Słabe strony
• działalność „WÓD POLSKICH” w zakresie utrzymania i modernizacji systemów melioracyjnych; • monitoring stanu wód prowadzony przez WIOŚ;	• niedostateczna jakość wód podziemnych; • niedostateczna jakość wód powierzchniowych; • zaburzenie stosunków wodnych na niektórych obszarach; • duże ryzyko wystąpienia zagrożeń antropogenicznych;
Szanse	Zagrożenia
• budowa urządzeń przeciwpowodziowych; • budowa urządzeń małej retencji; • realizacja zobowiązań wynikających z implementacji przepisów Unii Europejskiej; • możliwość pozyskania środków zewnętrznych;	• prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi i lokalnych podtopień po intensywnych opadach; • zanieczyszczenia wód powstające poza granicami Powiatu; • rozproszona urbanizacja; • intensyfikacja produkcji rolnej prowadząca do nadmiernego stosowania nawozów i pestycydów;
Zasoby przyrody	
Mocne strony	Słabe strony
• liczne formy ochrony przyrody i obszary prawnie chronione; • obecność dużych kompleksów leśnych; • dobry stan lasów.	• wycinka drzew i krzewów bez wymaganych zezwoleń lub niezgodnie z planami urządzania lasów; • likwidacja zadrzewień śródpolnych i przydrożnych • zmniejszanie powierzchni terenów zieleni w miastach
Szanse	Zagrożenia
• zalesianie; • rozwój tzw. zielonej infrastruktury; • rosnąca świadomość społeczna o możliwości udziału w podejmowaniu decyzji dotyczących inwestycji mających wpływ na środowisko.	• zagrożenia związane z atakami szkodników na drzewa; • zanieczyszczenia powietrza, wód i gleby; • okresowe występowanie deficytu wody lub zalewanie terenów; • rozproszona urbanizacja; • niszczenie cennych przyrodniczo siedlisk; • rosnąca presja turystyczna;
Klimat i powietrze	
Mocne strony	Słabe strony
• monitoring jakości powietrza prowadzony przez WIOŚ; • realizacja programów usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest na terenie gmin Powiatu Jędrzejowskiego; • inwestycje w obiektach należących do Powiatu, mające na celu zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza; • korzystne warunki dla rozwoju i wykorzystania odnawialnych źródeł energii • zwiększanie atrakcyjności transportu zbiorowego i rowerowego (stopniowe polepszanie połączeń komunikacji zbiorowej, rozbudowa infrastruktury ścieżek rowerowych).	• emisja zanieczyszczeń ze środków transportu; • przekroczenia dopuszczalnych poziomów benzo(a)pirenu w powietrzu zanotowane w strefie świętokrzyskiej; • opalanie budynków jednorodzinnych paliwem stałym o niskiej jakości; • niedostatecznie rozwinięta infrastruktura towarzysząca ciągom komunikacyjnym (np. chodniki, parkingi, trasy rowerowe).
Szanse	Zagrożenia
• wzrastające zainteresowanie stosowaniem odnawialnych źródeł energii; • możliwości dofinansowania inwestycji przyczyniających się do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do powietrza; • zwiększenie atrakcyjności transportu zbiorowego	• przypadki spalania odpadów w piecach domowych; • wzrost liczby samochodów i zwiększające się natężenie ruchu drogowego; • rozbudowa infrastruktury drogowej; • zagęszczenie zabudowy; • przekroczenia standardów jakości powietrza;

- i rowerowego (polepszenie połączeń komunikacji zbiorowej, rozbudowa infrastruktury ścieżek rowerowych); - wdrożenie i realizacja Planów gospodarki niskoemisyjnej przez gminy Powiatu	- wysokie koszty stosowania niskoemisyjnych źródeł energii np. gazu; - niedostateczna świadomość ekologiczna społeczeństwa;
Pola elektromagnetyczne	
Mocne strony	Słabe strony
- brak przekroczeń dopuszczalnych poziomów PEM; - prowadzenie ewidencji źródeł wytwarzających pola elektromagnetyczne;	- inwestycje związane np. z rozwojem sieci elektroenergetycznej i telekomunikacyjnej; - duża ilość linii elektromagnetycznych na terenie Powiatu i możliwe ryzyko wystąpienia awarii w wyniku ekstremalnych warunków pogodowych;
Szanse	Zagrożenia
- edukacja w zakresie oddziaływania pól elektromagnetycznych; - obowiązek prowadzenia przez WIOŚ badań w ramach PMS;	- zagęszczenie zabudowy; - rozwój infrastruktury technicznej (elektroenergetycznej, telekomunikacyjnej);
Stan akustyczny	
Mocne strony	Słabe strony
- inwestycje drogowe uwzględniające rozwiązania mające na celu ochronę przed hałasem terenów sąsiednich (budowa ekranów akustycznych, stosowanie cichej nawierzchni); - kontrola zakładów przemysłowych pod kątem emitowanego hałasu; - monitoring hałasu komunikacyjnego i przemysłowego;	- wzrost natężenia ruchu drogowego; - trudności w egzekwowaniu ustaleń decyzji nakładających obowiązek wykonywania zabezpieczeń akustycznych wzdłuż tras komunikacyjnych; - wzrost emisji hałasu związany z montażem urządzeń wentylacyjnych, klimatyzacyjnych na budynkach;
Szanse	Zagrożenia
- większe wymagania prawne konieczne do spełnienia przez zakłady przemysłowe; - postęp technologiczny;	- rozbudowa sieci infrastruktury drogowej; - hałas przemysłowy; - zagęszczenie zabudowy;

Źródło: opracowanie własne

2.3.10 GŁÓWNE WYZWANIA

- Poprawa efektywności energetycznej w budynkach zarządzanych przez Starostwo Powiatowe;
- Podjęcie działań mających na celu całkowite usunięcie azbestu oraz wyrobów zawierających azbest;
- Wsparcie gmin Powiatu w zakresie podnoszenia świadomości ekologicznej mieszkańców.

2.4 DZIEDZICTWO KULTUROWE

2.4.1 ZADANIA I KOMPETENCJE POWIATU W ZAKRESIE OCHRONY ZABYTEKÓW I OPIEKI NAD ZABYTEKAMI

Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym, wymienia wśród zadań publicznych Powiatu ochronę zabytków i opiekę nad zabytkami. Ponadto, dodatkowe kompetencje Powiatu w przedmiotowym zakresie określa ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Art. 4 określa sposób sprawowania ochrony nad zabytkami przez organy administracji publicznej. Ochrona zabytków polega, w szczególności, na podejmowaniu przez organy administracji publicznej działań mających na celu:

- zapewnienie warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych umożliwiających trwałe zachowanie zabytków oraz ich zagospodarowanie i utrzymanie;
- zapobieganie zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków;
- udaremnianie niszczenia i niewłaściwego korzystania z zabytków;
- przeciwdziałanie kradzieży, zaginięciu lub nielegalnemu wywozowi zabytków za granicę;
- kontrolę stanu zachowania i przeznaczenia zabytków;
- uwzględnianie zadań ochronnych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przy kształtowaniu środowiska.

Na mocy art. 12. ustawy, Starosta w uzgodnieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, może umieszczać na zabytku nieruchomym wpisanym do rejestru, znak informujący o tym, iż zabytek ten podlega ochronie. Zgodnie z art. 50 ust. 3 ustawy, w przypadku wystąpienia zagrożenia dla zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru, polegającego na możliwości jego zniszczenia lub uszkodzenia, Starosta, na wniosek Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, może wydać decyzję o zabezpieczeniu tego zabytku w formie ustanowienia czasowego zajęcia do momentu usunięcia zagrożenia. W przypadku, gdy nie jest możliwe usunięcie zagrożenia, zabytek nieruchomy może być na wniosek Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, wywłaszczony przez Starostę na rzecz Skarbu Państwa lub gminy właściwej ze względu na miejsce położenia tego zabytku, w trybie i na zasadach przewidzianych w przepisach o gospodarce nieruchomościami. Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami w art. 81, dopuszcza możliwość udzielenia dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru przez organ stanowiący Powiatu,

na zasadach określonych w podjętej przez ten organ uchwale. Dotacja może być udzielona w wysokości do 100% nakładów koniecznych na wykonanie przez wnioskodawcę prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru. Jednakże jednostki organizacyjne Powiatu mogą ustalać na drodze uchwały niższy procent, co pozwala wesprzeć i zrealizować większą liczbę zadań. Ponadto, w art. 103 ustawy, określono wyłączne kompetencje Starosty w zakresie powoływania społecznych opiekunów zabytków. Na wniosek Wojewódzkiego Konserwatora, Starosta ustanawia społecznych opiekunów zabytków lub cofa takie ustanowienie. Równocześnie Starosta prowadzi listę społecznych opiekunów zabytków.

2.4.2 ZASOBY DZIEDZICTWA I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO POWIATU

Tereny Powiatu Jędrzejowskiego są jednym z najstarszych ośrodków osadniczych w Małopolsce, sięgającym kilku tysięcy lat wstecz. W okolicach Sobkowa zlokalizowano wiele stanowisk archeologicznych, zwłaszcza z okresu kultury łużyckiej. Natomiast znaleziska archeologiczne z okolic Nagłowic świadczą o docieraniu tu wpływów rzymskich. Ziemia Jędrzejowska ma piękną i bogatą tradycję ściśle związaną z historią Polski. Przez ziemie te od dawien dawna przebiegały ważne szlaki komunikacyjne, ponadto miały tu miejsce ważne wydarzenia historyczne. Chlubnie zapisali się mieszkańcy Ziemi Jędrzejowskiej w walkach narodowowyzwoleńczych. W okolicach Słupi, Oksy i Małogoszcza, w okresie bitwy pod Szczekocinami w 1794r. obozował ze swoimi wojskami gen. Tadeusz Kościuszko. Podczas powstania listopadowego i styczniowego na terenach tych doszło do licznych potyczek i bitew. 24 lutego 1863 r. w okolicach Małogoszcza, nad Wierną Rzeką rozegrała się najkrwawsza bitwa powstania styczniowego. W odwecie za udział w tym powstaniu miasta z terenu powiatu: Jędrzejów, Małogoszcz, Oksa, Sobków i Wodzisław zostały pozbawione praw miejskich.

W okresie pierwszej wojny światowej przez Ziemię Jędrzejowską przechodzili strzelcy Pierwszej Kompanii Kadrowej na czele z Józefem Piłsudskim. Podczas drugiej wojny światowej na tym terenie aktywnie działały i walczyły z okupantem oddziały Armii Krajowej i Batalionów Chłopskich. Powiat Jędrzejowski swoimi korzeniami sięga początku XIX wieku. Już wtedy był znaczącym regionem przemysłowo-gospodarczym i społecznym na tym terenie, a także ważnym centrum handlowym i administracyjnym. Przed I wojną światową przynależał on do guberni kieleckiej. A po wojnie należał do województwa kieleckiego i ponownie po II wojnie

światowej aż do roku 1975 – kiedy powiaty znikły z mapy podziału administracyjnego. Powtórnie powołany w nowym podziale administracyjnym kraju w roku 1999, wtedy to również zostało powołane do życia województwo świętokrzyskie, które zastąpiło poprzednie – województwo kieleckie. Coraz częstszą formą działalności jest agroturystyka, która ze względu na ekologiczne walory regionu staje się coraz bardziej popularna. W charakterystyce Powiatu Jędrzejowskiego nie można pominąć obiektów zabytkowych, które przyciągają rzesze turystów z całej Polski. Do nich należy przede wszystkim Muzeum im. Przytkowskich w Jędrzejowie, które posiada w swych zbiorach wyjątkowo cenne eksponaty, oraz Archiopactwo O.O. Cystersów w Jędrzejowie, gdzie co roku organizowane są „Międzynarodowe Koncerty Muzyki Organowej i Kameralnej”. Niewątpliwą atrakcją turystyczną w sezonie letnim jest również przejazd zabytkową Kolejką Wąskotorową „Expres Ponidzie”. Ciekawym miejscem jest Zamek Rycerski w Sobkowie, który mieści się w zabytkowej fortalicy z XVI wieku, ruiny zamku w Mokrsku, zabytkowe kościoły parafialne, dworek Mikołaja Reja w Nagłowicach i wiele innych. Powiat jędrzejowski to region o wyjątkowo bogatej przeszłości historycznej, kulturowej i urzekającym krajobrazie.

Atrakcyjność Powiatu Jędrzejowskiego wynika z jego wyjątkowego położenia i zróżnicowania przyrodniczego oraz z dużej wartości walorów krajoznawczych i kulturowych. Zarówno mieszkańcy, jak i turyści mogą cieszyć się wspaniałymi krajobrazami (dotkniętymi stosunkowo niedużą ingerencją człowieka). Powiat Jędrzejowski kryje różne niespodzianki, do których niewątpliwie należą interesujące zabytki architektury, są wśród nich pałace, dwory oraz kościoły. Na terenie Powiatu znajduje się 98 zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków nieruchomych sporządzonego przez Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Kielcach.

Liczba ta w poszczególnych gminach może ulec zmianie ponieważ rejestr zabytków nieruchomych obecnie jest w trakcie aktualizacji (link: <https://www.wuoz.kielce.pl/p,98,rejestr-zabytkow-nieruchomych>).

Tabela 16 Zabytki wpisane do rejestru zabytków WUOZ w Kielcach w podziale na gminy Powiatu

Gmina	Liczba zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru
Powiat Jędrzejowski	98
Imielno	8
Jędrzejów	24
Małogoszcz	9
Nagłowice	9
Oksa	5
Sędziszów	10
Słupia	9

Sobków	12
Wodzisław	12

Źródło: opracowanie własne

Bogata i ciekawa historia Powiatu, której świadectwem są m.in. obiekty o znaczeniu ponadregionalnym, przyczynia się do rozwoju turystyki kulturowej tego terenu.

Do zabytków o najwyższym znaczeniu dla Powiatu zaliczyć można:

- **Klasztor OO Cystersów** – Jest to najstarszy kościół Cystersów w Polsce. Zbudowany został jeszcze za życia św. Bernarda z Clairvaux, sięga 1140 r., a w pewnych zachowanych fragmentach okresu jeszcze wcześniejszego, bo ok. 1110 r. Stanowi dominantę architektoniczną i sylwetową identyfikującą Jędrzejów. Bez wątpienia najważniejszy historycznie, kulturowo i wizualnie obiekt miasta, który zachował klimat i atmosferę minionych wieków. Mimo znacznych zaniedbań w utrzymaniu budynków klasztornych i otoczenia tego bezcennego zabytku, jest to pierwszy obiekt na liście życzeń gości przybywających do Jędrzejowa. Wspaniała architektura kościoła, wirydarz klasztorny i dobrze utrzymana zieleń od strony wschodniej tworzą niezapomniane wrażenie i budzą chęć powrotu do tego miejsca.
- **Jędrzejowska Kolej Dojazdowa** – stacja i warsztaty wąskotorowej Jędrzejowskiej Kolei Dojazdowej, zachowały klimat i atmosferę pierwszej połowy XX wieku. Powstała w 1917 roku. Trasa biegnie przez część regionu Ponidzia w południowej części województwa świętokrzyskiego, z Jędrzejowa, poprzez Jasionną, Motkowice, Umianowice do Pińczowa. Istnieje także nie wykorzystywane odgańlenie trasy w Umianowicach do Hajdaszka, Stawian Pińczowskich i Sędziejowic.
- **Kościół św. Trójcy (dawny św. Katarzyny) w Jędrzejowie** – gotycki w zrabie, pochodzi z pocz. XV w. Uległ przebudowie, najpierw pod koniec XV w., a następnie w pół. XVIII w. i pod koniec XIX w.
- **Kościół parafialny pw. św. Mikołaja w Oksie** – dawny zbór kalwiński, ufundowany prawdopodobnie w latach 60. XVI wieku przez Mikołaja Reja, a ukończony w 1570 przez jego syna Andrzeja. Od końca XVI do 2 połowy XVII wieku zbór w Oksie był jednym z głównych ośrodków kalwinizmu małopolskiego, w którym wielokrotnie odbywały się synody protestanckie. W 1678 został przejęty przez cystersów jędrzejowskich i został filią parafii Konieczno.
- **Kościół pw. św. Narodzenia Najświętszej Marii Panny w Kozłowie** – wybudowany w 1515 r., barokowy, zawierający elementy późnogotyckie. Prezbiterium jest

dwuprzęsłowe, zamknięte trójbocznie, nawa szersza i wyższa, czteroprzęsłowa. Wewnątrz: nagrobek z czarnego marmuru Piotra Tęgoborskiego i jego żony Eleonory Katarzyny z Korycińskich, zabytkowa chrzcielnica, ołtarz z obrazem św. Mikołaja, Jezusa Zmartwychwstałego i św. Anny, a na ruchomych skrzydłach osiem malowideł z wizerunkami świętych.

- **Zespół kościoła parafialnego w Imielnie** – erygowany w XIII w., z zachowanymi fragmentami romańskimi, gotyckimi, renesansowymi i barokowymi oraz wystrojem barokowym wnętrza.
- **Kościół parafialny p.w. św. Marcina i św. Jakuba w Ciernie** – wzniesiony w 1595 r., kosztem opata cystersów jędrzejowskich. Został konsekrowany 17 listopada 1627 r. przez biskupa chełmińskiego Remigiusza Koniecpolskiego, pełniącego zarazem funkcję opata w Jędrzejowie. Kościół przebudowano ok. połowy XVII wieku. Konserwowany i odnawiany był w latach 1983-1987. Kościół wzniesiony na planie prostokąta, murowany i otynkowany. Nawa dwuprzęsłowa z prostokątnym prezbiterium i dwiema symetrycznymi, kwadratowymi kaplicami po jej bokach. Od zachodu nawa przedłużona (około połowy XVIII w.) o jedno przęsło z dwukondygnacyjną wieżą. Do prezbiterium przylega od północy zakrystia. W kaplicach dekoracją stiukową znajdują się piękne sklepienia kolebkowo-krzyżowe. Portal przy wejściu z prezbiterium do zakrystii wykonany z piaskowca w 1690 r. Ołtarz główny późnobarokowy z dekoracją w stylu regencji pochodzi z drugiej ćwierci XVIII w. z przemalowanym obrazem barokowym Matki Boskiej z Dzieciątkiem. Dwa ołtarze boczne; w prawym obraz św. Marcina z XVII w. W kaplicach dwa ołtarze rokokowe. Chrzcielnica z czarnego marmuru wykonana w pierwszej połowie XVIII w.
- **Kościół w Krzęcicach** – kościół par. św. Prokopa wzniesiony w latach 1531-1542 i restaurowany w 1880 r.; dzwonnica drewniana z XVIII w.
- **Zespół kościoła par. pw. Nawiedzenia NMP w Obiechowie** – obecny kościół parafialny pw. Nawiedzenia NMP w Obiechowie wzniesiony w 1763 r. reprezentuje styl baroku. Jednonawową świątynię o konstrukcji zrębowej wzniesiono z drzewa modrzewiowego. Kościół był odnawiany i konsekrowany w 1890 r. przez bpa Tomasza Kulińskiego. Na przełomie XVI i XVII w. parafia została przejęta przez innowierców. W ołtarzu głównym w stylu rokoka znajduje się obraz Matki Bożej Szkaplerznej z Dzieciątkiem w srebrnych sukienkach. W ołtarzu złożono relikwie św. Wincentego i św. Agnieszki. Po lewej – obraz Matki

Bożej Kodeńskiej, a po prawej – obraz św. Antoniego. Wnętrze kościoła zdobią figury świętych wykonane w drewnie i współczesna polichromia z 1971 r. Ozdobą kaplicy jest stylizowany orientalnie portal. Na dachu kościoła – wieża z dwoma zabytkowymi dzwonami – XV-wiecznym z medalionem Matki Bożej oraz datowanym na 1625 r. – z motywem Zwiastowania i Ukrzyżowania. Kościół otacza mur, w którym znajdują się stacje drogi krzyżowej.

- **Kościół parafialny p.w. NMP w Brzegach** – kościół otoczony terenem dawnego cmentarza przykościelnego, ogrodzonego murem, otynkowanym. Kościół zorientowany na osi wschód zachód. Cmentarz przykościelny z licznymi zadrzewieniami od strony północnej i południowej Kościoła. Kościół opasany chodnikiem z kostki betonowej. Po zachodniej stronie cmentarza przykościelnego murowana dzwonnica. Kościół parafialny p.w. NMP i św. Mikołaja w Brzegach. Wzniesiony w latach 1845-1862, spłonął w 1954 r., ale został odbudowany do 1962 r. Oryginalny projekt Marconiego historyzujący, z licznymi odwołaniami do architektury romańskiej. Dach dwuspadowy, kryty blachą. Sygnaturka na planie kwadratu, razem ze szczytem frontu bogato zdobiona. Dzwonnica wolnostojąca z końca XIX w.

Ponadto na terenie Powiatu Jędrzejowskiego znajduje się wiele innych cennych zabytków i miejsc historycznych. Turyści z pewnością znajdą tu wiele miejsc wartych odwiedzin i polecenia na przyszłość. Przykładem może być znajdujące się w Nagłowicach muzeum Mikołaja Reja. Placówka mieści się w wybudowanym w latach 1798–1800 klasycystycznym dworze Walewskich, otoczonym parkiem w stylu angielskim.

2.4.3 STAN ZACHOWANIA ZABYTKÓW NIERUCHOMYCH I ARCHEOLOGICZNYCH

Kilka obiektów jest w stanie ruiny i wskazane jest by zachęcić właścicieli tych obiektów do podjęcia prac remontowych (art. 5 i 36 Ustawy). Natomiast ewidencję zabytków stanowią zarówno zabytki wpisane, jak i nie wpisane do rejestru zabytków. Ewidencję zabytków znajdujących się na terenie województwa prowadzi wojewódzki konserwator zabytków w formie kart ewidencyjnych (art. 22 ust. 2 Ustawy), zaś ewidencję z terenu gminy prowadzi wójt/burmistrz w formie zbioru kart adresowych zabytków, objętych wojewódzką ewidencją zabytków (art. 22 ust. 4). Karta zawiera w szczególności dane umożliwiające określenie zabytku, jego miejsce położenia lub przechowywania, opis cech i wartości kulturowych oraz wskazanie właściciela i posiadacza zabytku. Zgodnie z Ustawą ewidencja zabytków jest jedną

z podstaw (art. 21) do sporządzenia programów opieki nad zabytkami (wojewódzkich, powiatowych i gminnych).

Rozpoznanie zasobów, stanu zachowania obiektów zabytków pozwala na wskazanie zagrożeń oraz sposobów reagowania w celu ochrony i powstrzymania degradacji zewidencjonowanych zabytków oraz ich otoczenia.

2.4.4 ANALIZA SWOT

Tabela 17 Analiza SWOT

Dziedzictwo kulturowe	
Mocne strony	Słabe strony
• duża liczba zabytków, można je wykorzystać do celów turystycznych i gospodarczych, zabytki traktowane są jak produkt turystyczny, • ilość osób zaangażowanych w ochronę zabytków • świadomość społeczeństwa o wartości dziedzictwa narodowego, • funkcjonowanie miejsc pełniących rolę społecznych muzeów, organizacja lekcji historii w tych miejscach, • funkcjonowanie izb pamięci, • cykliczne imprezy kulturalne, • organizacja święta plonów w gminach i Powiecie przy zachowaniu tradycji i obrzędów, • istnienie edukacyjnych ścieżek przyrodniczych, • istnienie edukacyjnych ścieżek historycznych, • aktywne koła gospodyń wiejskich, • twórcy ludowi, • pasjonaci historii.	• niedofinansowanie zabytków, brak środków finansowych w budżetach gmin i Powiatu, • brak aktualizacji rejestru/spisu zabytków w niektórych gminach, • mała ilość map/przewodników po zabytkach, • brak oznakowania wielu zabytków, • brak listy potrzeb w dziedzinie ochrony zabytków • brak wsparcia finansowego ze strony Państwa w kontekście zarządzania nieruchomościami Skarbu Państwa, • nieuporządkowana sytuacja prawna miejsc po cmentarzach, pomnikach, • postępujący proces niszczenia zabytków, • brak środków finansowych na wkład własny do programów europejskich, • mała ilość punktów sprzedaży pamiątek promocyjnych region, • brak Powiatowego Programu Ochrony Zabytków.
Szanse	Zagrożenia
• zwiększony ruch turystyczny w powiecie, • inicjatywy lokalnych organizacji pozarządowych, • świadomość regionalna, poczucie przywiązania do regionu, • wielokulturowy charakter dziedzictwa, • wzrost zainteresowania władz samorządowych oraz właścicieli obiektów zabytkowych ich ochroną i rewaloryzacją, • rozwój turystyki i agroturystyki z wykorzystaniem obiektów zabytkowych, • możliwość pozyskiwania środków do prac konserwatorskich i remontowych obiektów zabytkowych pochodzących z budżetu państwa, samorządów, Unii Europejskiej, • szersze uwzględnianie potrzeb ochrony zabytków w dokumentach programowych Powiatu i gmin wchodzących w skład Powiatu Jędrzejowskiego, • promowanie krajobrazu kulturowego Powiatu i historii zabytków, • rozwój inicjatyw lokalnych i aktywności organizacji pozarządowych w zakresie opieki nad zabytkami, • edukacja w dziedzinie zarządzania dziedzictwem	• klęski i zdarzenia losowe np. powodzie, wichury • różnorodność własności zabytków, (m.in. związki wyznaniowe, osoby fizyczne, skarb państwa, itp.), • niewystarczający nadzór nad zabytkami ze strony instytucji do tego powołanych, • brak spójności przepisów prawa, • niski mecenat kultury, • niewystarczająca edukacja młodzieży o dziedzictwie kulturowym, • pogarszający się stan techniczny części zabytków i postępująca dewastacja dziedzictwa kulturowego, • podejmowanie działań konserwacyjnych, rewitalizacyjnych niegodnie ze sztuką, zagrażających wartościom zabytkowym obiektów, • zwiększający się wpływ zunifikowanej kultury masowej, • niedostatek mechanizmów promujących działania na rzecz ochrony, konserwacji i rewaloryzacji zabytków.

2.4.5 GŁÓWNE WYZWANIA

Na terenie Powiatu Jędrzejowskiego można wyróżnić kilka obszarów, które wymagają podjęcia działań:

- Poprawa stanu technicznego zabytkowych obiektów;
- Zahamowanie degradacji krajobrazu i zaśmiecania przestrzeni przez zabudowę;
- Upowszechnianie świadomości wartości jakości krajobrazu kulturowego;
- Budzenie zainteresowań dotyczących dziedzictwa kulturowego oraz pozytywnego ruchu społecznego na rzecz jego ochrony;
- Zainteresowanie władz samorządowych szczebla gminnego problematyką ochrony szeroko pojętego (m. in. jako tradycyjna przestrzeń) dziedzictwa kulturowego, uspołnienie programów działania i mechanizmów współpracy pomiędzy poszczególnymi rodzajami i szczeblami administracji.

Za najważniejsze zadania Powiatu Jędrzejowskiego w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego w niniejszej Strategii należy uznać:

- Prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich i budowlanych przy obiektach zabytkowych nieruchomych będących własnością Powiatu;
- Udzielanie na wnioski zainteresowanych podmiotów dotacji celowych na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy obiektach zabytkowych;
- Rzetelna realizacja ustawowych obowiązków administracyjnych w zakresie opieki nad zabytkami;
- Wspieranie zainteresowanych gmin w inicjatywach tworzenia parków kulturowych;
- Wspieranie inicjatyw w sprawie ustanawiania Pomników Historii;
- Upowszechnianie wiedzy o zabytkach i zasobach kulturowych Powiatu;
- Współpraca w zakresie utrzymania istniejących i wytyczania nowych szlaków kulturowych;
- Budowa systemu ścieżek rowerowych łączących miejscowości turystyczno-historyczne;
- Opracowanie Powiatowego Programu Opieki nad Zabytkami.

2.5 INFRASTRUKTURA DROGOWA

Najbardziej istotnym układem transportowym na terenie Powiatu Jędrzejowskiego jest sieć dróg kołowych. Transport samochodowy stanowi obecnie najpopularniejszą formę przemieszczania się. Dostępność drogowa Powiatu jest bardzo istotną podstawą konkurencyjności, która w dużym stopniu definiuje jego pozycję w sieci osadniczej kraju i świata. Jakość i kształt sieci drogowej wpływają także na koszty funkcjonowania gospodarki, stan środowiska przyrodniczego i poziom życia mieszkańców.

2.5.1 SIEĆ DROGOWA I STAN DRÓG

Istotne znaczenie w kształtowaniu dostępności i mobilności na obszarze Powiatu ma sieć dróg powiatowych. Sieć drogowa Powiatu Jędrzejowskiego liczy ogółem 639,206 km. Zadanie utrzymania i modernizowania powiatowej sieci dróg spoczywa na jednostce organizacyjnej Powiatu Jędrzejowskiego, jaką jest Zarząd Dróg Powiatowych w Jędrzejowie, działający przy pomocy dwóch obwodów drogowych w Małogoszczu i Wodzisławiu. Na wydatki drogowe tej jednostki składają się m.in. remonty i inwestycje, zimowe i bieżące utrzymanie dróg, a także koszty administracyjne związane z koniecznością wydawania decyzji w sprawie zajęcia pasa drogowego, umieszczenia urządzeń obcych w pasie drogowym, uzgodnień decyzji o warunkach zabudowy, organizacji przetargów, sporządzania umów z wykonawcami, sporządzania wniosków o dofinansowanie środkami budżetu państwa i środkami Unii Europejskiej, pełnieniem funkcji inspektora nadzoru budowlanego itp..

Tabela 18 Przebieg dróg powiatowych przez Powiat Jędrzejowski

Lp.	Nr drogi	Nazwa drogi	Przebieg drogi powiatowej
1.	0149 T	Podchojny-Kulczyzna	(DW 728) Podchojny (DK7) – Kulczyzna (DP 0160T)
2.	0150 T	Mniszek-Mnichów	(DW 728) Mniszek – Rudki – Mnichów – (DG)
3.	0151 T	Mniszek-Miąsowa	(DW 728) Mniszek – Mzurowa – Miąsowa (DP 0152T)
4.	0152 T	Tyniec-Oksa-Mieronice-Miąsowa	(DP 0210T) Tyniec – Popowice – Oksa – Podlesie – Węgleszyn – Żarczyce Małe – Żarczyce Duże – Mieronice – Karsznice – Jaców – Bizoręda – Szczepanów – Miąsowa (DG)
5.	0153 T	Szczepanów-Brzegi	(DP 0152T) Szczepanów – Brzegi (DK7)
6.	0154 T	Mosty-Choiny-Brzegi	Mosty – (granica powiatów) – Choiny – Żerniki – Brzegi (DP0153 T)
7.	0155 T	Brzegi-Sobków-Lipa	(DK7) Brzegi – Sokółów Dolny – Sobków – Staniowice – Chomentów – Jawór – Lipa (granica powiatów) – Włoszczowice (DW 766)

8.	0156 T	Sobków-Wierzbica	(DP 0155T) Sobków - Wierzbica Górna – Feliksówka (granica powiatów) Dębska Wola
9.	0157 T	Chomentów-Korytnica-Rębów	(DP 0155T) Chomentów - Korytnica (granica powiatów) – Rębów – Kliszów – Kokot – Kije
10.	0158 T	Mnichów-Motkowice-Imielno	(DG) – Mnichów – Smyków - Mokrsko Dolne - Stare Kotlice –Borszowice – Motkowice – Stawy – Imielno (DP 0168 T)
11.	0159 T	Chwaścice-Stare Kotlice	(DP 0163T) Chwaścice – Folwark – Stare Kotlice (DP 0158 T)
12.	0160 T	Jędrzejów-Sobków	Jędrzejów (ul. Rakowska) – Kulczyzna – Raków – Czarnocice –Gozna – Antoninów – Mokrsko Dolne – Sobków (DP 0155T)
13.	0161 T	Podlesie-Brus	(DG) Podlesie – Mnichów – Wygoda – Brus – Antoninów (DP0160T)
14.	0162 T	Ignacówka-Raków	(DG) Ignacówka – Podlaszcze – Raków (DP 0160T)
15.	0163 T	Czarnocice-Borszowice	(DP 0160T) Czarnocice – Niebyła – Chwaścice – Wanat – Wólka –Borszowice (DP 0158T)
16.	0164 T	Raków-Wolica	(DP 0160T) Raków – Wolica (DK 78)
17.	0165 T	Niebyła-Jasionna	(DP 0163T) Niebyła – Łćin – Jasionna (DK 78)
18.	0166 T	Jakubów-Imielno	(DK 78) Jakubów – Imielno (DP 0168T)
19.	0167 T	Wygoda	(DK 78) – Wygoda (Pogrzebiec, DP 0166T)
20.	0168 T	Dalechowy-Sobowice	(DK 78) Dalechowy – Dzierżyn – Imielno – Imielnica – Sobowice
21.	0169 T	Imielno-Zegartowice	(DP 0168T) Imielno - Helenówka -Mierzwin - Zegartowice (granica powiatów) – Tur Górny (DP 0177T)
22.	0170 T	Diamant-Mierzwin	(DG) Diamant – Łysaków – Kawęczyn – Opatkowice Murowane – Grudzyń – Mierzwin (DP 0169T)
23.	0171 T	Dalechowy-Helenówka	(DP 0168T) Dalechowy – Karczunek – Rajchotka – Helenówka(DP 0169T)
24.	0172 T	Jaronowice-Skroniów-Dalechowy	(DK 78) Jaronowice – Rakoszyń – Nowa Wieś – Warzyn Drugi –Brynica Sucha – Skroniów – Łączyn – Ludwinów – Węgleniec – Dalechowy (DP 0168T)
25.	0173 T	Skroniów-Krzcięcice	(DP 0172T) Skroniów – Potok Wielki - Borów – Krzcięcice (DP 0178T)
26.	0174 T	Deszno-Zagórze-Potok Mały	(DP 0205T) Deszno – Zagórze – Potok (stacja kolejowa) – Potok Wielki – Potok Mały
27.	0175 T	Mierzawa-Zagaje	(DG) Mierzawa – Nowizna Strzeszkowska – Zagaje (DW 768)
28.	0176 T	Przyłęk-Dębiany	(DP 0178T) Przyłęk – Olbrachcice – Dębiany (DW 768)
29.	0177 T	Dr.woj.nr768-gr. pow. pińczowskiego/Michałów/	Dr.woj.nr 768 – gr. pow. Pińczowskiego /Michałów/
30.	0178 T	Michałów-Niegostawice-Mierzawa-Sędziszów-Klimontów	(DW 768) Michałów – Pawłowice – Wrocieryż – Sędowice (granica powiatów) – Niegostawice - Konary – Strzeszkowice – Piskorzowice – Mierzawa – Krzcięcice – Sędziszów (ul.

			Kielecka, Dworcowa i Klimontowska) – Piła – Klimontów
31.	0182 T	Brzezinki-Lubcza	(DP 0183T) Brzezinki – Przyrąb – Lubcza – (DW 768)
32.	0183 T	Nawarzyce-Sadki	(DP 0188T) Nawarzyce – Brzezinki – Sadki
33.	0184 T	Przyłęczek-Piotrkowice	(DP 0178T) Przyłęczek – Judasze – Piotrkowice (DP 0188T)
34.	0185 T	Boleścice-Laskowa-Wodzisław	(DP 0178T) Boleścice – Zapusty – Piołunka – Jezioraki – Klemencice – Laskowa – Wodzisław
35.	0186 T	Krzcięcice-Zielonki	(DP 0178T) Krzcięcice – Aleksandrów – Piołunka – Zielonki (DP 0188T)
36.	0188 T	Wywła-Sędziszów-Wodzisław-Wola Lubecka	Wywła – Słupia – Nowa Wieś – Tarnawa – Sędziszów (ul. Przemysłowa, ul. Klimontowska [zjazd z wiaduktu do drogi pow.nr 0178T]) – Grązów – Zielonki – Łany – Wodzisław – Piotrkowice – Wola Lubecka
37.	0190 T	Kowalów Dolny-Kowalów Górny	(DP 0191T) Kowalów Dolny – Kowalów Górny – Wodacz
38.	0191 T	Przełaj-Wodzisław	Przełaj – Mstyczów – Podsadek – Jeżów – Klimontów – Pękosław – Brzeście – Wodzisław
39.	0192 T	Krzelów-Mstyczów	(DP 0193T) Krzelów – Białowieża – Mstyczów (DP 0191T)
40.	0193 T	Przełaj-Krzelów-Swaryszków	(DP 0191T) Przełaj – Czekaj – Krzelów – Swaryszków (DP 0188T)
41.	0194 T	Obiechów-Czepiec	(DP 0195T) Obiechów – Jasieniec - Nowy Węgrzynów – Przełaj Czepiecki – Czepiec (DP 0191T)
42.	0195 T	Dąbrowica-Raszków	Dąbrowica – Obiechów – Stary Węgrzynów – Raszków – (DP 0198T)
43.	0196 T	Stary Węgrzynów-Czekaj	(DP 0195T) Stary Węgrzynów – Wojciechów – Czekaj (DP 0193T)
44.	0197 T	Słupia-Obiechów	(DP 0188T) Słupia – Wielkopole – Raszków – Stary Węgrzynów – Kresy – Obiechów – (DP 0195T)
45.	0198 T	Sprowa-Krzelów	Sprowa – Raszków – Bugaj – Krzelów (DP 0193T)
46.	0199 T	Wywła-Sprowa	(DP 0188T) Wywła – Gawrony – Sprowa (DP 0198T)
47.	0200 T	Słupia-Sieńsko	(DP 0188T) Słupia – Rożnica – Sieńsko (DP 0202T)
48.	0201 T	Rożnica-Sędziszów-Tarnawa	(DP 0200T) Rożnica – Sosnowiec – Sędziszów (ul. Polna, ul. Rynek, ul. Kościelna, ul. Sportowa, ul. Gródek) – Tarnawa (DP 0188T)
49.	0202 T	Jadwigów-Trzciniec	Jadwigów – Sieńsko – Trzciniec (DP 0204 T)
50.	0203 T	Rakoszyń – Sieńsko	(DP 0172T) Rakoszyń – Sieńsko (DP 0202T)
51.	0204 T	Nagłowice-Sędziszów	(DK 78) Nagłowice – Rakoszyń – Trzciniec – Sędziszów (ul. Nagłowicka) (DP 0207T)
52.	0205 T	Trzciniec-Deszno-Warzyn Drugi	(DP 0204T) Trzciniec – Biały Ogon – Deszno – Warzyn Drugi (DP 0172T)
53.	0206 T	Trzciniec-Krzcięcice	(DP 0204T) Trzciniec – Łowinia – Wojciechowice – Krzcięcice (DP 0208T)
54.	0207 T	Łowinia-Sędziszów	(DP 0206T) Łowinia – Pawłowice –

			Sędziszów (ul. Jędrzejowska, DP 0201T)
55.	0208 T	Cierno Zaszosie-Krzcięcice	(DK 78) Cierno Zaszosie – Warzyn Pierwszy – Zagórze – Krzcięcice(DP 0178T)
56.	0209 T	Zdanowice-Brynica Mokra	(DK 78) Zdanowice – Brynica Mokra (DP 0208T)
57.	0210 T	Węgleszyn-Chorzewa-Cierno Zaszosie	(DP 0152T) Węgleszyn – Tyniec – Caców – Chorzewa – Prząsław – Cierno Zaszosie (DP 0208T)
58.	0211 T	Chorzewa-Lasków	(DP 0210T) Chorzewa – Lasków (DW 728)
59.	0212 T	Prząsław-Chorzewa	(DK 78) Prząsław – Przysów – Chorzewa (DP 0210T)
60.	0213 T	Popowice-Cierno Żabieniec	(DP 0152T) Popowice - Cierno Żabieniec (DK 78)
61.	0214 T	Rogienice-Lipno-Mniszek	(DP 0227T) Rogienice – Ogarka – Przygradów – (granica powiatów) Lipno – Zakrzów – Węgleszyn – Rembiechowa – Stare Kanice – Mniszek (DW 728)
62.	0215 T	Kozłów-Lasochów	(DP 0220T) Kozłów – Wiśnic – Lasochów – (DP 0152 T)
63.	0216 T	Żarczyce Małe-Lipnica	(DP 0152T) Żarczyce Małe – Wygnanów – Złotniki – Lipnica (DW 728)
64.	0217 T	Mieronice-Złotniki-Nowe Kanice	(DG) Mieronice – Hektary – Złotniki – Pręty – Nowe Kanice (DP 0214T)
65.	0218 T	Wola Tesserowa-Rembieszyce	(DW 728) Wola Tesserowa – Rembieszyce – (DP 0219T)
66.	0219 T	Karsznice-Lipnica	(DP 0152 T) Karsznice – Rembieszyce – Lipnica – (DW 728)
67.	0220 T	Ludynia-Kozłów-Małogoszcz	Włoszczowa – Czerwonka – Ludynia (granica powiatów) Kozłów – Ludwinów – Małogoszcz (DP 0263T)
68.	0222 T	Rząbiec-Henryków-Kozłów	(DP 0221T) Rząbiec – (granica powiatów) Henryków – Kozłów (DP0215 T)
69.	0224 T	Błogoszów-Zakrzów	(DG) – Błogoszów – Zakrzów (DP 0214T)
70.	0225 T	Rzeszówek	Rzeszówek (DP 0227T)
71.	0227 T	Włoszczowa-Dąbie-Oksa	(DW 786) Włoszczowa, ul. Partyzantów, ul. Wiśniowa – Wola Wiśniowa – Konieczno – Rogienice – Boczkowice – Dąbie (granica powiatów) – Rzeszówek – Oksa (DW 742)
72.	0263 T	Lipie-Cieśle-Leśnica-Małogoszcz	(DP 786) Lipie - Gruszczyn – (wspólny przebieg z dr. powiat.nr 0264T) – Cieśle (granica powiatów) Leśnica – Małogoszcz ul. Jaszowskiego, DG ul. Jędrzejowska.
73.	0264 T	Skorków-Leśnica	(DP 0262T) Niwiska Krasocińskie – Gruszczyn - (wspólny przebieg dr. pow. nr 0263T od skrzyżowania w kierunku m. Cieśle do skrzyżowania w kierunku m. Lipie) – Występy – Bukowa, ul. Kielecka – Skorków (granica powiatów) Parcela – Leśnica(DP0263T)
74.	0271 T	Jędrzejów-Lasków	(DG) Jędrzejów (ul. Wilanowska) – Wilanów – Lasków (DW 728)
75.	0272T	Lubcza-Teodorów	(DW 768) Lubcza – Przewody (granica powiatów) – Teodorów (DP 0871T)
76.	0386T	Gajówka-Feliksówka	Wojkowiec - Lelusin – (granica powiatów)

			Gajówka – Feliksówka (DP 0156T)
77.	0387T	Lipa-Karsy	Drochów Górny – (granica powiatów) – Lipa – Karsy
78.	0388T	Chmielowice-Chomentów	Chmielowice – (granica powiatów) – Chomentów (DP 0389 T)
79.	0389T	Drochów Górny-Chomentów	/Drochów Górny/ – gr. powiatu kieleckiego – Chomentów – dr. pow. nr 0155T
80.		ul. Feliksa Przypkowskiego	Od ul. Partyzantów – skrzyżowanie z ul. Strażacką – skrzyżowanie z ul. Bolesława Chrobrego i ul. Batalionów Chłopskich – do ul. Władysława Stanisława Reymonta

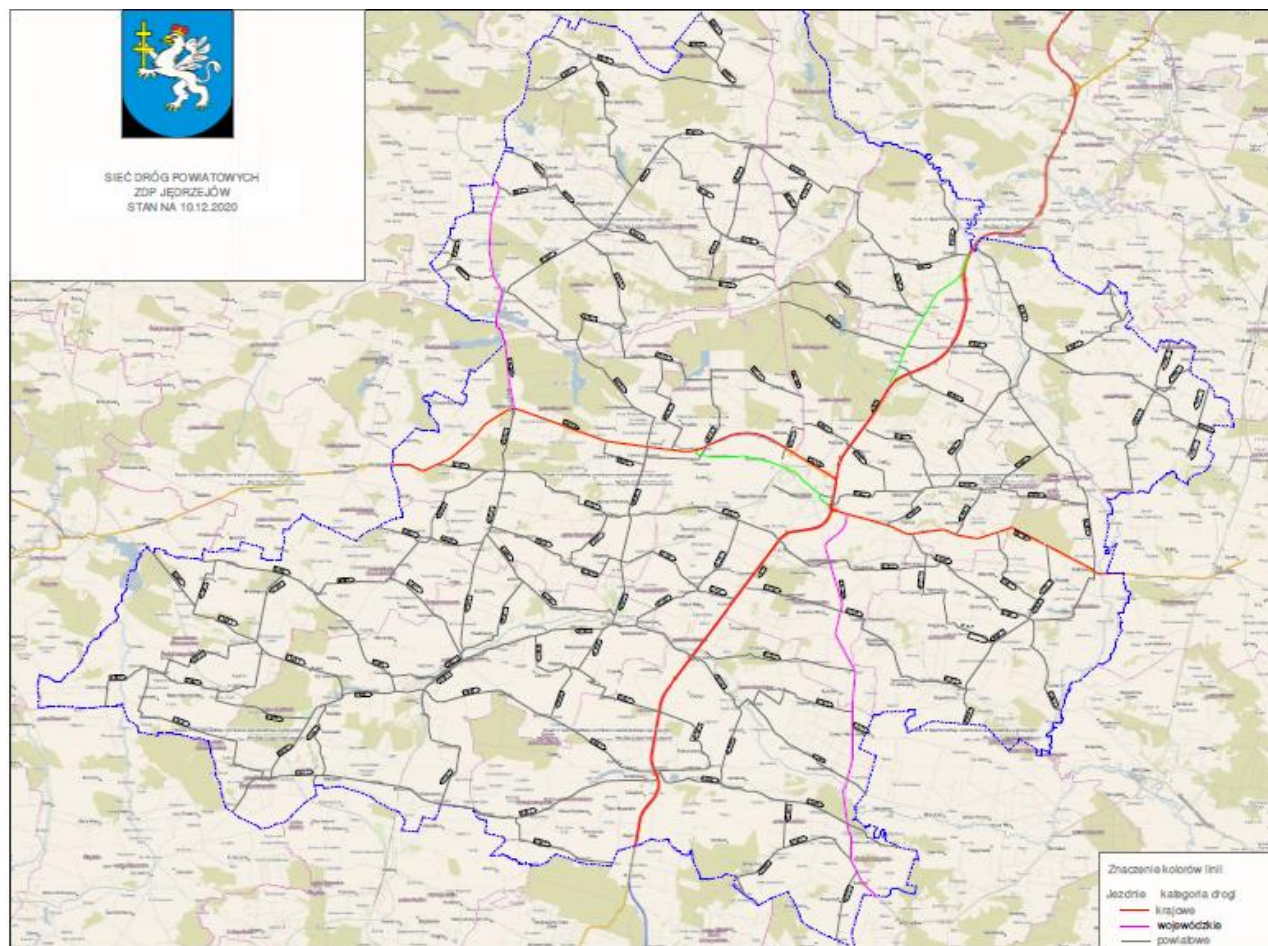
Źródło: opracowanie własne na podstawie z Uchwały nr XXV/191/2021 Rady Powiatu w Jędrzejowie z dnia 31 maja 2021 r.

Stan techniczny nawierzchni dróg powiatowych w ciągu ostatnich lat ulega systematycznej poprawie. Jednakże nadal bardzo duża ilość dróg wymaga w najbliższej przyszłości remontów, przebudowy oraz rozbudowy. W zdecydowanej większości zły stan dróg powiatowych spowodowany jest licznymi deformacjami, spękaniem i słabą jakością nawierzchni, które w znacznej części są poddane już bardzo długim okresom eksploatacji. Ponadto podbudowy dróg powiatowych nie posiadają odpowiedniej wytrzymałości do przenoszenia coraz większych ciężarów i coraz większego natężenia ruchu pojazdów, szczególnie wzrostu natężenia ruchu pojazdów ciężarowych. Aby nie dopuścić do całkowitego zniszczenia dróg należy podjąć intensywne działania zmierzające do przebudowy i modernizacji dróg według opracowanej oceny stanu technicznego.

Największe znaczenie komunikacyjne na terenie Powiatu mają drogi:

- S7 – droga ekspresowa Gdańsk - Warszawa – Kraków – Wiedeń biegnąca przez gminy Sobków, Jędrzejów i Wodzisław;
- DK78 Chmielnik – Gliwice – Chałupki
- Droga wojewódzka nr 728;
- Droga wojewódzka nr 768;
- Droga wojewódzka nr 762;
- Droga wojewódzka nr 742.

Sieć drogowa uzupełniona jest przez drogi powiatowe, które wiążą drogi krajowe i wojewódzkie z drogami gminnymi. Trasa DK-7 obwodnicą omija miasto Jędrzejów od strony wschodniej. Przebiega tu również północna obwodnica Jędrzejowa w ciągu drogi krajowej nr 78.



Rys. 4 Sieć dróg powiatowych w Powiecie Jędrzejowskim

źródło: Starostwo Powiatowe w Jędrzejowie

2.5.2 NATĘŻENIE RUCHU

Generalny Pomiar Ruchu 2015 (GPR 2015) przeprowadzony przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad jest podstawowym źródłem informacji na temat ruchu drogowego w Polsce. Na terenie Powiatu Jędrzejowskiego pomiary zostały przeprowadzone na łącznie 14 odcinkach. W 2020 roku GDDKiA miała przeprowadzić powtórne pomiary natężenia ruchu, jednak z powodu sytuacji epidemicznej zostały one przeniesione na 2021. Wyniki pomiarów będą znane w 2021 lub 2022 roku.

Tabela 19 Średniodobowe natężenie ruchu na drogach krajowych i wojewódzkich w Powiecie

Nr drogi	Odcinek	Motocykle	Osobowe	Dostawcze	Ciężarowe	Autobusy	Ciągniki	łącznie
S7	JĘDRZEJÓW /OBWODNICA A/	39	8 413	1 182	2 486	98	0	12 218
S7	JĘDRZEJÓW /OBWODNICA B/	35	7 770	1 009	2 026	100	9	10 949
78	GOLENIOWY-NAGŁOWICE	24	4 100	857	2 173	44	7	7 205
78	NAGŁOWICE-PRZĄSŁAW	27	5 491	898	2 417	52	8	8 984
78	PRZĄSŁAW-WĘŻEŁ	18	3 630	686	2 233	28	0	6 595

	WILANÓW							
78	WĘZEŁ WILANÓW-WĘZEŁ JĘDRZEJÓW PÓŁNOC	18	3693	641	2 311	26	0	6 689
78	JĘDRZEJÓW-KIJE	6	1 490	335	1 023	4	3	2 861
728	ŁOPUSZNO- MAŁOGOSZCZ	29	2 052	170	668	3	9	2 931
728	MAŁOGOSZCZ- JĘDRZEJÓW	34	2 810	165	100	6	6	3 121
742	WŁOSZCZOWA- OKSA	33	2 058	154	262	8	5	2 520
742	OKSA- NAGŁOWICE	24	1 735	220	233	4	7	2 223
762	WĘZEŁ DR. W CHĘCINACH- MAŁOGOSZCZ	41	3 628	316	572	9	14	4 580
768	JĘDRZEJÓW- /PRZEJŚCIE/	83	5 878	302	135	13	6	6 417
768	JĘDRZEJÓW- WĘCHADŁÓW	17	1 504	255	124	4	31	1 935

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Generalnego Pomiaru Ruchu 2015

Zgodnie z wynikami pomiarów natężenia ruchu, głównym jego źródłem są pojazdy osobowe, co wynika głównie z potrzeb ludności dojeżdżającej do pracy, szkół lub w celach rekreacyjnych. Udziały pojazdów ciężarowych i dostawczych to około 30%. Głównym źródłem ruchu pojazdów w regionie jest Jędrzejów. Wynika to z faktu, że jest to jedno z głównych miejsc pracy w regionie, są tu zlokalizowane m.in. sklepy i szkoły.



Rys. 5 Graficzne zobrazowanie potoków pojazdów w Powiecie Jędrzejowskim
źródło: Generalny Pomiar Ruchu 2015

2.5.3 ANALIZA SWOT

Tabela 20 Analiza SWOT

Infrastruktura drogowa	
Mocne strony	Słabe strony
• dobra dostępność Powiatu w sieci dróg wojewódzkich i krajowych; • rozbudowana sieć dróg powiatowych;	• niski stan techniczny wielu odcinków dróg powiatowych; • duże natężenie ruchu na niektórych odcinkach dróg powiatowych (szczególnie na obszarze miast) a także dróg krajowych; • brak obwodnic miejscowości, przez które prowadzi obecnie ruch o dużym natężeniu; • wzrost negatywnych skutków mobilności (w tym uciążliwości wynikających ze wzrostu hałasu komunikacyjnego).
Szanse	Zagrożenia
• możliwość wykorzystania funduszy unijnych na poprawę stanu technicznego sieci drogowej; • wzrost finansowania zadań związanych z rozbudową i modernizacją sieci drogowej; • rozwój transportu publicznego (odciążenie układu drogowego).	• zjawisko rozlewania się zabudowy; • utrzymanie dotychczasowych preferencji komunikacyjnych przejawiających się wzrostem liczby samochodów; • spadek jakości życia mieszkańców oraz obniżenie poziomu bezpieczeństwa na szlakach komunikacyjnych; • duża kapitałochłonność inwestycji drogowych; • brak wystarczających środków finansowych na realizację inwestycji drogowych; • niska aktywność pozostałych jednostek samorządowych przy realizacji wspólnych projektów.

Źródło: opracowanie własne

2.5.4 GŁÓWNE WYZWANIA

Podstawowym problemem układu drogowego w Powiecie jest nadal niski stan techniczny ciągów dróg. Słabymi stronami układu drogowego w Powiecie są także: niedostosowanie istniejącej sieci do potrzeb mieszkańców, funkcjonowanie wielu odcinków szutrowych oraz brak obwodnic miejscowości, przez które prowadzi obecnie ruch o dużym natężeniu. Podstawowym wyzwaniem dla rozwoju układu drogowego jest potrzeba zapewnienia wysokiej klasy technicznej i funkcjonalnej głównego szkieletu drogowego, którego celem będzie usprawnienie ruchu lokalnego. Wskazuje się, że główne inwestycje w drogi powiatowe powinny mieć na celu dostosowanie ich sieci do przebiegów dróg wojewódzkich i krajowych. Należy zaznaczyć, że istotnym wyzwaniem jest potrzeba podniesienia i poprawy spójności parametrów technicznych dróg powiatowych, co pozwoli znacząco poprawić bezpieczeństwo ruchu. Realizacja powyższych zadań wiąże się z koniecznością poniesienia dużych wydatków finansowych. Zdobywanie finansowania w celu realizacji projektów oraz poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego będą podstawowym wyzwaniem dla rozwoju sieci dróg powiatowych.

2.6 ORGANIZACJA TRANSPORTU PUBLICZNEGO

Sposób, w jaki zorganizowany jest transport zbiorowy znacznie wpływa na funkcjonowanie obszaru Powiatu jako całości. Poprawnie działająca sieć transportu zbiorowego jest dużą zachętą dla mieszkańców do codziennego przemieszczania się na większe odległości oraz ma pozytywny wpływ na dostępność miejsc pracy oraz placówek oświatowych i usługowych. Jest to szczególnie istotne dla osób, które nie mają możliwości korzystania z samochodu. Sprawna komunikacja wpływa bezpośrednio na funkcjonowanie całego zespołu miejskiego (a także powiatowego), m.in. poprzez zmniejszenie zjawiska zatorów drogowych czy redukcję emisji CO₂.

2.6.1 KOMUNIKACJA PUBLICZNA

Powiat jędrzejowski opracował plan transportowy, który został uchwalony Uchwałą Nr XIII/92/2016 Rady Powiatu w Jędrzejowie z dnia 9 marca 2016 r. Plan ustalał 12 podstawowych linii użyteczności publicznej oraz 5 linii uzupełniających i zawierał szczegółowy wykaz 31 aktualnie funkcjonujących zezwoleń wydanych przez Starostę Jędrzejowskiego. Na dzień 31.12.2020 r. w Powiecie funkcjonowało 13 przewoźników (Tomasz Kulesza Firma "TOM - TRANS", Jan Konrad Musiał Firma Usługowo - Handlowa "BARTOSZ" Jan Musiał, Prywatne Przedsiębiorstwo Transportowe "KRAL" Strzelec Krzysztof i Wspólnik Spółka Jawna, Stanisław Barczyński Przedsiębiorstwo Usługowo - Handlowe, Krzysztof Błachucki P.W. "DOREX", Zygmunt Wolski Przewóz Osób, Rafał Zarzycki Przedsiębiorstwo Transportowo - Usługowo - Handlowe, Dudek Marek P.H.U. "DEXTUR", Piotr Górski Auto - Handel Przewóz Osób "GÓRSKI BUS", ROMAX Adrian Romański, Michał Kwapien, Chmiel Anna, Tomasz Giemza) wykonujących regularne przewozy osób na 21 liniach regularnych w oparciu o zezwolenia wydane przez Starostę Jędrzejowskiego.

Podstawowy układ komunikacji kolejowej w Powiecie Jędrzejowskim stanowi linia kolejowa nr 8 Warszawa – Radom – Kielce – Kraków. Funkcjonuje także wybudowana w latach 80-tych linia kolejowa szerokotorowa Hrubieszów — Huta "Katowice" (LHS), która przeznaczona jest obecnie do przewozów towarowych, tranzytowych (na terenie Powiatu, w Sędziszowie LHS posiada stację wymiany podwozi wagonów).

Ogólny stan techniczny eksploatowanej w powiecie sieci kolejowej jest niezadawalający. Dużych nakładów finansowych, zwłaszcza w przypadku linii (odcinków) znaczenia lokalnego,

wymaga także cała infrastruktura towarzysząca (dworce kolejowe, perony, drogi dojazdowe itp.).

Na terenie Powiatu Jędrzejowskiego nie znajduje się żaden port lotniczy, jak również lotniska prywatne. Najbliższe lotniska to:

- Międzynarodowy Port Lotniczy Katowice w Pyrzowicach (w odległości ok. 100 km).

2.6.2 ANALIZA SWOT

Tabela 21 Analiza SWOT

Transport publiczny	
Mocne strony	Słabe strony
• znaczny zasięg obsługiwanego obszaru; • dobry stan taboru transportu publicznego; • relatywnie dobra dostępność ekonomiczna głównych celów podróży w Powiecie Jędrzejowskim; • opracowany Plan Transportowy.	• funkcjonowanie niewielu operatorów transportu publicznego, • niski stopień dostępności i konkurencyjności czasowej transportu autobusowego, szczególnie na obszarach oddalonych od sieci dróg krajowych i wojewódzkich; • brak systemu zabezpieczenia połączeń przesiadkowych; • brak połączeń alternatywnych, w przypadku pojawienia się jakichkolwiek zakłóceń w funkcjonowaniu komunikacji autobusowej; • zbyt mała częstotliwość kursowania pociągów; • brak własnego taboru transportu publicznego; • mała ilość nowoczesnej infrastruktury drogowej, dedykowanej bezpośrednio obsłudze transportu zbiorowego; • mały udział osób podróżujących komunikacją zbiorową; • niewystarczająco rozwinięta sieć komunikacji zbiorowej.
Szanse	Zagrożenia
• rozbudowa i modernizacja infrastruktury; • możliwość wykorzystania funduszy unijnych na poprawę funkcjonowania transportu publicznego; • wzrost finansowania zadań związanych z rozwojem sieci transportu publicznego; • zwiększenie atrakcyjności publicznego transportu zbiorowego.	• utrzymanie dotychczasowych preferencji komunikacyjnych przejawiających się wzrostem liczby samochodów; • spadek jakości życia mieszkańców oraz obniżenie poziomu bezpieczeństwa na szlakach komunikacyjnych; • duża kapitałochłonność inwestycji infrastrukturalnych; • brak środków finansowych na realizację inwestycji; • brak współpracy jednostek samorządu terytorialnego na rzecz rozbudowy sieci transportu publicznego.

Źródło: opracowanie własne

2.6.3 GŁÓWNE WYZWANIA

Niewątpliwie konieczność poprawy funkcjonowania publicznego transportu zbiorowego w Powiecie jest jednym z ważniejszych wyzwań samorządu powiatowego. Przede wszystkim

mowa tu o poprawie dostępności transportu publicznego poprzez np. zwiększenie liczby przystanków i połączeń oraz poprawę jakości infrastruktury technicznej.

2.7 GOSPODARKA I RYNEK PRACY

2.7.1 PODMIOTY GOSPODARCZE

Liczba działających na terenie Powiatu Jędrzejowskiego podmiotów gospodarczych na przestrzeni ostatnich 6 lat wzrosła o 15,3% z 6.077 w 2014 r. do 7.005 podmiotów w 2020 r.

Tabela 22 Podmioty gospodarcze w Powiecie w latach 2014-2020

Rok	Liczba podmiotów gospodarczych		
	Ogółem	W sektorze publicznym	W sektorze prywatnym
2020	7 005	222	6 757
2019	6 750	223	6 502
2018	6 517	224	6 270
2017	6 297	228	6 048
2016	6 134	254	5 863
2015	6 121	254	5 850
2014	6 077	257	5 820

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Aktualnie (według danych na 31.12.2020 r.) liczba działających podmiotów gospodarczych w Powiecie stanowi prawie 6% wszystkich zarejestrowanych w województwie świętokrzyskim.

Tabela 23 Liczba podmiotów gospodarczych w gminach Powiatu Jędrzejowskiego

Jednostka	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Powiat Jędrzejowski	6 077	6 121	6 134	6 297	6 517	6 750	7 005
Imielno	179	193	202	203	223	231	246
Jędrzejów	2 564	2 588	2 601	2 688	2 741	2 842	2 926
Małogoszcz	835	842	837	858	877	899	919
Nagłowice	287	281	280	285	307	310	325
Oksa	247	253	239	228	252	270	286
Sędziszów	776	771	774	803	839	860	893
Słupia	211	217	211	224	239	247	262
Sobków	524	514	518	528	556	595	634
Wodzisław	454	462	472	480	483	496	514

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Liczba podmiotów gospodarczych funkcjonujących w Powiecie Jędrzejowskim jest zróżnicowana. Ośrodkiem szczególnej koncentracji działalności gospodarczej jest Jędrzejów. Wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych na 10 tys. mieszkańców jest tam najwyższy i wynosi odpowiednio 1.019¹⁴.

Tabela 24 Podmioty gospodarcze w Powiecie Jędrzejowskim według wielkości w latach 2014-2020

Podmioty wg liczby zatrudnionych	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Ogółem	6 077	6 121	6 134	6 297	6 517	6 750	7 005
0-9	5 799	5 839	5 843	6 012	6 234	6 468	6 726
10-49	231	234	242	240	241	240	237
50-249	41	42	43	40	37	36	36
250-999	5	5	5	4	4	5	5

¹⁴ Dane za 2019 r.

1000 i więcej	1	1	1	1	1	1	1
---------------	---	---	---	---	---	---	---

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

W strukturze wielkościowej podmiotów działających w Powiecie Jędrzejowskim dominują mikro i małe przedsiębiorstwa. 96% wszystkich podmiotów gospodarczych w Powiecie zatrudnia do 9 osób. Ta grupa wielkościowa przedsiębiorstw w latach 2014-2020 charakteryzowała się największym przyrostem nowych podmiotów, wynoszącym 927 firm. Filarem przedsiębiorczości w Powiecie Jędrzejowskim jest dobrze rozwijający się sektor prywatny. Ponad 80% firm sektora prywatnego w Powiecie prowadzonych jest przez osoby fizyczne.

Teren powiatu jest słabo zurbanizowany, przeważają tereny wiejskie o niskim uprzemysłowieniu. Na terenie Powiatu Jędrzejowskiego swoje siedziby ma kilka firm rozpoznawalnych nie tylko w kraju, lecz także za granicą. Firmy te to znaczący pracodawcy generujący nowe miejsca pracy dla mieszkańców powiatu jędrzejowskiego. Mieszkańcy Powiatu sami bardzo chętnie rozpoczynają działalność gospodarczą i z dużym powodzeniem rozwijają swój potencjał. W malowniczej części powiatu intensywnie rozwija się agroturystyka.

Największe zakłady przemysłowe koncentrują się przede wszystkim w ośrodkach miejskich powiatu – Jędrzejów, Małogoszcz, Sędziszów i są to:

- „FAMET” S.A. Zakład Produkcyjny Nr 2, ul. Przemysłowa 11, 28-300 Jędrzejów;
- Universal Leaf Tobacco Poland Sp. z o.o. ul. Przemysłowa 20, 28-300 Jędrzejów;
- Quickpack Polska Sp. z o.o. ul. Przemysłowa 47, 28-300 Jędrzejów;
- Van Pur Sp. z o.o., Browar w Jędrzejowie ul. Strażacka 1, 28-300 Jędrzejów;
- Vanstar, Książę-Skroniów 41, 28-300 Jędrzejów;
- Lafarge Cement S.A. ul. Warszawska 110, 28-366 Małogoszcz;
- Jędrzejowska Spółdzielnia Mleczarska, ul. Mleczna 4, 28-330 Wodzisław;
- Fabryka Kotłów „SEFAKO” S.A. ul. Przemysłowa 9, 28-340 Sędziszów;
- Przedsiębiorstwo Budownictwa Ogólnego KARTEL ul. Przemysłowa 8, 28-300 Jędrzejów.

W latach 2014-2020 zaobserwowany został znaczący wzrost liczby podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego ze 23 w 2014 r. do 88 w 2020 r. Pozytywne trendy dotyczą także wzrostu liczby rodzimych, nowo zarejestrowanych firm w Powiecie. Jak wskazują dane zawarte w Tabeli 25 w 2020 roku znacząco spadła liczba firm wykreślonych z rejestru REGON.

Niestety sytuacja związana z pandemią COVID-19 nie sprzyja rozwojowi przedsiębiorczości. Na chwilę obecną trudno jest jeszcze wskazać jakie będą długotrwałe skutki dla jędrzejowskich przedsiębiorców. Wiele wskazuje jednak na to, że ich sytuacja znacznie się pogorszy – można spodziewać się wielu upadłości i zamykania firm (szczególnie dotyczy to branży hotelarskiej i gastronomicznej).

Tabela 25 Firmy nowo zarejestrowane i wykreślone z rejestru REGON w Powiecie Jędrzejowskim w latach 2014-2020

Podmioty wg liczby zatrudnionych	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Nowo zarejestrowane	466	460	478	597	708	597	565
Wykreślone	395	414	419	398	431	324	280

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

W Powiecie Jędrzejowskim 3,9% podmiotów jako rodzaj działalności deklarowało rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, jako przemysł i budownictwo swój rodzaj działalności deklarowało 29,9% podmiotów, a 66,2% podmiotów w rejestrze zakwalifikowana jest jako pozostała działalność. Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w Powiecie Jędrzejowskim najczęściej deklarowanymi rodzajami przeważającej działalności są handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (28.3%) oraz budownictwo (18.9%).

2.7.2 ROLNICTWO

Powiat Jędrzejowski ma charakter rolniczy, ale również dobrze rozwinięta jest mała i średnia przedsiębiorczość pozarolnicza, skupiona w sektorze gospodarki prywatnej. Atutem powiatu jest dobry stan środowiska naturalnego oraz duże możliwości intensyfikacji ekologicznej produkcji rolniczej, rozwijanej równolegle z agroturystyką.

Uprawa roli i hodowla pozostają nadal podstawową gałęzią gospodarki dla wielu gmin Powiatu Jędrzejowskiego. Dominującą pozycję w strukturze upraw Powiatu zajmują zboża, ziemniaki oraz użytki zielone z przeznaczeniem na pasze dla inwentarza żywego. Na bazie produkcji zbóż rozwija się produkcja trzody chlewnej oraz drobiarstwo. Inną formą działalności podejmowaną przez gospodarstwa jest agroturystyka. W jej rozwoju przoduje Gmina Nagłowice. Grunty rolne Powiatu zaliczane są do czystych ekologicznie, dzięki czemu mogą być wykorzystywane do produkcji zdrowej żywności oraz przetwórstwa rolno-spożywczego

Całkowita powierzchnia użytków rolnych wynosi 93.152 ha co stanowi 74,1% powierzchni Powiatu. Największy udział w powierzchni użytków rolnych stanowią grunty orne (81,9), łąki (9,3%) i pastwiska (3,1%).

Na terenie Powiatu Jędrzejowskiego przeważają gleby rodzaju rędziny i bielice. Rędziny o kompleksach od pszennego dobrego kl IIIa do IVb oraz żytniego dobrego kl IVa do IVb - występują w południowej i środkowej części Powiatu. W części północnej występują natomiast bielice o kompleksach żytnich dobrych kl IVa do IVb oraz żytnich najłabszych kl V do VI. Najlepsze gleby występują w Gminie Wodzisław, Jędrzejów oraz Słupia. Powiat Jędrzejowski pod względem gleb można podzielić na część południową z lepszymi glebami i część północną z gorszymi. Największe rozdrobnienie gospodarstw występuje w Gminach Nagłowice oraz Sobków.

W strukturze zasiewów najczęściej stanowią zboża, tj. pszenica ozima, pszenica jara, żyto ozime, pszenżyto ozime, pszenżyto jare, owies, jęczmień ozimy, jęczmień jary. Maleje uprawa roślin pastewnych motylkowych drobnonasiennych. Wzrasta areal uprawy rzepaku ozimego zarówno na cele olejarskie jak i biopaliw.

W Powiecie Jędrzejowskim produkcję zwierzęcą stanowi: trzoda chlewna, drób, bydło, owce, konie i inne. Widoczna jest poprawa jakości i wydajności rzeźnej trzody poprzez krzyżowanie międzyrasowe, właściwe żywienie oraz poprawę warunków zoohigienicznych pomieszczeń. Coraz większe znaczenie w poprawie jakości produkcji zwierzęcej zdobywają procesy inwestycji rolniczych, tj. budowa płyt gnojowych, zbiorników na gnojówkę oraz poprawa dobrostanu zwierząt. Rolnicy organizują się w grupy producenckie, co znacznie obniża koszty produkcji i ułatwia zbyć. Prężnie rozwija się również chów drobiu. W produkcji drobiu dominują brojlery kurze, kaczki, gęsi oraz indyki.

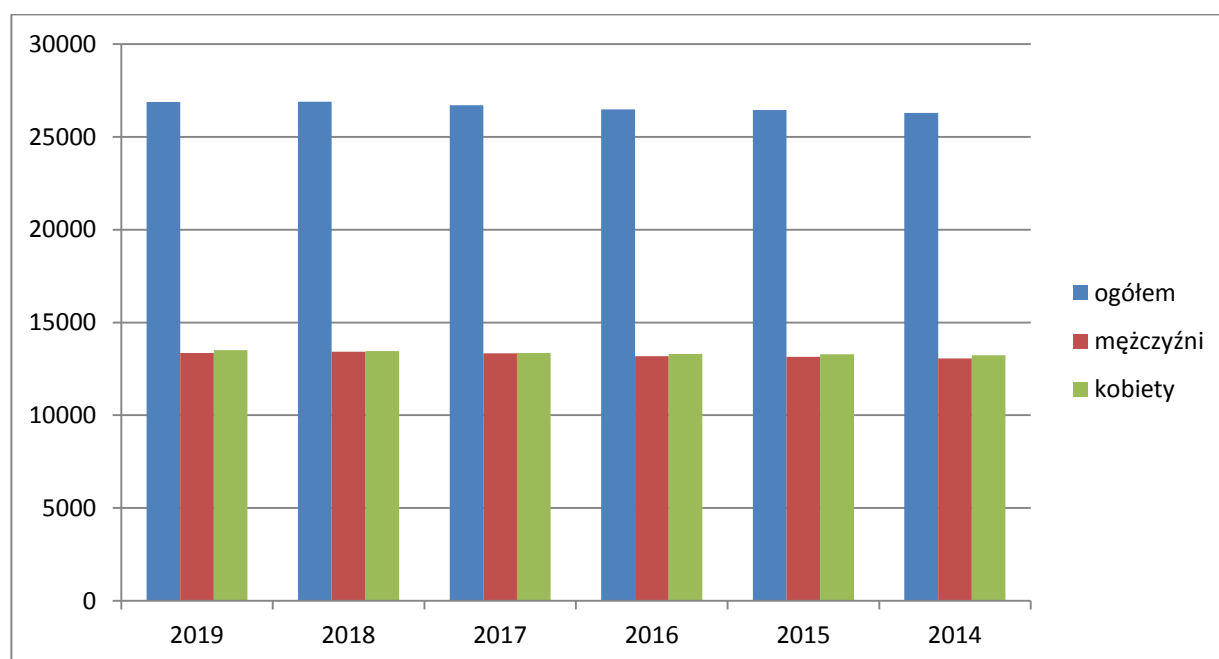
W miejsce działalności rolnej na terenach wiejskich rozwijają się gospodarstwa agroturystyczne. Ze względu na brak dużego przemysłu teren Powiatu Jędrzejowskiego jest atrakcyjny dla ludzi lubiących czynny wypoczynek, zbieraczy runa leśnego, wędkarzy i myśliwych. W okolicach lasów oraz na terenach wiejskich panują cisza i spokój. Ze względu na walory turystyczne Powiatu wskazany byłby na tym obszarze rozwój rolnictwa ekologicznego, które może być mechanizmem umożliwiającym rozwój agroturystyki.

Według Powszechnego Spisu Rolnego z 2010 r. (ostatni Powszechny Spis Rolny prowadzony był w całej Polsce od 1 września do 30 listopada 2020 r., według stanu w dniu 1 czerwca 2020 r. – pełne wyniki będą dostępne między wrześniem 2021 r. a sierpniem 2022 r.) średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego na terenie Powiatu wynosi ok. 6,5 ha. Gospodarstwa o areale do 5 ha stanowią około 61% ogólnej ilości gospodarstw.

Należy zauważyć, że walory przyrodnicze obszarów wiejskich tworzą doskonałe warunki dla rozwoju rolnictwa ekologicznego w związku z coraz większym zainteresowaniem i zapotrzebowaniem na żywność ekologiczną (głównie dla zaopatrzenia chłonnego rynku zbytu). Rolnictwo ekologiczne jest ważnym czynnikiem zwiększającym zatrudnienie na wsi, dostarcza nowych miejsc pracy oraz daje rolnikom dodatkowe źródło dochodu.

2.7.3 RYNEK PRACY

Liczba osób pracujących w Powiecie Jędrzejewskim wzrosła w 2019 roku do 26.865 osób i w porównaniu z 2014 rokiem była wyższa o 574 osoby (jest to wynik świadczący o niewielkiej poprawie na rynku pracy, chociaż należy wziąć także pod uwagę fakt zmniejszającej się populacji Powiatu).



Wykres 3 Liczba osób pracujących w Powiecie Jędrzejewskim w latach 2014-2019

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Wśród gmin Powiatu Jędrzejewskiego najwyższy wskaźnik liczby osób pracujących na 1000 mieszkańców odnotowany został w gminie Sędziszów i wyniósł 210 osób.

Najwięcej osób zatrudnionych jest w rolnictwie. Ponad 56% wszystkich osób aktywnych zawodowo w Powiecie pracuje w tej branży. Największa dynamika zmiany liczby osób pracujących w Powiecie w latach 2014-2019 dotyczyła przemysłu i budownictwa, w których odnotowano 20% przyrost pracujących.

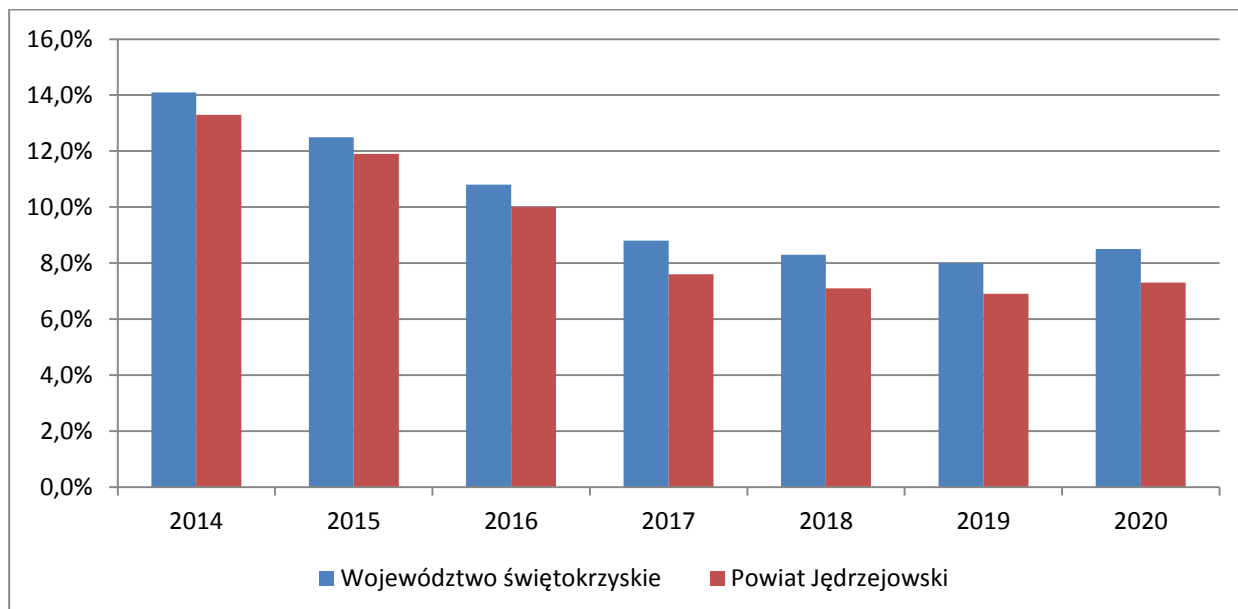
Tabela 26 Pracujący w Powiecie Jędrzejowskim wg sektorów gospodarki w latach 2014-2019

Sektory gospodarki	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	15 154	15 160	15 156	15 135	15 110	15 102
Przemysł i budownictwo	4 004	4 204	4 357	4 585	4 818	4 818
Handel; naprawa pojazdów samochodowych; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia; informacja i komunikacja	2 168	2 142	2 133	2 238	2 095	2 123
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości	344	323	304	305	294	283
Pozostałe usługi	4 621	4 613	4 520	4 428	4 567	4 539

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

2.7.4 POZIOM I STRUKTURA BEZROBOCIA

W Powiecie Jędrzejowskim występuje stosunkowo większe bezrobocie w porównaniu z tym rejestrowanym w kraju ale niższe niż średnio w województwie świętokrzyskim. Na koniec 2020 r. stopa bezrobocia wynosiła 7,3%. Do 2019 roku utrzymywała się tendencja spadkowa poziomu bezrobocia. Jest to zapewne wynik rozwoju społeczno-gospodarczego Powiatu jak i poprawiającej się sytuacji w kraju. Rok 2019 przyniósł dalszą poprawę sytuacji zarówno na krajowym, wojewódzkim, jak i lokalnym rynku pracy. Z analizy danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, że zapoczątkowany jesienią 2008 roku trend wzrostowy bezrobocia rejestrowanego zakończył się w roku 2013. Od tego czasu widoczny jest już trend malejący. Stopa bezrobocia w kraju spadła z 13,4% (2013) do 5,2% (XII 2019), w województwie świętokrzyskim z 16,6% (2013) do 8,0% (XII 2019), a w Powiecie Jędrzejowskim z 15,2% (2013) do 6,9% (XII 2019). Powyższa tendencja jest potwierdzeniem ogólnej poprawy koniunktury w Polsce, tj. wzrostu liczby pracujących, wzrostu PKB, a także efektem wprowadzonych zmian w zakresie aktywnej polityki rynku pracy. Ożywienie gospodarcze sprzyjało wzrostowi konsumpcji, a dobra pogoda jesienią – pracom budowlanym oraz drogowym. Przyczyną spadku bezrobocia są również czynniki demograficzne. Na rynek pracy weszły roczniki niżu demograficznego. Znalazło to odzwierciedlenie między innymi w rejestrowanym bezrobociu osób do 30 roku życia. Niestety dane za 2020 rok wskazują na odwrócenie pozytywnej tendencji. Stopa bezrobocia wzrosła zarówno w Powiecie Jędrzejowskim (7,3%), województwie świętokrzyskim (8,5%) i kraju (6,2%). Jest to z pewnością spowodowane trwającą pandemią COVID-19 i wprowadzanymi obostrzeniami (kolejne lockdowny, zamykanie poszczególnych branż, niewystarczająca pomoc państwa).



Wykres 4 Stopa bezrobocia w Powiecie Jędrzejowskim na tle województwa świętokrzyskiego

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Jak wynika ze sprawozdania Powiatowego Urzędu Pracy w Jędrzejowie (2020), aktualną sytuację na rynku pracy w Powiecie należy uznać za pozytywną, a przede wszystkim w miarę stabilną. Na koniec 2020 roku w Powiecie Jędrzejowskim pozostawało zarejestrowanych 2.563 bezrobotnych. Wśród bezrobotnych większą liczebnie grupą były kobiety (1.514) – 59% ogółu zarejestrowanych osób. W porównaniu do danych z końca 2014 r., liczba osób bezrobotnych uległa wyraźnemu zmniejszeniu. Spadek liczby bezrobotnych w liczbach bezwzględnych wyniósł aż 2.149 co stanowi spadek na poziomie 45%. Poprawiająca się sytuacja na rynku pracy niestety została wstrzymana przez wybuch pandemii COVID-19. Przypuszcza się, że sytuacja przedsiębiorców znacznie się pogorszy (już uwidaczniają się efekty zamykania poszczególnych branż). Jednakże trudno jest na chwilę obecną przewidzieć dokładne skutki spowodowane zamrożeniem gospodarki.

Tabela 27 Ewidencja osób bezrobotnych w Powiecie Jędrzejowskim

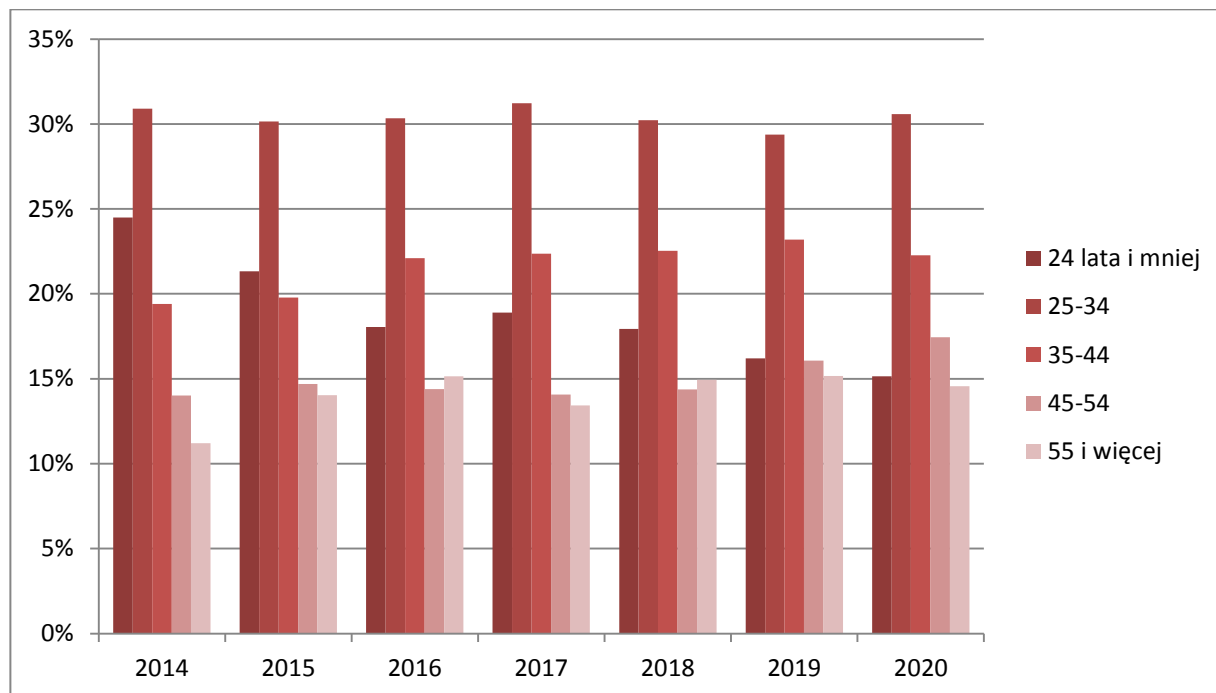
Bezrobotni zarejestrowani w Powiecie Jędrzejowskim	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba osób bezrobotnych ogółem	4 712	4 238	3 481	2 629	2 471	2 414	2 563
W tym kobiety	2 640	2 438	2 078	1 623	1 542	1 496	1 514
Z prawem do zasiłku	343	313	281	225	195	205	241
Zamieszkali na wsi	3 067	2 806	2 275	1 752	1 653	1 606	1 720
Bez kwalifikacji zawodowych	1 516	1 371	1 082	756	711	697	790
Bez doświadczenia zawodowego	1 557	1 276	943	674	637	561	577
Do 30 roku życia	b.d.	1 590	1 179	900	817	757	812
Do 25 roku życia	1 154	904	628	497	443	391	388
Długotrwale bezrobotni	2 996	2 713	2 197	1 502	1 449	1 363	1 503
Powyżej 50 roku życia	866	878	764	532	552	555	590
Niepełnosprawni	163	163	143	114	101	100	109

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP Jędrzejów

Mimo poprawiającej się, na przestrzeni lat, sytuacji na rynku pracy w Powiecie Jędrzejowskim, szczegółowe dane dotyczące bezrobocia wykazują, iż od kilku lat najliczniejszą grupę bezrobotnych stanowią osoby długotrwale bezrobotne. W grudniu 2020 roku stanowili oni ponad 58% ogółu osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiecie.

Problem bezrobocia najbardziej dotyka mieszkańców gminy Jędrzejów. W grudniu 2019 roku wskaźnik bezrobocia (liczba bezrobotnych do liczby ludności w wieku produkcyjnym) dla poszczególnych gmin wynosił:

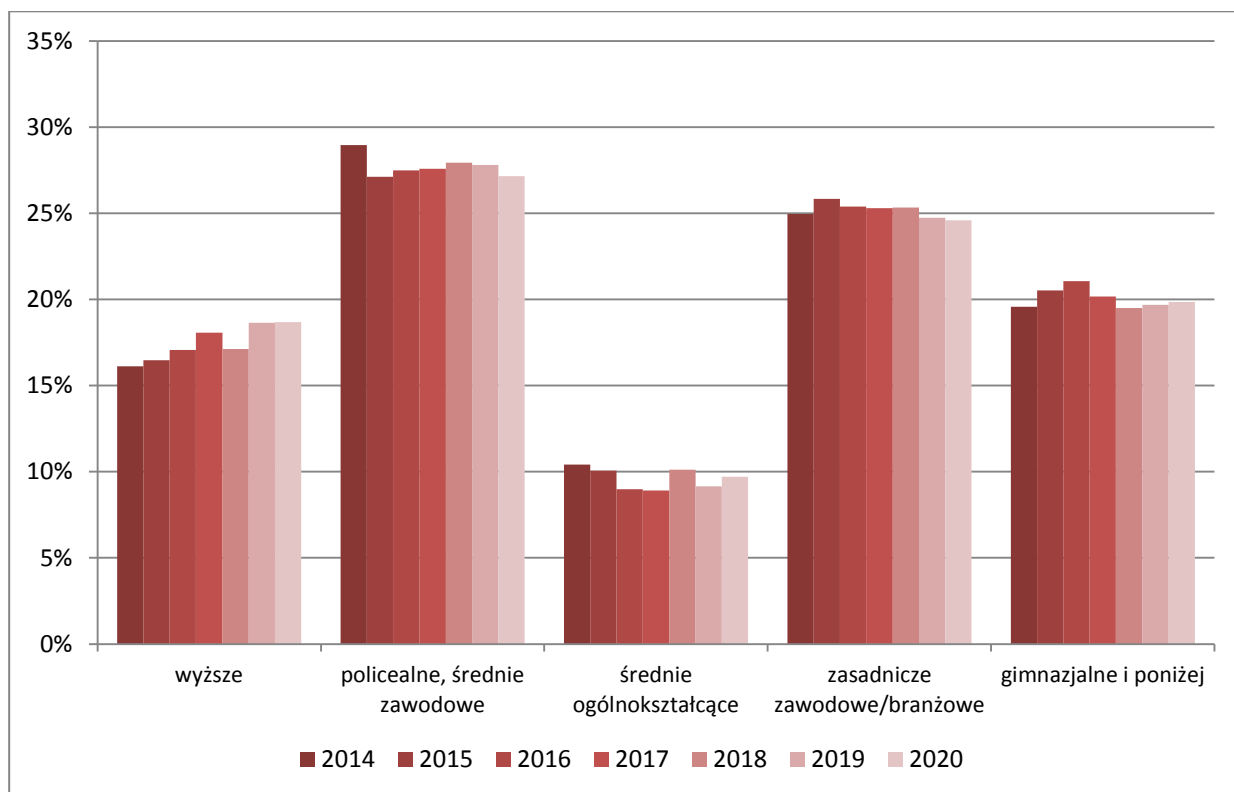
- gmina Imielno: 5,1%;
- gmina Jędrzejów: 5,2%;
- gmina Małogoszcz: 4,9%;
- gmina Nagłowice: 4,9%;
- gmina Oksa: 4,0%;
- gmina Sędziszów: 4,8%;
- gmina Słupia: 3,0%;
- gmina Sobków: 4,3%;
- gmina Wodzisław: 4,9%.



Wykres 5 Udział osób bezrobotnych według grup wieku w latach 2014-2020 w Powiecie Jędrzejowskim

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Od kilku lat najliczniejszą grupę bezrobotnych stanowią ludzie młodzi, w przedziale wiekowym od 25 do 34 lat. Stanowią oni około 31% ogółu osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiecie. Osoby w wieku 35-44, stanowią średnio około 22% ogółu bezrobotnych.



Wykres 6 Osoby bezrobotne według wykształcenia w latach 2014-2019
Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

W 2020 r. w strukturze bezrobotnych w Powiecie według wykształcenia, dominowały osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (27%), zasadniczym zawodowym (25%), oraz wykształceniem gimnazjalnym oraz niższym (20%). Osoby z wykształceniem średnim stanowiły 10%, a wyższym 19% wszystkich bezrobotnych w Powiecie Jędrzejowskim. W ostatnich latach można zauważyć wzrost udziału bezrobotnych z wykształceniem wyższym.

Ocenę stanu i struktury rynku pracy w Powiecie Jędrzejowskim umożliwia analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych, dokonywana rokrocznie przez Powiatowy Urząd Pracy w Jędrzejowie. Celem monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na powiatowym rynku pracy, a przede wszystkim:

- stworzenie bazy informacyjnej dla przewidywania struktur zawodowo-kwalifikacyjnych;
- określenie odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych dla zapewnienia spójności z potrzebami rynku pracy;

- korekta poziomu, struktury i treści kształcenia zawodowego na poziomie ponadgimnazjalnym i wyższym;
- usprawnienie poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów oraz kwalifikacji deficytowych i nadwyżkowych na lokalnych rynkach pracy;
- ułatwienie realizacji programów specjalnych dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych w celu promowania ich ponownego zatrudnienia.

Wg prognoz zapotrzebowania na pracowników¹⁵, w 2021 r. dla Powiatu Jędrzejowskiego istnieje szeroka grupa zawodów, które z punktu widzenia pracodawców są szczególnie pożądane, a w których występują wyraźne deficyty. Zawody deficytowe charakteryzują się większą liczbą dostępnych ofert pracy, niż wynosi średni stan bezrobotnych w danym okresie sprawozdawczym. Dodatkowo wskazane jest, aby w takim zawodzie odsetek długotrwale bezrobotnych nie przekraczał mediany, a odpływ bezrobotnych powinien przewyższać ich napływ (bądź był równy) w danym okresie sprawozdawczym. Zawody maksymalnie deficytowe wyróżniają się brakiem bezrobotnych tj. wskaźnik dostępności oferty pracy wynosi zero

Tabela 28 Zawody deficytowe w Powiecie Jędrzejowskim w 2021 roku (prognoza)

Zawody deficytowe	
Zawody maksymalnie deficytowe	Zawody deficytowe
• Kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych.	• Betoniarze i zbrojarze; • Brukarze; • Cieśle i stolarze budowlani; • Elektrycy, elektromechanicy i elektrycy; • Fryzjerzy; • Masarze i przetwórcy ryb; • Monterzy instalacji budowlanych; • Murarze i tynkarze; • Opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej; • Piekarze; • Pielęgniarki i położne; • Pracownicy fizyczni w produkcji i pracach prostych; • Pracownicy robót wykończeniowych w budownictwie; • Robotnicy budowlani; • Robotnicy obróbki drewna i stolarze; • Spawacze; • Ślusarze.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych <https://barometrzwodow.pl/modul/prognozy-na-plakatach?publication=county&province=13&county=292&year=2021&form-group%5B%5D=all>

¹⁵ Źródło: <https://barometrzwodow.pl/modul/prognozy-na-plakatach?publication=county&province=13&county=292&year=2021&form-group%5B%5D=all>

Drugą grupę analizowanych zawodów stanowią zawody nadwyżkowe, czyli takie, gdzie istnieje przewaga osób bezrobotnych nad dostępnymi ofertami pracy. Zawody maksymalnie nadwyżkowe charakteryzują się całkowitym brakiem ofert pracy dostępnych w Powiatowym Urzędzie Pracy.

Tabela 29 Zawody nadwyżkowe w Powiecie Jędrzejowskim w 2021 roku (prognoza)

Zawody nadwyżkowe	
Zawody maksymalnie nadwyżkowe	Zawody nadwyżkowe
• Ekonomisci.	• Pedagodzy; • Pracownicy administracyjni i biurowi; • Pracownicy biur podróży i organizatorzy obsługi turystycznej; • Specjaliści technologii żywności i żywienia; • Spedytorzy i logistycy.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych <https://barometrzwodow.pl/modul/prognozy-na-plakatach?publication=county&province=13&county=292&year=2021&form-group%5B%5D=all>

Tempo przemian ekonomicznych i technologicznych w Polsce i na świecie sprawia, iż często kwalifikacje zawodowe zdobyte w procesie kształcenia nie odpowiadają zapotrzebowaniu zgłaszanym przez pracodawców. Kluczowym problemem jest określenie najbardziej pożądanych kierunków kształcenia i przygotowanie właściwej oferty edukacyjnej, co wymaga prognozowania, monitorowania rynku pracy, a następnie właściwego wykorzystania zdobytych w ten sposób informacji statystycznych. W przypadku dużej liczby uczniów kształcących się w zawodach nadwyżkowych należałoby sformułować zalecenia ograniczenia naboru na te specjalności, zaś w przypadku zawodów deficytowych jest to sygnał, w jakich zawodach należałoby kształcić.

Całościowe wyniki badania pozwalają wnioskować, że w najbliższych latach nadal będzie spadać znaczenie formalnego wykształcenia. Pracodawcy znacznie większą wagę przywiązywać będą do doświadczenia zawodowego i kompetencji miękkich jako najbardziej istotnych w procesie rekrutacji. W kolejnych latach dużą rolę ogrywać będzie mobilność zawodowa kandydatów do pracy, staranny dobór szkoleń dla osób bezrobotnych oraz nauka w szkołach, uzupełniona o kursy pozwalające zdobyć w trakcie nauki dodatkowe kwalifikacje i umiejętności poparte certyfikatami.

Kluczową instytucją rynku pracy na terenie Powiatu Jędrzejowskiego jest Powiatowy Urząd Pracy w Jędrzejowie. Jest to jednostka Powiatu odpowiedzialna za realizację zadań, określonych w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Powiatowy Urząd Pracy w Jędrzejowie odpowiedzialny jest za realizację działań z zakresu promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku. Działania Urzędu

koncentrują się, zarówno na bezpośrednim wsparciu bezrobotnych poszukujących pracy jak i na udzielaniu pomocy pracodawcom w pozyskiwaniu pracowników. Do podstawowych form wsparcia, realizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Jędrzejowie zaliczyć należy: pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe oraz świadczenia pieniężne. Poza tym, istotną grupę działań pomocowych stanowi podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób bezrobotnych poprzez szeroki katalog działań, tj. staże i bony stażowe, szkolenia i bony szkoleniowe, trójstronne umowy szkoleniowe, przygotowanie zawodowe dorosłych, stypendia z tytułu podjęcia dalszej nauki, dofinansowania studiów podyplomowych, finansowanie kosztów egzaminów i licencji a także pożyczki szkoleniowe.

2.7.5 ANALIZA SWOT

Tabela 30 Analiza SWOT

Gospodarka i rynek pracy	
Mocne strony	Słabe strony
- rosnący poziom rozwoju gospodarczego Powiatu; - sprzyjające warunki dla rozwoju gospodarczego; - systematyczny wzrost liczby podmiotów gospodarczych; - struktura gospodarki oparta na małej i średniej przedsiębiorczości; - duży zasób terenów inwestycyjnych w gminach Powiatu; - proinwestycyjne działania samorządów lokalnych i samorządu powiatowego; - sprawne funkcjonowanie instytucji wspierających rynek pracy (m.in. PUP).	- niewystarczające zasoby pracy; - relatywnie duża liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych; - niewystarczające nasycenie instytucjami otoczenia biznesu (tj. inkubatory przedsiębiorczości, parki technologiczne), których celem jest rozwój lokalnych innowacyjnych firm i tworzenie korzystnych warunków dla ich powstawania.
Szanse	Zagrożenia
- pozyskanie nowych inwestorów w wyniku intensywnych działań w zakresie promocji gospodarczej Powiatu; - tworzenie warunków do rozwoju gospodarki opartej na wiedzy, m.in. poprzez tworzenie odpowiednich instytucji otoczenia biznesu.	- spowolnienie tempa rozwoju gospodarczego w wyniku niewystarczającej podaży zasobów rynku pracy; - niedostosowanie profilu kształcenia na różnych poziomach edukacji do bieżących potrzeb rynku pracy; - deficyty zasobów pracy, w szczególności pracowników o niższych kwalifikacjach zawodowych; - Pandemia COVID-19.

Źródło: opracowanie własne

2.7.6 GŁÓWNE WYZWANIA

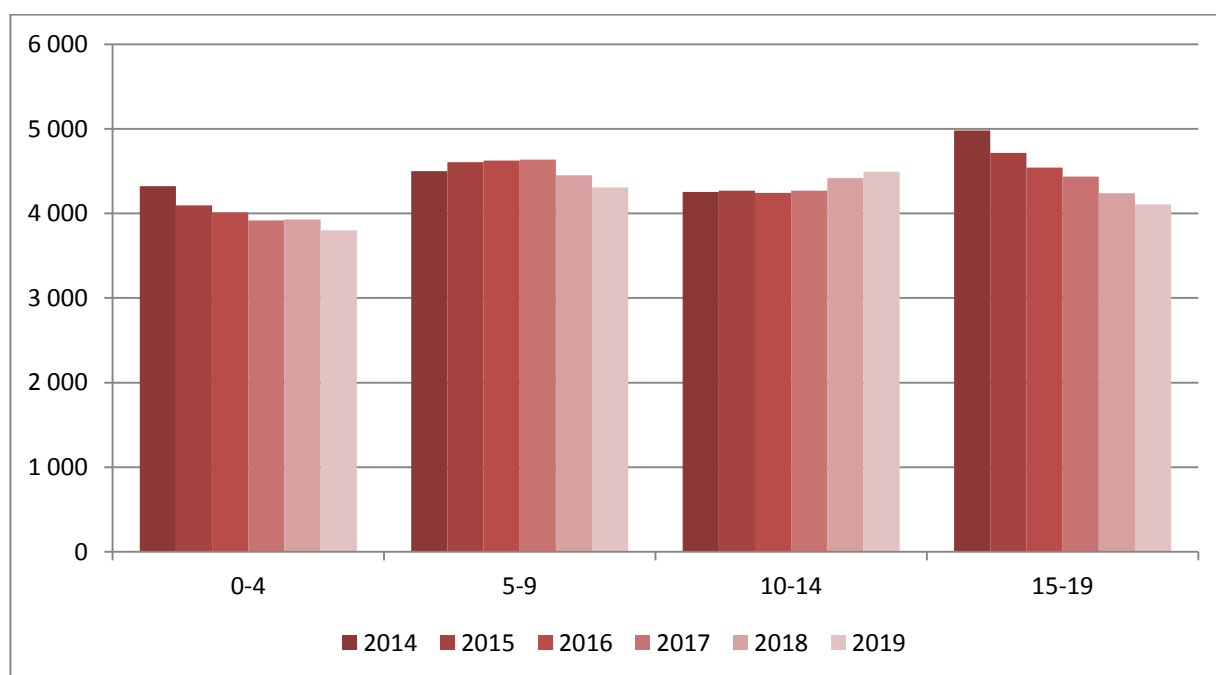
- Intensyfikowanie działań z zakresu promocji gospodarczej Powiatu Jędrzejowskiego, zarówno na arenie krajowej, jak i międzynarodowej.

- Tworzenie warunków dla rozwoju gospodarki innowacyjnej, poprzez tworzenie (współtworzenie) proinnowacyjnych instytucji otoczenia biznesu, takich jak inkubatory przedsiębiorczości i parki technologiczne.
- Promowanie i upowszechnianie idei lokalnej przedsiębiorczości, w szczególności na obszarach wiejskich.
- Dostosowywanie profilu kształcenia młodzieży i dorosłych do aktualnych potrzeb rynku pracy.
- Przeciwdziałanie zjawisku bezrobocia, w szczególności wśród grup społecznych wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem.

2.8 EDUKACJA

Jednym z najważniejszych zadań Powiatu jest zakładanie i prowadzenie publicznych szkół podstawowych specjalnych, szkół ponadpodstawowych, w tym z oddziałami integracyjnymi, szkół sportowych i mistrzostwa sportowego, a także placówek oświatowo-wychowawczych, poradni psychologiczno-pedagogicznych, specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych. Rada Powiatu, zgodnie z ustawą prawo oświatowe, ustala plan sieci publicznych szkół ponadpodstawowych oraz szkół specjalnych, z uwzględnieniem szkół ponadpodstawowych i specjalnych mających siedzibę na obszarze Powiatu prowadzonych przez inne organy prowadzące, tak aby umożliwić dzieciom i młodzieży zamieszkującym na obszarze Powiatu lub przebywającym w zakładach i jednostkach, o których mowa w art. 3 pkt. 1a lit. b, realizację odpowiednio obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki (art. 17 ustawy).

Przemiany demograficzne były w ostatnich latach główną determinantą dla rozwoju i planowania usług edukacyjnych na obszarze Powiatu Jędrzejowskiego, w szczególności – utrzymujące się od wielu lat ujemne saldo migracji i ujemny przyrost naturalny oraz związany z nimi spadek liczby dzieci i młodzieży w wieku szkolnym.



Wykres 7 Zmiany liczby dzieci i młodzieży według funkcjonalnych grup wieku w Powiecie Jędrzejowskim w latach 2014-2019
Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Z uwagi na malejącą liczbę mieszkańców, na obszarze Powiatu Jędrzejowskiego od wielu lat dynamicznie zmniejsza się liczba dzieci i młodzieży w wieku szkolnym. W latach 2014-2019 liczba dzieci i młodzieży w Powiecie Jędrzejowskim w wieku 0-19 lat zmniejszyła się z 18.057

do 16.705, czyli o 1.352 osoby, tj. 7,5%. Największy spadek liczby dzieci nastąpił w grupie wiekowej 15-19 lat, czyli w wieku edukacji ponadpodstawowej (z 4.982 do 4.105 czyli o 877 osób, tj. 17,6%), a następnie 0-4 lat (z 4.322 do 3.801 czyli o 521 osoby tj. 12,1%). Pozytywem jest wzrost liczby dzieci w wieku 10-14 lat (o 239 osób tj. 5,6%). Podsumowując w latach 2014-2019 nastąpił spadek liczby młodzieży w wieku 15-19 lat, co spowodowało zmniejszenie liczby uczniów w szkołach prowadzonych przez Powiat Jędrzejowski. Jak wynika z prognoz demograficznych GUS tendencja ta w przyszłości nie zostanie zahamowana.

Tabela 31 Stan i prognoza ludności według edukacyjnych grup wieku w Powiecie Jędrzejowskim w 2030 r.

Wiek w latach	2019	2030	Dynamika zmian [%]
0-4	3 801	3 123	-17,8%
5-9	4 306	3 441	-20,1%
10-14	4 493	3 685	-18,0%
15-19	4 105	4 045	-1,5%

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

W Tabeli 31. przedstawiono wyniki prognozy demograficznej dla Powiatu Jędrzejowskiego opracowanej przez Główny Urząd Statystyczny. Do 2030 r. spodziewany jest spadek liczby dzieci i młodzieży we wszystkich badanych grupach wieku. Taka sytuacja może spowodować poważne problemy dla szkół między innymi ponadpodstawowych w Powiecie Jędrzejowskim w przyszłości.

Placówki oświatowe prowadzone przez Powiat Jędrzejowski:

- I Liceum Ogólnokształcące im. M. Reja w Jędrzejowie:
- Zespół Szkół Nr 1 im. ks. St. Konarskiego w Jędrzejowie:
 - II Liceum Ogólnokształcące;
 - Technikum Nr 1;
- Zespół Szkół Nr 2 im. gen. Stefana Roweckiego „Grota” w Jędrzejowie :
 - Branżowa Szkoła I stopnia;
 - Technikum Nr 2;
 - Liceum Ogólnokształcące dla dorosłych;
- Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Macieja Rataja w Krzelowie:
 - Technikum;
- Zespół Szkół w Sędziszowie:
 - Technikum;
- Zespół Szkół w Wodzisławiu:
 - Liceum Ogólnokształcące im. Marii Konopnickiej;
 - Szkoła Policealna dla dorosłych.

W szkołach ponadpodstawowych, dla których organem prowadzącym jest Powiat Jędrzejowski, w roku szkolnym 2020/2021, funkcjonowały 84 oddziały, do których uczęszczało 2.217 uczniów. Szczegóły przedstawia poniższa tabela.

Tabela 32 Liczba uczniów w szkołach ponadgimnazjalnych w roku 2019/2020

Lp.	Nazwa zespołu szkół	Liczba oddziałów	Liczba uczniów
1.	I Liceum Ogólnokształcące im. M. Reja w Jędrzejowie	15	466
2.	Zespół Szkół Nr 1 im. ks. St. Konarskiego w Jędrzejowie	-	-
	II Liceum Ogólnokształcące	8	241
	Technikum Nr 1	16	453
3.	Zespół Szkół Nr 2 im. gen. Stefana Roweckiego „Grota” w Jędrzejowie	-	-
	Branżowa Szkoła I stopnia	8	246
	Technikum Nr 2	20	528
	Liceum Ogólnokształcące dla dorosłych	1	13
4.	Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Macieja Rataja w Krzelowie Technikum	4	74
5.	Zespół Szkół w Sędziszowie Technikum	6	100
6.	Zespół Szkół w Wodzisławiu	-	-
	Liceum Ogólnokształcące im. Marii Konopnickiej	4	86
	Szkoła Policealna dla dorosłych	2	10

Źródło: Raport o Stanie Powiatu Jędrzejowskiego za rok 2020

Cechą charakterystyczną szkół ponadpodstawowych, dla których organem prowadzącym jest Powiat Jędrzejowski jest szeroki wachlarz oferowanych kierunków kształcenia.

Powiat Jędrzejowski jest także organem prowadzącym dla Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Jędrzejowie. Opieką, wychowaniem i kształceniem specjalnym obejmuje się dzieci i młodzież niepełnosprawną na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego wydanego przez zespół orzekający działający w publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej lub publicznej poradni specjalistycznej.

Tabela 33 Liczba uczniów w szkołach specjalnych w roku 2019/2020

Nazwa szkoły	Liczba oddziałów	Liczba uczniów
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy-Jędrzejów:	14	70
▪ Szkoła Podstawowa	5	24
▪ Branżowa Szkoła Specjalna Nr 1	1	5
▪ Szkoła Przysposabiająca do Pracy	8	41
Liczba dzieci z zespołów rewalidacyjno-wychowawczych	1	3

Źródło: Raport o Stanie Powiatu Jędrzejowskiego za rok 2020

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Jędrzejowie obejmująca swoim zasięgiem działania teren powiatu jędrzejowskiego udziela dzieciom, młodzieży, rodzicom i nauczycielom pomocy psychologiczno-pedagogicznej, a także pomocy uczniom w wyborze kierunku kształcenia i zawodu. W poradni funkcjonują gabinety: do terapii indywidualnej, logopedyczny,

psychologiczny, diagnozy pedagogicznej oraz pracownia psychoprofilaktyki. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Jędrzejowie realizuje między innymi następujące zadania:

- diagnozowała dzieci i młodzież,
- udzielała dzieciom i młodzieży oraz rodzicom bezpośredniej pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- realizowała zadania profilaktyczne oraz wspierające wychowawczą i edukacyjną funkcję przedszkola, szkoły i placówki, w tym wspierała nauczycieli i pedagogów szkolnych w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych,
- prowadziła wspomaganie przedszkoli, szkół i placówek w zakresie realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych poprzez bezpośrednią pracę z dziećmi, młodzieżą, ich rodzicami oraz nauczycielami.

2.8.1 ANALIZA SWOT

Tabela 34 Analiza SWOT

Edukacja	
Mocne strony	Słabe strony
• szeroka oferta kształcenia; • dobra baza dydaktyczna i infrastrukturalna; • wysoka zdawalność matur w szkołach ogólnokształcących; • wspieranie szkół przez organ prowadzący; • małe i bezpieczne szkoły; • system wsparcia i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.	• brak nauczycieli specjalistów. • wypalenie zawodowe nauczycieli. • praca nauczycieli w kilku placówkach oświatowych. • obniżający się poziom wymagań. • brak współpracy na linii pracodawca-szkoła.
Szanse	Zagrożenia
• pozyskiwanie środków zewnętrznych i udział w projektach unijnych; • rozbudowa i modernizacja bazy szkolnej; • wspomaganie szkół i placówek w celu podnoszenia kompetencji kluczowych uczniów; • współpraca z lokalnymi przedsiębiorcami i uczelniami wyższymi; • prowadzenie skoordynowanego doradztwa zawodowego i metodycznego.	• niż demograficzny i starzejące się społeczeństwo, • brak miejsc pracy dla absolwentów, • emigracja młodych i wykształconych ludzi, • zmiany przepisów oświatowych i konieczność szybkiego dostosowania, • zwiększenie wydatków w szkołach na wynagrodzenia i koszty utrzymania budynków, • nie realizowanie zajęć w szkołach z powodu nieprzewidzianych zdarzeń.

Źródło: opracowanie własne

2.8.2 GŁÓWNE WYZWANIA

- Podstawowym zagrożeniem stabilnego funkcjonowania oświaty jest wciąż zmniejszający się poziom finansów przy rosnących wydatkach osobowych oraz związanych z bieżącym utrzymaniem infrastruktury. Zastój rozwoju społeczno-gospodarczego w regionie powoduje zubożenie społeczeństwa i migracje ludności, a efektem tego jest m. in. powstawanie niżu demograficznego. Słaby nabór do szkół

zawodowych może być wynikiem preferencji uczniów (wybór liceum, większych miast, prestiżowych szkół), niewystarczającej infrastruktury komunikacyjnej, brakiem stabilizacji polityczno-społecznej.

- System kształcenia zawodowego powinien odpowiadać wymaganiom rynku pracy, nadążać za zmianami technologicznymi zachodzącymi w gospodarce i zapewniać należyłą jakość oferty edukacyjnej.
- Kształcenie zawodowe wymaga znacznych nakładów inwestycyjnych, zwłaszcza dotyczących tworzenia i unowocześnienia bazy techniczno-dydaktycznej.
- Motywowanie nauczycieli do podnoszenia kompetencji zawodowych i stosowania nowych metod nauczania.

2.9 POMOC SPOŁECZNA

Pomoc społeczna to według ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej instytucja polityki społecznej, mająca na celu pomoc osobom i rodzinom w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych i doprowadzenie do usamodzielnienia. Pomoc społeczną w Polsce organizują organy administracji rządowej i samorządowej, współpracując na zasadzie partnerstwa z organizacjami pozarządowymi, kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi. Zadania dotyczące pomocy społecznej w Powiecie Jędrzejowskim realizuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie. PCPR współpracuje z 11 jednostkami administracyjnymi, sprawując nad nimi merytoryczny nadzór tj.:

- Dom Pomocy Społecznej w Mnichowie;
- 2 WTZ-y w Mnichowie i w Jędrzejowie;
- 5 placówek administrowanych przez Centrum Administracyjne Placówek dla Dzieci i Młodzieży w Nagłowicach;
- 2 Placówki Opiekuńczo-Wychowawcze typu Rodzinnego w Miąsowej i w Małogoszczu;
- Ognisko Wychowawcze „Caritas” w Jędrzejowie.

Zadania z zakresu pomocy społecznej realizowane przez PCPR określa ustawa o pomocy społecznej, a szczegółowo Regulamin Organizacyjny.

Pomoc społeczna polega w szczególności na: przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń, pracy socjalnej, prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej, analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej, realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych oraz rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy. Na poziomie Powiatu zadania własne i zadania z zakresu administracji rządowej zapisane w ustawach m.in. o pomocy społecznej, o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i zadania Powiatu z zakresu rehabilitacji społecznej realizuje PCPR. Środki finansowe na realizację tych zadań pochodzą przede wszystkim ze środków własnych Powiatu, z dochodów własnych gmin, z dotacji wojewódzkiej oraz z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Skuteczność wykonywania zadań przez te jednostki zależy w dużym stopniu od współpracy z różnymi jednostkami pomocy społecznej oraz partnerami społecznymi, a także od wielkości środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań i od ilości zatrudnionej i wykwalifikowanej kadry.

Tabela 35 Wykaz gospodarstw domowych i osób korzystających z pomocy społecznej

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba gospodarstw domowych korzystających z pomocy społecznej	3 250	3 234	3 019	2 910	2 707	2 563
Osoby w gospodarstwach domowych korzystające z pomocy społecznej	9 528	9 258	8 318	7 588	6 724	6 175

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

W Powiecie liczba osób korzystających z pomocy społecznej systematycznie maleje. Jednak wciąż jest to bardzo duża grupa potrzebujących. Sytuację w poszczególnych gminach prezentuje poniższa tabela.

Tabela 36 Osoby w gospodarstwach domowych korzystających z pomocy społecznej w poszczególnych gminach Powiatu

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Imielno	1 057	1 040	995	971	816	696
Jędrzejów	2 527	2 487	2 225	1 993	1 807	1 708
Małogoszcz	1 820	1 634	1 377	1 174	1 019	995
Nagłowice	615	582	525	468	374	355
Oksa	503	490	481	452	434	363
Sędziszów	1 085	1 110	993	947	864	850
Słupia	468	452	417	372	327	279
Sobków	633	657	615	543	514	435
Wodzisław	820	806	690	668	569	494

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Najwięcej osób korzysta z pomocy w gminie Jędrzejów, a najmniej w gminie Słupia.

Tabela 37 Powody przyznania pomocy rodzinie w Powiecie Jędrzejowskim w latach 2014-2019

Powód przyznania pomocy	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Ubóstwo	1 593	1 595	1 534	1 398	1 157	975
Sieroctwo	6	10	10	6	1	1
Bezdomność	43	39	38	34	44	42
Potrzeba ochrony macierzyństwa	465	481	444	396	375	339
Bezrobocie	1 498	1 458	1 307	1 136	980	892
Niepełnosprawność	851	878	902	908	854	818
Długotrwała lub ciężka choroba	1 250	1 270	1 280	1 276	1 303	1 281
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	578	601	556	530	505	493
Przemoc w rodzinie	50	43	127	51	121	125
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0	0	0	2
Alkoholizm	234	219	211	232	225	220
Narkomania	0	0	2	4	4	2
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	38	47	43	44	44	40
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy	1	1	1	0	0	0
Zdarzenie losowe	17	22	36	17	17	21
Sytuacja kryzysowa	21	23	30	36	29	63
Kłęsa żywiołowa lub ekologiczna	3	3	22	7	4	2

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Podstawowym powodem przyznawania pomocy społecznej w Polsce jest ubóstwo. W Powiecie Jędrzejowskim najczęstszym powodem przyznawania pomocy społecznej jest

długotrwała lub ciężka choroba. Kolejnymi są ubóstwo, bezrobocie i niepełnosprawność. Od wielu lat są to cztery dominujące powody przyznawania świadczeń z pomocy społecznej. Warto zwrócić uwagę na fakt, że osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej i ciężkiej choroby nie ubywa. Wydaje się, że jest to związane z rosnącą liczbą seniorów.

2.9.1 POMOC I WSPRACIE OSOBOM STARSZYM I NIEPEŁNOSPRAWNYM

Pomoc osobom starszym określona jest jako jedno z zadań w ustawie z 2004 r. o pomocy społecznej, gdzie Powiat zobligowany jest m.in. do prowadzenia i rozwoju infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczania w nich skierowanych osób.

Starzenie się społeczeństwa jest zjawiskiem charakterystycznym dla przemian demograficznych w Polsce. W roku 2019 Powiat Jędrzejowski zamieszkiwały 19.853 osoby w wieku poprodukcyjnym, co stanowi 23,3% ogółu ludności. Ta wysoka wartość wskaźnika mówi o niekorzystnej sytuacji Powiatu pod względem demograficznym. Z uwagi na wysoką dynamikę wzrostu grupy osób w wieku poprodukcyjnym w stosunku do roku 2014, można spodziewać się w przyszłości zwiększonego zapotrzebowania na usługi opiekuńcze nad osobami starszymi.

Na terenie Powiatu Jędrzejowskiego funkcjonują następujące placówki wsparcia dziennego:

- Warsztat Terapii Zajęciowej w Jędrzejowie przy SOSW obejmujący wsparciem i terapią – 54 uczestników,
- Warsztat Terapii Zajęciowej w Mnichowie przy DPS-ie, do którego uczęszcza 46 uczestników,
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Jędrzejowie przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Jędrzejowie, który udziela wszechstronnego wsparcia dla 24 osób psychicznie chorych,
- „Senior +” wsparcie dla 33 osób,
- Środowiskowy Dom Samopomocy „Caritas” w Sędziszowie – wsparcie dla 22 osób psychicznie chorych,
- Dzienny Dom Pomocy „ARKADIA” działający od 2018 roku w Krzelowie - wsparciem obejmuje 30 osób zależnych starszych niesamodzielnych, w tym osoby niepełnosprawne,

- Dzienny Dom Pomocy „ARKADIA +” działający od 2020 roku w Krzelowie - wsparciem obejmuje 15 osób zależnych starszych niesamodzielnych, w tym osoby niepełnosprawne.

Zapisy ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych determinują podejmowanie przez Powiat Jędrzejowski działań na rzecz osób niepełnosprawnych. Na podstawie zapisów ustawy, Powiat zobowiązany jest m.in. do podejmowania działań zmierzających do ograniczenia skutków niepełnosprawności, współpracy z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej (sport, kultura, rekreacja i turystyka osób niepełnosprawnych), dofinansowania likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, dofinansowania uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych, dofinansowania zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze oraz ponoszenia kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej.

Jednostkami organizacyjnymi realizującymi te zadania są: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie oraz Warsztat Terapii Zajęciowej przy Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym im. Marii Grzegorzewskiej w Jędrzejowie oraz WTZ przy Domu Pomocy Społecznej w Mnichowie.

W Powiecie Jędrzejowskim funkcjonuje Dom Pomocy Społecznej w Mnichowie przeznaczony dla 124 osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie oraz dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie.

W zakresie wskaźników społecznych dotyczących przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu w Powiecie Jędrzejowskim w 2020 r. prowadzonych było 37 programów i projektów społecznych. Najwięcej w gminie Jędrzejów i w gminie Oksa. Projekty i programy dotyczyły między innymi osób starszych, przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, wspierania rodziny, czy dożywiania.

W Powiecie Jędrzejowskim prowadzona była również pomoc w postaci usług opiekuńczych (pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opieka higieniczna, zlecona przez lekarza) realizowane były w 9 gminach, natomiast usługi specjalistyczne (dostosowane do poszczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności) realizowane były w 5 gminach.

2.9.2 POMOC DZIECKU I RODZINIE

Na rozwijanie i propagowanie idei rodzicielstwa zastępczego nastawiona jest pomoc dziecku i rodzinie. Wynika to wprost z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W związku z tym rozwijanie rodzinnych form pieczy zastępczej (Rodzinne Domy Dziecka, rodziny zastępcze: spokrewnione, niezawodowe oraz zawodowe), rozszerzenie działań wspierających istniejące rodziny zastępcze (np. pomoc prawna, socjalna, poradnictwo psychologiczne), jak i propagowanie idei rodzicielstwa zastępczego są zadaniami Powiatu.

Jedną z najbardziej istotnych ról w opiece nad dziećmi pełnią rodziny zastępcze. Powiat Jędrzejowski aktywnie wspiera funkcjonowanie tych rodzin, głównie poprzez organizowanie grup wsparcia i poradnictwa specjalistycznego. Zadania organizatora pieczy zastępczej w 2020 r. (podobnie, jak w latach poprzednich) wykonywało Centrum Administracyjne Placówek dla Dzieci i Młodzieży w Nagłowicach.

W 2020 roku w Powiecie Jędrzejowskim utworzono 7 nowych rodzin zastępczych, w których na mocy postanowień Sądu, umieszczonych zostało 12 dzieci.

Tabela 38 Piecza zastępcza w Powiecie Jędrzejowskim (2020 rok)

Rodzaj pieczy zastępczej	Liczba rodzin		Liczba dzieci w rodzinach	
	2019	2020	2019	2020
Rodziny zastępcze spokrewnione	43	42	66	67
Rodziny zastępcze niezawodowe	16	16	20	23
Rodziny zastępcze zawodowe	1	1	1	2
Razem	60	60	87	92

Źródło: opracowanie własne na podstawie Sprawozdania z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jędrzejowie za 2020 rok

Poza wsparciem finansowym i specjalistycznym rodzin zastępczych, PCPR w Jędrzejowie organizuje wspólne imprezy okolicznościowe, wyjazdy, zajęcia terapeutyczne oraz wypoczynek letni.

Na terenie Powiatu Jędrzejowskiego świetlice i ogniska wychowawcze prowadzone były w 9 gminach i było ich ogółem 46. Placówki te stanowią istotne ogniwo profilaktyczne i zapobiegające umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej.

Na terenie Powiatu Jędrzejowskiego funkcjonuje 7 placówek opiekuńczo-wychowawczych, z czego 5 w ramach Centrum Administracyjnego Placówek dla Dzieci i Młodzieży im. Ireny Mrożewskiej w Nagłowicach (61 miejsc), oraz 2 typu rodzinnego w Małogoszczu (8 miejsc) i Miąsowej (6 miejsc). Na koniec 2020 r. w Centrum Administracyjnym Placówek dla Dzieci i Młodzieży w Nagłowicach łącznie przebywało 46 wychowanków.

Ponadto na terenie Powiatu funkcjonuje 1 placówka wsparcia dziennego – Ognisko Wychowawcze, prowadzona przez Caritas Diecezji Kieleckiej, która realizuje zadanie zlecone pn. „Zapewnienie opieki i wychowania dzieciom w placówce wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym, niwelowanie istniejących nieprawidłowości rozwojowych i wyrównywanie szans edukacyjnych poprzez wdrażanie programów pomocy dziecku i rodzinie”. Oprócz dożywiania dzieci, a także wspierania tych rodzin w zakresie wypełniania przez nie ich podstawowego obowiązku opieki i wychowania, realizuje również programy profilaktyczno-edukacyjne i programy wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą.

Podstawą prawną realizacji zadań publicznych z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest ustawa z dnia 25 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Aktem prawa miejscowego regulującym sposób ich wykorzystywania w realiach Powiatu Jędrzejowskiego jest Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2020-2025 przyjęty Uchwałą Rady Powiatu w Jędrzejowie Nr XV/126/2020 z dnia 24 lutego 2020 r. Celem głównym Programu realizowanego w głównej mierze przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jest przeciwdziałanie przemocy domowej, ochrona ofiar i świadków przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy w sytuacji wystąpienia przemocy w rodzinie na terenie Powiatu Jędrzejowskiego.

1 stycznia 2020 r. przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Jędrzejowie utworzono Powiatowy Punkt Wsparcia Rodziny. Można tam skorzystać ze specjalistycznych porad dla osób i rodzin w kryzysie, których udzielają: psycholog, prawnik, doradca zawodowy i logopeda, prowadzona jest również terapia osób i rodzin. W ciągu 2020 r. z porad w/w specjalistów skorzystały ogółem 193 osoby, którym udzielono ogółem 223 porad. W tym terapią rodzinną objęto 16 osób i odnotowano 15 przypadków przemocy.

1 stycznia 2020 r. Ośrodek Interwencji Kryzysowej z 4 całodobowymi miejscami interwencyjnymi dla osób doznających przemocy przeniesiono z Nagłowic do Jędrzejowa i włączono go w struktury Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie. W ramach OIK udzielane było wsparcie osobom i rodzinom pokrzywdzonym wskutek przemocy i nieszczęśliwych wypadków losowych, będącym w kryzysie lub borykającym się z różnego rodzaju problemami rodzinnymi w postaci bezpłatnych porad specjalistów OIK: psychologa i adwokata oraz terapii osób i rodzin. W 2020 r. z porad psychologa i adwokata zatrudnionych w OIK skorzystało ogółem 68 mieszkańców Powiatu, którym udzielono 85 porad. W tym, pomocą w/w

specjalistów, głównie psychologa zostało objętych 9 dzieci doznających przemocy, a terapią rodzinną objęto 3 rodziny.

W Powiecie Jędrzejowskim kontynuowana jest realizacja programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc oraz objęcie ich pomocą specjalistów Powiatowego Punktu Wsparcia Rodziny i Ośrodka Interwencji Kryzysowej przy współpracy z OPS-ami, Punktem Konsultacyjno-Informacyjnym ds. Uzależnień w Jędrzejowie oraz kuratorami sądowymi. W przyszłości planuje się rozszerzanie ofert oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie m.in. poprzez realizowanie programów psychologiczno-terapeutycznych zmierzających do zmiany wzorców zachowań.

W 2020 roku zostały założone i przekazane do Gminnych Zespołów Interdyscyplinarnych 3 Niebieskie Karty.

2.9.3 ANALIZA SWOT

Tabela 39 Analiza SWOT

Pomoc społeczna	
Mocne strony	Słabe strony
• dość bogate zasoby instytucjonalne pomocy społecznej w Powiecie; • duża aktywność w organizacji akcji skierowanych na pomoc osobom niepełnosprawnym i starszym; • wspieranie pieczy zastępczej, rosnąca liczba rodzin zastępczych; • dostępność poradnictwa prawnego i psychologicznego dla mieszkańców Powiatu; • realizacja programów w obszarze pomocy/polityki społecznej.	• dość wysoki poziom ubóstwa w Powiecie; • duża liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby; • niewystarczająca dostępność pracy socjalnej (liczba asystentów rodziny w gminach); • duży odsetek osób korzystających z pomocy społecznej • wyuczona bezradność i roszczeniowość postaw klientów pomocy społecznej; • zjawisko starzejącego się społeczeństwa, ujemne wskaźniki demograficzne; • brak mieszkań socjalnych dla usamodzielnianych wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych i rodzin zastępczych; • brak mieszkań chronionych
Szanse	Zagrożenia
• możliwości finansowania programów lokalnych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego; • dobre praktyki współpracy PCPR z organizacjami pozarządowymi, rozwój wolontariatu; • powszechny rządowy program wsparcia rodziny (Program 500+).	• duży stopień uzależnienia pomocy społecznej od sytuacji gospodarczej; • małe kwoty na realizację zadań zleconych Powiatowi (np. niewystarczające zasoby finansowe PFRON).

Źródło: opracowanie własne

2.9.4 GŁÓWNE WYZWANIA

Najważniejsze wyzwania w tym obszarze to:

- Wobec wysokiej dynamiki wzrostu grupy osób starszych, istnieje potrzeba rozszerzenia oferty pomocy społecznej osobom starszym i chorym;
- Realizacja programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie oraz programu psychologiczno-terapeutycznego;
- Promocja idei rodzicielstwa zastępczego;
- Organizowanie sieci rodzinnej pieczy zastępczej;
- Pozyskiwanie środków na rozwój działań profilaktycznych mających na celu podniesienie świadomości społecznej na temat przemocy w rodzinie;
- Tworzenie warunków sprzyjających uczestnictwu w życiu społecznym osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- Rozwijanie współpracy z gminami celem tworzenie różnorodnych form wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży oraz osób starszych;
- Szkolenie i doskonalenie kadr;
- Promowanie i tworzenie nowych podmiotów ekonomii społecznej.

2.10 BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Wartościami, które gwarantuje Konstytucja są porządek publiczny i bezpieczeństwo. Państwo jest zobowiązane do ochrony tych wartości poprzez swoje instytucje i formacje (w tym uzbrojone, np. policja, straż pożarna i cywilne, np. inspekcje weterynaryjne, sanitarne). Realizuje swoje zadania z zakresu porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli. Realizacja tych działań obejmuje zapobieganie występowania zagrożeń oraz przeciwdziałanie skutkom zdarzeń już zaistniałych. Do zadań własnych Powiatu należą między innymi zadania z zakresu porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli, a także ochrony przeciwpowodziowej, przeciwpożarowej i zapobiegania innym nadzwyczajnym zagrożeniom życia i zdrowia ludzi oraz środowiska. Zakres tych działań nie jest rozłączny. Starosta jako zwierzchnik powiatowych służb, inspekcji i straży realizuje swe kompetencje przy pomocy komisji bezpieczeństwa i porządku. Jest też organem właściwym dla zarządzania kryzysowego w Powiecie. Rada Powiatu uchwała powiatowy program zapobiegania przestępczości, ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego oraz dokonuje oceny stanu bezpieczeństwa na terenie Powiatu.

Zadania publiczne dotyczące tego rodzaju działalności na szczeblu Powiatu Jędrzejowskiego realizowane są przez Starostwo Powiatowe w Jędrzejowie, Komisję Bezpieczeństwa i Porządku, Komendę Powiatową Policji, Komendę Powiatową Państwowej Straży Pożarnej oraz Prokuraturę Rejonową w Jędrzejowie.

2.10.1 ZARZĄDZANIE KRYZYSOWE I BEZPIECZEŃSTWO

Organem właściwym w sprawach zarządzania kryzysowego na obszarze Powiatu jest Starosta, jako przewodniczący Zarządu Powiatu. Zadania z zakresu zarządzania kryzysowego Starosta wykonuje przy pomocy powiatowej administracji i jednostek organizacyjnych Powiatu. Spoczywa na nim szereg zadań z tego zakresu. Należy jednak pamiętać, że ustawowy obowiązek podjęcia działań w zakresie zarządzania kryzysowego spoczywa na tym organie, który pierwszy otrzymał informację o wystąpieniu zagrożenia. Organ ten powinien niezwłocznie poinformować o zaistniałym zdarzeniu organy odpowiednio wyższego i niższego szczebla.

2.10.2 POLICJA

Jednym z głównych celów istnienia i funkcjonowania Policji jest zapewnienie bezpieczeństwa ludzi oraz utrzymania bezpieczeństwa i porządku publicznego. Realizuje ona te cele w ramach służby społeczeństwu. Przez bezpieczeństwo publiczne rozumie się taki stan faktyczny, w którym wszyscy obywatele są wolni od jakiegokolwiek niebezpieczeństwa, które wynika z nieprzestrzegania przepisów prawa. Zagrożenie bezpieczeństwa publicznego to narażenie na uszczerbek jakichkolwiek dóbr chronionych prawnie. Porządek publiczny obejmuje natomiast możliwość normalnego rozwoju życia społecznego, przestrzeganie określonych zasad współżycia społecznego, norm moralnych, zachowania się w miejscach publicznych, przestrzeganie przepisów dotyczących użyteczności publicznej itd. Zagwarantowanie porządku publicznego przez Policję sprowadza się w głównej mierze do przeciwdziałania i zwalczania wszelkich działań o charakterze przestępczym.

W ramach Komendy Powiatowej Policji w Jędrzejowie funkcjonują między innymi:

- Wydział Prewencji i Ruchu Drogowego;
- Wydział Kryminalny;
- Komisariat Policji w Małogoszczu;
- Komisariat Policji w Sędziszowie.

W Powiecie Jędrzejowskim zauważyć można wzrost ogólnej liczby przestępstw w porównaniu z 2015 r. Obszar Powiatu z uwagi na porównywalny poziom przestępczości kryminalnej i drogowej jak średnio w województwie może być postrzegany, jako w miarę bezpieczny. Poziom przestępczości gospodarczej w ogólnej liczbie wszczętych postępowań policyjnych jest dominujący, z tendencją wzrostową.

Tabela 40 Struktura przestępczości w Powiecie Jędrzejowskim na tle województwa świętokrzyskiego w latach 2015 i 2020

Obszar	Liczba przestępstw		Poziom przestępczości na 1000 ludności		Struktura przestępstw					
					Kryminalne		Gospodarcze		Drogowe	
	2015	2020	2015	2020	2015	2020	2015	2020	2015	2020
Powiat Jędrzejowski	1 079	3 613	12,35	42,42	601	556	234	2 847	180	166
Województwo świętokrzyskie	24 749	22 683	19,64	18,44	12 299	11 376	9 315	8 429	2 338	2 077

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

W 2019 roku na terenie Powiatu Jędrzejowskiego zanotowano 115 wypadków (106 w 2014 roku) drogowych, w których śmierć poniosło 7 osób (10 w 2014 roku) a 146 zostało rannych

(131 w 2014 roku). Liczba wypadków na przestrzeni ostatnich lat utrzymuje się na zbliżonym poziomie.

Policja w ramach prewencji organizuje spotkania profilaktyczne z dziećmi, z młodzieżą i z seniorami. Ponadto Dzielnicy Komendy Powiatowej Policji w Jędrzejowie współpracują z placówkami oświatowo-wychowawczymi, jak również z poszczególnymi organami administracji samorządowej jak np. Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, ośrodki pomocy społecznej w poszczególnych gminach Powiatu Jędrzejowskiego. Podejmowane są działania w celu ograniczenia liczby przestępstw i wykroczeń w szkołach oraz w bezpośrednim otoczeniu szkół. Zadania z zakresu porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli polegają głównie na prewencji. Głównymi odbiorcami są dzieci i młodzież.

2.10.3 STRAŻ POŻARNA

Obszar Powiatu zabezpiecza również działalność Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Jędrzejowie. Jako jednostka Państwowej Straży Pożarnej realizuje szeroko pojęte zagadnienia ratownictwa, m.in. zwalczanie pożarów i miejscowych zagrożeń, ratownictwo techniczne, chemiczno-ekologiczne, medyczne, przeciwpowodziowe. W 2019 roku na terenie Powiatu wystąpiło 800 zdarzeń:

- Pożary: 305;
- Miejscowe zagrożenia: 482;
- Alarmy fałszywe: 13.

Tradycyjnie już, najwięcej wyjazdów straży pożarnej dotyczy zagrożeń miejscowych, związanych m.in. z wypadkami drogowymi, silnymi wiatrami itp. Stanowiły one na terenie Powiatu w 2019 r. ponad 60% wszystkich interwencji.

Szczególne miejsce w systemie ochrony przeciwpożarowej przeznaczone jest dla jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych. Na terenie Powiatu funkcjonuje 120 jednostek OSP:

2.10.4 POWIATOWY RZECZNIK KONSUMENTÓW

W Powiecie Jędrzejowskim od początku jego funkcjonowania działa Powiatowy Rzecznik Konsumentów. Jego działalność regulują art. 37 - 44 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów. Zgodnie z powyższymi przepisami Powiatowy Rzecznik

Konsumentów zapewnia konsumentom na terenie Powiatu bezpłatne poradnictwo i informację prawną w zakresie ochrony ich interesów, a także:

- prowadzi edukację konsumencką, w szczególności poprzez wprowadzanie elementów wiedzy konsumenckiej do programów nauczania w szkołach publicznych;
- występuje do przedsiębiorców w sprawach ochrony praw i interesów konsumentów;
- składa wnioski w sprawie stanowienia i zmiany przepisów prawa miejscowego w zakresie ochrony interesów konsumentów;
- w sprawach o wykroczenia na szkodę konsumentów jest oskarżycielem publicznym w rozumieniu przepisów Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia;
- może wytaczać powództwa na rzecz konsumentów oraz w sprawach nieuczciwych praktyk rynkowych.

2.10.5 POWIATOWA STACJA SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNA W JĘDRZEJOWIE

Działalność Państwowej Inspekcji Sanitarnej w całości służy utrzymaniu oraz wzmacnianiu stanu zdrowia oraz chorób, zarówno zakaźnych, jak i zawodowych. Zapisy ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej z 14 marca 1985 r. pozwalają na rozwiązywanie problemów zdrowia publicznego w sposób kompleksowy, polegający nie tylko na przeprowadzaniu w ramach nadzoru bieżącego i zapobiegawczego kontroli stanowiących podstawę wydawanych decyzji, ale również na powszechnej edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia realizowanej we współpracy z innymi jednostkami organizacyjnymi Państwa, organizacjami pozarządowymi oraz społecznością lokalną. Organem Państwowej Inspekcji Sanitarnej na szczeblu powiatowym jest Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jędrzejowie, który jest jednocześnie dyrektorem Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej, finansowanej z budżetu państwa. Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, stacja prowadzi gospodarkę pozabudżetową w ramach dochodów własnych, a za wykonane usługi pobiera opłaty. Uprawnienia podmiotu tworzącego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej posiada Wojewoda Świętokrzyski. Powiatowa Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna w Jędrzejowie swoim obszarem działania obejmuje Powiat Jędrzejowski.

2.10.6 POWIATOWY INSPEKTORAT WETERYNARII W JĘDRZEJOWIE

Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Jędrzejowie wypełnia zadania w zakresie zapewniania bezpieczeństwa zdrowia publicznego poprzez prawidłowe działania w zakresie zwalczania chorób zakaźnych zwierząt, badanie zwierząt rzeźnych i mięsa oraz stosowanie wymagań weterynaryjnych dotyczących produkcji towarów, w tym środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego, materiału biologicznego, pasz, niejadalnych produktów zwierzęcych i obrotu nimi, także w zakresie ochrony zwierząt.

W skład Inspektoratu wchodzi następujące komórki organizacyjne:

- zespół do spraw zdrowia i ochrony zwierząt,
- zespół do spraw bezpieczeństwa żywności, pasz oraz ubocznych produktów zwierzęcych,
- zespół do spraw finansowo-księgowych i administracyjnych,
- samodzielne stanowisko do spraw obsługi prawnej.

Dla bezpieczeństwa mieszkańców Powiatu równie ważna jest współpraca wszystkich zainteresowanych instytucji w sytuacjach kryzysowych.

2.10.7 ANALIZA SWOT

Tabela 41 Analiza SWOT

Bezpieczeństwo publiczne	
Mocne strony	Słabe strony
• spadek liczby przestępstw kryminalnych w Powiecie; • niski udział pożarów w ogólnej liczbie interwencji straży pożarnej; • wysoka dostępność JRG; • funkcjonowanie powiatowych instytucji i obiektów gwarantujących sprawność działań w przypadku sytuacji kryzysowych; • wsparcie merytoryczne i prawne konsumentów na terenie Powiatu; • funkcjonowanie powiatowych instytucji i obiektów gwarantujących sprawność działań w przypadku sytuacji kryzysowych; • bogate powiatowe wsparcie finansowe działań i programów prewencyjnych służb policyjnych i straży pożarnej.	• duża liczbę wypadków (w tym w śmiertelnych), duża liczba odcinków dróg na terenie Powiatu, które należy uznać za niebezpieczne; • braki finansowe; • duża liczba przestępstw gospodarczych; • wzrastający poziom przestępczości ogółem.
Szanse	Zagrożenia
• spadek bezrobocia i wysoka przedsiębiorczość w Powiecie; • większa świadomość społeczna i wrażliwość na obserwowane zjawiska patologiczne oraz dostępność Internetu umożliwia zgłoszenie	• niedobory w podstawowym finansowaniu przez państwo służb mundurowych (głównie policji i straży pożarnej); • sytuacja międzynarodowa, działania wojenne w Europie, problemy uchodźstwa i zagrożenia

służbom niebezpieczeństwa i skuteczną interwencję; • kampanie i programy społeczne dotyczące rodzajów zagrożeń, ich skutków oraz przeciwdziałania wzmacniające bezpieczeństwo indywidualne mieszkańców; • możliwości korzystania z programów UE.	terroryzmem; • niepewność dotycząca funkcjonowania programów wsparcia UE w przyszłości; • zwiększająca się cyberprzestępczość.
--	--

Źródło: opracowanie własne

2.10.8 GŁÓWNE WYZWANIA

Istnienie różnego rodzaju zagrożeń społecznych i ekologicznych wymaga integracji działań służb odpowiedzialnych za porządek publiczny oraz usprawnienia systemu bezpieczeństwa w Powiecie dla mieszkańców i turystów.

2.11 OPIEKA ZDROWOTNA

W projekcie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025, dobry stan zdrowia społeczeństwa jest istotną determinantą wzrostu gospodarczego, stąd zdrowie publiczne jest przedmiotem aktywnej polityki społecznej państwa. Światowa Organizacja Zdrowia definiuje podstawowe funkcje zdrowia publicznego (ang. Essential public health functions) jako funkcje władz zdrowia w zakresie (1) monitoringu, ewaluacji i analizy stanu zdrowia, (2) nadzoru epidemiologicznego, badania i zwalczania zagrożeń dla zdrowia publicznego, (3) promocji zdrowia, (4) udziału społeczeństwa w rozwiązywaniu zagadnień zdrowia, (5) rozwoju polityki zdrowotnej i bazy instytucjonalnej dla planowania i zarządzania zdrowiem publicznym, (6) umacniania prawodawstwa zdrowotnego i możliwości jego wdrażania, (7) ewaluacji i promocji równego dostępu do świadczeń zdrowotnych, (8) rozwoju kadr i szkolenia w dziedzinie zdrowia publicznego, (9) zapewnienia jakości świadczeń zdrowotnych indywidualnych i w środowisku, (10) badań naukowych w zakresie zdrowia publicznego, (11) zmniejszenia niekorzystnego wpływu na zdrowie sytuacji nagłych i katastrof. Zadania te stanowią kompetencje działań władz państwowych i jednostek samorządu terytorialnego. Ustawowe zadania Powiatu dotyczące ochrony zdrowia i jego promocji (art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy o samorządzie powiatowym) obejmują: profilaktykę zdrowia – zapobieganie chorobom, urazom i zatruciom, promocję zdrowia – edukacja zdrowotna i realizacja prozdrowotnej polityki społecznej oraz leczenie chorób i rehabilitację.

Tabela 42 Najważniejsze przyczyny zgonów w Powiecie Jędrzejowskim w latach 2014 i 2019 na tle województwa świętokrzyskiego

Przyczyny zgonów	Powiat Jędrzejowski		Województwo Świętokrzyskie	
	2014	2019	2014	2019
Choroby układu krążenia ogółem	53,2%	51,3%	50,7%	48,3%
Nowotwory ogółem	22,3%	23,2%	23,3%	23,3%
Choroby układu oddechowego ogółem	3,1%	3,6%	2,9%	3,8%

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Jak wynika z danych GUS, główną przyczyną zgonów w Polsce są choroby układu krążenia. Podobnie w Powiecie Jędrzejowskim, gdzie w 2019 r. najwięcej, bo aż 51,3% zgonów było spowodowanych właśnie chorobami sercowo-naczyniowymi. Udział tych chorób w statystkach przyczyn zgonów w Powiecie jest minimalnie niższy niż przeciętnie w województwie i w dalszym ciągu systematycznie maleje. Śmiertelność z powodu chorób nowotworowych, których udział w Powiecie wynosi 23,2% ma tendencję wzrostową.

Tabela 43 Zgony w latach 2014 i 2019 w Powiecie Jędrzejowskim ze względu na najczęstsze jednostki chorobowe

Jednostka chorobowa	2014	2019
Niektóre choroby zakaźne i pasożytnicze ogółem	2	0
Nowotwory ogółem	232	235
Choroby krwi i narządów krwiotwórczych oraz niektóre choroby przebiegające z udziałem mechanizmów autoimmunologicznych	0	0
Zaburzenia wydzielania wewnętrznego, stanu odżywiania i przemiany metabolicznej ogółem	10	19
Choroby układu nerwowego i narządów zmysłów ogółem	7	4
Choroby układu krążenia ogółem	553	520
Choroby układu oddechowego ogółem	32	36
Choroby układu trawiennego ogółem	21	20
Choroby układu kostnowstawowego, mięśniowego i tkanki łącznej	2	0
Choroby układu moczowo-płciowego	0	0
Niektóre stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym	0	3
Wady rozwojowe wrodzone, zniekształcenia i aberracje chromosomowe	3	2
Objawy, cechy chorobowe oraz nieprawidłowe wyniki badań klinicznych, laboratoryjnych gdzie indziej niesklasyfikowane	123	145
Zewnętrzne przyczyny zachorowania i zgonu - ogółem	53	50
Pozostałe przyczyny	1	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

W 2019 roku w Powiecie Jędrzejowskim głównymi przyczynami zgonów były choroby określone jako cywilizacyjne, czyli choroby układu krążenia, nowotwory, choroby układu oddechowego i układu trawiennego. Najbardziej aktualne dane dostępne w GUS na moment tworzenia niniejszego dokumentu dotyczyły 2019 r. Wybuch pandemii COVID-19 z pewnością wiele zmienił jeśli chodzi o przyczyny i liczbę zgonów zarówno w kraju, jak i w Powiecie Jędrzejowskim. Szczegóły (przyczyny, powody, możliwości pomocy i zapobiegania itp.) dotyczące „kosztów” pandemii będą zapewne badane, analizowane i omawiane na przestrzeni następnych lat.

Dostępność usług zdrowotnych w Powiecie Jędrzejowskim nie jest wysoka na tle województwa świętokrzyskiego. W 2019 r. liczba kadry medycznej przypadająca na 10 tys. mieszkańców wynosiła 24,6 lekarzy i 42,0 pielęgniarek, a w województwie 53,3 lekarzy i 86,0 pielęgniarek. W województwie świętokrzyskim w przeliczeniu na liczbę ludności liczba łóżek na 10 tys. mieszkańców wynosiła 43,34.

Na terenie Powiatu Jędrzejowskiego znajduje się jedna placówka sprawująca opiekę stacjonarną od 2008 r. – podmiot niepubliczny Szpital Specjalistyczny Artmedik Sp. z o.o. im. Władysława Biegańskiego w Jędrzejowie, wykonujący te zadania w imieniu Powiatu Jędrzejowskiego, który posiada kontrakt z Narodowym Funduszem Zdrowia.

Aktualną sytuację dotyczącą zakresu działania Szpitala Specjalistycznego Artmedik Sp z o.o. przedstawia poniższa tabela.

Tabela 44 Liczba łóżek w Szpitalu Specjalistycznym Artmedik Sp. z o.o. im. Wł. Biegańskiego w Jędrzejowie
(stan na 31.12.2020 r.)

Lp.	.Oddział	Liczba łóżek	Dodatkowe COVID z decyzji MZ (liczba łóżek wg stanu na 31.12.2020 r.)	Uwagi
1	Oddział Chorób Wewnętrznych	35	16	
2	Oddział Pediatriczny	20	0	
3	Oddział Chirurgii Ogólnej	25	0	
4	Oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii	3	2	w tym 3 łóżka intensywnej opieki medycznej
5	Oddział Położniczo-Ginekologiczny	25	2	
6	Szpitalny Oddział Ratunkowy	4	0	dodatkowo 6 łóżek „buforowych” COVID
7	Oddział Urazowo-Ortopedyczny	22	0	
8	Hospicjum Stacjonarne	19	0	
9	Neonatologiczny	12	0	dodatkowo 6 inkubatorów
10	Razem	165	20	185

Źródło: opracowanie własne na podstawie Raportu o Stanie Powiatu Jędrzejowskiego za rok 2020

Ponadto Powiat Jędrzejowski skupia uwagę między innymi na ochronie zdrowia psychicznego oraz profilaktyce i promocji zdrowia wśród mieszkańców Powiatu.

Podstawową opiekę zdrowotną zapewniają mieszkańcom przychodnie zlokalizowane na terenie poszczególnych gmin. Na terenie Powiatu znajduje się 19 aptek w tym 8 w Jędrzejowie. Nadmienić należy, że w trzech gminach Powiatu nie ma aptek tj.: w Nagłowicach, Oksie i Słupi (funkcjonują tam punkty apteczne). Funkcjonujące apteki w pełni zabezpieczają potrzeby mieszkańców, w dostępności do zakupu leków i innych artykułów farmaceutycznych, również w porze nocnej.

W Jędrzejowie od 2008 r. funkcjonuje nowoczesna Stacja Dializ.

Stan infrastruktury w ochronie zdrowia w Powiecie nie jest w pełni zadowalający, jednakże na bieżąco monitorowany, czego efektem są podejmowane działania mające na celu jego ciągłą poprawę. Poniesione zostały duże nakłady finansowe przeznaczone na rozwój infrastruktury w ochronie zdrowia: remonty, modernizację, zakupy aparatury i sprzętu medycznego. W efekcie usprawnione zostały stosowne procedury medyczne.

Zarówno samorządy gmin znajdujących się na terenie Powiatu, jak i samorząd Powiatu czynią starania w zakresie promocji zdrowia oraz realizacji projektów i profilaktycznych programów zdrowotnych, mających na celu m.in. poprawę dostępności i jakości usług medycznych w zakresie profilaktyki chorób (poprzez m.in. wykonywanie bezpłatnych badań) czy edukacji prozdrowotnej (np. dla najmłodszych mieszkańców gminy). Profilaktyka w obszarze zdrowia

wsparta przez Powiat przyczynia się do kształtowania prozdrowotnego stylu życia oraz zmiany jakości życia mieszkańców. Duże znaczenie ma również działalność organizacji pozarządowych w obszarze ochrony zdrowia, mające na celu profilaktykę i promocję zdrowia.

2.11.1 ANALIZA SWOT

Tabela 45 Analiza SWOT

Opieka zdrowotna	
Mocne strony	Słabe strony
- niskie wskaźniki zapadalności na choroby układu trawiennego i zakaźne oraz psychiczne i uzależnienia; - aktywne programy edukacji zdrowotnej i promocji zdrowego trybu życia; - inwestycje w sprzęt dla szpitala; - potencjał szpitala.	- starzejące się społeczeństwo Powiatu; - niskie wskaźniki liczby kadry medycznej przypadającej na 10 tys. mieszkańców; - wysokie zagrożenie zachorowaniem na nowotwór; - dotychczasowa słaba dostępność mieszkańców Powiatu do świadczeń zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych; - deficyt kadry medycznej; - braki w infrastrukturze; - dostęp do poradni specjalistycznych – brak szerszego zakresu w szpitalu.
Szanse	Zagrożenia
- społeczny trend skierowany na zdrowy aktywny tryb życia, coraz bardziej popularny wśród mieszkańców Powiatu; - rozwój e-zdrowia i telemedycyny.	- słabo funkcjonujący państwowy system opieki zdrowotnej generujący system kolejkowy do lekarzy POZ i wręcz wieloletnie oczekiwanie na wizyty u specjalistów medycznych; - COVID-19; - niestabilność przepisów w ochronie zdrowia - odpływ wykwalifikowanego personelu medycznego; - wycena świadczeń zdrowotnych rozliczanych przez NFZ.

Źródło: opracowanie własne

2.11.2 GŁÓWNE WYZWANIA

- Z uwagi na tendencje wzrostu chorobowości (szczególnie nowotworowej) i demograficznego starzenia się społeczeństwa, istnieje konieczność zwiększenia dostępności do świadczeń zdrowotnych, w tym dostosowanie ich do potrzeb osób starszych. W celu poprawy dostępności do świadczeń zdrowotnych wskazana jest realizacja programów polityki zdrowotnej obejmująca jak największą liczbę osób. Jednocześnie należy rozwijać infrastrukturę i wyposażenie powiatowego szpitala w celu zapewnienia pełnej realizacji potrzeb leczniczych mieszkańców Powiatu;
- Profilaktyka zdrowotna;
- Opieka nad osobami starszymi.

2.12 KULTURA

Powiat realizuje określone ustawami zadania publiczne o charakterze ponadgminnym w zakresie kultury zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym. Wspomaganie działalności kulturalnej jest bardzo ważne dla rozwoju człowieka jako jednostki, a także dla rozwoju całego społeczeństwa. Dobra dostępność do instytucji kultury oraz wydarzeń kulturalnych pozwala mieszkańcom Powiatu Jędrzejowskiego na poznawanie tradycji i historii swojej małej ojczyzny, przez co wzrasta ich poczucie przynależności do lokalnej społeczności oraz umacniają się więzi między mieszkańcami.

Materialny potencjał kulturalny Powiatu Jędrzejowskiego stanowią w szczególności: instytucje kultury (domy kultury i biblioteki), izby muzealne, świetlice wiejskie oraz bogactwo zabytków architektury. Ogromnym bogactwem kulturalnym Powiatu są lokalni twórcy, artyści, animatorzy i propagatorzy kultury.

Muzeum im. Przytkowskich w Jędrzejowie, które jest powiatową placówką, prowadzi wielokierunkową działalność na rzecz upowszechniania i promocji kultury.

Na terenie Powiatu Jędrzejowskiego usytuowanych jest łącznie 26 bibliotek. Na koniec 2019 roku księgozbiór wszystkich bibliotek wynosił 357.928 woluminów. W 2019 roku zarejestrowano 6.311 użytkowników aktywnie wypożyczających.

Tabela 46 Biblioteka Publiczna w Powiecie Jędrzejowskim

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Biblioteki i filie	27	28	28	28	26	26
Pracownicy	51	52	52	51	50	45
Księgozbiór	377 240	381 203	384 330	369 161	358 188	357 928
Czytelnicy w ciągu roku	9 939	9 965	9 545	9 418	8 963	9 329

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

W 2020 roku Powiat Jędrzejowski był współorganizatorem wielu wydarzeń kulturalnych.

Na terenach wiejskich rolę swoistych ośrodków kultury pełnią świetlice wiejskie, które od wielu lat zmieniają swoje oblicze, stając się nie tylko nowoczesnymi miejscami spotkań, ale także centrami kultury, przy których podejmowane są różnorodne formy aktywności kulturalnej mieszkańców Powiatu. Odbývają się tam takie formy aktywności, jak: zajęcia muzyczne, gry na instrumentach, zajęcia ruchowe, zajęcia plastyczne i kreatywne (fotograficzne, rękodzieło), wydarzenia kulturalne, ogniska muzyczne, zespoły artystyczne, Koła Gospodyń Wiejskich, Kluby Seniora, zajęcia teatralne dla dzieci i młodzieży, nauka języka angielskiego dla dzieci i młodzieży oraz dla dorosłych, zajęcia kulinarne, zajęcia ceramiczne,

szkoła tańca, zajęcia wokalne, zajęcia komputerowe i wiele innych. Gminy wraz z partnerami organizują czas wolny dzieciom i młodzieży, jak i pomagają rozwijać indywidualne zainteresowania przez prowadzenie różnorodnych zajęć. Dodatkowo kształtują otwartość i szczerść w nawiązywaniu nowych przyjaźni, współpracy i współdziałaniu.

Na obszarze Powiatu Jędrzejowskiego działają liczne instytucje kultury, zarówno prywatne jak i publiczne, grupy artystyczne oraz koła (kluby).

Tabela 47 Instytucje kultury, grupy artystyczne i koła (kluby) w Powiecie Jędrzejowskim w 2020 r.

Jednostka terytorialna	Instytucje kultury	Grupy artystyczne	Koła (kluby)
Powiat Jędrzejowski	15	36	13

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Poprzez uczestnictwo w wydarzeniach kulturalnych organizowanych przez instytucje kultury oraz udział w grupach artystycznych i kołach, mieszkańcy mają możliwość rozwijania swoich uzdolnień muzycznych, plastycznych, tanecznych itd.

Należy również podkreślić, że Powiat Jędrzejowski wspiera działalność kulturalną prowadzoną przez organizacje pozarządowe w ramach realizacji Rocznego Programu Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

2.12.1 ANALIZA SWOT

Tabela 48 Analiza SWOT

Kultura	
Mocne strony	Słabe strony
- stałe wspieranie działalności kulturalnej organizacji przez władze Powiatu; - cykliczne wydarzenia kulturalne o zasięgu krajowym, regionalnym i lokalnym; - aktywność mieszkańców oraz organizacji pozarządowych w zakresie upowszechniania kultury; - rozwinięta sieć bibliotek.	- niedofinansowanie kultury; - mała liczba świetlic wiejskich.
Szanse	Zagrożenia
- umacnianie i promowanie działalności kulturalnej oraz historii i kultury lokalnej na szczeblu krajowym jako kierunkowskaz dla działań lokalnych; - współpraca z gminami Powiatu w ramach tworzenia spójnej oferty kulturalnej.	zagrożenie dla tradycyjnych instytucji kultury, zwłaszcza bibliotek, związane z szybkim rozwojem masowych środków komunikacji.

Źródło: opracowanie własne

2.12.2 GŁÓWNE WYZWANIA

- Wyzwaniem dla władz Powiatu w sferze kultury w przyszłości może być zapewnienie równego dostępu do wydarzeń i obiektów kulturalnych dla wszystkich mieszkańców i turystów;
- Poszerzenie oferty kulturalnej;
- Zmiany organizacyjne jednostek kultury.

2.13 SPORT, REKREACJA I TURYSTYKA

Powiat wykonuje określone ustawami zadania publiczne o charakterze ponadgminnym między innymi w zakresie kultury fizycznej zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym. Celem samorządu powiatowego jest tworzenie możliwości, w tym organizacyjnych, wspierających rozwój sportu. Powiat Jędrzejowski wspiera działalność sportową poprzez: udzielanie dotacji, pakiety promocyjne, wsparcie rzeczowe i organizacyjne, nagrody sportowe oraz działalność medialną. Powiat Jędrzejowski czynnie wspiera aktywność sportową swoich mieszkańców, poprzez różnorodne działania, m. in. polepszanie dostępu do infrastruktury sportowej, organizację wydarzeń czy dotowanie działalności klubów sportowych. Celem tych działań jest promocja zdrowego stylu życia oraz utrzymywanie dobrego stanu zdrowia mieszkańców Powiatu, a także aktywizacja mieszkańców.

Sport stanowi jeden z kluczowych elementów życia społecznego. Promuje odpowiednie zachowania, kształtuje charakter i tożsamość, poprawia ogólną kondycję ciała oraz uczęszacunku dla innych, przestrzegania określonych zasad, pielęgnuje poczucie solidarności i umiejętność współpracy. Wartości edukacyjne sportu przejawiają się w niewymuszony, naturalny sposób, przybierając postać zabawy. Regularne uprawianie sportu jest sposobem zapobiegania anomalii społecznych takich jak przemoc, przestępczość i narkomania. Poprzez wyraźne oddziaływanie sportu na stosunki międzyludzkie uznaje się, że jego wpływ na życie człowieka wykracza daleko ponad zajęcia czysto sportowe. Wszelkie obiekty sportowe służą jako miejsca spotkań, które integrują ludzi przez co zarazem wzmacniają więzi społeczne. Wychowanie fizyczne oraz promowanie sportu powinno podlegać nieustannemu rozwojowi na wszystkich etapach edukacji, w formach atrakcyjnych dla wszystkich grup wiekowych lokalnego społeczeństwa.

Działalność sportowo-rekreacyjną Powiat Jędrzejowski prowadzi w oparciu o bazę sportowo-rekreacyjną. Liczba obiektów sportowych w poszczególnych gminach Powiatu Jędrzejowskiego jest bardzo zróżnicowana. Stale rozwijana, szeroka baza sportowo-rekreacyjna pozwala zarówno mieszkańcom, jak i turystom aktywnie spędzać czas wolny. Zaplecze sportowo-rekreacyjne stanowią aktualnie kompleksy rekreacyjno-sportowe, boiska sportowe, sale gimnastyczne, a także trasy rowerowe. Większość obiektów zlokalizowana jest wokół szkół – bazę stanowią sale gimnastyczne, boiska do koszykówki, siatkówki i piłki nożnej basen i siłownie.

Tabela 49 Kluby sportowe, ich członkowie oraz ćwiczący w Powiecie Jędrzejowskim w 2018

Jednostka terytorialna	Kluby	Członkowie	Ćwiczący
Imielno	1	45	45
Jędrzejów	8	605	759
Małogoszcz	2	202	405
Nagłowice	2	39	74
Oksa	1	50	44
Sędziszów	2	230	200
Słupia	1	30	30
Sobków	1	40	40
Wodzisław	1	64	64
Powiat Jędrzejowski	19	1 305	1 661

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Liczba klubów sportowych zmniejszyła się o 3 w porównaniu z rokiem 2014. Zmalała także liczba członków (z 1.525) ale wzrosła liczba osób ćwiczących w klubach (z 1.459). Silną stroną Powiatu jest wrastająca aktywność fizyczna jego mieszkańców oraz przeprowadzane w ostatnich latach inwestycje mające na celu poprawę stanu infrastruktury sportowej na tym obszarze. Ponadto, władze Powiatu wspierają działalność sportową mieszkańców poprzez organizację wielu imprez o charakterze sportowym.

W ramach realizacji „Rocznego Programu Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie” Powiat Jędrzejowski udziela dotacji realizację zadań publicznych z zakresu kultury fizycznej i turystyki. Dzięki realizacji programu możliwe jest wspieranie działalności organizacji pozarządowych, co przyczynia się do zaspokajania potrzeb mieszkańców oraz wzmacniania społeczeństwa obywatelskiego. Działania sportowe mają znaczenie również dla integracji społeczeństwa lokalnego, wspierają promocję Powiatu, współkreują rozwój turystyki w duchu zdrowia fizycznego i w zgodzie ze środowiskiem naturalnym.

W 2020 roku na terenie Powiatu Jędrzejowskiego działało 40 stowarzyszeń sportowych. Powiat Jędrzejowski podejmował działania wspierające wydarzenia o charakterze sportowym oraz imprezy turystyczne i plenerowe połączone z rekreacją i sportem.

Zwiedzanie Ziemi Jędrzejowskiej może być bardzo urozmaicone. Zarówno turyści, jak i mieszkańcy mogą bowiem wybrać spośród wielu różnorodnych form wypoczynku: wycieczki piesze, rowerowe i samochodowe, spływy kajakowe, a także ścieżki edukacyjne m.in.:

- Szlak pieszy im. ks. Stanisława Konarskiego;
- Szlak pieszy z Małogoszcza do rezerwatu Milechowy;
- Szlak rowerowy „Miejsca mocy”;
- Szlak kajakowy na rzece Nidzie;

- Europejski Szlak Cysterski;
- Świętokrzyski Szlak Literacki;
- Ścieżka przyrodniczo-historyczna im. prof. K. Lanckorońskiej;
- Przyrodnicza ścieżka edukacyjna w Korytnicy.

Na szlakach oprócz malowniczych pejzaży, znajdują się liczne atrakcje turystyczne, miejsca z unikalną historią, punkty widokowe oraz przystanki postojowe dla rowerzystów.

Bardzo istotnym elementem wspierania przez Powiat rozwoju turystyki są dotacje dla organizacji pozarządowych działających w sektorze turystyki w ramach otwartych konkursów ofert. Corocznie dofinansowanych jest w ten sposób kilkanaście różnorodnych przedsięwzięć, których wspólnym motywem jest wykorzystanie potencjału turystycznego Powiatu. Transparentna i powszechnie dostępna procedura przyznawania dotacji gwarantuje możliwość aktywizacji środowisk lokalnych oraz pasjonatów turystyki. Kwoty przeznaczane przez Powiat na tego rodzaju działalność wydają się adekwatne do zgłaszanego zapotrzebowania, choć wraz z rozwojem oddolnych inicjatyw wskazany byłby ich systematyczny wzrost.

W zakresie wspierania rozwoju infrastruktury turystycznej niezbędne wydaje się przededefiniowanie roli Powiatu w kolejnym okresie programowania strategicznego. Z uwagi na strukturę własności nieruchomości istotnych z punktu widzenia rozwoju turystyki (dominacja własności gminnej oraz Skarbu Państwa), Powiat nie może spełniać roli głównego inwestora w dziedzinie infrastruktury turystycznej. Działania związane z utrzymaniem, konserwacją i modernizacją własnej infrastruktury drogowej, własnych obiektów, w dużym stopniu wyczerpują zasoby finansowe, które można przeznaczyć na ten cel. Stąd też rekomenduje się przyjęcie przez Powiat roli integracyjno-koordynacyjnej w dziedzinie rozwoju infrastruktury turystycznej („jednoczyć przez informację”), przy zachowaniu dominującej roli w zakresie inwestycji i utrzymania infrastruktury przez samorządy gminne.

2.13.1 OBIEKTY SPORTOWE NA TERENIE POWIATU

Na terenie Powiatu Jędrzejowskiego działa wiele instytucji zapewniających mieszkańcom możliwość uprawiania sportu i rekreacji. Organizacją zajęć sportowych, imprez oraz utrzymaniem bazy sportowo-rekreacyjnej zajmują się prowadzone przez samorządy gminne ośrodki sportu, a także kluby i stowarzyszenia sportowe. Baza sportowo-rekreacyjna dostępna dla mieszkańców Powiatu to m.in.: stadiony, basen, hale sportowe, boiska, sale gimnastyczne,

korty tenisowe, centra sportowo-rekreacyjne, wielofunkcyjne boiska, siłownie czy place zabaw.

Dobrym prognostykiem w rozwoju sportu są coraz częściej powstające nowe obiekty sportowe, które przede wszystkim lokalizowane są przy szkołach Powiatu Jędrzejowskiego. Są to obiekty typu „Orlik” i kompleksy sportowe z możliwością uprawiania kilku dyscyplin sportu wraz z zapleczem logistycznym. Na uwagę zasługuje kompleks sportowy z halą sportową wraz z basenem sportowo-rekreacyjnym oraz baza sportowo-rekreacyjna wraz z boiskiem piłkarskim i kortami tenisowymi w Sędziszowie, zmodernizowany stadion piłkarski, Pływalnia Miejska wraz z kompleksem boisk, zalew rekreacyjny i park sportowo-rekreacyjny dla dzieci i młodzieży w Jędrzejowie, jak i kompleks sportowy wraz z zapleczem w Wodzisławiu. Na uwagę zasługuje coraz częstsze zainteresowanie władz samorządowych w przeznaczanie środków finansowych na remonty już istniejących boisk piłkarskich oraz posiadanych na swoim terenie hal gimnastycznych, które w większości zlokalizowane są przy obiektach szkolnych, które coraz częściej udostępniane są dla chętnych spoza sfery uczniowskiej. To, że zainteresowanie sportem w Powiecie Jędrzejowskim jest duże, świadczą liczby mówiące o ilości stowarzyszeń sportowych uprawiających różne dyscypliny sportowe. Cieszyć się należy z istniejących już stowarzyszeniach i co jakiś czas powstających nowych o specjalnościach, a których do tej pory nie było min. łucznictwo czy boks.

Nowoczesną bazą sportową dysponują także szkoły – I Liceum Ogólnokształcące im. M. Reja w Jędrzejowie, Zespół Szkół Nr 1 im. ks. St. Konarskiego w Jędrzejowie, Zespół Szkół Nr 2 im. gen. Stefana Roweckiego „Grota” w Jędrzejowie). Znajdują się tam, w większości niedawno oddane do użytkowania, kompleksy boisk sportowych.

2.13.2 BAZA NOCLEGOWA

Dane o strukturze i dynamice rozwoju bazy noclegowej Powiatu Jędrzejowskiego pochodzą przede wszystkim z Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego. W celach porównawczych przy części danych podano również wartości dla województwa świętokrzyskiego.

Według danych z 2020 r., na terenie Powiatu Jędrzejowskiego znajdowało się łącznie 9 obiektów noclegowych, dysponujących 683 całorocznymi miejscami noclegowymi. Należy zauważyć, że nie jest to z pewnością pełna liczba obiektów i miejsc noclegowych. W statystyce GUS nie są uwzględniane obiekty dysponujące mniej niż 10 miejscami, stąd też duża liczba

kwater agroturystycznych i pokoi gościnnych nie jest umieszczona w zestawieniu. Największą grupę wśród obiektów stanowią ośrodki wczasowe skupiające około 44% wszystkich całorocznych miejsc noclegowych. Rozmieszczenie obiektów noclegowych w Powiecie zależy od wielu czynników, m.in. atrakcji turystycznych w okolicy, miejsc wypoczynku, rekreacji i sportu, głównych tras komunikacyjnych (tranzyt).

Tabela 50 Struktura obiektów noclegowych w Powiecie Jędrzejowskim w 2020 r.

Typ obiektu	Liczba obiektów	Liczba całorocznych miejsc noclegowych
Ogółem	9	683
Obiekty hotelowe razem	4	157
Hotele	2	123
Motele	2	34
Pensjonaty	0	0
Inne obiekty hotelowe	0	0
Domy wycieczkowe	0	0
Szkolne schroniska młodzieżowe	3	212
Ośrodki wczasowe	1	300
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	0	0
Domy pracy twórczej	0	0
Zespoły domków turystycznych	0	0
Kempingi	0	0
Pola biwakowe	0	0
Pokoje gościnne i kwatery agroturystyczne	1	14
Pozostałe obiekty niesklasyfikowane	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

W latach 2014-2019 liczba obiektów noclegowych w Powiecie zwiększyła o 12,5%, podobnie jak w całym województwie, gdzie liczba obiektów wzrosła o 1,7%. Wzrosła także liczba miejsc noclegowych (o 26%). Wskaźnik nasycenia obiektami noclegowymi w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców jest w Powiecie znacznie niższy (1,1) od średniej wojewódzkiej (1,9).

Tabela 51 Liczba turystów w obiektach noclegowych w latach 2014-2020

Jednostka	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Dynamika 2019/2014 (2014=100)
Powiat Jędrzejowski	6 754	5 821	10 509	11 558	13 033	14 758	5 424	218,4
Woj. świętokrzyskie	477 171	518 058	595 722	580 281	624 099	656 343	335 217	137,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

W zakresie liczby turystów przenocowanych w obiektach noclegowych, a także liczby udzielonych im noclegów, dynamika jest dodatnia (do 2019 roku). Świadczy to o rozwoju turystyki w regionie. Rok 2020 jest niestety wyjątkowy ze względu na pandemię COVID-19 i wprowadzane obostrzenia (m. in. zamykanie hoteli, restauracji, miejsc turystycznych itp.). W związku z prowadzonym programem szczepień i systematycznym luzowaniu obostrzeń istnieje szansa, że w niedługim czasie te statystyki ulegną poprawie.

Tabela 52 Liczba udzielonych noclegów w latach 2014-2020

Jednostka	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Dynamika 2019/2014 (2014=100)
Powiat Jędrzejowski	30 004	17 513	25 453	32 543	33 410	37 673	16 688	125,6
Woj. świętokrzyskie	1 405 126	1 466 752	1 643 961	1 674 397	1 796 855	1 940 127	1 041 460	138,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Jeżeli w zakresie liczby turystów oraz udzielonych im noclegów weźmie się pod uwagę wyłącznie gości zagranicznych, to pozycja Powiatu Jędrzejowskiego wyraźnie się pogarsza. Jednakże do 2019 roku widoczna była tendencja rosnąca. Niestety pozytywne zmiany zatrzymała pandemia COVID-19 i związane z nią konsekwencje.

Tabela 53 Liczba turystów zagranicznych w obiektach noclegowych w latach 2014-2020

Jednostka	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Dynamika 2019/2014 (2014=100)
Powiat Jędrzejowski	17	89	276	329	432	506	126	2 976,5
Woj. świętokrzyskie	26 608	27 998	32 748	34 716	36 984	43 100	14 252	161,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Tabela 54 Liczba noclegów udzielonych turystom zagranicznym w latach 2014-2020

Jednostka	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Dynamika 2019/2014 (2014=100)
Powiat Jędrzejowski	46	338	626	738	1 329	1 919	326	4 171,7
Woj. świętokrzyskie	61 674	65 209	74 453	81 883	105 595	121 204	46 952	196,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Zauważone wyżej trendy w zakresie liczby turystów i udzielanych im noclegów przekładają się także na inny parametr obliczany w ramach statystyki GUS tj. wskaźnik wykorzystania miejsc noclegowych. W Powiecie Jędrzejowskim, w ostatnim badanym roku wynosił on 11,1% i był wyższy niż w przypadku wskaźnika dla województwa świętokrzyskiego.

Tabela 55 Wskaźnik wykorzystania miejsc noclegowych (w %) w latach 2014-2020

Jednostka	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Powiat Jędrzejowski	17,3	9,2	11,7	14,8	14,8	16,7	11,1
Woj. świętokrzyskie	30,2	29,8	31,2	32,9	33,7	33,7	21,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Podsumowując „turystyczną” część diagnozy należy podkreślić, iż w okresie 2014-2019 baza noclegowa w Powiecie Jędrzejowskim pozostaje na podobnym poziomie. Wskaźniki dotyczące bazy noclegowej, liczby turystów i udzielonych noclegów prezentują się w przypadku Powiatu w miarę optymistycznie.

2.13.3 ANALIZA SWOT

Tabela 56 Analiza SWOT

Sport, rekreacja i turystyka	
Mocne strony	Słabe strony
- stałe wspieranie działalności sportowej przez Powiat Jędrzejowski; - aktywizowanie dzieci i młodzieży oraz seniorów; - systematyczna poprawa stanu infrastruktury sportowej; - duża różnorodność odbywających się imprez sportowych na obszarze Powiatu; - szlaki turystyczne; - bogactwo i różnorodność krajobrazu naturalnego i kulturowego na terenie Powiatu; - duża liczba obiektów zabytkowych, niejednokrotnie o ponadregionalnym znaczeniu; - rosnąca aktywność sportowa mieszkańców Powiatu Jędrzejowskiego.	- trudności z zapewnieniem równomiernego dostępu mieszkańców Powiatu Jędrzejowskiego do organizowanych lokalnie imprez i wydarzeń sportowych; - stosunkowo niski stopień wykorzystania bazy noclegowej; - niewielki udział turystów zagranicznych wśród gości obiektów noclegowych.
Szanse	Zagrożenia
- rosnąca świadomość zdrowotna mieszkańców; - współpraca z gminami w zakresie sportu i rekreacji; - powiązanie oferty turystycznej gmin Powiatu w synergiczne produkty turystyczne; - tworzenie zintegrowanej sieci dróg rowerowych; - rozwój inicjatyw lokalnych i inicjatyw organizacji pozarządowych działających na polu ochrony zabytków; - rozwój mediów i nowych systemów informacji; - wzrost świadomości krajobrazu kulturowego i obiektów zabytkowych jako produktu turystycznego.	- szybkie tempo życia mogące wpłynąć na obniżenie aktywności sportowej mieszkańców Powiatu; - niszczenie bazy sportowej; - ograniczenie turystyki międzynarodowej w związku z sytuacją polityczną i zagrożeniami bezpieczeństwa; - niekontrolowana urbanizacja i chaos przestrzenny; - trudności z pozyskaniem funduszy europejskich; - niestabilność przepisów finansowych; - pandemie.

Źródło: opracowanie własne

2.13.4 GŁÓWNE WYZWANIA

Wyzwaniem na kolejne lata będzie zatem dalsze polepszanie dostępności i stanu infrastruktury sportowej, a także promocja zdrowego stylu życia, w kontekście prognozowanego do 2030 r. spadku liczby ludności w Powiecie Jędrzejowskim oraz starzenia się społeczeństwa. Istotną rolę odgrywać będzie także dalsze aktywizowanie organizacji pozarządowych w działania na rzecz promocji kultury fizycznej.

2.14 WIZERUNEK I PROMOCJA

Zjawisko konkurencji coraz częściej dotyczy sektora publicznego. Konkurencja we współczesnym świecie nie ogranicza się już tylko do środowiska biznesowego, będącego tradycyjnym obszarem rywalizacji podmiotów gospodarczych (głównie przedsiębiorstw). Jednostki samorządu terytorialnego poświęcają coraz więcej uwagi zagadnieniom związanym z marketingiem terytorialnym, który polega głównie na tworzeniu strategii komunikowania się jednostki administracji terytorialnej ze swym otoczeniem (wewnętrznym i zewnętrznym) oraz przyciąganiem potencjalnych inwestorów lub klientów. Jednym z najważniejszych celów marketingu terytorialnego jest kształtowanie pozytywnego wizerunku. Należy zauważyć, iż właściwy wizerunek nie kształtuje się samoistnie, istotne jest podjęcie zaplanowanych, ukierunkowanych i kompleksowych działań. Stworzony we właściwy sposób wizerunek stanowi obecnie jeden z najistotniejszych instrumentów planowania strategicznego i zarządzania jednostką terytorialną. Przemyślane, zaplanowane i systematycznie realizowane działania wizerunkowe samorządów terytorialnych mogą być ponadto traktowane jako miernik skuteczności zarządzania jednostką terytorialną, świadczącym jednocześnie o kulturze jej zarządzania.

Działania Powiatu Jędrzejowskiego wpisują się w powyższe założenia poprzez realizowanie spójnego i jednolitego systemu kreowania wizerunku Powiatu i utrwalania jego marki w otoczeniu społeczno-gospodarczym.

Podstawowym narzędziem budowania wizerunku Powiatu Jędrzejowskiego jest portal internetowy www.powiatjedrzejow.pl, zawierający wszystkie najważniejsze i aktualne informacje o Powiecie oraz stanowiący bazę wiedzy na temat działalności. W portalu odnaleźć można informacje na temat działalności organizacji pozarządowych, aktywności społecznej Powiatu, wydarzeń objętych patronatem Starosty Jędrzejowskiego, nagród i podziękowań, współpracy, projektów finansowanych z zewnętrznych źródeł oraz szeroki dział obejmujący walory turystyczne Powiatu. Powiat Jędrzejowski komunikuje się z mieszkańcami także za pośrednictwem profilu na portalu społecznościowym Facebook. Publikowane są tu najważniejsze informacje z portalu internetowego oraz audycje realizowane przez Powiat. Dzięki wykorzystywaniu tych nowoczesnych kanałów informacyjnych w bieżących działaniach promocyjnych, poszerzany jest zasięg oddziaływania Powiatu.

Obsługa i działania medialne związane są mocno z niemal wszystkimi aspektami promocji i budowy dobrego wizerunku. Oprócz bezpośredniej komunikacji z otoczeniem, w Internecie za pomocą portalu internetowego oraz portalu społecznościowego Facebook Powiat prowadzi ścisłą współpracę z lokalnymi mediami („Echo Jędrzejowa”, Gazeta Jędrzejowska, „Echo Dnia”, Radio Kielce, Miesięcznik „Powiat Jędrzejowski”, TVP Kielce, Telewizja Świętokrzyska, ITV Jędrzejów). Współpraca ta jest gwarancją realizacji głównego celu promocji, jakim jest szerokie informowanie o działaniach samorządu Powiatu.

Ważną formą budowy wizerunku Powiatu Jędrzejowskiego jest dotychczasowa współpraca z podmiotami prowadzącymi inicjatywy z zakresu aktywności społecznej. Organizatorzy imprez, o ile jest to przewidziane, zobowiązani są do prowadzenia działań informacyjnych na rzecz Powiatu, informowania o uzyskanym wsparciu oraz do dokumentowania swoich działań poprzez pisemne i fotograficzne relacje z wydarzeń. Zapowiedzi oraz opisy zrealizowanych już wydarzeń publikowane są na portalu internetowym Starostwa Powiatowego w Jędrzejowie, wpisując się tym samym w kalendarium aktywności społecznej.

Działania wizerunkowe to także obsługa imprez, odbywających się na terenie Powiatu. Do najważniejszych działań w tym zakresie należą zarówno kwestie formalno-prawne, przygotowanie niezbędnej dokumentacji, przygotowanie materiałów i wyposażenia promocyjnego oraz zabezpieczenie właściwej prezentacji form identyfikacji wizualnej.

Na terenie Powiatu odbywa się wiele wydarzeń (także cyklicznie) pod patronatem Starostwa Powiatowego w Jędrzejowie. Są to m.in.:

- Historyczne:
 - Rocznica odbicia więźniów AK z siedziby Gestapo w Jędrzejowie w 1944 roku, uroczystości pod pomnikami;
 - Narodowy Dzień Pamięci „Żołnierzy Wyklętych”;
 - Uroczystości związane z uchwaleniem Konstytucji 3 maja;
 - Obchody Dni Walki i Męczeństwa Wsi Polskiej w Kazinach i Swaryszowie;
 - Powitanie uczestników Marszu Szlakiem Pierwszej Kompanii Kadrowej;
 - Obchody 100-lecia Bitwy Warszawskiej i Święto Wojska Polskiego;
 - Obchody 81 rocznicy wybuchu II wojny światowej;
 - 11 Listopada - Święto Niepodległości – uroczystości pod pomnikiem Bohaterów Ziemi Jędrzejowskiej
- Kulturalne:

- Powiatowy Dzień Kobiet w Centrum Kultury w Jędrzejowie;
- Mikołajki w Powiecie Jędrzejowskim;
- Powiatowy Dzień Dziecka;
- Sportowe:
 - „Sportowa Jesień” - zawody sportowe w szkołach ponadpodstawowych
- Prozdrowotne i akcje charytatywne:
 - Akcje krwiodawstwa;
 - Inicjatywy poświęcone walce z cukrzycą;
 - Szlachetna Paczka;
- Edukacyjne:
 - Program Edukacyjny „Bezpieczny i Ekologiczny Powiat Jędrzejowski+”
 - Kampanie przeciw handlowi ludźmi;
 - Kampanie promująca prawa dziecka;
 - Kampanie „Stop przemocy wobec kobiet”;
- Inne:
 - Stypendia Starosty Jędrzejowskiego im. Św. Jana Pawła II;
 - Dożynki powiatowe
 - „Złote Gryfy” – wyróżnienia dla osób zaangażowanych w działania na rzecz Powiatu Jędrzejowskiego.

Wizerunek Powiatu Jędrzejowskiego kształtowany jest poprzez szeroką aktywność we wszystkich obszarach swojej działalności.

Miejsce Powiatu Jędrzejowskiego w ogólnopolskich rankingach przedstawia poniższa tabela.

Tabela 57 Miejsce Powiatu Jędrzejowskiego w poszczególnych rankingach

Ranking	Miejsce
Ranking dochodów JST per capita w 2019	202
Ranking wydatków inwestycyjnych samorządów 2017-2019	179
Ranking wykorzystania środków europejskich na inwestycje transportowe 2014-2018	184

Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://wspolnota.org.pl>

2.14.1 ANALIZA SWOT

Tabela 58 Analiza SWOT

Wizerunek i promocja	
Mocne strony	Słabe strony
wykorzystywanie różnorodnych narzędzi komunikacji społecznej, w tym także mediów społecznościowych.	- brak wyspecjalizowanej jednostki zajmującej się promocją Powiatu, - relatywnie niska rozpoznawalność struktur powiatowych, w tym Starostwa Powiatowego w gminach Powiatu;

Szanse	Zagrożenia
• zwiększenie rozpoznawalności marki „Powiatu Jędrzejowskiego”, zarówno wśród jego mieszkańców jak i mieszkańców regionu i kraju; • tworzenie pozytywnego wizerunku Powiatu, zarówno wewnątrz jego struktur, jak i na arenie krajowej; • podnoszenie pozycji konkurencyjnej powiatu poprzez promocję swojej działalności, w tym także promocję osiągniętych sukcesów; • zwiększenie liczby odbiorców działań promocyjnych i marketingowych.	• niska efektywność działań promocyjnych w stosunku do poniesionych nakładów; • nieznaczny wzrost poziomu wiedzy na temat Powiatu Jędrzejowskiego wśród jego mieszkańców.

Źródło: opracowanie własne

2.14.2 GŁÓWNE WYZWANIA

- Zwiększenie rozpoznawalności marki „Powiatu Jędrzejowskiego” w skali lokalnej, regionalnej i krajowej.
- Działania promocyjne jako nośnik wiedzy i informacji o działaniach Powiatu.
- Poszerzenie grona odbiorców przekazów medialnych i działań promocyjnych Powiatu.
- Budowa trwałych relacji z gminami z Powiatu poprzez realizację wspólnych inicjatyw na rzecz społeczeństwa.
- Bieżące reagowanie na kwestie zmieniających się uwarunkowań rozwojowych i umiejętne dostosowywanie działań wizerunkowych.

2.15 USŁUGI ADMINISTRACYJNE

Powiatowe usługi administracyjne realizowane są przez Starostwo Powiatowe w Jędrzejowie.

W jego skład wchodzi:

- Biuro Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego;
- Biuro Obsługi Rady i Zarządu;
- Inspektor Ochrony Danych Osobowych;
- Powiatowy Rzecznik Konsumentów;
- Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności;
- Referat Rejestracji Pojazdów;
- Referat Wydawania Uprawnień i Zarządzania Ruchem Drogowym;
- Sekretarz Powiatu;
- Skarbnik Powiatu;
- Starosta Jędrzejowski;
- Wicestarosta Jędrzejowski;
- Wydział Budownictwa i Architektury;
- Wydział Edukacji, Kultury, Zdrowia i Spraw Społecznych;
- Wydział Finansowo-Budżetowy;
- Wydział Geodezji, Kartografii, Katastru;
- Wydział Gospodarki Nieruchomościami i Ochrony Gruntów;
- Wydział Inwestycji, Funduszy Zewnętrznych i Rozwoju;
- Wydział Komunikacji, Transportu i Dróg Publicznych;
- Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa;
- Wydział Organizacji, Kontroli i Spraw Obywatelskich.

Lista kart usług administracyjnych świadczonych przez Starostwo Powiatowe w Jędrzejowie, zamieszczona jest w Biuletynie Informacji Publicznej. Usługi administracyjne dla mieszkańców świadczą także takie jednostki jak m.in. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

W okresie realizacji dotychczasowej strategii wykonano wiele zadań mających na celu unowocześnienie funkcjonowania administracji powiatowej, przede wszystkim poprzez rozwój technologii teleinformatycznych (m.in. tradycyjny system obiegu dokumentów wspomagany elektronicznie, Elektroniczna Skrzynka Podawcza, część usług dostępna na ePUAP, elektroniczne systemy kolejkowy, geoportal).

Podnoszenie poziomu usług administracyjnych, zarówno w zakresie bezpośredniej obsługi klientów, jak i organizacji pracy jednostek Powiatu, jest w obecnych czasach nierozzerwalnie związane z pojęciem e-administracji.

Do najważniejszych silnych stron e-administracji w Powiecie Jędrzejowskim należy wysoki poziom informatyzacji urzędu, przejawiający się m.in. zastosowaniem wielu rozwiązań opartych na technologii informacyjno-komunikacyjnej (m.in. Geoportal Powiatu Jędrzejowskiego, ePUAP itp.), dostępnością wielu e-usług publicznych oraz szerokim wachlarzem informacji, także informacji przestrzennej. Dodatkowym atutem jest wysoka świadomość władz uchwałodawczych i wykonawczych Powiatu w zakresie konieczności intensyfikacji informatyzacji i rozwijania systemu e-administracji. Pozytywnym elementem sprzyjającym rozwojowi e-administracji jest wysoki poziom wiedzy i umiejętności informatycznych urzędników, którzy dostrzegają korzyści płynące z informatyzacji i w coraz mniejszym stopniu negują ten proces. Wszystko to skutkuje poprawą jakości obsługi klientów i poprawą efektywności funkcjonowania.

Geoportal Powiatu Jędrzejowskiego umożliwia elektroniczną obsługę mieszkańców Powiatu, jednostek samorządu terytorialnego, przedsiębiorców, inwestorów, projektantów, geodetów, komorników i rzeczoznawców majątkowych, poprzez wyszukiwanie, przeglądanie, pobieranie danych z zakresu geodezji i kartografii wraz z dokonaniem ewentualnej opłaty za pobrane dane bezpośrednio poprzez płatność elektroniczną.

2.15.1 ANALIZA SWOT

Tabela 59 Analiza SWOT

Usługi administracyjne	
Mocne strony	Słabe strony
- wysoki stopień informatyzacji urzędu; - czytelne i funkcjonalne strony internetowe Powiatu: BIP i oficjalna; - szeroki zasób udostępnianych informacji; - dostępność wybranych e-usług publicznych; - wysoki poziom umiejętności informatycznych urzędników.	- brak badań satysfakcji klientów i ich potrzeb w zakresie e-usług publicznych; - ograniczony zasób usług publicznych dostępnych na platformie ePUAP.
Szanse	Zagrożenia
- świadomość władz i wola polityczna do rozwoju e-administracji; - rosnący stopień informatyzacji jednostek sektora publicznego oraz przedsiębiorców i obywateli - dostępność funduszy europejskich ukierunkowanych na rozwój e-administracji; - działalność instytucji i organizacji pozarządowych oraz naukowo-badawczych wspierających proces	- niski poziom zaufania mieszkańców do e-usług publicznych; - nieuporządkowane i niejednoznaczne prawo; - zbyt skomplikowane procedury administracyjne utrudniające informatyzację; - opieszałość władz centralnych w zakresie przygotowywanych projektów informatycznych; - ograniczone rozwiązania horyzontalne w

2.15.2 GŁÓWNE WYZWANIA

Najważniejszym wyzwaniem będzie bardziej intensywna promocja e-usług oraz zachęcanie obywateli i przedsiębiorców do kontaktów ze Starostwem Powiatowym w Jędrzejowie drogą elektroniczną. Oczywiście należy pamiętać, że nawet najlepsza promocja nie zastąpi opinii wielu zadowolonych klientów z dobrze i sprawnie działających e-usług. Stąd też należy tworzyć takie e-usługi i w takiej formie, aby były dopasowane do potrzeb i oczekiwań klientów sektora publicznego.

2.16 WSPÓŁPRACA SAMORZĄDOWA

Powiat Jędrzejowski uczestniczy w różnych formach współpracy samorządowej na szczeblu międzynarodowym, krajowym czy regionalnym.

Współpraca samorządowa Powiatu Jędrzejowskiego w zakresie realizacji zadań publicznych odbywa się przede wszystkim w formie porozumień. Zdecydowaną większość z nich stanowią porozumienia pionowe z gminami, które mają na celu przekazanie na szczebel gminny niektórych zadań w zakresie zarządzania publicznymi drogami powiatowymi. Tego rodzaju współpraca gminno-powiatowa istotnie ułatwia organizację utrzymania tych dróg oraz procesy inwestycyjne związane z ich modernizacją. Znacznie rzadziej zawierane były porozumienia z gminami w innych dziedzinach. Powiat Jędrzejowski współpracuje także w formie porozumień z instytucjami administracji rządowej (Komenda Wojewódzka Policji, Komenda Powiatowa Policji) oraz samorządem województwa świętokrzyskiego. Duże znaczenie mają porozumienia w takich dziedzinach jak rynek pracy i wspieranie przedsiębiorczości, ochrona przeciwpożarowa i ratownictwo medyczne. Współpraca, którą regulują umowy polega przede wszystkim na wymianie doświadczeń oraz wzajemnym wspieraniu i promocji powiatów. Dziedziny, w jakich występuje współdziałanie to: ochrona środowiska, rozwój przedsiębiorczości, opieki społecznej, edukacji, kultury, sportu i turystyki, rolnictwa oraz bezpieczeństwa publicznego.

2.16.1 ANALIZA SWOT

Tabela 60 Analiza SWOT

Współpraca samorządowa	
Mocne strony	Słabe strony
porozumienia z innymi JST;	ograniczone środki finansowe na realizację niektórych projektów w ramach współpracy;
Szanse	Zagrożenia
rozwój i pogłębienie współpracy międzynarodowej, zarówno w formie bilateralnych kontaktów jak i nawiązanie współpracy sieciowej.	- niedostateczne prawne i finansowe wsparcie form współpracy samorządowej ze strony kraju i UE; - wzrost nastrojów nacjonalistycznych w Europie utrudniające nawiązywanie kontaktów zagranicznych.

Źródło: opracowanie własne

2.16.2 GŁÓWNE WYZWANIA

W zakresie współpracy ważnym będzie podtrzymywanie dobrych kontaktów z obecnymi partnerami, jak i poszukiwanie nowych obszarów i dziedzin współpracy.

2.17 ORGANIZACJE POZARZĄDOWE

Realizacja zadań publicznych poprzez organizacje pozarządowe jest jednym z efektów decentralizacji państwa oraz ważnym narzędziem wspierania aktywności społecznej mieszkańców. Podstawą prawną dla działań Powiatu Jędrzejowskiego w zakresie współpracy z organizacjami pozarządowymi są zapisy ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Władze samorządowe corocznie opracowują Roczny Program Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 tej ustawy. Głównym celem programu jest zaspokajanie potrzeb społecznych mieszkańców Powiatu Jędrzejowskiego oraz wzmocnienie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego poprzez budowanie i umacnianie partnerstwa pomiędzy Powiatem a organizacjami społecznymi..

W Powiecie Jędrzejowskim funkcjonuje wiele organizacji pozarządowych. Są to m. in. fundacje, stowarzyszenia w tym stowarzyszenia zwykłe i po nowelizacji ustawy, klubów sportowych, w tym Uczniowskie Kluby Sportowe, Stowarzyszenia Kultury Fizycznej Nieprowadzące Działalności Gospodarczej, Koła Gospodyń Wiejskich czy Ochotnicze Straże Pożarne.

Tabela 61 Organizacje społeczne w Powiecie Jędrzejowskim

Sfera działalności	Liczba organizacji
Kultura fizyczna	40
Kultura i sztuka	16
Ochrona zdrowia/ Pomoc społeczna	24
Rozwój przedsiębiorczości	12
Koło Gospodyń Wiejskich	78
Działalność osób na rzecz osób niepełnosprawnych	5
Ochotnicza Straż Pożarna	118
Ochrona Środowiska	9
Fundacje	23

Źródło: Starostwo Powiatowe w Jędrzejowie

Współpracę samorządów terytorialnych z organizacjami pozarządowymi należy uznać za jeden z nieodzownych komponentów budowania silnego społeczeństwa obywatelskiego. Powiat Jędrzejowski sukcesywnie wzmacnia aktywność organizacji pozarządowych poprzez zlecanie im zadań publicznych w różnych obszarach współpracy. Tego typu działanie przyczynia się do wzmocnienia postaw obywatelskich mieszkańców oraz angażowania ich w sprawy lokalne.

Współpraca Powiatu Jędrzejowskiego z organizacjami pozarządowymi mającymi swoją siedzibę na terenie Powiatu, odbywa się w szczególności poprzez: zlecenie realizacji zadań publicznych, wymianę informacji, konsultacje społeczne aktów prawa miejscowego, wytyczanie wzajemnych kierunków działań, promocję działań i inicjatyw, udostępnianie

miejsca na stronie internetowej starostwa, a także współorganizację przedsięwzięć o charakterze powiatowym.

2.17.1 ANALIZA SWOT

Tabela 62 Analiza SWOT

Organizacje pozarządowe	
Mocne strony	Słabe strony
• duża liczba organizacji pozarządowych na terenie Powiatu; • stała liczba zleczanych przez Powiat Jędrzejowski zadań publicznych oraz środków wydatkowanych na ten cel; • zwiększająca się liczba obszarów współpracy Powiatu Jędrzejowskiego z organizacjami pozarządowymi; • aktywna społeczność lokalna (np. Koła Gospodyń Wiejskich).	• słaby stopień integracji i znajomości siebie nawzajem w środowisku organizacji pozarządowych.
Szanse	Zagrożenia
• aktywizacja społeczności lokalnych; • angażowanie w działalność społeczną dzieci i młodzieży oraz środowisk senioralnych.	• często zmieniające się przepisy prawne w zakresie wymagań stawianych organizacjom pozarządowym ubiegającym się o realizację zadań publicznych; • brak czasu mieszkańców na działalność społeczną, związany z szybkim tempem życia.

Źródło: opracowanie własne

2.17.2 GŁÓWNE WYZWANIA

Wyzwaniem dla Powiatu Jędrzejowskiego na najbliższe lata będzie dalsza aktywizacja organizacji pozarządowych w realizację licznych zadań publicznych, w tym dzieci i młodzieży oraz seniorów, a także utrzymywanie przeznaczanych na ten cel co najmniej takich samych środków rocznie.

2.18 SYTUACJA FINANSOWA POWIATU

Możliwości realizacji działań przewidzianych w strategii rozwoju są w przypadku każdej jednostki terytorialnej bezpośrednio związane z jej aktualną i przyszłą sytuacją finansową.

Zgodnie z ustawą z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego podstawowymi dochodami Powiatu są:

- udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa w wysokości 10,25% podatku PIT i 1,40% podatku CIT;
- subwencje z budżetu państwa na zadania realizowane przez Powiat;
- dotacje celowe z budżetu państwa na zadania realizowane przez powiatowe służby, inspekcje i straże;
- dochody powiatowych jednostek budżetowych oraz wpłaty innych powiatowych jednostek organizacyjnych;
- dochody z majątku Powiatu;
- odsetki za nieterminowe przekazywanie udziałów, dotacji i subwencji.

Dochodami Powiatu mogą również być:

- subwencja wyrównawcza z budżetu państwa;
- dotacje celowe z budżetu państwa przekazywane na wykonanie czynności;
- dotacje z państwowych funduszy celowych;
- dotacje celowe z budżetu państwa na zadania z zakresu administracji rządowej wykonywane przez Powiat na mocy porozumień zawartych z organami administracji rządowej;
- dotacje celowe z budżetu województwa na zadania z zakresu samorządu województwa wykonywane przez Powiat na mocy porozumień zawartych z województwem;
- spadki, zapisy i darowizny;
- odsetki od środków finansowych Powiatu gromadzonych na rachunkach bankowych;
- odsetki i dywidendy od wniesionego kapitału;
- inne wpływy uzyskiwane na podstawie odrębnych przepisów.

Powiaty nie uzyskują dochodów z podatków i opłat lokalnych, które zasilają budżety gmin.

2.18.1 DYNAMIKA DOCHODÓW I WYDATKÓW W LATACH 2014-2019

Dochody ogółem Powiatu Jędrzejowskiego w 2019 r. wyniosły 98.678.633,19 zł i były o 18,9% wyższe niż w 2014 r. Jest to niższa dynamika niż w przypadku uśrednionych wartości dla województwa świętokrzyskiego.

Tabela 63 Dochody ogółem Powiatu Jędrzejowskiego w latach 2014 i 2019

Jednostka	2014	2019	Dochody w 2019 r. (2014=100)
Powiat Jędrzejowski	82 989 605,03 zł	98 678 633,19 zł	118,9
Powiaty ziemskie (świętokrzyskie)	1 042 012 469,09 zł	1 307 219 469,41 zł	125,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Surowe dane dotyczące globalnej wielkości dochodów nie są jednak najbardziej odpowiednim narzędziem analizy sytuacji finansowej jednostek samorządu terytorialnego. W szczególności dotyczy to powiatów ziemskich, uzyskujących dużą część swoich dochodów z transferów z budżetu państwa (subwencje i dotacje), których wysokość i przeznaczenie jest w przeważającej mierze uwarunkowane regulacjami centralnymi. Stąd też znacznie lepszym miernikiem zamożności powiatów, także w ujęciu czasowym, są dane przeliczone na jednego mieszkańca i dotyczące przede wszystkim dochodów własnych, spośród których kluczową rolę odgrywają udziały w podatkach PIT i CIT.

Tabela 64 Dochody ogółem i dochody własne Powiatu Jędrzejowskiego na 1 mieszkańca w latach 2014 i 2019 na tle porównywanych jednostek

Jednostka	Dochody ogółem			Dochody własne		
	2014	2019	2019 r. (2014=100)	2014	2019	2019 r. (2014=100)
Powiat Jędrzejowski	946,12 zł	1 150,68 zł	121,6	200,00 zł	368,53 zł	184,3
Powiaty ziemskie (świętokrzyskie)	977,55 zł	1 254,41 zł	128,3	247,07 zł	445,52 zł	180,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

W zakresie dochodów ogółem na 1 mieszkańca, Powiat Jędrzejowski (1.150,68 zł w 2019 r.) nieznacznie odbiega od wskaźników średnich wartości dla powiatów w województwie świętokrzyskim (1.254,41 zł). Jeżeli pod uwagę brane są wyłącznie dochody własne powiatów sytuacja wygląda dużo lepiej. Cieszyć może wysoka dynamika wzrostu dochodów ogółem i własnych na przestrzeni ostatnich lat. Może to jednak oznaczać, iż demografia (jej spadek) Powiatu Jędrzejowskiego w ten sposób odzwierciedlana jest we wskaźnikach przeliczanych na 1 mieszkańca.

Tabela 65 Dochody Powiatu Jędrzejowskiego z tytułu udziałów w podatkach PIT i CIT na 1 mieszkańca w latach 2014 i 2019 na tle porównywanych jednostek

Jednostka	Dochody z PIT			Dochody z CIT		
	2014	2019	2019 r. (2014=100)	2014	2019	2019 r. (2014=100)
Powiat Jędrzejowski	105,89	169,84	160,4	5,75	6,57	189,1
Powiaty ziemskie (świętokrzyskie)	118,21	189,24	160,1	3,49	6,60	114,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Analizując najważniejsze źródło dochodów własnych powiatów, tj. udział w podatku PIT, w przeliczeniu na 1 mieszkańca, zauważyć można zbliżoną pozycję Powiatu Jędrzejowskiego do sytuacji w województwie. Dynamika dochodów z tytułu udziału w PIT jest zbliżona do średniej wojewódzkiej. W zakresie podatku CIT dynamika Powiatu Jędrzejowskiego jest dużo mniejsza niż średniej wojewódzkiej. Rola tego źródła dochodów jest jednak bardzo ograniczona w porównaniu z PIT.

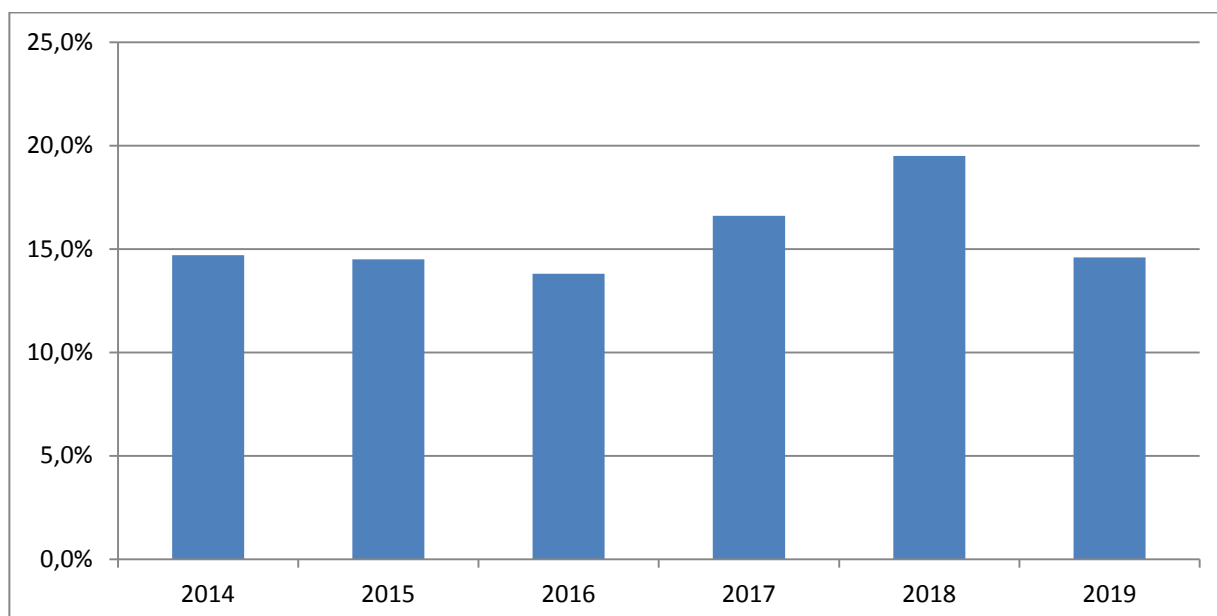
Globalna kwota wydatków w budżetach powiatów, podobnie jak jej przeliczenie na 1 mieszkańca jest w zasadniczym stopniu uwarunkowana wysokością uzyskiwanych dochodów. Istotnym wskaźnikiem, który daje wyobrażenie o polityce danego samorządu, jest natomiast udział wydatków majątkowych (przede wszystkim inwestycyjnych) w wydatkach ogółem. W latach 2014-2019 Powiat Jędrzejowski przeznaczył na cele inwestycyjne oraz inne wydatki majątkowe łącznie 15,6% swoich wydatków ogółem. Jest to wskaźnik wyższy od średniej wojewódzkiej (13,8%).

Tabela 66 Udział wydatków majątkowych w globalnych wydatkach ogółem Powiatu Jędrzejowskiego w latach 2014-2019 na tle porównywanych jednostek

Jednostka	Udział wydatków majątkowych w % (globalnie za lata 2014-2019)
Powiat Jędrzejowski	15,6
Imielno	8,1
Jędrzejów	10,4
Małogoszcz	6,6
Nagłowice	15,7
Oksa	10,0
Sędziszów	21,2
Słupia	13,1
Sobków	10,7
Wodzisław	13,4
Powiaty ziemskie (świętokrzyskie)	13,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Należy zauważyć, że w analizowanym okresie wskaźnik dla Powiatu Jędrzejowskiego ulegał istotnym wahaniom. W latach 2014-2016 utrzymywał się na zbliżonym poziomie, natomiast szczyt aktywności inwestycyjnej przypadł na rok 2018 (ponad 19,5% wydatków).



Wykres 8 Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem Powiatu Jędrzejowskiego w latach 2014-2019 w %
Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

W zakresie struktury dochodów budżetowych Powiat Jędrzejowski nie wyróżnia się na tle przeciętnych wartości dla powiatów ziemskich w skali regionalnej. Najniższy udział w dochodach Powiatu odgrywają źródła o charakterze dotacyjnym.

Tabela 67 Struktura dochodów Powiatu Jędrzejowskiego w 2019 r. w procentach na tle porównywanych jednostek

Jednostka	Dochody własne	Udział w PIT	Udział w CIT	Dochody z majątku	Dotacje ogółem	Dotacje z budżetu państwa	Subwencja ogółem	Część oświatowa	Część wyrównawcza
Powiat Jędrzejowski	32,0	14,8	0,6	0,9	22,5	18,0	45,5	32,1	9,3
Powiaty ziemskie (świętokrzyskie)	35,5	15,1	0,5	0,7	21,7	15,2	42,7	30,2	9,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

W zakresie dochodów własnych należy zauważyć niewielkie znaczenie dochodów z majątku Powiatu. Powiaty ziemskie w zasadzie nie dysponują majątkiem, w tym przede wszystkim nieruchomościami, które mogłyby być znaczącymi źródłami środków na inne zadania. Ich własnością są, w większości przypadków, nieruchomości zajęte na potrzeby świadczenia usług z zakresu użyteczności publicznej (np. pod drogami, budynki placówek oświatowych, urzędów administracji), które same często wymagają znacznych nakładów finansowych.

Wśród wydatków Powiatu Jędrzejowskiego największe kwoty przeznaczone są na dziedziny takie jak: oświata i wychowanie (35,8%), transport i łączność (17,1%), administracja publiczna (12,2%). Większość wartości jest zbliżona do średnich wartości w województwie świętokrzyskim. Warto zwrócić uwagę, na wyższy niż średnia w województwie, udział wydatków w pozycji „Transport i łączność”.

Tabela 68 Struktura wydatków Powiatu Jędrzejowskiego w 2019 r. w procentach na tle porównywanych jednostek

Jednostka	Transport i łączność	Administracja publiczna	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	Oświata i wychowanie	Ochrona zdrowia	Pomoc społeczna	Rodzina	Edukacyjna opieka wychowawcza
Powiat Jędrzejowski	17,1	12,2	6,7	35,8	1,7	7,1	5,7	5,4
Powiaty ziemskie (świętokrzyskie)	11,8	10,1	5,9	32,6	4,0	11,4	5,2	8,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

2.18.2 PROGNOZA FINANSOWA

Na podstawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Jędrzejowskiego na lata 2021-2030 ustalić można podstawowe wielkości określające możliwości budżetowe Powiatu w najbliższych latach. W zakresie dochodów bieżących zakłada się ich systematyczny wzrost. Na globalną kwotę dochodów i jej przewidywane wahania w analizowanym okresie istotny wpływ mają także dochody majątkowe, w tym przede wszystkim dotacje inwestycyjne z funduszy unijnych. Pozyskanie kolejnych środków z tej puli w istotnym stopniu powinno zwiększyć zasób dochodów Powiatu.

Tabela 69 Prognozowane dochody Powiatu Jędrzejowskiego w latach 2021-2030 w mln zł

Rok	Dochody ogółem	Dochody bieżące	Udziały z PIT	Udziały z CIT	Z subwencji ogólnej	Z dotacji środków przeznaczonych na cele bieżące	Pozostałe dochody bieżące	Dochody majątkowe	Z dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje
2021	104,1	94,3	14,8	0,6	49,7	20,4	8,6	9,7	9,7
2022	97,2	90,4	14,1	0,4	50,5	17,6	7,8	6,8	6,8
2023	83,4	80,8	13,4	0,3	50,5	9,0	7,6	2,6	2,6
2024	79,4	77,2	14,5	0,3	49,3	5,5	7,6	2,2	2,2
2025	77,9	77,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2026	78,7	78,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2027	79,9	79,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2028	81,1	81,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2029	82,3	82,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2030	84,0	84,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Jędrzejowskiego na lata 2021-2030 (stan na 26 lutego 2021 r.)

Wydatki bieżące Powiatu do 2030 r. powinny utrzymać się na aktualnym stabilnym poziomie, co wydaje się niezbędnym założeniem dla realizacji ambitnego programu inwestycyjnego w tym okresie i jednoczesnego osiągnięcia dodatniego wyniku budżetowego w latach 2021-2030.

Tabela 70 Prognozowane wydatki oraz wynik budżetu Powiatu Jędrzejowskiego w latach 2021-2030 w mln zł

Rok	Wydatki ogółem	Wydatki bieżące	Wydatki majątkowe	Wynik budżetu
2021	107,2	89,5	17,7	-3,1
2022	94,4	79,3	15,0	2,8
2023	80,6	78,0	2,6	2,8
2024	76,5	73,4	3,1	2,8
2025	75,1	71,9	3,2	2,8
2026	75,9	72,5	3,4	2,8
2027	77,0	73,5	3,5	2,8
2028	78,2	74,7	3,5	2,8
2029	82,3	78,8	3,5	0,0
2030	84,0	84,0	0,0	0,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Jędrzejowskiego na lata 2021-2030
(stan na 26 lutego 2021 r.)

Nadwyżka budżetowa na koniec 2020 roku wyniosła 7.896.363,66 zł. Zaplanowana nadwyżka każdorazowo przeznaczona będzie na spłatę kredytów. Na przestrzeni lata 2021-2030 nie planuje się zaciągania kredytów. Kwota długu Powiatu Jędrzejowskiego na koniec 2019 roku osiągnęła wysokość 25.274.268 zł. Aktualny stan zadłużenia Powiatu w stosunku do dochodów ogółem (25,6%) pozostawia pewne możliwości w zakresie zaciągania kolejnych zobowiązań. Wskaźnik obsługi długu obliczany jest jako wskaźnik procentowy relacji: kwota spłaty rat kredytów + kwota odsetek od kredytów + kwota potencjalnej spłaty kwoty wynikającej z udzielonego poręczenia do dochodów ogółem. W roku 2021 wskaźnik ten wynosi 4,28%, w roku 2022 4,62% i jest malejący do 0,00% w roku 2030. Został także spełniony warunek, którym mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych zarówno dla roku 2021 jak i dla kolejnych lat prognozy finansowej.

Generalnie, sytuację finansową Powiatu Jędrzejowskiego ocenić należy jako dobrą i stabilną. W perspektywie roku 2030 umożliwia realizację wyznaczonych zadań strategicznych, przy utrzymaniu wszystkich podstawowych funkcji Powiatu związanych z zaspokajaniem potrzeb mieszkańców.

2.18.3 ANALIZA SWOT

Tabela 71 Analiza SWOT

Sytuacja finansowa Powiatu	
Mocne strony	Słabe strony
- pozyskiwanie środków z funduszy zewnętrznych, - rezerwa w zakresie dopuszczalnych wskaźników obsługi zadłużenia.	- skromny zasób majątku własnego, mogącego generować dodatkowe dochody; - brak bezpośredniego przełożenia aktywności inwestycyjnej w zakresie produkcyjno-usługowym na dochody budżetu (brak udziału w podatku od nieruchomości, niewielki udział w podatku CIT).
Szanse	Zagrożenia
pozyskanie dodatkowych funduszy zewnętrznych, w tym przede wszystkim z funduszy unijnych oraz	- zmiany prawne w zakresie konstrukcji podatku PIT; - pojawienie się nowych wydatków w wyniku

w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego; • możliwość uruchomienia rezerwy zadłużenia w celu sfinansowania nowych inwestycji; • przekazanie samorządom dodatkowych dochodów z tytułu udziału w podatku VAT.	przekazania samorządom kolejnych zadań przez administrację rządową; • COVID-19.
---	---

Źródło: opracowanie własne

2.18.4 GŁÓWNE WYZWANIA

Przy stosunkowo stabilnej sytuacji finansowej Powiatu Jędrzejowskiego kluczowe wyzwania w tym zakresie w perspektywie strategicznej można sformułować następująco:

- Utrzymanie systematycznego wzrostu dochodów podatkowych.
- Skuteczne pozyskiwanie środków zewnętrznych na finansowanie zadań, w tym przede wszystkim z funduszy unijnych oraz w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego.
- Limitowanie wzrostu wydatków bieżących w granicach pozwalających na równoległą wysoką aktywność inwestycyjną.
- Umiejętne zarządzanie zadłużeniem w celu optymalizacji kosztów jego obsługi.

3. WYZWANIA I PRIORYTETY ROZWOJU POWIATU JĘDRZEJOWSKIEGO

Powyższa diagnoza wybranych obszarów rozwoju Powiatu Jędrzejowskiego determinuje określenie najważniejszych czynników i trendów jego rozwoju oraz wskazanie istotnych wyzwań w perspektywie 2027 r. Cele rozwoju Powiatu wynikają z potrzeb społecznych, a z drugiej strony są związane z ustawowymi zadaniami i kompetencjami powiatowego szczebla samorządu terytorialnego.

3.1 TRENDY I WYZWANIA ROZWOJU POWIATU

Rozwój demograficzny, społeczny, gospodarczy i przestrzenny Powiatu Jędrzejowskiego związany będzie w perspektywie 2027 r. przede wszystkim z czynnikami geograficznymi, ekonomicznymi, ekologicznymi, społecznymi, technologicznymi i politycznymi.

- Czynniki geograficzne: sprowadzające się do korzystnego położenia fizycznogeograficznego, osadniczego, administracyjnego i transportowego Powiatu Jędrzejowskiego na obszarze o wybitnych w skali kraju walorach przyrodniczych i kulturowych.
- Czynniki ekonomiczne, wyrażające się konkurencyjnością preferującej lokalizację miejsc zamieszkania i inwestycji gospodarczych na terenach wiejskich oraz miejskich. Ich znaczenie powiązane jest ściśle z procesami globalizacji gospodarki,
- Czynniki społeczne, przejawiające się w zmianach stylu życia oraz we wzroście zamożności i wykształcenia większej grupy mieszkańców, która realizować będzie potrzebę poprawy warunków życia, w tym zamieszkania, poprzez osiedlanie się w Powiecie Jędrzejowskim. Trend ten związany jest ze zmianami stylu życia oraz poprawą dostępności miejsc pracy i usług na obszarze gmin Powiatu Jędrzejowskiego.
- Czynniki technologiczne, umożliwiające coraz łatwiejszy i szybszy kontakt z odległymi przestrzennie terenami, co wynika z rozwoju środków łączności (telefon, komputer, Internet). Nowe technologie pozwalają także na bardziej inteligentny (smart) i energooszczędny rozwój takich dziedzin jak: transport, usługi komunalne, mieszkalnictwo a także bezpieczeństwo publiczne, tworzenie środowiska informacyjnego (open data) itp., ważnych z punktu widzenia jakości życia mieszkańców.

- Czynniki ekologiczne, które są pochodną rozwoju przestrzennego, skutkującego rosnącą antropopresją na środowisko przyrodnicze i ograniczaniem dostępu do jego najcenniejszych zasobów na terenie Powiatu, (szczególnie leśnych i wodnych). Ich działanie będzie się zmieniać wraz z przyjmowaniem przez gminy Powiatu Jędrzejowskiego energo- i oszczędnościowego modelu rozwoju przestrzennego.
- Czynniki polityczne, związane z prowadzeniem lokalnej polityki rozwoju wg zasad ciągłości, adaptacji do zmieniających się warunków oraz współpracy z szeroko rozumianym otoczeniem. Polityczne czynniki rozwoju związane są ściśle z wyznaczanymi politykami rozwoju na poziomie regionalnym, krajowym i europejskim. Powinny one sprzyjać procesom decentralizacji zarządzania i finansów publicznych.

Ważnym problemem rozwoju Powiatu Jędrzejowskiego jest wzrost poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego w obecnej sytuacji, a także w okresie słabszej koniunktury gospodarczej oraz po zapowiedziach zmniejszenia się funduszy wsparcia Unii Europejskiej (perspektywa 2021-2027). Realizacja Strategii Rozwoju Powiatu Jędrzejowskiego na lata 2021-2027 powinna iść w kierunku wzmacniania więzi przestrzenno-funkcjonalnych pomiędzy Powiatem a jego otoczeniem.

Przedstawione w diagnozie strategicznej tendencje, uwarunkowania i czynniki rozwoju Powiatu Jędrzejowskiego oraz projekcja trendów rozwojowych, pozwalają na sformułowanie katalogu najważniejszych wyzwań, przed jakimi stoi Powiat Jędrzejowski w perspektywie 2027 r.

3.1.1 WYZWANIA POWIATU JĘDRZEJOWSKIEGO W PERSPEKTYWIE 2027 ROKU

- Zapewnienie przestrzennie zrównoważonego rozwoju Powiatu, w myśl europejskich zasad środowiskowych, krajobrazowych i urbanistycznych.
- Ochrona, rewitalizacja i popularyzacja zasobów dziedzictwa historycznego oraz kultury materialnej i niematerialnej Powiatu.
- Modernizowanie i rozwijanie infrastruktury drogowej i technicznej Powiatu, zapewnienie dobrej organizacji usług komunalnych oraz transportu publicznego, który będzie konkurencyjny w stosunku do transportu indywidualnego.

- Modernizowanie i rozwijanie infrastruktury społecznej oraz podnoszenie dostępności i jakości usług publicznych (szczególnie edukacyjnych i zdrowotnych, kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych) na terenie Powiatu Jędrzejowskiego, zgodnie z potrzebami i oczekiwaniami mieszkańców.
- Zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie rynku pracy, wspieranie rozwoju gospodarczego i lokalnych przedsiębiorców.
- Wprowadzanie innowacyjnych rozwiązań organizacyjnych w obszarze świadczenia usług administracyjnych dla ludności.
- Aktywne współdziałanie z instytucjami sektora publicznego i komercyjnego, przedsiębiorcami i organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie Powiatu Jędrzejowskiego.
- Współpraca terytorialna z gminami Powiatu a także samorządem województwa świętokrzyskiego w rozwiązywaniu problemów: środowiskowych, infrastrukturalnych, gospodarczych i społecznych Powiatu.
- Promowanie Powiatu jako dobrego miejsca do zamieszkania, edukacji, pracy, inwestowania oraz wypoczynku.
- Współpraca transgraniczna.

Skala i dynamika zjawisk (szczególnie demograficznych), stawia przed samorządem Powiatu ponadprzeciętne wyzwania. Od władz i administracji należy wymagać zdwojonych wysiłków, które powinny wspierać innowacyjne rozwiązania organizacyjne. Wyżej wymienione wyzwania upoważniają do sformułowania nadrzędnego celu rozwoju Powiatu Jędrzejowskiego.

POWIAT JĘDRZEJOWSKI – PRZYJAZNY DLA MIESZKAŃCÓW, INWESTORÓW I TURYSTÓW, TROSZĄCY SIĘ O ŚRODOWISKO NATURALNE I TRADYCJE KULTUROWE

3.1.2 WYZWANIA STRATEGICZNE W ŚWIELE ZADAŃ SAMORZĄDU POWIATOWEGO

Do zakresu działania samorządu powiatowego w myśl ustawy z 8 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym należą przede wszystkim: sprawy edukacji publicznej, promocji i ochrony zdrowia, pomocy społecznej, dróg publicznych, ochrony środowiska i przyrody, porządku publicznego i bezpieczeństwa, przeciwdziałania bezrobociu oraz aktywizacji

lokalnego rynku pracy. Z punktu widzenia obywatela ważne są także decyzje i dokumenty, których wydawanie należy do kompetencji administracji powiatowej. Dotyczą one m.in. sfery komunikacji (prawa jazdy, rejestracja pojazdów), budownictwa (pozwolenia na budowę) i gospodarki nieruchomościami (podziały nieruchomości).

Wobec powyższego podstawowa funkcja jaką pełni Powiat wobec mieszkańców to zaspokojenie ich potrzeb w ramach określonych ustawowo zadań i kompetencji. Zakres ten należy jednak poszerzać o działania o charakterze inicjującym, koordynującym i wspierającym.

Do szeroko rozumianych zadań Powiatu należą także:

- świadczenie usług publicznych o charakterze ponadgminnym;
- rozwój infrastruktury międzygminnej, dbanie o środowisko przyrodnicze na terenie Powiatu;
- kooperacja z gminami Powiatu w zakresie usług;
- współdziałanie z samorządem regionalnym województwa świętokrzyskiego w zakresie realizacji zadań o charakterze ponadlokalnym i regionalnym;
- wspieranie działań infrastrukturalnych i społecznych samorządów gminnych;
- inicjowanie i koordynowanie współpracy międzygminnej, w tym tworzenia związków komunalnych i stowarzyszeń.

Dynamika zjawisk wymaga, aby administracja publiczna zmieniała zarówno zakres działań, jak i metody ich realizacji w relacji do rozwoju procesów ekologicznych, gospodarczych, społecznych i przestrzennych. Wzrost efektywności zarządzania publicznego rodzi konieczność racjonalizacji struktur zarządzania, większej elastyczności (np. w zakresie współdziałania jednostek samorządowych) i tworzenia ram, odpowiadających nowym realiom przestrzenno-funkcjonalnym. Wyżej wymieniona racjonalizacja nie musi być związana z kolejną reformą terytorialno-administracyjną, łączeniem czy też znoszeniem powiatów jak to postulują niektórzy eksperci. Jednym z podstawowych warunków dobrego funkcjonowania układu terytorialnego jest bowiem jego stabilność.

4. MISJA I WIZJA ROZWOJU POWIATU JĘDRZEJOWSKIEGO

MISJA

Misja samorządu w zwięzły sposób precyzuje istotę jego działań i podstawowe funkcje do spełnienia na rzecz zaspokojenia potrzeb mieszkańców Powiatu.

Rozwój potencjału społeczno-gospodarczego i kulturowego Powiatu dla dobra mieszkańców, dbając o zasoby środowiskowe poprzez zrównoważony rozwój.

WIZJA

Tak określona misja pozwala na wyznaczenie wizji Powiatu, rozumianej jako projekcja stanu, do którego dąży społeczność lokalna i reprezentująca ją władza samorządowa w perspektywie 2027 r. Ze względu na nadrzędny cel rozwoju Powiatu realizowana będzie następująca wizja rozwoju Powiatu Jędrzejowskiego:

„Powiat Jędrzejowski dynamicznie czyni postępy, w myśl zasad zrównoważonego rozwoju. Ludność Powiatu ma dostęp do miejsc pracy, edukacji, opieki zdrowotnej, kultury i wypoczynku oraz zapewnione czyste środowisko i poczucie bezpieczeństwa. Gospodarka Powiatu, lokalny kapitał społeczny i coraz wyższy poziom usług społecznych gwarantują rozwój Powiatu”.

Realizacji wizji rozwoju towarzyszy ścisła współpraca władz Powiatu i jednostek organizacyjnych z instytucjami i organizacjami działającymi na terenie Powiatu, wsparcie i zaangażowanie mieszkańców oraz podmiotów gospodarczych, wreszcie współpraca z samorządami gmin. Tylko efektywne wykorzystanie potencjałów i aktywności wszystkich interesariuszy daje szansę na pomyślny i trwały rozwój Powiatu Jędrzejowskiego.

5. CELE STRATEGICZNE, OPERACYJNE I DZIAŁANIA POWIATU JĘDRZEJOWSKIEGO

„Strategia Rozwoju Powiatu Jędrzejowskiego na lata 2021-2027” wyznacza pięć celów strategicznych, rozwiniętych w siedemnaście celów operacyjnych. Realizacja celów następuje na poziomie konkretnych działań, które opisano uwzględniając ich uzasadnienie, zakres, realizatorów, partnerów, źródła finansowania, oczekiwane efekty oraz sposoby ich opomiarowania.

Cele strategiczne i odpowiadające im cele operacyjne realizowane przez samorząd Powiatu Jędrzejowskiego są następujące:

1. Ochrona środowiska przyrodniczego oraz dziedzictwa kulturowego Powiatu Jędrzejowskiego.
 - 1.1 Poprawa stanu środowiska przyrodniczego.
 - 1.2 Ochrona i rewaloryzacja zasobów dziedzictwa kulturowego.
 - 1.3 Rozwój potencjału turystycznego Powiatu i tworzenie zintegrowanych produktów turystycznych.
 - 1.4 Rozwój infrastruktury i oferty sportowo-rekreacyjnej.
2. Ochrona zdrowia, włączenie społeczne, porządek publiczny i bezpieczeństwo obywateli.
 - 2.1 Ochrona zdrowia i związanej z nim jakości życia oraz zwiększenie dostępności do opieki zdrowotnej.
 - 2.2 Wzmocnienie integracji społecznej.
 - 2.3 Współpraca z organizacjami pozarządowymi i rozwój społeczeństwa obywatelskiego.
 - 2.4 Rozwój działalności kulturalnej.
 - 2.5 Podwyższenie stanu i poczucia bezpieczeństwa.
3. Wsparcie edukacji i rynku pracy.
 - 3.1 Rozwój edukacji ponadpodstawowej, podnoszenie poziomu wykształcenia i kwalifikacji zawodowych mieszkańców.
 - 3.2 Promocja zatrudnienia i przeciwdziałanie bezrobociu.
 - 3.3 Wpieranie rozwoju gospodarczego Powiatu.
4. Spójność komunikacyjna Powiatu.
 - 4.1 Rozbudowa i przebudowa sieci drogowej.

4.2 Rozwój systemu zintegrowanego transportu zbiorowego.

5. Innowacyjna i sprawna administracja, współpraca samorządowa i kształtowanie pozytywnego wizerunku Powiatu Jędrzejowskiego.

5.1 Doskonalenie usług administracyjnych.

5.2 Kształtowanie dobrego wizerunku Powiatu.

5.3 Współpraca samorządowa.

5.1 CEL STRATEGICZNY 1 - OCHRONA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO ORAZ DZIEDZICTWA KULTUROWEGO POWIATU JĘDRZEJOWSKIEGO

Tabela 72 Cel strategiczny 1/Cel operacyjny 1.1/Działanie 1.1.1

Cel operacyjny 1.1	POPRAWA STANU ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO
Działanie 1.1.1	Zwiększenie efektywności energetycznej oraz zmniejszenie energochłonności budynków użyteczności publicznej zarządzanych przez Powiat
Opis działania	Działanie zakłada termomodernizację, wymianę urządzeń elektrycznych i oświetlenia pomieszczeń na energooszczędne oświetlenie typu LED, wymianę baterii i urządzeń na wodooszczędne, wykorzystanie odnawialnych źródeł energii (np. poprzez wykonanie instalacji solarnej do ogrzania wody czy pozyskania energii elektrycznej), rekuperację – odzysk ciepła z powietrza wywiewanego. Ponadto każdy nowo projektowany, remontowany lub modernizowany budynek będzie wyposażony w urządzenia o wysokiej klasie energooszczędności tak by jego efektywność energetyczna była możliwie najwyższa.
Efekty działania	Działanie to zapewnia poprawę bilansu energetycznego budynków poprzez zmniejszenie zapotrzebowania na energię niezbędną do ich ogrzania, przygotowania ciepłej wody użytkowej i ich oświetlenia. Skutkiem zmniejszenia zużycia energii będzie redukcja emisji zanieczyszczeń oraz zmniejszenie kosztów bieżących utrzymania budynków. Brak przekroczeń dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń w powietrzu
Spójność ze strategiami wyższego rzędu	• Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju Polska 2030, Trzecia fala nowoczesności, Cel 7: Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska. • Krajowy Program Ochrony Powietrza do roku 2020 (z perspektywą do 2030), Cel szczegółowy: osiągnięcie w możliwie krótkim czasie poziomów dopuszczalnych i docelowych niektórych substancji, określonych w dyrektywie 2008/50/WE i 2004/107/WE, oraz utrzymanie ich na tych obszarach, na których są dotrzymywane, a w przypadku pyłu drobnego PM_{2,5} także pułapu stężenia ekspozycji oraz Krajowego Celu Redukcji Narażenia, osiągnięcie w perspektywie do 2030 r. stężeń niektórych substancji w powietrzu na poziomach wskazanych przez WHO oraz nowych wymagań wynikających z regulacji prawnych projektowanych przepisami prawa unijnego. • Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) Rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców • Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego, Wyzwanie 1: Adaptacja do zmian klimatu oraz ograniczanie zagrożeń dla środowiska • Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+
Spójność z dokumentami Powiatu	• Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Jędrzejowskiego na lata 2018-2022 z uwzględnieniem perspektywy do 2028 r.
Realizatorzy działania	• Starostwo Powiatowe w Jędrzejowie • Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa
Mierniki rezultatu działania	• liczba obiektów, w których dokonano wymiany urządzeń elektrycznych i oświetlenia w roku, • liczba obiektów poddanych termomodernizacji w roku, • liczba instalacji wykorzystujących energię ze źródeł odnawialnych instalowanych w obiektach zarządzanych przez Powiat w roku, • wielkość nakładów finansowych w roku.
Źródła finansowania	• Budżet Powiatu Jędrzejowskiego, • Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, • Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,

	• Budżet Państwa, • Inne dostępne środki zewnętrzne.
Termin realizacji	2021-2027

Źródło: opracowanie własne

Tabela 73 Cel strategiczny 1/Cel operacyjny 1.1/Działanie 1.1.2

Cel operacyjny 1.1	POPRAWA STANU ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO
Działanie 1.1.2	Promocja przedsięwzięć i zachowań proekologicznych oraz edukacja ekologiczna
Opis działania	Działanie to obejmuje: - Aktywizację mieszkańców Powiatu w działania mające na celu właściwe gospodarowanie odpadami, - Podniesienie poziomu świadomości ekologicznej mieszkańców Powiatu (konkursy z zakresu ochrony środowiska dla dzieci i młodzieży, udział pracowników Starostwa w szkoleniach i konferencjach, działania informacyjne skierowane do przedsiębiorców, pogłębianie świadomości społecznej o negatywnym wpływie hałasu na człowieka, projekty edukacyjno-ekologiczne, - Promocję walorów przyrodniczych Powiatu Jędrzejowskiego.
Efekty działania	Celem działania jest uwrażliwienie mieszkańców Powiatu na problemy środowiskowe jak również edukacja w tym zakresie. Realizacja zakładanych form edukacji i promocji ekologicznej czyni proekologiczne idee przystępnymi dla każdego mieszkańca Powiatu i w perspektywie podnosi warunki życia mieszkańców w zakresie jakości środowiska przyrodniczego.
Spójność ze strategiami wyższego rzędu	- Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju Polska 2030, Trzecia fala nowoczesności, Cel 7: Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska, Kierunek interwencji: Zwiększenie poziomu ochrony środowiska m.in. poprzez edukację ekologiczną, - Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 Działanie: edukacja społeczeństwa w zakresie spodziewanych zmian klimatu i ograniczenia ich skutków, - Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego, Wyzwanie 1: Adaptacja do zmian klimatu oraz ograniczanie zagrożeń dla środowiska, - Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+
Spójność z dokumentami Powiatu	Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Jędrzejowskiego na lata 2018-2022 z uwzględnieniem perspektywy do 2028 r.
Realizatorzy działania	- Starostwo Powiatowe w Jędrzejowie - Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa
Mierniki rezultatu działania	- Liczba i rodzaj organizowanych imprez, - Wielkość nakładów finansowych w roku, - Liczba osób uczestniczących w szkoleniach, konkursach, wykładach, itp.
Źródła finansowania	- Budżet Powiatu, - Inne dostępne środki zewnętrzne.
Termin realizacji	2021-2027

Źródło: opracowanie własne

Tabela 74 Cel strategiczny 1/Cel operacyjny 1.1/Działanie 1.1.3

Cel operacyjny 1.1	POPRAWA STANU ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO
Działanie 1.1.3	Zmniejszenie liczby mieszkańców narażonych na ponadnormatywny poziom hałasu
Opis działania	Działanie to obejmuje m.in.: • Stosowanie rozwiązań ograniczających emisję hałasu z dróg powiatowych, • Wykonanie dróg rowerowych wzdłuż dróg powiatowych.
Efekty działania	Celem działania jest zmniejszenie liczby mieszkańców narażonych na odczuwanie ponadnormatywnego poziomu hałasu. Działanie to ma podnieść komfort życia mieszkańców Powiatu.
Spójność ze strategiami wyższego rzędu	• Strategia rozwoju transportu do 2020 roku (z perspektywą do 2030 roku), Cel szczegółowy 4. Ograniczenie negatywnego wpływu transportu na środowisko, • Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+.
Spójność z dokumentami Powiatu	• Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Jędrzejowskiego na lata 2018-2022 z uwzględnieniem perspektywy do 2028 r.
Realizatorzy działania	• Starostwo Powiatowe w Jędrzejowie • Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa
Mierniki rezultatu działania	• Liczba działań podjętych w celu redukcji ponadnormatywnej emisji hałasu, • Długość wybudowanych ścieżek rowerowych.
Źródła finansowania	• Budżet Powiatu, • Inne dostępne środki zewnętrzne.
Termin realizacji	2021-2027

Źródło: opracowanie własne

Tabela 75 Cel strategiczny 1/Cel operacyjny 1.2/Działanie 1.2.1

Cel operacyjny 1.2	OCHRONA I REWALORYZACJA ZASOBÓW DZIEDZICTWA KULTUROWEGO
Działanie 1.2.1	Zapewnienie właściwej opieki nad obiektami zabytkowymi oraz sprawnej administracji w zakresie dóbr kultury
Opis działania	Opieka nad obiektami zabytkowymi będącymi własnością Powiatu poprzez prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich i budowlanych przy obiektach zabytkowych nieruchomych będących własnością powiatu; zabezpieczenie i utrzymanie tych obiektów oraz ich otoczenia w jak najlepszym stanie; korzystanie z nich w sposób zapewniający trwałe zachowanie ich wartości; zapewnienie warunków do naukowego badania i dokumentowania obiektów zabytkowych. Rzetelne wykonywanie zadań wynikających z ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami
Efekty działania	W wyniku realizacji strategii wszystkie obiekty zabytkowe będące własnością Powiatu zostaną w pełni odrestaurowane i przystosowane do współczesnych funkcji. Standardy ich konserwacji i adaptacji staną się wzorcem dla działań innych podmiotów publicznych i prywatnych w podobnym zakresie. Skutecznie działająca administracja ochrony zabytków zapewni efektywne wykonywanie zadań Powiatu w tej dziedzinie.
Spójność ze strategiami wyższego rzędu	• Krajowy program ochrony zabytków i opieki nad zabytkami na lata 2019-2022, • Wojewódzki Program Opieki nad Zabytkami • Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+.
Spójność z dokumentami Powiatu	
Realizatorzy działania	• Starostwo Powiatowe w Jędrzejowie • Wydział Budownictwa i Architektury; • Wydział Edukacji, Kultury, Zdrowia i Spraw Społecznych; • Wydział Gospodarki Nieruchomościami i Ochrony Gruntów; • Wydział Inwestycji, Funduszy Zewnętrznych i Rozwoju; • Jednostki Organizacyjne Powiatu
Mierniki rezultatu działania	• Wysokość nakładów finansowych na prace konserwatorskie przy obiektach zabytkowych będących własnością Powiatu, • Liczba wydanych decyzji – pozwoleń konserwatorskich, postanowień i przeprowadzonych kontroli.
Źródła finansowania	• Budżet Powiatu, • Fundusze europejskie, • Środki ministerstwa kultury i dziedzictwa narodowego oraz wojewódzkiego urzędu ochrony zabytków, • Granty na działalność naukowo-badawczą, • Inne dostępne środki zewnętrzne.
Termin realizacji	2021-2027

Źródło: opracowanie własne

Tabela 76 Cel strategiczny 1/Cel operacyjny 1.2/Działanie 1.2.2

Cel operacyjny 1.2	OCHRONA I REWALORYZACJA ZASOBÓW DZIEDZICTWA KULTUROWEGO
Działanie 1.2.2	Rozwój współpracy na rzecz ochrony dziedzictwa kulturowego i opieki nad zabytkami
Opis działania	Rozwój sieci współpracy na rzecz ochrony dziedzictwa kulturowego i opieki nad zabytkami. Uspójnienie programów działania i mechanizmów współpracy pomiędzy poszczególnymi rodzajami i szczeblami administracji oraz włączenie organizacji pozarządowych w realizację zadań w przedmiotowym zakresie, w tym między innymi zadania szczególne: - wspieranie inicjatyw tworzenia parków kulturowych przez zainteresowane gminy, - wspieranie inicjatyw społecznych w sprawie ustanawiania Pomników Historii, - współpraca z Urzędem Marszałkowskim oraz poszczególnymi gminami w zakresie utrzymania istniejących i wytyczania nowych szlaków kulturowych, - współpraca z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz ochrony zasobów kulturowych i przyrodniczych w ramach uchwalanego corocznie Rocznego programu współpracy Powiatu Jędrzejowskiego z organizacjami pozarządowymi, - dofinansowywanie prac konserwatorskich przy obiektach zabytkowych z terenu Powiatu, - udzielanie na wnioski zainteresowanych podmiotów dotacji celowych na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy obiektach zabytkowych z terenu Powiatu Jędrzejowskiego wpisanych do rejestru zabytków (niebędących własnością Powiatu Jędrzejowskiego), w szczególności obiektów architektury i budownictwa, zabytków ruchomych i zabytków archeologicznych, - popularyzacja zagadnień związanych z ochroną dziedzictwa kulturowego na terenie Powiatu, - opracowanie Programu Ochrony Zabytków dla Powiatu Jędrzejowskiego; - upowszechnianie wiedzy o zabytkach, zasobach kulturowych i przyrodniczych Powiatu oraz jego walorach turystycznych poprzez: - wspieranie wydawania niekomercyjnych niskonakładowych wydawnictw (drukowanych: przewodników, albumów, widokówek, folderów itp. lub wykorzystujących inne techniki zapisu, np. płyty CD) popularyzujących wiedzę o zabytkach, zasobach kulturowych i przyrodniczych Powiatu oraz jego walorach turystycznych, - wydawanie map, przewodników, leksykonów, kronik itp. popularyzujących wiedzę o zabytkach, zasobach kulturowych i przyrodniczych Powiatu oraz o jego walorach turystycznych., - współpracę z mediami mającą na celu zakorzenienie wiedzy o dziedzictwie kulturowym, a także wzmacnianie poczucia tożsamości terytorialnej, kulturowej i społecznej Powiatu, - współpracę w zakresie upowszechniania kultury i wiedzy o działaniach konserwatorskich z organami samorządowymi, placówkami oświatowymi oraz organizacjami pozarządowymi działającymi w sektorach edukacji, kultury i sztuki, poprzez m.in. organizację programów edukacyjnych, wycieczek i konkursów dla uczniów szkół z terenu Powiatu Jędrzejowskiego.
Efekty działania	W wyniku realizacji strategii stworzona zostanie rozległa i spójnie działająca sieć podmiotów działających na rzecz ochrony dziedzictwa kulturowego Powiatu, obejmująca zarówno wszystkie szczeble administracji samorządowej i rządowej, jak i prywatnych właścicieli obiektów zabytkowych oraz organizacje tzw. trzeciego sektora. Dzięki dotacjom na prace konserwatorskie udzielanym z budżetu Powiatu Jędrzejowskiego poprawie ulegnie stan pozostałych obiektów zabytkowych na terenie Powiatu. Bogactwo dziedzictwa kulturowego Powiatu zostanie szeroko rozpowszechnione w świadomości społecznej dzięki podjętym działaniom edukacyjnym
Spójność ze strategiami wyższego rzędu	- Krajowy program ochrony zabytków i opieki nad zabytkami na lata 2019-2022, - Wojewódzki Program Opieki nad Zabytkami - Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+.
Spójność z dokumentami Powiatu	
Realizatorzy działania	Starostwo Powiatowe w Jędrzejowie

	• Wydział Budownictwa i Architektury; • Wydział Edukacji, Kultury, Zdrowia i Spraw Społecznych; • Wydział Gospodarki Nieruchomościami i Ochrony Gruntów; • Wydział Inwestycji, Funduszy Zewnętrznych i Rozwoju; • Jednostki Organizacyjne Powiatu
Mierniki rezultatu działania	• liczba przedsięwzięć i wysokość dofinansowania w ramach dotacji na prowadzenie prac konserwatorskich na terenie Powiatu, • liczba utworzonych parków kulturowych na terenie Powiatu, • liczba zrealizowanych przedsięwzięć edukacyjnych w zakresie dziedzictwa kulturowego.
Źródła finansowania	• Budżet Powiatu, • Fundusze europejskie, • Budżety gmin, • Budżet województwa, • Środki ministerstwa kultury i dziedzictwa narodowego oraz wojewódzkiego urzędu ochrony zabytków, • Środki własne prywatnych właścicieli obiektów zabytkowych, • Środki organizacji pozarządowych - stowarzyszeń, fundacji, kościelnych osób prawnych, • Granty na działalność naukowo-badawczą, • Inne dostępne środki zewnętrzne.
Termin realizacji	2021-2027

Źródło: opracowanie własne

Tabela 77 Cel strategiczny 1/Cel operacyjny 1.3/Działanie 1.3.1

Cel operacyjny 1.3	ROZWÓJ POTENCJAŁU TURYSTYCZNEGO POWIATU I TWORZENIE ZINTEGROWANYCH PRODUKTÓW TURYSTYCZNYCH
Działanie 1.3.1	Aktualizacja produktów turystycznych i integracja oferty turystycznej
Opis działania	Aktualizacja i ujednolicenie produktów turystycznych Powiatu Jędrzejowskiego. Rozpowszechnianie informacji dotyczących walorów oraz usług turystycznych dostępnych na terenie Powiatu, poprzez wspólny kalendarz wydarzeń, certyfikację obiektów i atrakcji turystycznych, budowę wspólnych inicjatyw międzygminnych, np. bazujących na szlakach rowerowych lub tematycznych. Przygotowanie niskokosztowej wersji przewodnika o charakterze bezpłatnego folderu w wysokim nakładzie.
Efekty działania	W wyniku realizacji strategii oferta turystyczna Powiatu zostanie powiązana w synergiczne produkty turystyczne. Włączenie lokalnych atrakcji i imprez turystycznych do pakietów powiatowych będzie z jednej strony gwarancją ich odpowiedniej jakości, z drugiej zaś przyczyni się do poszerzenia zasięgu ich oddziaływania. Zintegrowana informacja o ofercie turystycznej Powiatu będzie solidną merytoryczną podstawą do dalszych działań promocyjnych w tym zakresie.
Spójność ze strategiami wyższego rzędu	• Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+. • Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego
Spójność z dokumentami Powiatu	
Realizatorzy działania	• Starostwo Powiatowe w Jędrzejowie • Wydział Edukacji, Kultury, Zdrowia i Spraw Społecznych; • Wydział Inwestycji, Funduszy Zewnętrznych i Rozwoju; • Jednostki Organizacyjne Powiatu
Mierniki rezultatu działania	• Stopień wykorzystania bazy noclegowej Powiatu • Liczba osób uczestniczących w imprezach w ramach zintegrowanej oferty turystycznej Powiatu
Źródła finansowania	• Budżet Powiatu • Budżety gmin Powiatu Jędrzejowskiego • Budżet województwa • Fundusze europejskie • Środki własne przedsiębiorców działających w branży turystycznej • Środki organizacji pozarządowych - stowarzyszeń, fundacji • Inne dostępne środki zewnętrzne
Termin realizacji	2021-2027

Źródło: opracowanie własne

Tabela 78 Cel strategiczny 1/Cel operacyjny 1.3/Działanie 1.3.2

Cel operacyjny 1.3	ROZWÓJ POTENCJAŁU TURYSTYCZNEGO POWIATU I TWORZENIE ZINTEGROWANYCH PRODUKTÓW TURYSTYCZNYCH
Działanie 1.3.2	Rozwój współpracy z partnerami pozarządowymi i regionalnymi na rzecz efektywnej promocji zewnętrznej i popularyzacji turystyki wśród mieszkańców
Opis działania	- Rozwój współpracy w dziedzinie turystyki z otoczeniem regionalnym. - Wypracowanie efektywnych mechanizmów promocji zewnętrznej: Tworzenie atrakcyjnego dla turystów wizerunku Powiatu Jędrzejowskiego, jako miejsca wypoczynku i rekreacji. Promowanie najcenniejszych elementów środowiska przyrodniczego i kulturowego, w tym obiektów zabytkowych, w tym m.in. szkolenia i warsztaty dla branży turystycznej, prezentacja oferty turystycznej na targach, opracowywanie gier turystycznych i wydawnictw - Popularyzacja turystyki wśród mieszkańców Powiatu: Rozpowszechnianie wśród mieszkańców informacji na temat możliwości spędzenia wolnego czasu w najbliższym otoczeniu miejsca zamieszkania. Rozwój turystyki weekendowej poprzez promocję wydarzeń cyklicznych o charakterze lokalnym, adresowane do szerokiej grupy odbiorców: dzieci, młodzieży, osób starszych, rodzin. Wspieranie przez Powiat inicjatyw organizacji pozarządowych działających w sektorze turystyki w ramach otwartych konkursów ofert. - Współpraca z operatorami transportu publicznego w celu polepszenia dostępności komunikacyjnej najważniejszych atrakcji Powiatu
Efekty działania	Walory przyrodnicze i kulturowe Powiatu Jędrzejowskiego zostaną szeroko wypromowane w różnych segmentach rynku turystycznego. Rozwój turystyki weekendowej, która promowana będzie także za pomocą nowoczesnych mediów i systemów informacji. Nastąpi rozwój inicjatyw lokalnych i aktywności organizacji pozarządowych działających na polu ochrony zabytków oraz wspierania turystyki.
Spójność ze strategiami wyższego rzędu	- Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+ - Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego
Spójność z dokumentami Powiatu	
Realizatorzy działania	- Starostwo Powiatowe w Jędrzejowie - Wydział Edukacji, Kultury, Zdrowia i Spraw Społecznych - Wydział Inwestycji, Funduszy Zewnętrznych i Rozwoju - Jednostki Organizacyjne Powiatu
Mierniki rezultatu działania	- Stopień wykorzystania bazy noclegowej Powiatu, - Wysokość nakładów finansowych na promocję turystyczną, - Liczba zrealizowanych przedsięwzięć promocyjnych w zakresie turystyki, - Liczba przedsięwzięć i wysokość dofinansowania w ramach dotacji Powiatu dla inicjatyw organizacji pozarządowych w otwartych konkursach ofert.
Źródła finansowania	- Budżet Powiatu i gmin Powiatu Jędrzejowskiego, - Budżet województwa, - Fundusze europejskie, - Środki własne przedsiębiorców działających w branży turystycznej, - Środki organizacji pozarządowych - stowarzyszeń, fundacji, - Inne dostępne środki zewnętrzne.
Termin realizacji	2021-2027

Źródło: opracowanie własne

Tabela 79 Cel strategiczny 1/Cel operacyjny 1.4/Działanie 1.4.1

Cel operacyjny 1.4	ROZWÓJ INFRASTRUKTURY I OFERTY SPORTOWO-REKREACYJNEJ
Działanie 1.4.1	Poprawa stanu infrastruktury sportowo-rekreacyjnej oraz aktywizacja fizyczna mieszkańców
Opis działania	Działanie realizowane będzie poprzez budowę i utrzymywanie w należytym stanie infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, w tym obiektów i urządzeń sportowo-rekreacyjnych zlokalizowanych przy placówkach oświatowych, a także organizowanie wydarzeń o charakterze sportowym, m. in. dla dzieci, młodzieży i środowisk senioralnych. Ponadto, realizacja działania będzie możliwa dzięki działalności organizacji pozarządowych, poprzez zlecanie im zadań publicznych w zakresie sportu i rekreacji przez Powiat Jędrzejowski
Efekty działania	Poprawie ulegnie stan infrastruktury sportowej i ich dostępność dla mieszkańców. Mieszkańcom zapewniona zostanie stała oferta sportowo-rekreacyjna, również dzięki działalności organizacji pozarządowych. Wzrośnie poziom aktywności fizycznej mieszkańców Powiatu Jędrzejowskiego, szczególnie dzieci i młodzieży oraz seniorów.
Spójność ze strategiami wyższego rzędu	• Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju Polska 2030, Trzecia fala nowoczesności, Cel 6 - Rozwój kapitału ludzkiego poprzez wzrost zatrudnienia i stworzenie „workfare state”, Kierunek interwencji: Wzrost poziomu aktywności fizycznej społeczeństwa, • Narodowy Program Rozwoju Sportu - Polski Sport 2024.
Spójność z dokumentami Powiatu	Wieloletnia Prognoza Finansowa na lata 2021-2030
Realizatorzy działania	• Starostwo Powiatowe w Jędrzejowie • Wydział Edukacji, Kultury, Zdrowia i Spraw Społecznych; • Wydział Inwestycji, Funduszy Zewnętrznych i Rozwoju; • Wydział Budownictwa i Architektury • Jednostki Organizacyjne Powiatu
Mierniki rezultatu działania	• Liczba nowo wybudowanych i zmodernizowanych obiektów sportowo-rekreacyjnych, • Nakłady na konserwację obiektów i urządzeń sportowych, • Liczba zadań publicznych zleconych organizacjom pozarządowym z zakresu kultury fizycznej, • Liczba nagrodzonych osób fizycznych i trenerów oraz suma kwotowa przyznanych nagród.
Źródła finansowania	• Budżet Powiatu, • Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, • Europejski Fundusz Społeczny, • Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej, • Fundusze norweskie i Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego, • Inne dostępne środki zewnętrzne.
Termin realizacji	2021-2027

Źródło: opracowanie własne

Tabela 80 Cel strategiczny 1/Cel operacyjny 1.4/Działanie 1.4.2

Cel operacyjny 1.4	ROZWÓJ INFRASTRUKTURY I OFERTY SPORTOWO-REKREACYJNEJ
Działanie 1.4.2	Wsparcie działalności sportowej prowadzonej przez organizacje społeczne oraz nagradzanie zawodników i trenerów za osiągnięte wysokie wyniki sportowe
Opis działania	Działanie realizowane jest poprzez udzielanie dotacji na organizację imprez sportowych i rekreacyjnych, zwłaszcza dla dzieci i młodzieży z Powiatu Jędrzejowskiego. Ponadto w ramach działania został wprowadzony system nagród dla sportowców za osiągnięte wyniki sportowe i trenerów prowadzących szkolenie zawodników osiągających wysokie wyniki sportowe w międzynarodowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym. Wsparcie udzielane przez Powiat Jędrzejowski będzie mieć zatem charakter finansowy jak i organizacyjny.
Efekty działania	Realizacja działania przyczyni się do wzrostu aktywności organizacji społecznych i osób fizycznych działających na rzecz rozwoju aktywności fizycznej mieszkańców. Zwiększy się również zainteresowanie aktywnością sportowo-rekreacyjną wśród dzieci i młodzieży oraz osób angażujących się w sport w roli trenera
Spójność ze strategiami wyższego rzędu	• Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju Polska 2030, Trzecia fala nowoczesności, Cel 6 - Rozwój kapitału ludzkiego poprzez wzrost zatrudnienia i stworzenie „workfare state”, Kierunek interwencji: Wzrost poziomu aktywności fizycznej społeczeństwa poprzez poprawę warunków umożliwiających jej uprawianie na każdym etapie życia, • Narodowy Program Rozwoju Sportu - Polski Sport 2024.
Spójność z dokumentami Powiatu	Roczny Program Współpracy Powiatu Jędrzejowskiego z Organizacjami Pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie
Realizatorzy działania	• Starostwo Powiatowe w Jędrzejowie, • Wydział Edukacji, Kultury, Zdrowia i Spraw Społecznych, • Wydział Inwestycji, Funduszy Zewnętrznych i Rozwoju, • Jednostki Organizacyjne Powiatu, • Organizacje pozarządowe, • Kluby sportowe z terenu Powiatu Jędrzejowskiego.
Mierniki rezultatu działania	• Liczba zadań publicznych zleconych organizacjom prowadzącym działalność w zakresie kultury fizycznej, • Liczba osób, którym przyznano Nagrody Sportowe Starosty Jędrzejowskiego za osiągnięte wyniki sportowe, • Liczba imprez sportowych zrealizowanych przy wsparciu finansowym i organizacyjnym Powiatu Jędrzejowskiego.
Źródła finansowania	• Budżet Powiatu, • Europejski Fundusz Społeczny, • Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej, • Fundusze norweskie i Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego, • Inne dostępne środki zewnętrzne.
Termin realizacji	2021-2027

Źródło: opracowanie własne

5.2 CEL STRATEGICZNY 2 - OCHRONA ZDROWIA, WŁĄCZENIE SPOŁECZNE, PORZĄDEK PUBLICZNY I BEZPIECZEŃSTWO OBYWATELI

Tabela 81 Cel strategiczny 2/Cel operacyjny 2.1/Działanie 2.1.1

Cel operacyjny 2.1	OCHRONA ZDROWIA I ZWIĄZANEJ Z NIM JAKOŚCI ŻYCIA ORAZ ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI DO OPIEKI ZDROWOTNEJ
Działanie 2.1.1	Zwiększenie troski o własne zdrowie oraz kształtowanie prozdrowotnego stylu życia wśród mieszkańców
Opis działania	Działanie to dotyczy realizacji przedsięwzięć prozdrowotnych adresowanych do różnych środowisk i grup wiekowych w zakresie promocji zdrowia (w tym zdrowia psychicznego) i popularyzacji zdrowego stylu życia. Działanie realizowane będzie poprzez prowadzenie m.in.: - kampanii społecznych, konferencji i innych wydarzeń z zakresu promocji zdrowia (np. Koperta życia) - imprez plenerowych o charakterze prozdrowotnymi i sportowym, - działań edukacyjnych takich jak: prelekcje, warsztaty, szkolenia i konkursy.
Efekty działania	Poprzez współpracę z różnymi podmiotami, działającymi w zakresie promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej, wzrasta stan wiedzy o zdrowiu i kultura zdrowotna społeczeństwa, co przekłada się na poprawę stanu zdrowia i jakości życia.
Spójność ze strategiami wyższego rzędu	• Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+, • Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030, • Narodowy Program Zdrowia 2021-2025.
Spójność z dokumentami Powiatu	• Programy działań Powiatu Jędrzejowskiego w zakresie promocji i ochrony zdrowia
Realizatorzy działania	• Starostwo Powiatowe w Jędrzejowie, • Jednostki Organizacyjne Powiatu, • Wydział Edukacji, Kultury, Zdrowia i Spraw Społecznych, • Podmioty wykonujące działalność leczniczą w Powiecie, • Placówki oświatowe, dla których organem prowadzącym jest Powiat Jędrzejowski.
Mierniki rezultatu działania	• Liczba zorganizowanych przedsięwzięć prozdrowotnych • Liczba uczestników zorganizowanych przedsięwzięć prozdrowotnych • Wysokość środków finansowych poniesionych przez Powiat na realizację zadań z zakresu promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej
Źródła finansowania	• Budżet Powiatu, • Narodowy Fundusz Zdrowia, • PFRON, • Inne dostępne środki zewnętrzne.
Termin realizacji	2021-2027

Źródło: opracowanie własne

Tabela 82 Cel strategiczny 2/Cel operacyjny 2.1/Działanie 2.1.2

Cel operacyjny 2.1	OCHRONA ZDROWIA I ZWIĄZANEJ Z NIM JAKOŚCI ŻYCIA ORAZ ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI DO OPIEKI ZDROWOTNEJ
Działanie 2.1.2	Ograniczenie występowania najpoważniejszych problemów zdrowotnych wśród mieszkańców
Opis działania	Działanie dotyczy ograniczenia występowania najpoważniejszych problemów zdrowotnych, zmniejszenie zachorowalności, umieralności i inwalidztwa z powodu chorób układu krążenia, nowotworów złośliwych, chorób zakaźnych, zakażeń i innych chorób społecznych i cywilizacyjnych. Jest to możliwe poprzez kontrolę czynników ryzyka, wczesne wykrywanie oraz zahamowanie postępu choroby, a także ograniczenie powikłań tych chorób.
Efekty działania	Realizowane przedsięwzięcia profilaktyczne (w tym realizowane programy polityki zdrowotnej) przyczyniają się do zmniejszenia zachorowań, umieralności i inwalidztwa z powodu chorób najczęściej identyfikowanych wśród mieszkańców Powiatu i tym samym wpływają na poprawę ich zdrowia oraz jakości życia.
Spójność ze strategiami wyższego rzędu	• Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+, • Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030, • Narodowy Program Zdrowia 2021-2025
Spójność z dokumentami Powiatu	• Programy działań Powiatu Jędrzejowskiego w zakresie promocji i ochrony zdrowia
Realizatorzy działania	• Starostwo Powiatowe w Jędrzejowie, • Jednostki Organizacyjne Powiatu, • Wydział Edukacji, Kultury, Zdrowia i Spraw Społecznych, • Podmioty wykonujące działalność leczniczą w Powiecie, • Placówki oświatowe, dla których organem prowadzącym jest Powiat Jędrzejowski.
Mierniki rezultatu działania	• Liczba zrealizowanych przedsięwzięć w zakresie profilaktyki chorób, w tym programów polityki zdrowotnej • Liczba osób uczestniczących w zrealizowanych przedsięwzięć w zakresie profilaktyki chorób, w tym w programach polityki zdrowotnej • Wysokość środków przeznaczonych na realizację przedsięwzięć w zakresie profilaktyki chorób, w tym programów polityki zdrowotnej
Źródła finansowania	• Budżet Powiatu, • Środki budżetu państwa, • Środki innych jednostek samorządu terytorialnego, • Środki NFZ, • Inne dostępne środki zewnętrzne.
Termin realizacji	2021-2027

Źródło: opracowanie własne

Tabela 83 Cel strategiczny 2/Cel operacyjny 2.1/Działanie 2.1.3

Cel operacyjny 2.1	OCHRONA ZDROWIA I ZWIĄZANEJ Z NIM JAKOŚCI ŻYCIA ORAZ ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI DO OPIEKI ZDROWOTNEJ
Działanie 2.1.3	Rozwój infrastruktury ochrony zdrowia i zmniejszenie nierówności społecznych w dostępie do opieki zdrowotnej.
Opis działania	Głównym celem działania Powiatu jest rozszerzenie zakresu usług medycznych świadczonych przez szpital i tym samym zwiększenie dostępności do specjalistycznej opieki zdrowotnej, poprawa efektywności gospodarowania majątkiem i dostosowanie standardów funkcjonowania szpitala do obowiązujących przepisów. Planuje się go osiągnąć m.in. poprzez wspieranie inwestycji i zakupów sprzętu medycznego dla Szpitala. Tworzone i realizowane przez samorządy gmin i Powiatu programy polityki zdrowotnej sprzyjają zwiększeniu dostępności mieszkańców Powiatu Jędrzejowskiego do specjalistycznej opieki zdrowotnej.
Efekty działania	Poprzez wspieranie rozwoju i modernizacji szpitala oraz realizację programów polityki zdrowotnej następuje poprawa jakości i dostępności do świadczeń zdrowotnych dla mieszkańców Powiatu Jędrzejowskiego.
Spójność ze strategiami wyższego rzędu	• Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+, • Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030, • Narodowy Program Zdrowia 2021-2025.
Spójność z dokumentami Powiatu	• Programy działań Powiatu Jędrzejowskiego w zakresie promocji i ochrony zdrowia
Realizatorzy działania	• Starostwo Powiatowe w Jędrzejowie, • Wydział Edukacji, Kultury, Zdrowia i Spraw Społecznych, • Podmioty wykonujące działalność leczniczą w Powiecie.
Mierniki rezultatu działania	• Liczba zrealizowanych projektów inwestycyjnych, • Wysokość środków finansowych przeznaczonych przez Powiat Jędrzejowski na rozwój infrastruktury ochrony zdrowia, • Wielkość pozyskanych środków finansowych ze źródeł zewnętrznych na rozwój infrastruktury ochrony zdrowia, • Liczba zrealizowanych programów polityki zdrowotnej zwiększających dostęp do świadczeń opieki zdrowotnej, • Liczba mieszkańców Powiatu Jędrzejowskiego, którzy skorzystali z programów polityki zdrowotnej.
Źródła finansowania	• Środki własne Powiatu, • Środki własne szpitala, • Środki inne pochodzące w szczególności z UE, Narodowego i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej czy NFZ, • Inne dostępne środki zewnętrzne.
Termin realizacji	2021-2027

Źródło: opracowanie własne

Tabela 84 Cel strategiczny 2/Cel operacyjny 2.2/Działanie 2.2.1

Cel operacyjny 2.2	WZMOCNIENIE INTEGRACJI SPOŁECZNEJ
Działanie 2.2.1	Pomoc rodzinom w sytuacji kryzysowej, wsparcie funkcjonowania systemu pieczy zastępczej
Opis działania	Działanie to ma charakter dwuelementowy. Dotyczy rozwijania powiatowego systemu interwencji kryzysowej i form wsparcia osób doświadczających przeżyć traumatycznych oraz kiedy dotyczy to dzieci, wzmocnienie powiatowego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną ze szczególnym uwzględnieniem promocji idei rodzicielstwa zastępczego. W ramach rozwijania powiatowego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną zakłada się tworzenie warunków do powstawania i działania rodzinnych form opieki zastępczej (rodzinne domy dziecka, rodziny zastępcze niezawodowe, zawodowe, pomocowe, zaprzyjaźnione). Działania te dotyczą również organizowania wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez grupy wsparcia oraz specjalistyczne poradnictwo, a także organizowanie i finansowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka, rodzin pomocowych i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia tych funkcji. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jędrzejowie prowadzi działania związane z promocją idei rodzicielstwa zastępczego.
Efekty działania	W efekcie działania nastąpi zwiększenie poziomu bezpieczeństwa społecznego i socjalnego mieszkańców Powiatu oraz stopnia zabezpieczenia potrzeb bytowych, zdrowotnych i emocjonalnych dzieci pozbawionych opieki rodzicielskiej. Promocja wartości rodzin zastępczych jako formy sprawowania opieki nad dziećmi przyczyni się do przybliżenia idei rodzicielstwa zastępczego mieszkańcom Powiatu, a co za tym idzie – zwiększeniu ulegnie liczba osób zgłaszających się na szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze, którzy uzyskując kwalifikacje, będą mogli objąć te dzieci opieką rodzinną, zapewniając im pomoc w rozwoju
Spójność ze strategiami wyższego rzędu	• Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+
Spójność z dokumentami Powiatu	• Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Jędrzejowskim, • Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych, • Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Jędrzejowskim, • Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Jędrzejowskim, • Powiatowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego.
Realizatorzy działania	• Starostwo Powiatowe w Jędrzejowie, • Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, • Jednostki Organizacyjne Powiatu • Organizacje pozarządowe.
Mierniki rezultatu działania	• Liczba interwencji domowych policji dotyczących przemocy (w ramach tzw. Niebieskiej Karty), • Liczba osób doświadczających przemocy, • Liczba sprawców przemocy objętych programami edukacyjno-korekcyjnymi, • Liczba akcji rozpowszechniania informacji na temat zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania temu zjawisku, • Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje do pełnienia różnych form rodzinnej pieczy zastępczej, • Liczba rodzin zastępczych, • Liczba dzieci w rodzinach zastępczych, • Liczba osób, które wzięły udział w szkoleniach dla rodzin zastępczych, • Liczba porad i konsultacji psychologicznych oraz prawnych.
Źródła finansowania	• Budżet Powiatu, • Dotacje z budżetu państwa,

	• Inne dostępne środki zewnętrzne.
Termin realizacji	2021-2027

Źródło: opracowanie własne

Tabela 85 Cel strategiczny 2/Cel operacyjny 2.2/Działanie 2.2.2

Cel operacyjny 2.2	WZMOCNIENIE INTEGRACJI SPOŁECZNEJ
Działanie 2.2.2	Wzmocnienie integracji osób niepełnosprawnych – podniesienie standardów usług świadczonych na rzecz osób niepełnosprawnych
Opis działania	Działanie to dotyczy organizacyjnego i finansowego wspierania rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych. Działanie w zakresie rehabilitacji społecznej dotyczy wspierania rozwoju warsztatów terapii zajęciowej dla osób niepełnosprawnych oraz tworzenia nowych, współpracy z organizacjami pozarządowymi realizującymi zadania z zakresu pomocy społecznej poprzez dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych, dofinansowywanie turnusów rehabilitacyjnych osób niepełnosprawnych i ich opiekunów, dofinansowanie zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych, dofinansowanie likwidacji barier dla osób niepełnosprawnych: architektonicznych w komunikowaniu się i technicznych. W ramach rehabilitacji zawodowej zakłada się wspieranie działań na rzecz pobudzania aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych poprzez finansowanie szkoleń zawodowych osób niepełnosprawnych oraz rozpoczęcia przez nich własnej działalności gospodarczej. Priorytetem powinno tu stać się wsparcie dla podmiotów ekonomii społecznej.
Efekty działania	Głównym efektem działania jest wzmocnienie integracji społecznej osób niepełnosprawnych mieszkających na terenie Powiatu. Działanie to odnosi się do wspierania rehabilitacji społecznej i zawodowej. Rehabilitacja społeczna ma na celu umożliwienie osobom niepełnosprawnym uczestniczenie w życiu społecznym, a realizowana jest przede wszystkim przez wyrabianie zaradności osobistej, pobudzanie aktywności społecznej osoby niepełnosprawnej, a także wyrabianie umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych. Rehabilitacja zawodowa natomiast ma na celu ułatwienie osobie niepełnosprawnej uzyskania i utrzymania odpowiedniego zatrudnienia i awansu zawodowego, przez umożliwienie jej korzystania z poradnictwa zawodowego, szkolenia zawodowego i pośrednictwa pracy. W ten sposób zwiększa się odsetek osób niepełnosprawnych funkcjonujących na rynku pracy, w tym podejmujących samozatrudnienie, a także uczestniczących w inicjatywach ekonomii społecznej
Spójność ze strategiami wyższego rzędu	• Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+
Spójność z dokumentami Powiatu	• Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych
Realizatorzy działania	• Starostwo Powiatowe w Jędrzejowie, • Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, • Jednostki Organizacyjne Powiatu • Organizacje pozarządowe.
Mierniki rezultatu działania	• Liczba osób, dla których w wyniku uczestnictwa w programie zlikwidowane lub zmniejszone zostały bariery umożliwiające uczestnictwo w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji, • Liczba osób niepełnosprawnych, których aktywność społeczna lub zawodowa wzrosła w wyniku uczestnictwa w programie, • Liczba osób, które otrzymały dofinansowanie na poszczególne formy wsparcia, • Liczba bezrobotnych osób niepełnosprawnych uczestniczących w szkoleniach, • Liczba bezrobotnych osób niepełnosprawnych podejmujących pracę, • Liczba osób niepełnosprawnych podejmujących własną działalność gospodarczą, • Liczba uczestników różnych form rehabilitacji zawodowej organizowanych przez PUP.
Źródła finansowania	• Budżet Powiatu, • Wojewódzki Urząd Pracy, • Inne dostępne środki zewnętrzne.

Termin realizacji	2021-2027
-------------------	-----------

Źródło: opracowanie własne

Tabela 86 Cel strategiczny 2/Cel operacyjny 2.2/Działanie 2.2.3

Cel operacyjny 2.2	WZMOCNIENIE INTEGRACJI SPOŁECZNEJ
Działanie 2.2.3	Aktywizacja środowiska seniorów
Opis działania	Głównym celem działania jest aktywizacja środowiska seniorów Powiatu Jędrzejowskiego. Aby nie doprowadzić do marginalizacji osób starszych oraz rozwijać i podnosić jakość usług świadczonych na ich rzecz, niezbędne jest podjęcie działań w kierunku edukacji społeczności lokalnych, jak i aktywizacji samych osób starszych.
Efekty działania	Integracja środowiska osób starszych, aktywizacja społeczna poprzez realizację usług dla seniorów i przez seniorów, poprawa ich stanu zdrowia oraz kondycji fizycznej i psychicznej, poprawa wizerunku osób starszych w społeczeństwie, integracja międzypokoleniowa
Spójność ze strategiami wyższego rzędu	• Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+
Spójność z dokumentami Powiatu	• Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Jędrzejowskiego
Realizatorzy działania	• Starostwo Powiatowe w Jędrzejowie, • Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, • Jednostki Organizacyjne Powiatu, • Organizacje pozarządowe.
Mierniki rezultatu działania	• Liczba imprez i inicjatyw integracyjnych dla osób starszych, • Liczba seniorów uczestniczących w programach integracyjnych, • Liczba mieszkańców DPS.
Źródła finansowania	• Budżet Powiatu, • Inne dostępne środki zewnętrzne.
Termin realizacji	2021-2027

Źródło: opracowanie własne

Tabela 87 Cel strategiczny 2/Cel operacyjny 2.3/Działanie 2.3.1

Cel operacyjny 2.3	WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI I ROZWÓJ SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO
Działanie 2.3.1	Wsparcie aktywności społecznej mieszkańców
Opis działania	Celem działania jest wspieranie aktywności społecznej mieszkańców. Z jednej strony działanie realizowane będzie poprzez angażowanie osób już współpracujących na rzecz organizacji pozarządowych, z drugiej strony zachęcanie mieszkańców do rozpoczęcia takiej współpracy. Działanie skierowane będzie również na zaspokojenie zróżnicowanych potrzeb społeczności lokalnych, co odbywać się będzie dzięki realizacji projektów poprzez organizacje pozarządowe w wyznaczonych obszarach współpracy. Podstawą realizacji działania jest Roczny Program Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi, opracowywany corocznie.
Efekty działania	Efektom realizacji działania będzie systematyczne angażowanie organizacji pozarządowych w działalność pożytku publicznego. Dzięki realizacji działania wzmocnione zostaną postawy obywatelskie mieszkańców oraz aktywność trzeciego sektora. W efekcie współpracy organizacji pozarządowych z Powiatem Jędrzejowskim, realizacja zadań publicznych w obszarach współpracy będzie monitorowana, a w miarę pojawiania się nowych potrzeb społecznych, tworzone będą nowe pola współpracy.
Spójność ze strategiami wyższego rzędu	• Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju Polska 2030, Trzecia fala nowoczesności, Cel 11: Wzrost społecznego kapitału rozwoju, • Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+, • Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), • Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030.
Spójność z dokumentami Powiatu	• Roczny Program Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi
Realizatorzy działania	• Starostwo Powiatowe w Jędrzejowie, • Jednostki Organizacyjne Powiatu, • Organizacje pozarządowe.
Mierniki rezultatu działania	• Liczba zadań zleconych organizacjom pozarządowym, • Liczba uczestników wydarzeń realizowanych przez sektor pozarządowy.
Źródła finansowania	• Budżet Powiatu, • Europejski Fundusz Społeczny, • Fundusz Wspierania Organizacji Pożytku Publicznego, • Fundusze norweskie i Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego, • Inne dostępne środki zewnętrzne.
Termin realizacji	2021-2027

Źródło: opracowanie własne

Tabela 88 Cel strategiczny 2/Cel operacyjny 2.3/Działanie 2.3.2

Cel operacyjny 2.3	WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI I ROZWÓJ SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO
Działanie 2.3.2	Wsparcie aktywności wolontariatu
Opis działania	Celem działania jest rozwój społeczeństwa obywatelskiego oraz upowszechnianie idei wolontariatu, który poprzez niesienie pomocy potrzebującym stwarza jednocześnie szansę młodym ludziom na wykorzystanie własnych umiejętności, zdobywanie nowych doświadczeń i rozwijanie zainteresowań. Wolontariat uczy wrażliwości społecznej i korzystnie wpływa na kształtowanie świadomości obywatelskiej młodego człowieka dając możliwość zaangażowania się w sprawy społeczne. Realizacja działania opierać się będzie na zachęcaniu wolontariuszy do pracy w domach dziecka, w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, w szkołach
Efekty działania	W wyniku realizacji działania wzmocnione zostaną postawy obywatelskie mieszkańców Powiatu Jędrzejowskiego oraz ich zaangażowanie w wolontariat. W szczególności zaktywizowane zostaną młodzież oraz organizacje społeczne.
Spójność ze strategiami wyższego rzędu	• Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju Polska 2030, Trzecia fala nowoczesności, Cel 11: Wzrost społecznego kapitału rozwoju, • Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+, • Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) , • Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030.
Spójność z dokumentami Powiatu	• Roczny Program Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi
Realizatorzy działania	• Starostwo Powiatowe w Jędrzejowie, • Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, • Jednostki organizacyjne Powiatu, • Organizacje pozarządowe.
Mierniki rezultatu działania	• Liczba zadań realizowanych przez organizacje pozarządowe w zakresie promocji idei wolontariatu, • Nakłady poniesione przez Powiat Jędrzejowski na ich realizację.
Źródła finansowania	• Budżet Powiatu, • Europejski Fundusz Społeczny, • Fundusz Wspierania Organizacji Pożytku Publicznego, • Fundusze norweskie i Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego, • Inne dostępne środki zewnętrzne.
Termin realizacji	2021-2027

Źródło: opracowanie własne

Tabela 89 Cel strategiczny 2/Cel operacyjny 2.4/Działanie 2.4.1

Cel operacyjny 2.4	ROZWÓJ DZIAŁALNOŚCI KULTURALNEJ
Działanie 2.4.1	Organizowanie wydarzeń mających znaczenie dla rozwoju i upowszechniania kultury
Opis działania	Działanie realizowane będzie m. in. poprzez organizację i wsparcie finansowe imprez o charakterze lokalnym, krajowym i międzynarodowym. Powiat Jędrzejowski dążyć będzie do dalszej organizacji wydarzeń o charakterze regionalnym i krajowym, na których goszczą zespoły zagraniczne z różnych zakątków świata m.in. dziecięce i młodzieżowe grupy artystyczne. Ponadto, w ramach zlecania organizacjom pozarządowym zadań publicznych, Powiat Jędrzejowski będzie nadal przekazywał do realizacji zadania z zakresu kultury.
Efekty działania	Na terenie Powiatu Jędrzejowskiego utrzymywana będzie stała i powtarzalna oferta wydarzeń kulturalnych dla mieszkańców. Dzięki bibliotekom poprawie ulegnie stan czytelnictwa na obszarze Powiatu Jędrzejowskiego oraz kontynuowane będzie uzupełnianie księgozbioru bibliotek o nowości wydawnicze.
Spójność ze strategiami wyższego rzędu	• Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju Polska 2030, Trzecia fala nowoczesności, Cel 11: Wzrost społecznego kapitału rozwoju, • Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+, • Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) , • Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030, • Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa.
Spójność z dokumentami Powiatu	
Realizatorzy działania	• Starostwo Powiatowe w Jędrzejowie, • Instytucje kultury, • Organizacje pozarządowe.
Mierniki rezultatu działania	• Liczba spotkań, konkursów, prelekcji, koncertów, wystaw z zakresu kultury, • Liczba zleczanych zadań publicznych w obszarze współpracy: kultura, • Liczba nowych czytelników bibliotek oraz zakupionych nowości wydawniczych.
Źródła finansowania	• Budżet Powiatu, • Europejski Fundusz Społeczny, • Fundusz Promocji Kultury, • Fundusze norweskie i Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego, • Inne dostępne środki zewnętrzne.
Termin realizacji	2021-2027

Źródło: opracowanie własne

Tabela 90 Cel strategiczny 2/Cel operacyjny 2.4/Działanie 2.4.2

Cel operacyjny 2.4	ROZWÓJ DZIAŁALNOŚCI KULTURALNEJ
Działanie 2.4.2	Wsparcie działalności kulturalnej prowadzonej przez organizacje społeczne
Opis działania	Działanie realizowane jest poprzez: - finansowe wspieranie organizacji pozarządowych i organizowanych przez nie wydarzeń kulturalnych w ramach działań priorytetowych, określonych w Rocznym Programie Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi, - nagradzanie osób lub podmiotów za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury, - wsparcie organizacji - promocję i rozpowszechnianie informacji o imprezach kulturalnych i artystycznych odbywających się na terenie Powiatu Jędrzejowskiego oraz patronat Starosty Jędrzejowskiego.
Efekty działania	Powiat Jędrzejowski czynnie wspiera działalność kulturalną organizacji pozarządowych, osób fizycznych i podmiotów poprzez udzielanie wsparcia o charakterze finansowym jak i organizacyjnym. Dzięki realizacji działania, wzmocnieniu ulegnie aktywność społeczna i trzeciego sektora, skierowana na upowszechnianie kultury
Spójność ze strategiami wyższego rzędu	- Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju Polska 2030, Trzecia fala nowoczesności, Cel 11: Wzrost społecznego kapitału rozwoju - Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+, - Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) - Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030
Spójność z dokumentami Powiatu	Roczny Program Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi
Realizatorzy działania	- Starostwo Powiatowe w Jędrzejowie - Instytucje kultury, - Organizacje pozarządowe
Mierniki rezultatu działania	- Liczba dofinansowanych wydarzeń kulturalnych, - Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono realizację zadań publicznych w obszarze współpracy: kultura, - Liczba osób nagrodzonych za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury.
Źródła finansowania	- Budżet Powiatu, - Europejski Fundusz Społeczny, - Fundusz Promocji Kultury, - Fundusze norweskie i Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego, - Inne dostępne środki zewnętrzne.
Termin realizacji	2021-2027

Źródło: opracowanie własne

Tabela 91 Cel strategiczny 2/Cel operacyjny 2.5/Działanie 2.5.1

Cel operacyjny 2.5	PODWYŻSZENIE STANU I POCZUCIA BEZPIECZEŃSTWA
Działanie 2.5.1	Poprawa warunków pracy policji
Opis działania	Działanie polega na wspieraniu Komendy Powiatowej Policji w Jędrzejowie w zakupie niezbędnego sprzętu i wyposażenia oraz w zakresie remontów, wyposażenia komisariatów. Działania te mają charakter ciągły i są realizowane w każdym roku obowiązywania strategii.
Efekty działania	Poprzez wsparcie finansowe inwestycji remontowych komisariatów oraz zakupy sprzętu i wyposażenia dla policji następuje poprawa warunków jej pracy, co sprzyja zwiększeniu skuteczności działań służb policyjnych w zakresie bezpieczeństwa w Powiecie
Spójność ze strategiami wyższego rzędu	Strategia Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej
Spójność z dokumentami Powiatu	• Wieloletnia Prognoza Finansowa na lata 2021-2030
Realizatorzy działania	• Starostwo Powiatowe w Jędrzejowie, • Komenda Powiatowa Policji w Jędrzejowie.
Mierniki rezultatu działania	• Wielkość wydatków przeznaczonych na pomoc w wyposażeniu policji, • Wielkość wydatków przeznaczonych na prace remontowo-budowlane, • Dynamika wykrywalności przestępstw.
Źródła finansowania	• Budżet Powiatu Jędrzejowskiego, • Środki budżetowe policji, • Budżety gmin Powiatu Jędrzejowskiego. • Inne dostępne środki zewnętrzne.
Termin realizacji	2021-2027

Źródło: opracowanie własne

Tabela 92 Cel strategiczny 2/Cel operacyjny 2.5/Działanie 2.5.2

Cel operacyjny 2.5	PODWYŻSZENIE STANU I POCZUCIA BEZPIECZEŃSTWA
Działanie 2.5.2	Poprawa funkcjonowania jednostek ochrony przeciwpożarowej
Opis działania	Działanie polega na wspieraniu Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Jędrzejowie, i jednostek OSP w zakupie niezbędnego sprzętu i wyposażenia oraz wspieraniu ich działań w zakresie remontów lub budowy nowych strażnic
Efekty działania	Poprzez wsparcie finansowe zakupu niezbędnego sprzętu i wyposażenia wzrasta sprawność funkcjonowania jednostek ratowniczo-gaśniczych. Dofinansowanie funkcjonowania PSP i OSP stanowi bardzo ważny element wspierania systemu bezpieczeństwa w Powiecie.
Spójność ze strategiami wyższego rzędu	• Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+,
Spójność z dokumentami Powiatu	• Wieloletnia Prognoza Finansowa na lata 2021-2032, • Roczny Program Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi.
Realizatorzy działania	• Starostwo Powiatowe w Jędrzejowie, • Komenda Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Jędrzejowie, • Ochotnicze Straże Pożarne.
Mierniki rezultatu działania	• wielkość wydatków przeznaczonych na zakup sprzętu i wyposażenia, • wielkość wydatków przeznaczonych na remonty i budowę nowych strażnic, • liczba i rodzaj przeprowadzonych imprez i zawodów,
Źródła finansowania	• Budżet Powiatu, • Środki budżetowe straży pożarnej, • Budżety gmin, • Inne dostępne środki zewnętrzne.
Termin realizacji	2021-2027

Źródło: opracowanie własne

Tabela 93 Cel strategiczny 2/Cel operacyjny 2.5/Działanie 2.5.3

Cel operacyjny 2.5	PODWYŻSZENIE STANU I POCZUCIA BEZPIECZEŃSTWA
Działanie 2.5.3	Ochrona praw konsumenckich
Opis działania	Działanie polega na ochronie praw konsumentów-mieszkańców Powiatu Jędrzejowskiego poprzez działalność Powiatowego Rzecznika Konsumentów Powiatu Jędrzejowskiego. Kompetencje Rzecznika mają charakter doradczo-procesowy i jego zadania obejmują m.in.: udzielanie bezpłatnych porad i informacji prawnych, obrona interesów konsumentów, podejmowanie w ich imieniu interwencji, udzielanie pomocy w kierowaniu spraw na drogę sądową oraz w ich prowadzeniu, występowanie do przedsiębiorcy w przypadku podejrzeń o stosowanie niedozwolonych czy nieuczciwych praktyk rynkowych, w celu uzyskania wyjaśnień i info
Efekty działania	Zapewnienie przez działalność Powiatowego Rzecznika Konsumentów wysokiego poziomu ochrony konsumenckiej przyczynia się do ochrony zdrowia, bezpieczeństwa i interesów gospodarczych konsumentów – mieszkańców Powiatu
Spójność ze strategiami wyższego rzędu	• Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+,
Spójność z dokumentami Powiatu	• Wieloletnia Prognoza Finansowa na lata 2021-2032
Realizatorzy działania	Powiatowy Rzecznik Konsumentów Powiatu Jędrzejowskiego
Mierniki rezultatu działania	• Liczba udzielonych porad, • Liczba zgłoszonych wniosków, • Liczba spraw procesowych.
Źródła finansowania	• Budżet Powiatu, • Inne dostępne środki zewnętrzne,
Termin realizacji	2021-2027

Źródło: opracowanie własne

5.3 CEL STRATEGICZNY 3 – WSPARCIE EDUKACJI I RYNKU PRACY

Tabela 94 Cel strategiczny 3/Cel operacyjny 3.1/Działanie 3.1.1

Cel operacyjny 3.1	ROZWÓJ EDUKACJI PONADPODSTAWOWEJ, PODNOSZENIE POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH MIESZKAŃCÓW
Działanie 3.1.1	Budowa, remonty i modernizacje budynków oświatowych i przyszkolnych obiektów sportowych
Opis działania	W ramach działania planuje się bieżące prace remontowe i modernizacyjne obiektów oświatowych i przyszkolnych obiektów sportowych
Efekty działania	Efektem realizacji działań będzie poprawa stanu infrastruktury oświatowej na terenie Powiatu Jędrzejowskiego. Polepszeniu ulegną również warunki kształcenia w szkołach Powiatu. Zrewitalizowane zostaną zabytkowe obiekty oświatowe na terenie Powiatu Jędrzejowskiego, a tym samym poprawią się warunki pracy nauczycieli i uczniów. Poprawie ulegną warunki dla rozwoju kształcenia praktycznego.
Spójność ze strategiami wyższego rzędu	• Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju Polska 2030, Trzecia fala nowoczesności, Cel 3: Poprawa dostępności i jakości edukacji na wszystkich etapach oraz podniesienie konkurencyjności nauki, • Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), • Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030, • Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+.
Spójność z dokumentami Powiatu	• Wieloletnia Prognoza Finansowa na lata 2021-2030
Realizatorzy działania	• Starostwo Powiatowe w Jędrzejowie, • Wydział Edukacji, Kultury, Zdrowia i Spraw Społecznych, • Wydział Inwestycji, Funduszy Zewnętrznych i Rozwoju, • Wydział Budownictwa i Architektury • Jednostki Organizacyjne Powiatu.
Mierniki rezultatu działania	• Liczba zmodernizowanych i wyremontowanych placówek oświatowych, • Liczba uczniów, którym w wyniku przeprowadzonych remontów polepszyły się warunki kształcenia.
Źródła finansowania	• Budżet Powiatu, • Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, • Europejski Fundusz Społeczny, • Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej, • Fundusze norweskie i Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego, • Inne dostępne środki zewnętrzne.
Termin realizacji	2021-2027

Źródło: opracowanie własne

Tabela 95 Cel strategiczny 3/Cel operacyjny 3.1/Działanie 3.1.2

Cel operacyjny 3.1	ROZWÓJ EDUKACJI PONADPODSTAWOWEJ, PODNOSZENIE POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH MIESZKAŃCÓW
Działanie 3.1.2	Systematyczne unowocześnianie, wymiana sprzętu, pomocy naukowych i wyposażenia szkół
Opis działania	Zakupy trwałe służące unowocześnianiu wyposażenia szkół dokonywane będą systematycznie, zgodnie z aktualnymi potrzebami. Wymianę sprzętu i pomocy dydaktycznych można uznać za zadanie ciągłe, którego realizacja opierać się będzie w dużej mierze na dostępnych źródłach finansowania (w tym ze środków unijnych). Wyposażanie szkół w najnowszy sprzęt jest działaniem trwałym, służącym uczniom danej szkoły przez wiele lat.
Efekty działania	Efektem realizacji działania będzie poprawa wyposażenia szkół w nowoczesny sprzęt dydaktyczny i służący nauce zawodu (pracownie językowe, zawodowe i komputerowe, w tym oprogramowanie). Systematyczne unowocześnianie i wymiana sprzętu przyczyni się do poprawy warunków kształcenia. Dzięki zakupowi nowoczesnych pomocy dydaktycznych i specjalistycznego oprogramowania zwiększą się kompetencje uczniów oraz nabędą oni dodatkowych kwalifikacji wymaganych na rynku pracy. Wzmocnieniu ulegnie potencjał gospodarczy Powiatu Jędrzejowskiego, co wpłynie na zmniejszenie bezrobocia, szczególnie wśród młodych absolwentów szkół ponadpodstawowych.
Spójność ze strategiami wyższego rzędu	• Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju Polska 2030, Trzecia fala nowoczesności, Cel 3: Poprawa dostępności i jakości edukacji na wszystkich etapach oraz podniesienie konkurencyjności nauki, • Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), • Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030, • Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+.
Spójność z dokumentami Powiatu	
Realizatorzy działania	• Starostwo Powiatowe w Jędrzejowie, • Wydział Edukacji, Kultury, Zdrowia i Spraw Społecznych, • Wydział Inwestycji, Funduszy Zewnętrznych i Rozwoju, • Jednostki Organizacyjne Powiatu.
Mierniki rezultatu działania	• Liczba nowo powstałych pracowni językowych i komputerowych, • Liczba nowo zakupionych pomocy dydaktycznych, sprzętu i oprogramowania, • Nakłady na zakup nowego sprzętu i wyposażenia szkół prowadzonych przez Powiat Jędrzejowski.
Źródła finansowania	• Budżet Powiatu, • Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, • Europejski Fundusz Społeczny, • Fundusze norweskie i Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego, • Darowizny przedsiębiorców i osób prywatnych, • Inne dostępne środki zewnętrzne.
Termin realizacji	2021-2027

Źródło: opracowanie własne

Tabela 96 Cel strategiczny 3/Cel operacyjny 3.1/Działanie 3.1.3

Cel operacyjny 3.1	ROZWÓJ EDUKACJI PONADPODSTAWOWEJ, PODNOSZENIE POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH MIESZKAŃCÓW
Działanie 3.1.3	Doskonalenie kwalifikacji pracowników placówek oświatowych oraz podnoszenie kompetencji uczniów
Opis działania	Celem działania jest podnoszenie kwalifikacji i umiejętności pracowników, nauczycieli szkół prowadzonych przez Powiat Jędrzejowski oraz uczniów kształcących się w różnych typach szkół ponadpodstawowych w Powiecie. W zakresie podnoszenia kwalifikacji pracowników oświaty specjalny nacisk zostanie położony na projekty i kursy dotyczące: • nowoczesnych metod kształcenia w tym metod aktywizujących pracę uczniów, • pokonywania trudności w zdobywaniu wiedzy, • umiejętności pracy w stresie: radzenie sobie w sytuacjach kryzysowych oraz w sytuacji wypalenia zawodowego. Projekty adresowane do uczniów będą miały charakter interdyscyplinarny i wynikać będą z aktualnych potrzeb uczniów. W ramach realizowanych działań uczniowie będą m. in. zwiedzali szkoły za granicą oraz poznawali nowe metody prowadzenia zajęć.
Efekty działania	Efektom realizacji działania będzie zwiększenie umiejętności i kompetencji pracowników oświaty w szkołach prowadzonych przez Powiat Jędrzejowski. Uczniowie będący beneficjentami programów i projektów edukacyjnych, poszerzą swoje umiejętności i zainteresowania. W wyniku przeprowadzonych działań poprawią się kompetencje uczniów na rynku pracy. Nauczyciele nabędą nowe umiejętności związane z rozwojem zawodowym.
Spójność ze strategiami wyższego rzędu	• Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju Polska 2030, Trzecia fala nowoczesności, Cel 3: Poprawa dostępności i jakości edukacji na wszystkich etapach oraz podniesienie konkurencyjności nauki, • Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), • Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030, • Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+.
Spójność z dokumentami Powiatu	• Wieloletnia Prognoza Finansowa na lata 2021-2030
Realizatorzy działania	• Starostwo Powiatowe w Jędrzejowie, • Wydział Edukacji, Kultury, Zdrowia i Spraw Społecznych, • Jednostki Organizacyjne Powiatu, • Dyrektorzy placówek oświatowych, • Uczniowie.
Mierniki rezultatu działania	• Liczba i rodzaj zrealizowanych projektów, • Liczba pracowników oświaty i uczniów uczestniczących w projektach, których celem jest podniesienie kompetencji nauczycieli i uczniów, • Nakłady finansowe poniesione na realizację działania, ze szczególnym zwróceniem uwagi na finansowanie zewnętrzne.
Źródła finansowania	• Budżet Powiatu, • Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, • Europejski Fundusz Społeczny, • Fundusze norweskie i Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego, • Darowizny przedsiębiorców i osób prywatnych.
Termin realizacji	2021-2027

Źródło: opracowanie własne

Tabela 97 Cel strategiczny 3/Cel operacyjny 3.1/Działanie 3.1.4

Cel operacyjny 3.1	ROZWÓJ EDUKACJI PONADPODSTAWOWEJ, PODNOSZENIE POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH MIESZKAŃCÓW
Działanie 3.1.4	Dostosowywanie kierunków kształcenia w szkołach ponadpodstawowych do sytuacji na lokalnym rynku pracy
Opis działania	Celem działania jest dostosowywanie ofert kształcenia szkół prowadzonych przez Powiat Jędrzejowski do aktualnej sytuacji na lokalnym rynku pracy pod względem podaży i popytu na pracowników danych branż. Bazą dla podejmowanych działań w zakresie racjonalizacji kierunków kształcenia są i będą wyniki opracowań i raportów Powiatowego Urzędu Pracy w Jędrzejowie dotyczące lokalnego rynku pracy np. Raport z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Ważną rolę przy realizacji tego działania pełnić będą właściwie przygotowani doradcy zawodowi. Kluczową rolę pełnić będą dyrektorzy szkół, przygotowując w oparciu o dane PUP, nowe kierunki kształcenia.
Efekty działania	Efektom realizacji działania będą nowe kierunki kształcenia oraz racjonalizacja kierunków kształcenia, których otwarcie nastąpi w oparciu o przeprowadzone analizy lokalnego rynku pracy oraz zapotrzebowanie uczniów na kształcenie w danym zawodzie. Działanie będzie użyteczne dla instytucji publicznych, które osiągną ekonomiczne korzyści – oszczędności, które być może musiałyby zostać poniesione na przygotowanie do pracy lub przekwalifikowanie młodych bezrobotnych absolwentów. Dzięki stworzeniu nowych kierunków kształcenia, nastąpi dostosowanie kompetencji i wykształcenia uczniów do lokalnych warunków gospodarczych.
Spójność ze strategiami wyższego rzędu	• Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju Polska 2030, Trzecia fala nowoczesności, Cel 3: Poprawa dostępności i jakości edukacji na wszystkich etapach oraz podniesienie konkurencyjności nauki, • Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), • Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030, • Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+.
Spójność z dokumentami Powiatu	• Raport z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych
Realizatorzy działania	• Starostwo Powiatowe w Jędrzejowie, • Jednostki Organizacyjne Powiatu, • Dyrektorzy placówek oświatowych, • Powiatowy Urząd Pracy w Jędrzejowie, • Instytucje rynku pracy.
Mierniki rezultatu działania	• Liczba i rodzaj nowych kierunków kształcenia w szkołach prowadzonych przez Powiat Jędrzejowski, • Liczba uczniów podejmujących naukę w nowych zawodach.
Źródła finansowania	• Budżet Powiatu, • Europejski Fundusz Społeczny, • Fundusze norweskie i Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego, • Inne dostępne środki zewnętrzne.
Termin realizacji	2021-2027

Źródło: opracowanie własne

Tabela 98 Cel strategiczny 3/Cel operacyjny 3.1/Działanie 3.1.5

Cel operacyjny 3.1	ROZWÓJ EDUKACJI PONADPODSTAWOWEJ, PODNOSZENIE POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH MIESZKAŃCÓW
Działanie 3.1.5	Wprowadzenie do szkół ponadpodstawowych nowych kierunków i profilów kształcenia dla osób dorosłych oraz rozwijanie nowoczesnych metod kształcenia e-learning
Opis działania	Celem działania jest stworzenie osobom dorosłym możliwości kształcenia w wybranym przez siebie zawodzie lub podnoszenie kompetencji poprzez uczestnictwo w szkoleniach, kursach i warsztatach. Nowoczesne formy kształcenia „na odległość” są alternatywą dla osób, chcących podnieść swoje kwalifikacje zawodowe bez konieczności wychodzenia z domu.
Efekty działania	Efektom realizacji działania będą nowo uruchamiane kierunki kształcenia dla osób dorosłych oraz szkolenia e-learningowe. Rozwijanie tych form kształcenia pozytywnie wpłynie na kształtowanie kapitału społecznego, wzrost wiedzy i kwalifikacji przyszłych pracowników na lokalnym rynku pracy.
Spójność ze strategiami wyższego rzędu	• Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju Polska 2030, Trzecia fala nowoczesności, Cel 3: Poprawa dostępności i jakości edukacji na wszystkich etapach oraz podniesienie konkurencyjności nauki, • Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), • Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030, • Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+.
Spójność z dokumentami Powiatu	• Raport z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych,
Realizatorzy działania	• Starostwo Powiatowe w Jędrzejowie, • Jednostki Organizacyjne Powiatu, • Dyrektorzy placówek oświatowych, • Powiatowy Urząd Pracy w Jędrzejowie, • Instytucje rynku pracy
Mierniki rezultatu działania	• Liczba i rodzaj nowych kierunków kształcenia • Liczba kursów i szkoleń e-learningowych oraz uczestników tych szkoleń
Źródła finansowania	• Budżet Powiatu • Europejski Fundusz Społeczny • Fundusze norweskie i Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego • Inne dostępne środki zewnętrzne
Termin realizacji	2021-2027

Źródło: opracowanie własne

Tabela 99 Cel strategiczny 3/Cel operacyjny 3.2/Działanie 3.2.1

Cel operacyjny 3.2	Promocja zatrudnienia i przeciwdziałanie bezrobociu
Działanie 3.2.1	Aktywizacja osób szczególnie zagrożonych bezrobociem
Opis działania	Akty prawne wskazują na konieczność realizacji zadań, z których najważniejszymi są: udzielanie pomocy osobom bezrobotnym i poszukującym pracy, a także pracodawcom w pozyskaniu pracowników przez pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe. Ponadto instytucje rynku pracy odpowiedzialne są za inicjowanie, organizowanie i finansowanie usług i instrumentów rynku pracy oraz projektów lokalnych i innych działań na rzecz aktywizacji bezrobotnych. Przeciwdziałanie bezrobociu to podstawowy element działalności PUP w Jędrzejowie na rzecz mieszkańców Powiatu. Mimo koncentracji uwagi PUP w Jędrzejowie na osobach szczególnie zagrożonych bezrobociem, działaniem pomocowym objęte są wszystkie osoby pozostające w rejestrze Urzędu. W stosunku do osób szczególnie zagrożonych bezrobociem podejmowane są ukierunkowane działania. Uzyskanie kwalifikacji zawodowych lub ich uaktualnienie możliwe jest poprzez uczestnictwo w szkoleniach lub kursach, a udział w szkoleniach z zakresu umiejętności poszukiwania pracy pozwala poznać zasady funkcjonowania lokalnego rynku zatrudnienia oraz metody poszukiwania pracy. Szansą na zdobycie doświadczenia zawodowego są staże lub przygotowanie zawodowe dorosłych organizowane u pracodawców. Pośrednictwo pracy, ze szczególnym uwzględnieniem osób długotrwale bezrobotnych, oraz współpraca z doradcami zawodowymi jest szansą na ponowne odnalezienie się na rynku pracy. Każda osoba zarejestrowana zostaje objęta indywidualną pomocą doradcy klienta, który prowadzi bezrobotnego lub poszukującego pracy przedstawiając dostępne formy aktywizacji zawodowej, aż do momentu podjęcia pracy. Istotną formą aktywizującą, skłaniającą do samodzielnego działania na rynku pracy jest pomoc finansowa oraz wsparcie merytoryczne przy rozpoczynaniu działalności gospodarczej. Powiatowy Urząd Pracy w Jędrzejowie pozyskuje dodatkowe środki finansowe z Europejskiego Funduszu Społecznego, programów Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii, w tym programów specjalnych dedykowanych grupom osób będących w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy.
Efekty działania	Podstawowym efektem realizacji działania będzie zmniejszenie liczby bezrobotnych, poprzez pomoc w znalezieniu zatrudnienia osobom wykluczonym lub zagrożonym wykluczeniem z rynku pracy, w szczególności: osobom młodym w wieku do 30 roku życia, po 50 roku życia, długotrwale bezrobotnym, pozostającym bez zatrudnienia, po urodzeniu dziecka, niepełnosprawnym, osobom bez kwalifikacji zawodowych, bez doświadczenia zawodowego lub bez wykształcenia średniego, samotnie wychowującym dzieci
Spójność ze strategiami wyższego rzędu	Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+.
Spójność z dokumentami Powiatu	Opracowania i analizy Powiatowego Urzędu Pracy w Jędrzejowie
Realizatorzy działania	- Starostwo Powiatowe w Jędrzejowie, - Powiatowy Urząd Pracy w Jędrzejowie.
Mierniki rezultatu działania	- Liczba osób korzystających z form wsparcia organizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Jędrzejowie, - Liczba osób zatrudnionych dzięki wsparciu Powiatowego Urzędu Pracy, - Wskaźnik stopy bezrobocia.
Źródła finansowania	- Budżet Powiatu, - Fundusz Pracy, - Budżet państwa, - Budżet Unii Europejskiej, - Inne dostępne środki zewnętrzne
Termin realizacji	2021-2027

Źródło: opracowanie własne

Tabela 100 Cel strategiczny 3/Cel operacyjny 3.2/Działanie 3.2.2

Cel operacyjny 3.2	Promocja zatrudnienia i przeciwdziałanie bezrobociu
Działanie 3.2.2	Monitoring rynku pracy i dostosowywanie form pomocy do zmieniających się uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych
Opis działania	Monitorowanie rynku pracy jest jednym z priorytetowych zadań realizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Jędrzejowie. Ciągłe analizowanie potrzeb lokalnego rynku prowadzone jest w postaci comiesięcznej statystyki, sporządzanej na potrzeby Urzędu oraz Ministerstwa Rozwoju, Pracy i Technologii. Statystyki są powszechnie dostępne i umieszczone na stronie internetowej. Między innymi w oparciu o analizę danych statystycznych planowane są działania Urzędu. Plan szkoleń organizowanych dla osób bezrobotnych zawsze uwzględnia aktualną sytuację na rynku pracy, w tym potrzeby pracodawców, także dodatkowo tworzone projekty poparte są szeroką analizą lokalnego rynku pracy. Monitorowanie potrzeb rynku pracy ma na celu także efektywne dopasowywanie popytu i podaży kwalifikacji na rynku zatrudnienia.
Efekty działania	Efektem realizacji działania jest rozwijanie i utrzymanie skutecznych narzędzi monitoringu lokalnego rynku pracy
Spójność ze strategiami wyższego rzędu	• Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+.
Spójność z dokumentami Powiatu	• Opracowania i analizy Powiatowego Urzędu Pracy w Jędrzejowie
Realizatorzy działania	• Starostwo Powiatowe w Jędrzejowie, • Powiatowy Urząd Pracy w Jędrzejowie.
Mierniki rezultatu działania	• Liczba wykonanych badań rynku pracy w ciągu roku, • Nakłady na badania rynku pracy Powiatu Jędrzejowskiego.
Źródła finansowania	• Budżet Powiatu, • Fundusz Pracy, • Budżet państwa, • Budżet Unii Europejskiej, • Inne dostępne środki zewnętrzne.
Termin realizacji	2021-2027

Źródło: opracowanie własne

Tabela 101 Cel strategiczny 3/Cel operacyjny 3.3/Działanie 3.3.1

Cel operacyjny 3.3	Wpieranie rozwoju gospodarczego Powiatu
Działanie 3.3.1	Promocja gospodarcza Powiatu Jędrzejowskiego i lokalnej przedsiębiorczości
Opis działania	Działanie ma na celu współpracę Powiatu Jędrzejowskiego z mediami, ośrodkami wspierania przedsiębiorczości i ośrodkami doradztwa gospodarczego (organizacjami i izbami gospodarczymi). Celem działania jest prezentacja potencjału gospodarczego Powiatu Jędrzejowskiego, poprzez: • udział oraz współorganizowanie imprez, • organizację forów, targów i konferencji, będących źródłem wiedzy i doświadczeń dla przedsiębiorców, • współorganizację ważnych wydarzeń gospodarczych. Poza tym Powiat realizuje współpracę z przedstawicielami instytucji, urzędów i firm w zakresie działań zmierzających do tworzenia i utrzymania klimatu proinwestycyjnego w regionie, udziela przedsiębiorcom i przedsiębiorstwom informacji dotyczących możliwości inwestowania na terenie Powiatu Jędrzejowskiego oraz procedur związanych z tym procesem. W ramach działania planowana jest realizacja przedsięwzięć ukierunkowanych na promocję Powiatu Jędrzejowskiego w środowisku biznesowym, ze szczególnym uwzględnieniem krajowych i zagranicznych konferencji, targów i forów
Efekty działania	Poprawa wizerunku Powiatu Jędrzejowskiego jako rozwijającego się ośrodka gospodarczego, przyciągającego zarówno nowe podmioty gospodarcze, jak również osoby chcące podjąć pracę.
Spójność ze strategiami wyższego rzędu	• Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+.
Spójność z dokumentami Powiatu	
Realizatorzy działania	• Starostwo Powiatowe w Jędrzejowie
Mierniki rezultatu działania	• liczba zorganizowanych przez Powiat Jędrzejowski wydarzeń promujących gospodarkę Powiatu (konferencje, konkursy, plebiscyty), • uczestnictwo w zagranicznych targach inwestycyjnych i przedsiębiorczości, • liczba uczestników współorganizowanych przez Powiat najważniejszych konferencji i konkursów, • udział w krajowych forach i konferencjach gospodarczych, • miejsce Powiatu w rankingach.
Źródła finansowania	• Budżet Powiatu
Termin realizacji	2021-2027

Źródło: opracowanie własne

5.4 CEL STRATEGICZNY 4 – SPÓJNOŚĆ KOMUNIKACYJNA POWIATU

Tabela 102 Cel strategiczny 4/Cel operacyjny 4.1/Działanie 4.1.1

Cel operacyjny 4.1	ROZBUDOWA I PRZEBUDOWA SIECI DROGOWEJ
Działanie 4.1.1	Remonty dróg powiatowych
Opis działania	W ramach działania przewiduje się remonty i niewielkie przebudowy dróg powiatowych, przebudowy obiektów mostowych w ciągach dróg powiatowych oraz prace mające na celu poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego. Jednym z podstawowych zadań realizowanych przez Zarząd Dróg Powiatowych w Jędrzejowie jest prowadzenie remontów na ciągach drogowych Powiatu. Lokalizacja remontów określana będzie w oparciu o kryterium: • stanu technicznego (preferowane będą ciągi w stanie złym i bardzo złym), • natężenia ruchu na drodze i poziomu bezpieczeństwa na danym ciągu, • stanu zaawansowania prac (preferencja dla kolejnych etapów projektów wcześniej realizowanych), • możliwości uzyskania dofinansowania zewnętrznego, w tym ze środków pomocowych gmin. Przy realizacji remontów dróg w postaci nakładek bitumicznych rozważane będzie poszerzenie nawierzchni jezdni do szerokości normatywnej. Lokalizacja prac naprawczych na drogach powiatowych będzie ustalana rokrocznie w zależności od aktualnego stanu technicznego ciągów oraz możliwości finansowych Powiatu. Istotnym elementem poprawy stanu technicznego dróg powiatowych będą również działania polegające na utwardzeniu dróg gruntowych. W pierwszej kolejności realizowane będą odcinki podnoszące spójność sieci drogowej, stanowiące połączenia międzygminne i spełniające definicję dróg powiatowych zawartą w ustawie. W ramach działania przewiduje się również realizację prac na rzecz poprawy bezpieczeństwa na drogach powiatowych. Powyższe zadanie będzie realizowane zarówno ze środków własnych Powiatu jak i w ramach współpracy z samorządami gminnymi. Główne prace związane z poprawą bezpieczeństwa ruchu na drogach powiatowych będą zasadniczo polegały na: • wydzielaniu i wygradzaniu ciągów dla ruchu pieszego i rowerowego, • oznakowaniu przejść i azyli dla pieszych, • spowolnieniu ruchu na obszarach zabudowanych, • korekcie geometrii skrzyżowań, • budowie zatok autobusowych i postojowych. Zakłada się, że przy opracowaniu dokumentacji na przebudowy skrzyżowań związane z poprawą bezpieczeństwa ruchu drogowego, rowerowego i pieszych uwzględniane zostaną potrzeby ruchowe i możliwości finansowe Powiatu. Wskazuje się na konieczność realizacji skrzyżowań drogowych w formie: skrzyżowań skanalizowanych z ruchem okrężnym typu rondo, skrzyżowań z dodatkowymi pasami ruchu i wyspami dzielącymi kierunki ruchu, oraz skrzyżowań z sygnalizacją świetlną. Ponadto w ramach przebudów dróg powiatowych powstawać będą nowe chodniki i ścieżki rowerowe. Ciągi pieszo-rowerowe realizowane będą w pierwszej kolejności na drogach o największym natężeniu ruchu oraz na ciągach położonych na obszarach zurbanizowanych. Realizacja powyższych założeń będzie uzależniona od możliwości finansowych Powiatu.
Efekty działania	Efektem realizacji działania będzie poprawa jakości dróg, podniesienie parametrów technicznych, oraz poprawa bezpieczeństwa na drogach Powiatu Jędrzejowskiego.
Spójność ze strategiami wyższego rzędu	• Strategia rozwoju transportu do 2020 roku (z perspektywą do 2030 roku), • Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+.

Spójność z dokumentami Powiatu	
Realizatorzy działania	• Zarząd Dróg Powiatowych w Jędrzejowie, • Starostwo Powiatowe w Jędrzejowie.
Mierniki rezultatu działania	• liczba kilometrów wyremontowanych i przebudowanych dróg wraz z infrastrukturą towarzyszącą, • poprawa dostępności czasowej miejscowości, • poprawa przepustowości odcinków dróg, • spadek liczby zdarzeń drogowych na drogach powiatowych.
Źródła finansowania	• Budżet Powiatu, • Budżet państwa, • Budżet Unii Europejskiej, • Inne dostępne środki zewnętrzne.
Termin realizacji	2021-2027

Źródło: opracowanie własne

Tabela 103 Cel strategiczny 4/Cel operacyjny 4.1/Działanie 4.1.2

Cel operacyjny 4.1	ROZBUDOWA I PRZEBUDOWA SIECI DROGOWEJ
Działanie 4.1.2	Rozwój infrastruktury i turystyki rowerowej
Opis działania	Budowa nowych i modernizacja istniejących tras rowerowych, budowa infrastruktury towarzyszącej (np. miejsca postoju, naprawy rowerów, wypożyczalni rowerów), odpowiednie oznakowanie szlaków i atrakcji turystycznych i widokowych. Poprawa infrastruktury turystycznej i komunikacyjnej regionu, poprawa bezpieczeństwa dla osób uprawiających sport i turystykę, promocja atrakcji turystycznych i przyrodniczych
Efekty działania	Efektem działania będzie poprawa infrastruktury turystycznej i komunikacyjnej regionu, poprawa bezpieczeństwa dla osób uprawiających sport i turystykę, promocja atrakcji turystycznych i przyrodniczych
Spójność ze strategiami wyższego rzędu	• Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+.
Spójność z dokumentami Powiatu	
Realizatorzy działania	• Zarząd Dróg Powiatowych w Jędrzejowie, • Starostwo Powiatowe w Jędrzejowie.
Mierniki rezultatu działania	• liczba kilometrów wybudowanych tras rowerowych
Źródła finansowania	• Budżet Powiatu, • Budżety gmin, • Budżet województwa, • Budżet państwa, • Budżet Unii Europejskiej, • Inne dostępne środki zewnętrzne.
Termin realizacji	2021-2027

Źródło: opracowanie własne

Tabela 104 Cel strategiczny 4/Cel operacyjny 4.2/Działanie 4.2.1

Cel operacyjny 4.2	Rozwój systemu zintegrowanego transportu zbiorowego
Działanie 4.2.1	Integracja transportu zbiorowego
Opis działania	Powiat Jędrzejowski zamierza prowadzić działania na rzecz budowy spójnego systemu transportu zbiorowego. Jednym z kluczowych zadań Powiatu w ramach niniejszego działania będzie współpraca z gminami. Powyższe działanie prowadzić będzie do poprawy integracji przestrzennej. Jednym z zadań Powiatu w ramach działania będzie prowadzenie monitoringu funkcjonowania systemu transportowego na terenie gmin wchodzących w jego skład. Powyższe działania pozwolą na optymalizację rozkładów jazdy w taki sposób, aby zapewnić skomunikowania w ramach węzłów przesiadkowych, a tym samym poprawę integracji czasowej poszczególnych środków transportu. Ważnym zadaniem z punktu widzenia funkcjonowania transportu zbiorowego będzie integracja organizacyjna podmiotów świadczących usługi transportowe. Jednym z działań w ramach integracji na obszarze Powiatu będzie również optymalizacja sieci połączeń transportu zbiorowego zgodnie z zapotrzebowaniem na usługi przewozowe. Integracja ofert przewozowych poszczególnych operatorów transportu publicznego prowadzić ma do poprawy dostępności Publicznego transportu zbiorowego w Powiecie.
Efekty działania	Efektom realizacji działania będzie utworzenie zintegrowanego systemu publicznego transportu zbiorowego w Powiecie. Na skutek realizacji działania nastąpi poszerzenie oferty przewozowej, przez co siatka połączeń stanie się bardziej klarowna i gęsta. W wyniku integracji taryfowej mieszkańcy Powiatu a także przyjezdni, otrzymają możliwość realizacji podróży różnymi środkami transportu w ramach jednego wspólnego biletu. Powyższe działania przełożą się na zwiększenie liczby podróży realizowanych transportem zbiorowym.
Spójność ze strategiami wyższego rzędu	• Strategia rozwoju transportu do 2020 roku (z perspektywą do 2030 roku), • Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+.
Spójność z dokumentami Powiatu	
Realizatorzy działania	• Zarząd Dróg Powiatowych w Jędrzejowie, • Wydział Komunikacji, Transportu i Dróg Publicznych, • Starostwo Powiatowe w Jędrzejowie.
Mierniki rezultatu działania	• udział podróży realizowanych środkami transportu publicznego w ogólnej liczbie podróży nie pieszych na terenie Powiatu Jędrzejowskiego [%], • roczna liczba pasażerów korzystających z publicznego transportu zbiorowego w Powiecie.
Źródła finansowania	• Budżet gmin, • Budżet Powiatu, • Budżet województwa, • Fundusze Europejskie, • Inne dostępne środki zewnętrzne.
Termin realizacji	2021-2027

Źródło: opracowanie własne

5.5 CEL STRATEGICZNY 5 – INNOWACYJNA I SPRAWNA ADMINISTRACJA, WSPÓŁPRACA SAMORZĄDOWA I KSZTAŁTOWANIE POZYTYWNEGO WIZERUNKU POWIATU JĘDRZEJOWSKIEGO

Tabela 105 Cel strategiczny 5/Cel operacyjny 5.1/Działanie 5.1.1

Cel operacyjny 5.1	DOSKONALENIE USŁUG ADMINISTRACYJNYCH
Działanie 5.1.1	Rozwój e-administracji i systemów informacji przestrzennej
Opis działania	Rozwój e-administracji i e-usług publicznych będzie następować poprzez realizację zadań o charakterze wielopłaszczyznowym, obejmujących: • bieżącą modernizację zaplecza teleinformatycznego – systemy elektroniczne, sprzęt i oprogramowanie zapewniające stabilną i szybką pracę, kompatybilne z systemami krajowymi wraz z szybkim i bezpiecznym dostępem do szerokopasmowego Internetu, • zapewnienie interoperacyjności użytkowanych systemów z systemami innych jednostek sektora publicznego zapewniających dostęp, gromadzenie i wymianę informacji niezbędnych do realizacji usług publicznych, • nawiązanie współpracy z gminami Powiatu Jędrzejowskiego w zakresie wypracowania wspólnych standardów e-usług publicznych (procedury, formularze) – możliwość aplikowania o środki europejskiej w zakresie modernizacji sektora publicznego i rozwój e-administracji, • kontynuację współpracy z gminami Powiatu Jędrzejowskiego w zakresie gromadzenia, przetwarzania i udostępniania informacji przestrzennej (Wydział Geodezji, Kartografii, Katastru) – usprawnienie udostępniania on-line (wraz z płatnością on-line) informacji z studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, • kontynuowanie i wzmocnienie współpracy z administracją rządową w celu aktywnego uczestnictwa w przygotowywaniu, testowaniu i wdrażaniu nowych e-usług publicznych i nowych rozwiązań e-administracji docelowo wdrażanych w całym kraju, • bieżący monitoring możliwości uzupełniania Biuletynu Informacji Publicznej Powiatu Jędrzejowskiego, stron podmiotowych na platformach PeUP i ePUAP kolejnymi nowymi usługami publicznymi, • sukcesywne udostępnianie edytowalnych formularzy niezbędnych do realizacji usług publicznych – traktowane jako minimalny standard informacji o każdej usłudze, • podjęcie na szeroką skalę (budynki użyteczności publicznej, prasa, telewizja, Internet – także portale społecznościowe) działań promocyjnych e-usług publicznych wśród mieszkańców i przedsiębiorców.
Efekty działania	Efektom realizacji działania będzie modernizacja zaplecza teleinformatycznego zapewniająca tworzenie i implementację zaawansowanych systemów e-administracji. W szczególności powinna zapewniać interoperacyjność wykorzystywanych (i nowych) systemów z systemami innych jednostek sektora publicznego. W wyniku zacieśniania współpracy w obszarze modernizacji administracji publicznej Powiat Jędrzejowski i gminy Powiatu powinny wypracować wspólny standard e-usług publicznych i wspólny standard obsługi mieszkańca i przedsiębiorcy. Zaplanowane działania (przy dużej aktywności i sprzyjającej polityce władz centralnych) winny intensyfikować rozwój wybranych e-usług publicznych, w szczególności poprzez wzrost poziomu interaktywności ich świadczenia (m.in. edytowalne i interaktywne formularze, nowe usługi dostępne w Biuletynie Informacji Publicznej Powiatu Jędrzejowskiego, na PeUP i ePUAP, udostępnianie informacji przestrzennej). Docelowym efektem tworzenia e-administracji w Powiecie Jędrzejowskim powinien być wzrost zainteresowania obywateli i przedsiębiorców elektronicznymi kontaktami ze Starostwem Powiatowym w Jędrzejowie i powszechnym korzystaniem z jego e-usług publicznych.
Spójność ze strategiami wyższego rzędu	• Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+.

Spójność z dokumentami Powiatu	• Brak
Realizatorzy działania	• Starostwo Powiatowe w Jędrzejowie, • Wydział Geodezji, Kartografii, Katastru.
Mierniki rezultatu działania	• liczba usług publicznych dostępnych elektronicznie na poszczególnych poziomach interaktywności, • odsetek spraw wpływających/wychodzących realizowanych elektronicznie – częściowo/w pełni, • odsetek obywateli realizujących usługi publiczne on-line (według spraw/wydziałów).
Źródła finansowania	• Budżet Powiatu, • Budżety gmin, • Budżet województwa, • Budżet państwa, • Budżet Unii Europejskiej, • Inne dostępne środki zewnętrzne
Termin realizacji	2021-2027

Źródło: opracowanie własne

Tabela 106 Cel strategiczny 5/Cel operacyjny 5.2/Działanie 5.2.1

Cel operacyjny 5.2	Kształtowanie dobrego wizerunku Powiatu
Działanie 5.2.1	Marketing Powiatu Jędrzejowskiego poprzez działania informacyjno-promocyjne
Opis działania	Zadania z zakresu promocji Powiatu Jędrzejowskiego leżą w bezpośredniej kompetencji Starostwa Powiatowego, które inicjuje i koordynuje wszelkie działania promocyjne i wizerunkowe. W tym celu Powiat Jędrzejowski korzysta ze znaczących kanałów komunikacji w celu przekazywania informacji dotyczących wydarzeń własnych, a także organizowanych przez obywatelski sektor pozarządowy oraz animatorów aktywności społecznej. Realizowane przez Powiat Jędrzejowski przedsięwzięcia z zakresu promocji mają charakter ciągły i dotyczą przede wszystkim: • opieki nad funkcjonowaniem strony internetowej Powiatu Jędrzejowskiego stanowiącej najważniejszy kanał informacyjny, • utrzymania i redakcji powiatowego profilu na portalu społecznościowym Facebook, względnie innych w przypadku ich upowszechniania się, • organizacji patronatu, nagród i wyróżnień, • monitorowania wydarzeń w Powiecie i tworzenie kalendarium najważniejszych z nich, • współpracy z mediami lokalnymi i regionalnymi, • promocji Powiatu Jędrzejowskiego wśród uczestników wydarzeń integrujących mieszkańców w gminach, za pomocą pakietów promocyjnych bądź w formie wsparcia materiałami informacyjno-promocyjnymi, • obsługi wydarzeń w Powiecie pod kątem formalno-prawnym, techniczno-organizacyjnym, kadrowym oraz medialnym, • koordynacji prac nad publikacjami na temat Powiatu Jędrzejowskiego, • aktywności związanej z wydarzeniami z różnych obszarów zadań i usług publicznych.
Efekty działania	Zasadniczym efektem działania jest kreowanie pozytywnego wizerunku i budowa rozpoznawalnej marki Powiatu Jędrzejowskiego. Działania wizerunkowe i promocyjne tworzące jednolity system promocji będą mieć jeszcze bardziej spójny charakter, ale przede wszystkim będą się koncentrować na systematycznym i ciągłym procesie informacyjnym. Ważnym celem realizacji działania będzie znaczące i systematyczne zwiększenie rozpoznawalności Powiatu Jędrzejowskiego wśród m.in. mieszkańców, inwestorów, turystów itp., a tym samym rosnąca rola w zakresie koordynacji działań w zakresie integracji mieszkańców Powiatu Jędrzejowskiego.
Spójność ze strategiami wyższego rzędu	• Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+.
Spójność z dokumentami Powiatu	
Realizatorzy działania	• Starostwo Powiatowe w Jędrzejowie
Mierniki rezultatu działania	• Liczba wydarzeń (imprez, spotkań, konkursów,) z udziałem Powiatu Jędrzejowskiego (w różnych formach), • Liczba wejść na stronę internetową Powiatu Jędrzejowskiego.
Źródła finansowania	• Budżet Powiatu, • Środki własne organizatorów danych przedsięwzięć i wydarzeń promocyjnych, • Inne dostępne środki zewnętrzne.
Termin realizacji	2021-2027

Źródło: opracowanie własne

Tabela 107 Cel strategiczny 5/Cel operacyjny 5.3/Działanie 5.3.1

Cel operacyjny 5.3	Współpraca samorządowa
Działanie 5.3.1	Intensyfikacja współpracy zagranicznej Powiatu
Opis działania	Działanie obejmuje trzy aktywności: - kontynuacja współpracy samorządowej i przekładanie jej na działania skierowane do mieszkańców w ramach istniejących kontaktów partnerskich, - poszukiwanie nowych regionów współpracy w Europie, na świecie, stosownie do potencjału demograficznego i gospodarczego Powiatu oraz podobieństw funkcjonalnych z potencjalnymi partnerami do wymiany kulturalnej i wspierania rozwoju społeczno-gospodarczego, - nawiązanie współpracy w ramach sieci jednostek samorządowych o podobnym położeniu i problemach związanych z rozwojem.
Efekty działania	Powiat Jędrzejowski jako aktywny uczestnik współpracy międzynarodowej przyczyni się do zacieśniania więzów ze społecznościami lokalnymi innych krajów. Dzięki współpracy międzynarodowej wzrośnie rola powiatu na arenie międzynarodowej oraz przyczyni się ona do jego promocji poza granicami kraju. Dzięki działaniom Powiatu społeczności lokalne uzyskają lepszy kontakt ze światem zewnętrznym, szczególnie w takich dziedzinach jak edukacja, kultura, wymiana młodzieży, sport i turystyka, zdrowie, opieka społeczna i przedsiębiorczość.
Spójność ze strategiami wyższego rzędu	Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+..
Spójność z dokumentami Powiatu	
Realizatorzy działania	- Starostwo Powiatowe w Jędrzejowie - Gminy Powiatu Jędrzejowskiego - Samorząd województwa świętokrzyskiego
Mierniki rezultatu działania	liczba projektów, aktywności realizowanych w ramach współpracy międzynarodowej
Źródła finansowania	- Budżet Powiatu - Budżety jednostek partnerskich - Środki Unii Europejskiej
Termin realizacji	2021-2027

Źródło: opracowanie własne

6. PROCES REALIZACJI STRATEGII: WDRAŻANIE, MONITORING I EWALUACJA

Proces realizacji Strategii Rozwoju Powiatu Jędrzejowskiego na lata 2021-2027 to sekwencja działań instytucjonalnych finansowanych przez budżet Powiatu oraz wspartych zewnętrznymi: gminnymi, wojewódzkimi, krajowymi i europejskimi środkami finansowymi. Wdrażaniu Strategii towarzyszy jej monitoring oraz ewaluacja, zmierzająca do oceny stopnia realizacji Strategii. W procesie strategicznym należy podkreślać wzajemne korzyści i równouprawnienie wszystkich partnerów. Władze Powiatu Jędrzejowskiego będą z pełną determinacją i odpowiedzialnością tworzyć rozmaite płaszczyzny współpracy, motywując i wyzwalać energię zarówno mieszkańców jak i różnych podmiotów życia społecznego i gospodarczego. Ich zaangażowanie i działania wypełnią treścią programy strategiczne, stając się ważnym elementem wdrażania Programu.

WDRAŻANIE STRATEGII

Przy opracowywaniu Strategii uwzględniono przesłanki wynikające z aktualnego stanu prawnego, istniejącego i perspektywicznego poziomu zaawansowania organizacyjnego i technologicznego oraz identyfikacji oczekiwań mieszkańców w zakresie poprawy warunków życia.

W aspekcie organizacyjnym za wdrażanie Strategii odpowiedzialne są władze samorządu powiatowego a za ich sprawną realizację jednostki organizacyjne Powiatu. Pełnią one także rolę koordynującą lub wspierającą wobec organizacji pozarządowych oraz służb działających na terenie Powiatu. Sprawne zarządzanie programami strategicznymi wymagać będzie współdziałania z samorządami lokalnych gmin położonych na terenie Powiatu.

Poziom społeczny wdrażania Strategii obejmuje działania mające na celu upowszechnianie zapisów Strategii wśród mieszkańców Powiatu oraz cykliczne informowanie ich o realizowanych działaniach. W tym zakresie ważne jest:

- opublikowanie informacji o Strategii, jej celach i działaniach w lokalnych i regionalnych mediach;
- przekazanie pełnego dokumentu Strategii do gmin, jednostek organizacyjnych samorządu terytorialnego, organizacji pozarządowych, organizacji gospodarczych itp.;

- wykorzystywanie istniejących wydarzeń do promocji działań strategicznych; Wykorzystanie wszelkich form medialnego komunikowania się takich jak telewizja regionalna portale społecznościowe oraz lokalna prasa;
- wydawanie broszury dla wszystkich mieszkańców Powiatu Jędrzejowskiego, informującej o działaniach strategicznych, ich celach, osiągniętych korzyściach, ale też kosztach i problemach związanych z realizacją Strategii.

Skuteczna realizacja Strategii zależy od wielu czynników merytorycznych, organizacyjnych i politycznych. Do najważniejszych należą:

- współpraca władz Powiatu i Starostwa Powiatowego z podmiotami zewnętrznymi w zakresie realizacji działań strategicznych, jego stymulowania a także promowania. Szczególnie istotne są częste kontakty gminami Powiatu Jędrzejowskiego;
- pozyskiwanie partnerów działań strategicznych wśród różnych instytucji i organizacji na terenie Powiatu Jędrzejowskiego: administracji samorządowej różnych szczebli, administracji rządowej i specjalnej, organizacji społecznych, podmiotów gospodarczych, przedsiębiorców itd.;
- sprawne działanie podmiotu koordynującego wdrażanie Strategii, jego inicjatywa, kreatywność i determinacja w pozyskiwaniu środków finansowych, zdolność do kooperacji z różnymi podmiotami w aglomeracji, ścisła współpraca z partnerami w realizacji Programu;
- informowanie opinii publicznej o postępach w zakresie wdrażania Strategii, którego celem jest z jednej strony promowanie dokumentu strategicznego, jego programów i działań strategicznych, a z drugiej budowanie poczucia spójności wśród mieszkańców Powiatu;
- zdobywanie doświadczeń i promowanie Strategii na zewnątrz Powiatu Jędrzejowskiego, w postaci udziału w konferencjach i debatach samorządowych i naukowych;
- elastyczność i reagowanie na bieżące wydarzenia społeczne, gospodarcze i polityczne w Powiecie oraz zmieniającą się sytuację np. prawną w kraju;
- stałe wsparcie organizacyjne i finansowe wdrażania Strategii, które zapewnia ciągłość działania i realizację całościowego procesu strategicznego.

MONITORING STRATEGII

Monitoring to proces systematycznego zbierania i analizowania ilościowych oraz jakościowych informacji, dotyczących postępów i efektów wdrażania realizacji Strategii Rozwoju Powiatu Jędrzejowskiego na lata 2021-2027. Monitoring ma na celu zapewnienie zgodności realizacji działań z wyznaczonymi celami. Proces ten opiera się głównie na monitoringu rzeczowym (badaniu postępu realizacji działań) oraz monitoringu statystycznym (śledzeniu tendencji i zmian wskaźników). Celem systemu monitoringu jest dostarczenie informacji na temat stopnia zaspokajania potrzeb mieszkańców Powiatu, ogólnej kondycji społeczno-gospodarczej Powiatu i jego otoczenia, w tym pozycji konkurencyjnej w kraju jako podstawy do podejmowania decyzji zarządczych, alokacji środków finansowych oraz efektywności interwencji publicznej i właściwego wykorzystania narzędzi wspierających rozwój Powiatu.

Monitoring Strategii będzie odbywać się w cyklu rocznym, co będzie skutkować rocznymi sprawozdaniami poszczególnych wykonawców działań z ich realizacji. Będą one opierać się na danych i statystykach GUS, Starostwa Powiatowego w Jędrzejowie a także danych urzędów gmin Powiatu, jak też informacji pozyskiwanych od realizatorów i partnerów programów strategicznych.

EWALUACJA STRATEGII

Ewaluacja Strategii czyli ocena stopnia realizacji jej celów i efektów powinna być dokonana według metodologii Unii Europejskiej. Według Komisji Europejskiej ewaluacja to „ocena interwencji publicznej pod kątem jej rezultatów, oddziaływania oraz potrzeb, które ma spełniać/miała zaspokoić” (European Commission, Focus on Results: Strengthening Evaluation of Commission Activities, European Commission, 2000). Zgodnie z wytycznymi i praktyką europejską w badaniu ewaluacyjnym stosować należy pięć kryteriów ewaluacyjnych:

- **Trafność** - oznacza odwołanie do zadań Powiatu, ustawy, przepisów, określenie czy działanie odpowiada potrzebom, uzasadnienie merytorycznego działania;
- **Efektywność** - oznacza zestawienie nakładów np. ilość środków, wysiłków do efektów, określenie czy realizowano możliwie racjonalnymi kosztami nakładami, czy inne metody byłyby skuteczniejsze;
- **Skuteczność** - określenie na ile osiągnięto zamierzone cele, stopień realizacji (częściowo, w pełni).

- **Użyteczność (przydatność)** - określenie dla jakich konkretnie grup działanie jest użyteczne - beneficjenci realizacji Strategii.
- **Trwałość** - określenie czy działanie jest trwałe, czy zachowana jest ciągłość działań, jego długookresowość.

Każda ewaluacja polityk publicznych jest nie tylko oceną działań w określonym czasie, ale także działaniem pozwalającym na stałe ich doskonalenie oraz tworzenie nowych działań, stosownych do zmieniających się warunków i potrzeb. Jedną z funkcji ewaluacji jest więc wzmocnienie procesu programowania strategicznego rozwoju Powiatu Jędrzejowskiego.

W 2024 r. przewiduje się dokonanie okresowej ewaluacji stopnia realizacji Programu oraz, w razie konieczności, jego aktualizacji, szczególnie w przypadku zaistnienia zmian prawnych, organizacyjnych, finansowych, istotnych dla funkcjonowania i rozwoju Powiatu Jędrzejowskiego. Ewaluacja powinna być związana z nową perspektywą finansową Unii Europejskiej (2021-2027). Zmiany w zapisach Strategii Rozwoju Powiatu Jędrzejowskiego na lata 2021-2027 mogą wynikać także z powstania nowych dokumentów strategicznych na poziomie kraju i Unii Europejskiej lub pojawienia się nowych, znaczących dla rozwoju Powiatu instrumentów prawnych, finansowych itp.

7. BADANIE ANKIETOWE I KONSULTACJE SPOŁECZNE

Prace nad Strategią realizowane były metodą partycypacyjno-ekspercką. Analizy SWOT dla poszczególnych obszarów zostały przeprowadzone na podstawie następujących źródeł:

- Dokumentów strategicznych Powiatu i poszczególnych gmin Powiatu;
- Ankiet;
- Konsultacji społecznych.

Ankiety (wzór ankiety znajduje się w załączniku nr 1) zbierano w maju i czerwcu 2021 roku. Uzyskano 62 odpowiedzi, które wskazały na wiele wartościowych informacji i wniosków. Informacje układały się w pewien wyraźny obraz potrzeb mieszkańców i zostały wykorzystane w przygotowanych Celach Strategicznych, Operacyjnych i Działaniach. Należy zauważyć, że Strategia ze swej istoty jest dokumentem o dużej skali ogólności, dlatego prezentuje złożone wnioski bez bardzo szczegółowego umiejscowienia. Ponadto należy zaznaczyć, że część wniosków wybiegała poza ustawowy zakres odpowiedzialności samorządu powiatowego. Są natomiast cenną informacją dla władz Powiatu pozwalającą prowadzić działania wspierające potrzeby mieszkańców.

Co interesujące, wydaje się, że dla Powiatu Jędrzejowskiego bardzo duże znaczenia mają działania dotyczące partnerstwa lokalnego, integracji społeczeństwa itp. Te działania, nie zawsze wymagają wielkich środków. Na skutki trzeba poczekać, jednak tylko w ten sposób można pobudzić tkwiący w lokalnej społeczności potencjał. Dopiero potencjał społeczny może wykorzystać istniejące możliwości o charakterze materialnym.

Dużym wyzwaniem są też potrzeby dotyczące obszarów objętych jurysdykcją innych podmiotów samorządowych (drogi i inwestycje w pasie drogowym dróg wojewódzkich, krajowych). Tu też możliwości działania Powiatu są ograniczone, a partycypacja w kosztach oznacza wydatek bez podniesienia majątku Powiatu.

Szczegółowe wyniki ankiet można znaleźć w załączniku nr 2.

Konsultacje społeczne to proces, w którym przedstawiciele władz prezentują obywatelom projekty przedsięwzięć, które będą miały wpływ na życie codzienne obywateli. Konsultacje nie ograniczają się jednak tylko do przedstawienia tych planów, ale także do wysłuchania opinii na ich temat, modyfikowania projektów i informowania o ostatecznej decyzji. Konsultacje społeczne są istotnym elementem demokratycznego państwa prawa.

Przedmiotem konsultacji społecznych był projekt „Strategii Rozwoju Powiatu Jędrzejowskiego na lata 2021-2027”.

„Strategia Rozwoju Powiatu Jędrzejowskiego na lata 2021-2027” została sporządzona jako dokument wieloletni, planistyczny zawierający zespół działań których celem jest zrównoważony rozwój pozwalający zarówno rozwiązywać problemy jak i tworzyć podstawy rozwoju w obszarach społecznym, gospodarczym, ekologicznym i przestrzennym. Strategia jest dokumentem zrealizowanym w celu osiągnięcia harmonijnego, wielostronnego rozwoju Powiatu. Strategia jest dokumentem nakreślającym główne cele i kierunki przyszłego rozwoju Powiatu, uwzględniającym potrzeby społeczności lokalnej. Strategia powinna być realizowana poprzez przygotowanie nowych i modyfikowanie już prowadzonych działań na terenie Powiatu Jędrzejowskiego. Działania te porządkuje się w cele operacyjne odpowiadające celom strategicznym. Cele te łącznie składają się na uzupełniający się program rozwoju Powiatu. Realizacja Strategii sprawi, że Powiat stanie się lepszym środowiskiem dla jej mieszkańców.

Konsultacje społeczne zostały przeprowadzone w dniach 20 lipca 2021 r. do 17 sierpnia 2021 roku. Uwagi i wnioski do projektu „Strategii Rozwoju Powiatu Jędrzejowskiego na lata 2021-2027” można było składać poprzez:

- składanie wypełnionych ankiet – formularzy konsultacyjnych stanowiących załącznik do niniejszego ogłoszenia,
- uzupełnione ankiety można było składać w skrzynkach podawczych umieszczonych w siedzibach Starostwa Powiatowego w Jędrzejowie, ul. 11 Listopada 83, bądź przy Armii Krajowej 9, bądź przestać na powyższe adresy drogą pocztową,
- w formie skanu na adres powiat@powiatjdrzejow.pl,
- w formie elektronicznej poprzez link podany na stronie Starostwa Powiatowego w Jędrzejowie.

Ankiety mogli składać wszyscy mieszkańcy Powiatu. W trakcie konsultacji zwrócono uwagę na zwiększenie możliwości korzystania mieszkańców z e-usług oferowanych przez Starostwo Powiatowe w Jędrzejowie, a także na problemy z dostępem do szerokopasmowego Internetu (niezbędny do funkcjonowania – zdalna nauka, dostęp do urzędów i instytucji). Zwrócono również uwagę na niewystarczającą ofertę Powiatu dotyczącą promocji zdrowia.

W dniach 8 września do 30 września 2021 r. trwały konsultacje społeczne projektu Strategii wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko. Ogłoszenie o rozpoczęciu konsultacji pojawiło

się na stronach internetowych Starostwa Powiatowego w Jędrzejowie. Projekt Strategii wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko został udostępniony w formie elektronicznej (format PDF) na stronach internetowych Starostwa Powiatowego w Jędrzejowie.

Zapewnione zostały możliwości składania uwag (poprzez wypełnienie formularza konsultacyjnego) do projektu w następującej formie:

- korespondencyjnie na adres Urzędu,
- drogą elektroniczną na adres: powiat@powiatjedrzejow.pl,
- interaktywnie pod adresem : <http://bityl.pl/RDqap>.

W czasie trwania konsultacji nie wpłynęły uwagi i wnioski do Prognozy oddziaływania na środowisko do projektu Strategii Rozwoju Powiatu Jędrzejowskiego na lata 2021-2027 i samego projektu Strategii.

Zespół pracujący nad Strategią składa niniejszym podziękowanie za wszystkie uwagi zgłoszone na wszystkich poziomach konsultacji. Zgłoszone uwagi były cenne i zostały wykorzystane podczas przygotowywania „Strategii Rozwoju Powiatu Jędrzejowskiego na lata 2021-2027”.

8. STRATEGIA ROZWOJU POWIATU JĘDRZEJOWSKIEGO NA LATA 2021-2027 A INNE DOKUMENTY STRATEGICZNE

8.1 DŁUGOOKRESOWA STRATEGIA ROZWOJU KRAJU „POLSKA 2030. TRZECIA FALA NOWOCZESNOŚCI”

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju „**Polska 2030**. Trzecia fala nowoczesności” – jest to dokument rządu RP o charakterze analitycznym i rekomendacyjnym. Określa on główne trendy, wyzwania i scenariusze rozwoju społeczno-gospodarczego Polski, a także kierunki przestrzennego zagospodarowania kraju, z uwzględnieniem zrównoważonego rozwoju. Stanowi opis nowego projektu cywilizacyjnego, zorientowanego na przyszłość, w perspektywie do 2030 roku. Celem Strategii jest przezwyciężenie kryzysu finansowego w jak najkrótszym czasie i próba uniknięcia tzw. „straconej dekady” – wolniejszego rozwoju gospodarczego niż w poprzednich latach, który powodowałby negatywny wpływ na jakość życia ludzi. Strategia zakłada więc zbudowanie przewag konkurencyjnych do 2030 roku, tak, aby po wykorzystaniu obecnych sił rozwojowych Polska posiadała nowe potencjały wzrostu w obszarach, które dotychczas nie były eksploatowane, np. w obszarze edukacji.

Głównym celem dokumentu **Polska 2030** jest poprawa jakości życia Polaków mierzona wskaźnikami jakościowymi, a także wartością oraz tempem wzrostu polskiego PKB. Projekt kładzie nacisk na jednoczesny rozwój w trzech strategicznych obszarach: **konkurencyjności i innowacyjności gospodarki, równoważenia potencjału rozwojowego regionów Polski oraz efektywności i sprawności państwa.**

Cele Strategii Rozwoju Powiatu Jędrzejowskiego na lata 2021-2027, programy z tym związane, a także przedstawione kierunki działań wpisują się w cele przedstawione w Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju „Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności”.

8.2 STRATEGIA NA RZECZ ODPOWIEDZIALNEGO ROZWOJU DO ROKU 2020 (Z PERSPEKTYWĄ DO 2030 R.)

Zarysowana w Strategii diagnoza uwarunkowań rozwoju społeczno-gospodarczego Polski opiera się w znacznym stopniu na wnioskach z Raportu o rozwoju społeczno-gospodarczym, regionalnym oraz przestrzennym, przyjętego przez Radę Ministrów w dniu 6 czerwca 2016 r. i obejmującego ocenę procesów społeczno-gospodarczych w różnych obszarach

problemowych oraz w wymiarze terytorialnym, z uwzględnieniem zarówno uwarunkowań zewnętrznych, jak i wewnętrznych. Strategia określa nowy model rozwoju – suwerenną wizję strategiczną, zasady, cele i priorytety rozwoju kraju w wymiarze gospodarczym, społecznym i przestrzennym do 2020 r. oraz w perspektywie do 2030 r. Ze względu na swoją rolę i przypisane jej zadania Strategia stanowi instrument elastycznego zarządzania głównymi procesami rozwojowymi w kraju. Łączy w sobie wymiar strategiczny z wymiarem operacyjnym: wskazuje niezbędne działania oraz instrumenty realizacyjne - projekty flagowe i strategiczne, zapewniające jej wdrożenie. Ustala również system koordynacji i realizacji, wyznaczając role poszczególnym podmiotom publicznym oraz sposoby współpracy ze światem biznesu, nauki oraz społeczeństwem. Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju jest aktualizacją średniookresowej strategii rozwoju kraju, tj. Strategii Rozwoju Kraju 2020. Ujęte w Strategii projekty strategiczne stanowią strategiczne zadania państwa. W części odnoszącej się do rozwoju zrównoważonego terytorialnie wskazane są również obszary strategicznej interwencji państwa.

Celem głównym projektowanych działań rozwojowych jest stworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym. Odbywać się to będzie poprzez skoncentrowanie działań o charakterze prawnym, instytucjonalnym i inwestycyjnym na trzech celach: (I) trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną; (II) rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony; (III) skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu. Jednocześnie podejmowane będą interwencje w ramach tzw. obszarów horyzontalnych, wpływających na osiągnięcie celów Strategii: Kapitał Ludzki i Społeczny, Cyfryzacja, Transport, Energia, Środowisko, Bezpieczeństwo Narodowe.

Realizacja celów określonych w Strategii Rozwoju Powiatu Jędrzejowskiego na lata 2021-2027 przyczyni się do realizacji Strategii na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju.

8.3 RAPORT POLSKA 2030. WYZWANIA ROZWOJOWE

Raport Polska 2030 przedstawia wyzwania jakie powinniśmy podjąć w perspektywie roku 2030 tj.:

- wzrost i konkurencyjność;
- sytuacja demograficzna;

- wysoka aktywność zawodowa oraz adaptacyjność zasobów pracy;
- odpowiedni potencjał infrastruktury;
- bezpieczeństwo energetyczno-klimatyczne;
- gospodarka oparta na wiedzy i rozwój kapitału intelektualnego;
- solidarność i spójność regionalna;
- poprawa spójności społecznej;
- sprawne państwo;
- wzrost kapitału społecznego Polski.

Realizacja celów strategicznych określonych w Strategii Rozwoju Powiatu Jędrzejowskiego na lata 2021-2027 przyczyni się do urzeczywistniania tych wyzwań w skali pojedynczego powiatu.

8.4 KONCEPCJA PRZESTRZENNEGO ZAGOSPODAROWANIA KRAJU 2030

W KPZK 2030 rozwój kraju traktowany jest w sposób kompleksowy. Oznacza to, że zadaniem zagospodarowania przestrzennego jest godzenie interesów różnych użytkowników przestrzeni (mieszkańców, przedsiębiorców, inwestorów, państwa). Powinno być spójne z decyzjami podejmowanymi w innych obszarach dotyczących np. inwestycji infrastrukturalnych, potrzeby rozwoju miast, ochrony terenów zielonych.

KPZK wskazuje najpilniejsze problemy zagospodarowania polskiej przestrzeni i konkretne działania naprawcze w sześciu obszarach tematycznych dla:

- poprawy konkurencyjności największych miast i powiązań między nimi;
- tworzenia warunków równomiernego rozwoju poza dużymi miastami;
- rozwoju infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej (np. sieci szerokopasmowe);
- poszanowania środowiska naturalnego i walorów krajobrazowych, a także kulturowych;
- wzmacniania odporności Polski na zagrożenia związane z bezpieczeństwem energetycznym (np. poprzez budowanie połączeń energetycznych z sąsiednimi państwami) czy ekstremalnymi zjawiskami naturalnymi (np. powodzią);
- systematycznej budowy i utrzymania skutecznego systemu planowania przestrzennego (np. eliminowania chaotycznego sposobu zabudowy przedmieść).

Koncepcje zawarte w Strategii Rozwoju Powiatu Jędrzejowskiego na lata 2021-2027 zawierają założenia Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030.

8.5 KRAJOWA STRATEGIA ROZWOJU REGIONALNEGO 2030

KSRR 2030 jest podstawowym dokumentem strategicznym polityki regionalnej państwa w perspektywie do 2030 r. Strategia ta jest zbiorem wspólnych wartości, zasad współpracy rządu i samorządów oraz partnerów społeczno-gospodarczych na rzecz rozwoju kraju i województw. Dokument określa systemowe ramy prowadzenia polityki regionalnej zarówno przez rząd wobec regionów, jak i wewnątrzregionalne. Odegra on w nadchodzących latach ważną rolę w procesie programowania środków publicznych, w tym funduszy UE.

- KSSR 2030 r. kładzie nacisk na zrównoważony rozwój całego kraju, czyli zmniejszanie dysproporcji w poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego różnych obszarów, głównie miejskich i wiejskich.
- w strategii przewidziano skuteczniejszą identyfikację potrzeb rozwojowych wszystkich obszarów kraju, a także efektywniejsze rozpoznanie zasobów jakimi dysponują, wskazanie wyzwań i barier rozwojowych. Takie podejście przełoży się na lepsze dopasowanie narzędzi interwencji (np. programów) do możliwości i potencjałów rozwojowych poszczególnych obszarów kraju.
- jednym z celów KSRR jest zapewnienie większej spójności rozwojowej Polski przez wsparcie obszarów słabszych gospodarczo. Dlatego w dokumencie wskazano obszary strategicznej interwencji (OSI), które otrzymają szczególne wsparcie (będą to obszary zagrożone trwałą marginalizacją, miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze, Śląsk i tereny Polski wschodniej).
- strategia wspiera konkurencyjność regionów i zakłada kontynuację działań zmierzających do podniesienia jakości kapitału ludzkiego i społecznego oraz rozwoju przedsiębiorczości i innowacyjności. W związku z tym wspierane będą lokalne przedsiębiorstwa.
- w strategii istotny nacisk położono na rozwijanie kompetencji administracji publicznej. Chodzi o umiejętności niezbędne do prowadzenia skutecznej polityki rozwoju, w szczególności na terenach o niskim potencjale rozwojowym, a zwłaszcza wspieranie powiązań między lokalnym i regionalnym sektorem publicznym a światem biznesu i nauki.

- w dokumencie przewidziano zwiększenie roli i odpowiedzialności samorządów lokalnych jako podmiotów decydujących o polityce rozwoju w skali lokalnej. Strategia tworzy warunki do większego angażowania się samorządów gminnych i powiatowych w realizację wspólnych projektów i we współpracę ponad granicami administracyjnymi.

Ponadto KSRR 2030 prezentuje:

- jak dostosować się do zmian, które dzieją się wokół nas, by Polska była świadomym, odnoszącym korzyści uczestnikiem procesu globalizacji;
- jak wykorzystać atuty regionu – w tym zasoby ludzkie i naturalne, zalety lokalizacyjne i instytucjonalne - do jego rozwoju;
- mechanizmy współpracy pomiędzy: rządem, samorządem regionalnym, lokalnym, które umożliwiają ukierunkowanie krajowych i regionalnych strumieni finansowych na realizację powstających oddolnie wizji i planów rozwoju.

Koncepcje zawarte w Strategii Rozwoju Powiatu Jędrzejowskiego na lata 2021-2027 są zbieżne z wyzwaniem określonym w KSRR 2030.

8.6 STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO 2030+

Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+ stanowi odpowiedź władz regionu na nowe uwarunkowania oraz globalne i wewnętrzne wyzwania stojące przed województwem świętokrzyskim. Przedstawia spójny plan działania w perspektywie najbliższych dziesięciu lat oraz propozycję współpracy skierowaną do wszystkich podmiotów zainteresowanych rozwijaniem potencjału społeczno-gospodarczego regionu świętokrzyskiego

W SRWŚ 2030+ sformułowano cztery cele strategiczne. Zapewniają one ciągłość procesu planowania strategicznego, wprowadzono niezbędne zmiany i uaktualnienia wynikające ze zmieniających się uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych szczegółowo przeanalizowanych na etapie diagnozy.

- Cel strategiczny 1: INTELIGENTNA GOSPODARKA I AKTYWNI LUDZIE:
 - Cel operacyjny 1.1: Zwiększenie konkurencyjności i innowacyjności świętokrzyskiej gospodarki;
 - Cel operacyjny 1.2: Kompetentne kadry dla gospodarki regionu;

- Cel operacyjny 1.3: Wsparcie procesu transformacji kluczowych branż gospodarki regionu;
- Cel strategiczny 2: PRZYJAZNY DLA ŚRODOWISKA I CZYSTY REGION:
 - Cel operacyjny 2.1. Poprawa jakości i ochrona środowiska przyrodniczego;
 - Cel operacyjny 2.2. Adaptacja do zmian klimatu i zwalczanie skutków zagrożeń naturalnych;
 - Cel operacyjny 2.3. Energetyka odnawialna i efektywność energetyczna;
- Cel strategiczny 3: WSPÓLNOTA I BEZPIECZNA PRZESTRZEŃ, KTÓRE ŁĄCZĄ LUDZI:
 - Cel operacyjny 3.1. Silny kapitał społeczny w regionie;
 - Cel operacyjny 3.2. Powszechnie dostępne wysokiej jakości usługi społeczne i zdrowotne w środowisku lokalnym;
 - Cel operacyjny 3.3. Wzmocnienie spójności przestrzennej i społecznej regionu;
- Cel strategiczny 4: SPRAWNE ZARZĄDZANIE REGIONEM:
 - Cel operacyjny 4.1. Rozwój systemu zarządzania strategicznego rozwojem;
 - Cel operacyjny 4.2. Budowa rozpoznawalnej marki regionu świętokrzyskiego;
 - Cel operacyjny 4.3. Wzmacnianie partnerstwa i współpracy na rzecz rozwoju województwa

Strategia Rozwoju Powiatu Jędrzejowskiego na lata 2021-2027 poprzez wykonanie zaplanowanych programów rozwojowych, realizować będzie cele strategiczne wyznaczone w Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+.

8.7 PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego jest dokumentem uchwalanym przez Sejmik Województwa Świętokrzyskiego, określającym politykę zagospodarowania przestrzennego samorządu województwa. Wraz ze strategią rozwoju województwa stanowi on podstawę prowadzenia polityki rozwoju.

Polityka przestrzenna stwarza warunki do racjonalnego organizowania i gospodarowania przestrzenią, kształtowania ładu przestrzennego i eliminowania konfliktów przestrzennych. Plan uwzględnia istniejące uwarunkowania rozwoju przestrzennego województwa, mając

na uwadze wizję optymalnego kształtu przestrzeni regionu i poziom rozwoju społeczno-gospodarczego, w perspektywie obowiązywania Planu województwa.

„Plan zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego” określając długofalowe cele i kierunki wojewódzkiej polityki przestrzennej przedstawia jednocześnie wizję zagospodarowania przestrzennego regionu świętokrzyskiego na najbliższe 25–30 lat. Wraz ze „Strategią rozwoju województwa świętokrzyskiego do 2030+” stanowi podstawę zintegrowanego systemu zarządzania województwem, łączącego instrumenty gospodarki przestrzennej z instrumentami rozwoju społeczno-gospodarczego

Cele strategiczne i operacyjne Strategii Rozwoju Powiatu Jędrzejowskiego na lata 2021-2027 są zbieżne z celami szczegółowymi Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa.

9. ZAŁĄCZNIKI

ZAŁĄCZNIK NR 1 – wzór ankiety

ANKIETA na potrzeby sporządzenia „Strategii Rozwoju Powiatu Jędrzejowskiego na lata 2021-2027”

Szanowni Państwo, dla Powiatu Jędrzejowskiego zostanie opracowana „Strategia Rozwoju Powiatu Jędrzejowskiego na lata 2021-2027”. Jeśli chcą Państwo mieć wpływ na działania rozwojowe naszego Powiatu, to prosimy o wypełnienie niniejszej ankiety. Dziękujemy!

1. Jak ocenia Pani/Pan poziom usług publicznych realizowanych na terenie Powiatu?

	bardzo dobre	raczej dobre	raczej złe	bardzo złe	trudno powiedzieć
Funkcjonowanie edukacji i poziom kształcenia					
Ochrona zdrowia i dostęp do opieki lekarskiej					
Bezpieczeństwo publiczne					
Dostępność komunikacyjna i infrastruktura drogowa					
Warunki dla rozwoju przedsiębiorczości					
Przeciwdziałanie bezrobociu					
Dostęp do Internetu					
Dostęp do różnorodnych form rekreacji i aktywnego spędzania wolnego czasu					
Pomoc społeczna i polityka prorodzinna					
Współpraca z organizacjami pozarządowymi					
Wsparcie osób niepełnosprawnych					
Promocja Powiatu (turystyczna, gospodarcza)					
Dostęp do informacji o działaniach władz Powiatu					

2. Jakie Pani/Pana zdaniem są główne obszary problemowe dla Powiatu Jędrzejowskiego? (proszę wybrać maksymalnie 3 odpowiedzi)

- Bezrobocie
- Słabo rozwinięta sfera przedsiębiorczości
- Ubóstwo i wykluczenie społeczne
- Wykluczenie cyfrowe
- Jakość oferty edukacyjnej dla dzieci i młodzieży
- Jakość oferty sportowej
- Niewystarczająca oferta kulturalna
- Komunikacja w obrębie Powiatu i poza Powiatem
- Słabo rozwinięta oferta turystyczna

- Ograniczona oferta spędzania wolnego czasu
- Niski poziom bezpieczeństwa publicznego
- Niewystarczająca ochrona środowiska naturalnego
- Niska aktywność organizacji pozarządowych
- Niewystarczająca ochrona zabytków i dziedzictwa kulturowego
- Niewystarczająca promocja Powiatu (gospodarcza, turystyczna)
- Inne:

3. Proszę wymienić kluczowe wg Pani/Pana mocne strony (atuty) Powiatu

-
-
-

4. Jakie są Pani/Pana oczekiwania wobec działań władz lokalnych na terenie Powiatu?
(proszę wybrać maksymalnie 3 odpowiedzi)

- Stworzenie lepszych warunków do osiedlania na terenie Powiatu
- Realizacja inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej (np. remonty i budowa dróg, chodników, oświetlenia)
- Realizacja inwestycji z zakresu infrastruktury rekreacyjnej i małej architektury (ścieżki rowerowe, boiska, tereny rekreacyjne, place zabaw)
- Realizacja inwestycji z zakresu infrastruktury społecznej (remonty placówek oświatowych i kulturalnych)
- Tworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości (strefy ekonomiczne, tereny inwestycyjne, inkubator przedsiębiorczości)
- Stwarzanie warunków dla rozwoju organizacji pozarządowych i inicjatyw społecznych
- Urozmaicenie oferty edukacyjnej i dostosowanie jej do wymagań rynku pracy
- Zwiększenie oferty i udziału mieszkańców w kulturze, sporcie i rekreacji
- Inne:.....

5. Na zakończenie prosimy o wskazanie Pani/Pana refleksji, uwag, spostrzeżeń, rekomendacji, pomysłów, propozycji projektów, które uważa Pan/ Pani za ważne w kontekście opracowywanej „Strategii Rozwoju Powiatu Jędrzejowskiego na lata 2021-2027”

.....
.....

.....
.....

6. Metryczka

a) W jakim przedziale wiekowym się Pani/Pan znajduje?

- do 24 lat
- 25-35 lat
- 36-50 lat
- 51-70 lat
- powyżej 70 lat

b) Płeć:

- kobieta
- mężczyzna

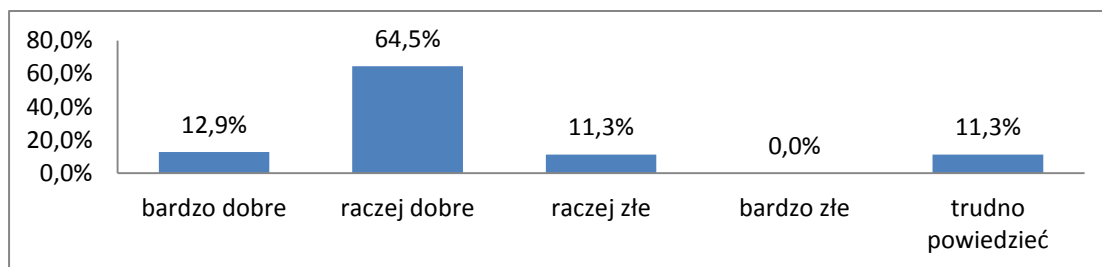
c) Gmina:

- Jędrzejów
- Małogoszcz
- Sędziszów
- Wodzisław
- Imielno
- Nagłowice
- Oksa
- Słupia
- Sobków

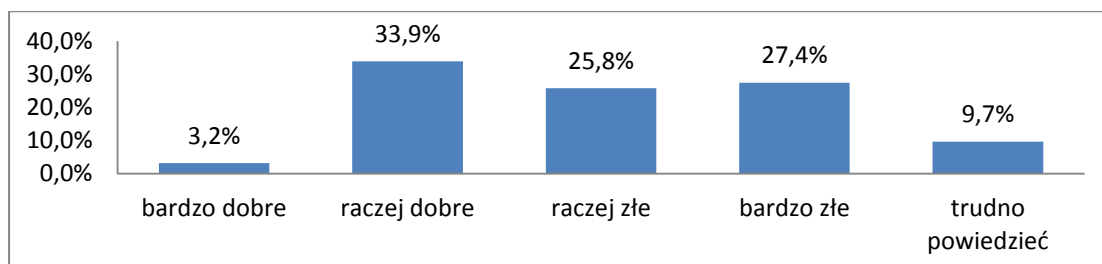
ZAŁĄCZNIK NR 2 - raport z badania ankietowego

1. Jak ocenia Pani/Pan poziom usług publicznych realizowanych na terenie Powiatu?

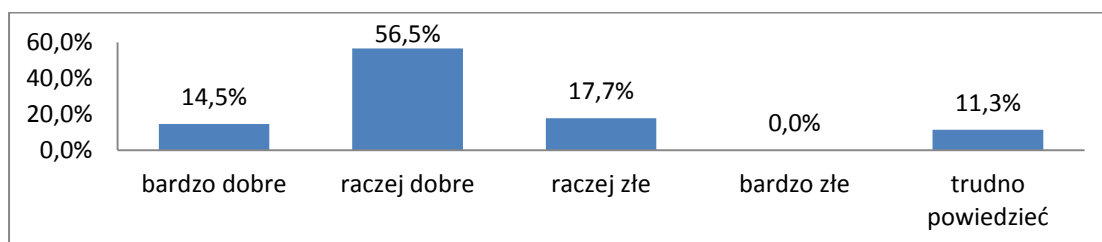
Funkcjonowanie edukacji i poziom kształcenia



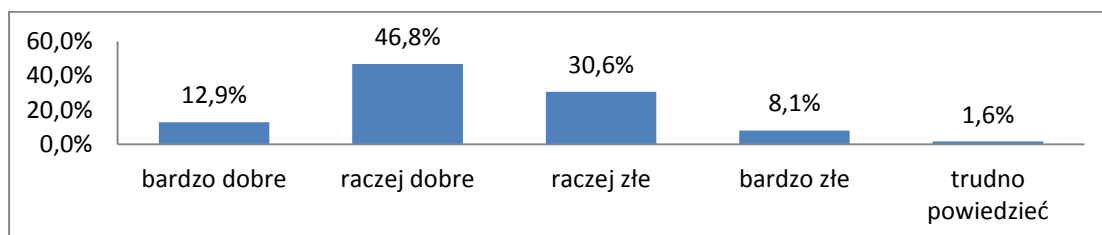
Ochrona zdrowia i dostęp do opieki lekarskiej



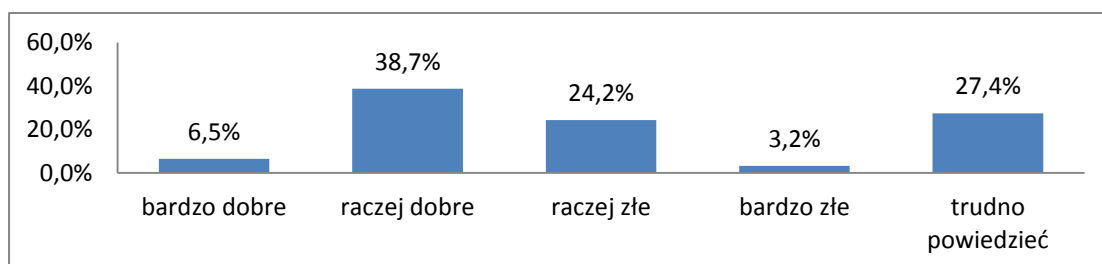
Bezpieczeństwo publiczne



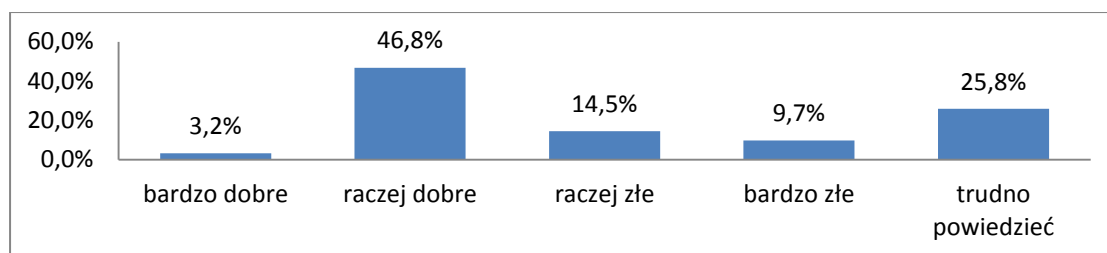
Dostępność komunikacyjna i infrastruktura drogowa



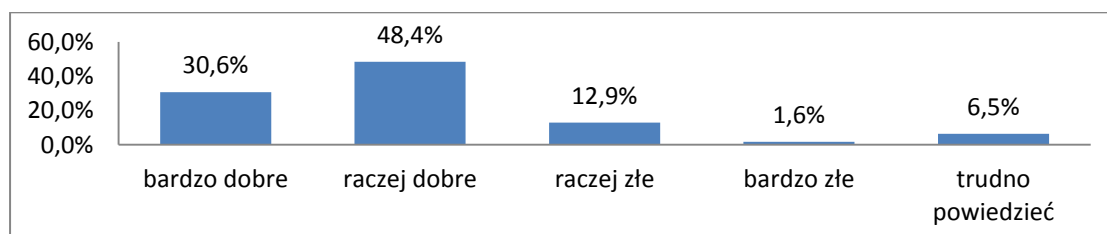
Warunki dla rozwoju przedsiębiorczości



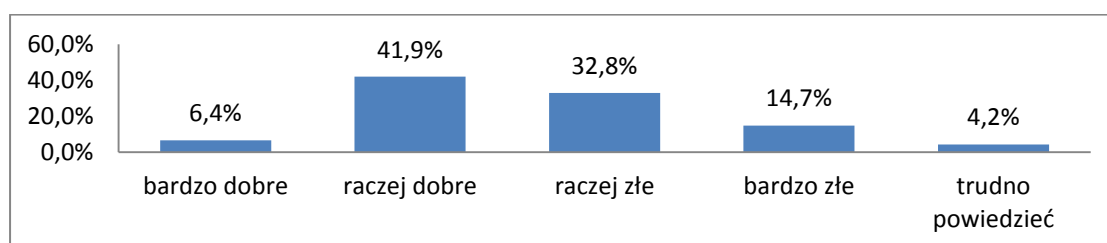
Przeciwdziałanie bezrobociu



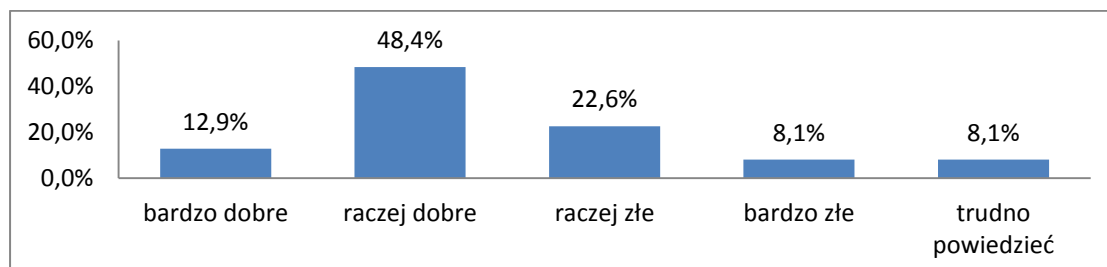
Dostęp do Internetu



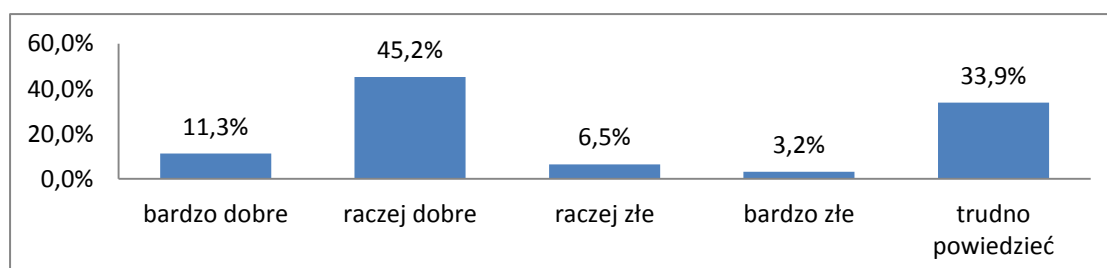
Dostęp do różnorodnych form rekreacji i aktywnego spędzania wolnego czasu



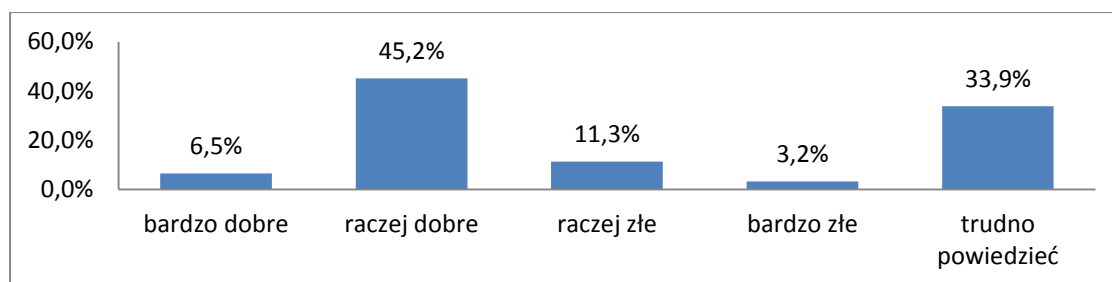
Pomoc społeczna i polityka prorodzinna



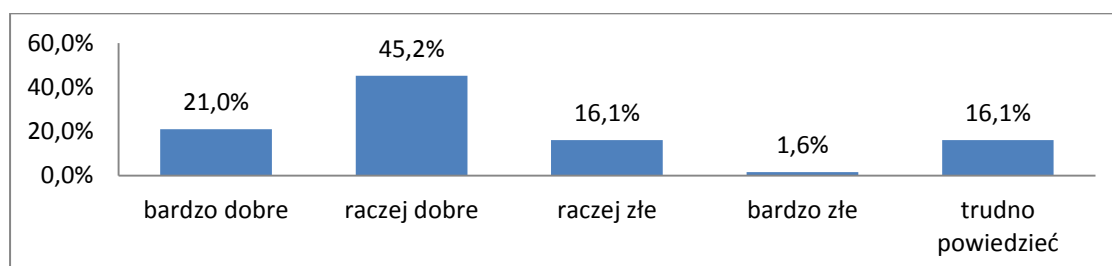
Współpraca z organizacjami pozarządowymi



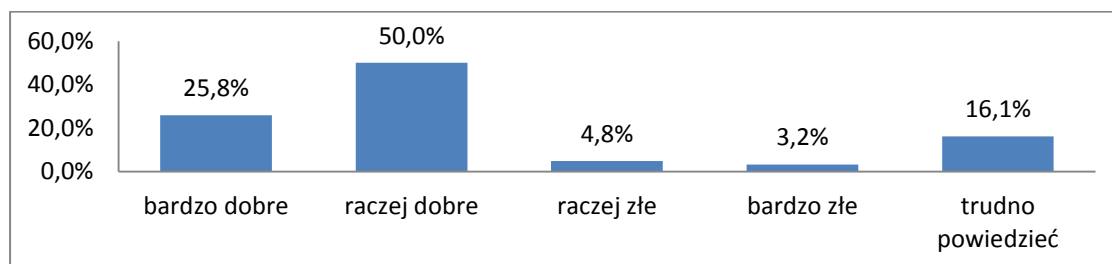
Wsparcie osób niepełnosprawnych



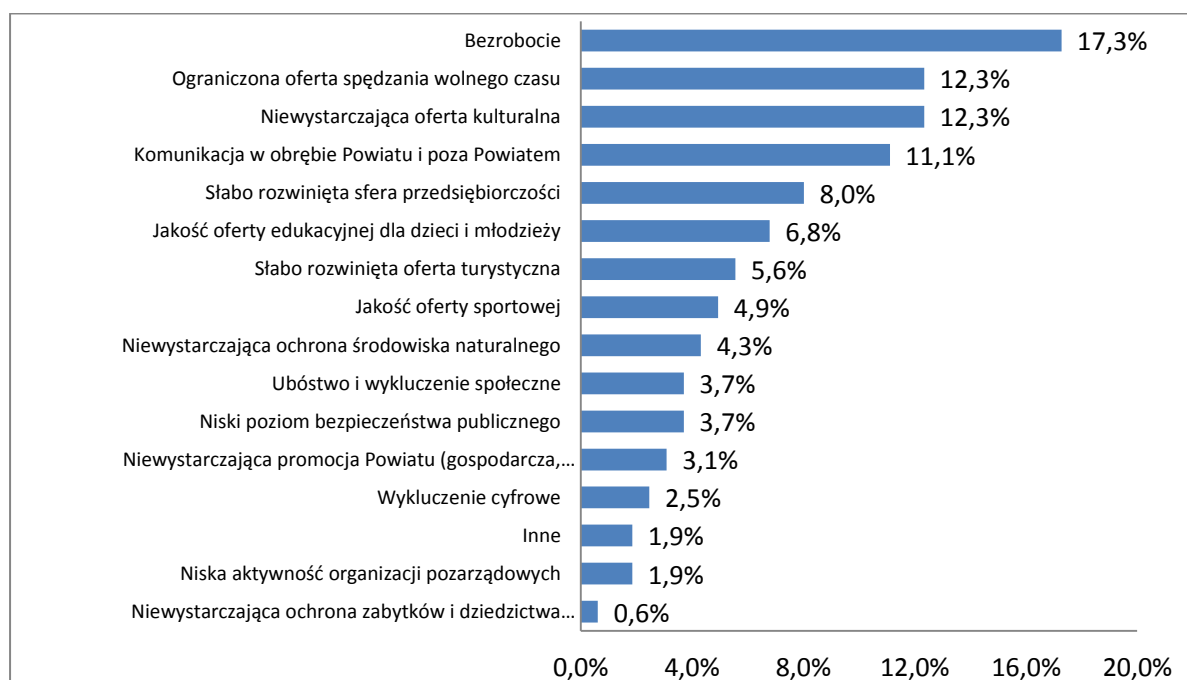
Promocja Powiatu (turystyczna, gospodarcza)



Dostęp do informacji o działaniach władz Powiatu

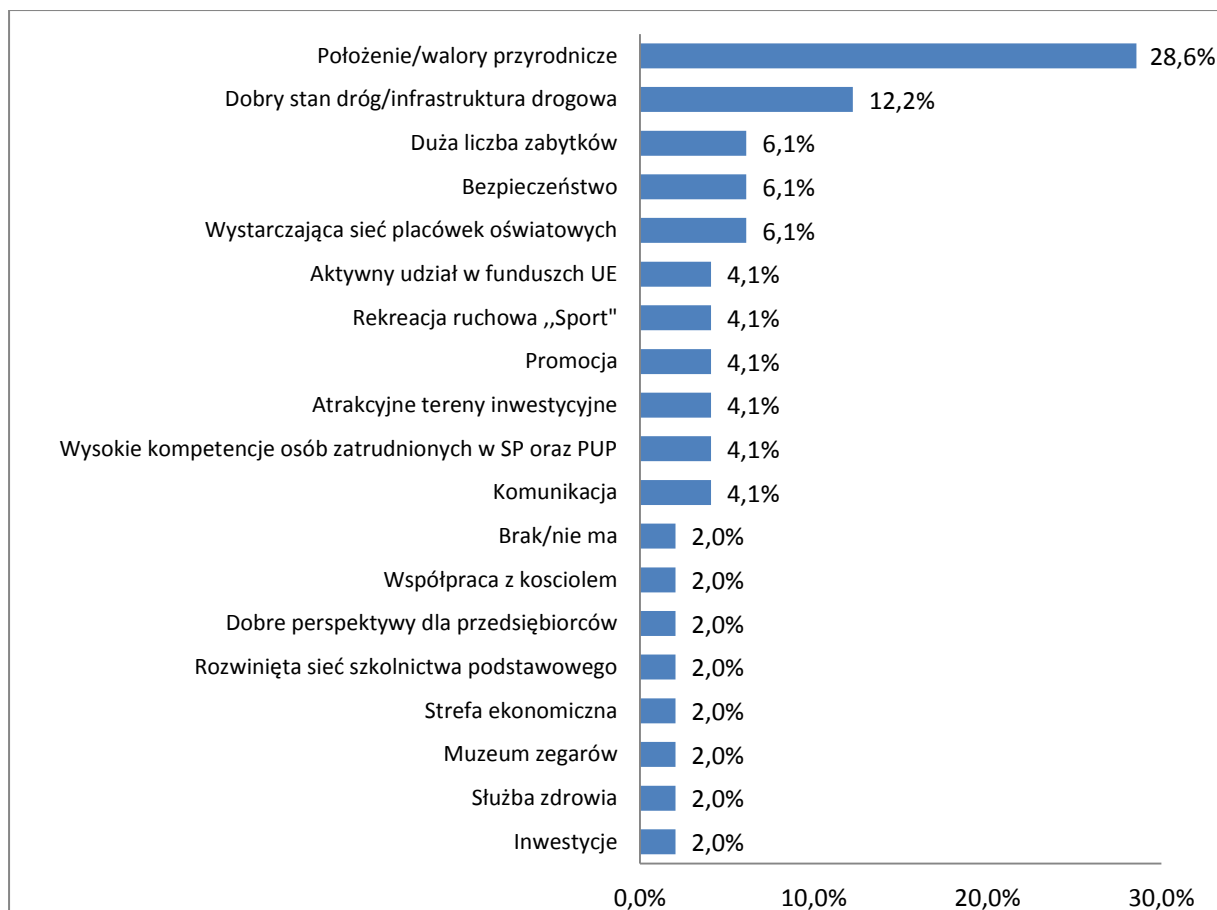


2. Jakie Pani/Pana zdaniem są główne obszary problemowe dla Powiatu Jędrzejowskiego? (proszę wybrać maksymalnie 3 odpowiedzi)



Inne: słaby dostęp do opieki zdrowotnej, zły stan dróg

3. Proszę wymienić kluczowe wg Pani/Pana mocne strony (atuty) Powiatu



4. Jakie są Pani/Pana oczekiwania wobec działań władz lokalnych na terenie Powiatu? (proszę wybrać maksymalnie 3 odpowiedzi)



Inne: budownictwo mieszkaniowe, darmowa weterynaria dla zwierząt

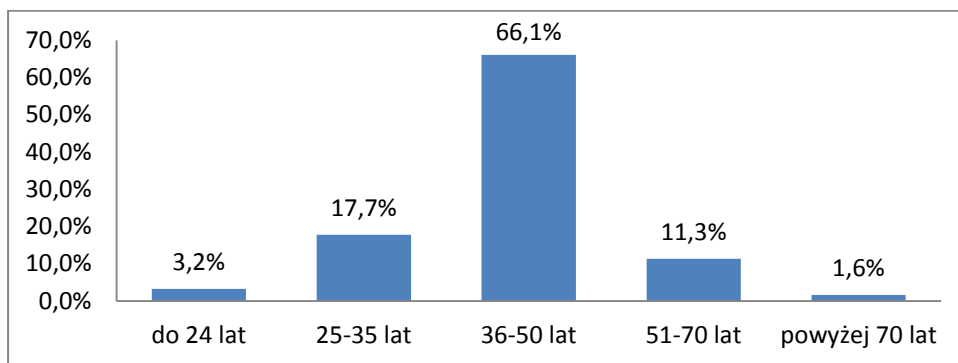
5. Na zakończenie prosimy o wskazanie Pani/Pana refleksji, uwag, spostrzeżeń, rekomendacji, pomysłów, propozycji projektów, które uważa Pan/ Pani za ważne w kontekście opracowywanej „Strategii Rozwoju Powiatu Jędrzejowskiego na lata 2021-2027”

Ze względu na dużą i bardzo rozbudowaną liczbą refleksji, uwag, spostrzeżeń, rekomendacji, pomysłów, propozycji projektów poniżej umieszczono najważniejsze sugestie mieszkańców:

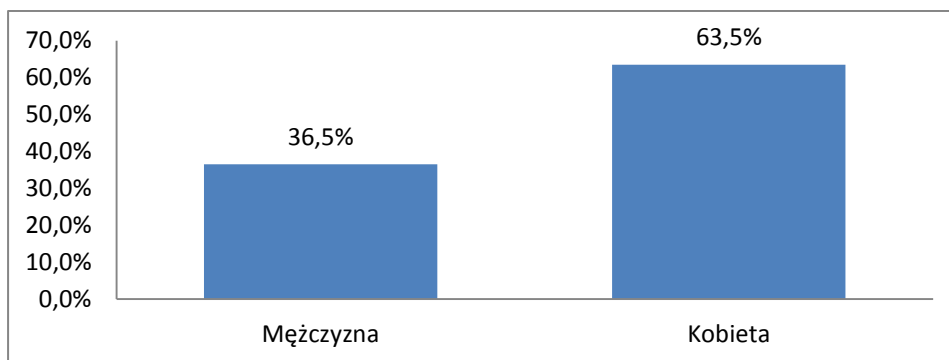
- Należy zbudować więcej miejsc na spędzanie wolnego czasu dla wszystkich niezależnie od wieku;
- Darmowa weterynaria;
- Należy położyć większy nacisk w wyposażenie szkół w sprzęt i nowoczesne pomoce naukowe. Dążyć do poprawy świadczenia usług medycznych;
- Poszerzenie bazy noclegowej/hotelowej;
- Wprowadzenie zachęty na pozostanie w powiecie osób młodych oraz poprawienie niewystarczającej ilości miejsc pracy na otwartym rynku;
- Gazyfikacja;
- SIMy;
- Budowa dróg i chodników;
- OZE zakładane dla mieszkańców jak i budynków UP;
- Poprawa sytuacji na rynku pracy, ochrony zdrowia, opieki społecznej;
- Odnawialne źródła energii na terenie powiatu polegające na montażu instalacji systemów OZE;
- Ekologia, rozwój przedsiębiorczości, mieszkalnictwo, edukacja, turystyka;
- Promocja i rozwój turystyki rowerowej, budowa nowych i rozbudowa istniejących ścieżek rowerowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą;
- Ochrona środowiska naturalnego.

6. Metryczka

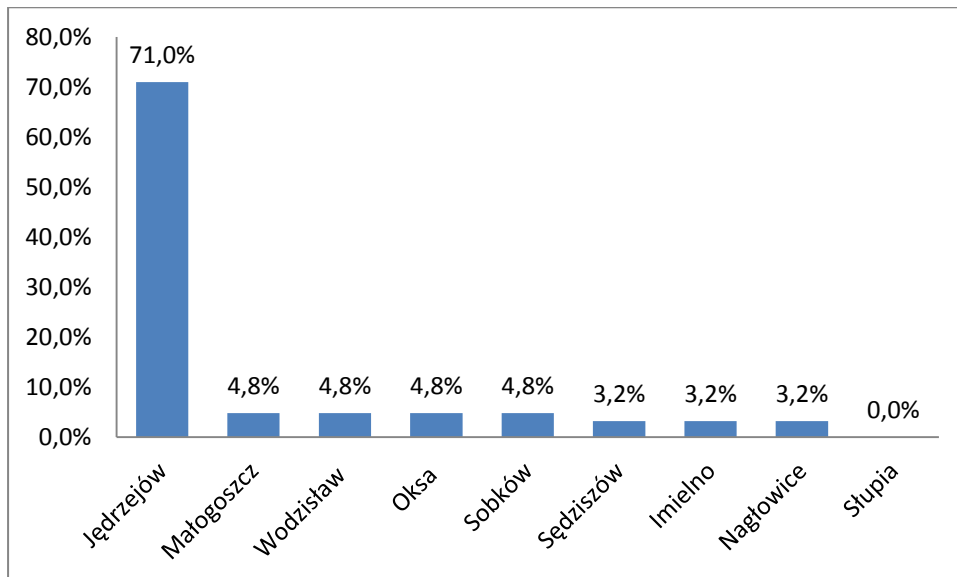
a) W jakim przedziale wiekowym się Pani/Pan znajduje?



b) Płeć:



c) Gmina:



ZAŁĄCZNIK NR 3 – opinia RDOŚ do projektu „Strategii Rozwoju Powiatu Jędrzejowskiego na lata 2021-2027”



**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W KIELCACH**

WOO-III.410.77.2021.MK
WOO-III.411.10.2021.MK

Kielce, dnia 28 lipca 2021 r.

**Starosta
Jędrzejowski**

W odpowiedzi na wniosek znak: OKSO.062.1.2021 z dnia 12 lipca 2021 r. (data wpływu 14.07.2021 r.) w sprawie uzgodnienia odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu „Strategii Rozwoju Powiatu Jędrzejowskiego na lata 2021-2027”, na podstawie art. 48 ust. 1 i ust. 2 w związku z art. 46 ust. 1 pkt 2 oraz art. 53 ust. 2 pkt 2 i art. 57 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn. Dz. U. z 2021 r., poz. 247 ze zm.), po przeanalizowaniu przedstawionych materiałów **uzgadniam brak możliwości odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko oraz uzgadniam równocześnie zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla ww. projektu dokumentu.**

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie (...), projekty dokumentów tego typu wymagają przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jeśli wyznaczają ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (art. 46 ust. 1 pkt 2 cyt. ustawy), bądź ich realizacja może spowodować znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000 (art. 46 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy).

Mając na uwadze art. 48 ust. 1 powyższej ustawy, organ opracowujący projekt dokumentu może odstąpić od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko m.in. jeżeli stwierdzi, że realizacji postanowień dokumentu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko, w tym na obszary Natura 2000. Przy czym zgodnie z art. 48 ust. 3 ww. ustawy odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w przypadku projektu dokumentu, o którym mowa w art. 46 ust. 1 pkt 1 i 2 ww. ustawy, może dotyczyć wyłącznie projektu dokumentu dotyczącego obszaru w

Biorąc powyższe pod uwagę wymagane jest przeprowadzenie postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu Strategii Rozwoju Powiatu Jędrzejowskiego na lata 2021-2027, w tym opracowanie prognozy oddziaływania na środowisko zgodnie z **uzgodnionym** poniżej zakresem i stopniem szczegółowości informacji wymaganych w prognozie.

1. Treść prognozy oddziaływania na środowisko musi być zgodna ze wskazaniami zawartymi w art. 51 ww. ustawy. Żaden z elementów zawartych w tym artykule nie może zostać pominięty w prognozie, a w przypadku gdy nie ma odniesienia do treści założeń projektu dokumentu, należy podać stosowną informację wraz z uzasadnieniem. Wyniki analizy i oceny prognozy, wskazanym jest przedstawić także na załączniku graficznym do prognozy.
2. Należy scharakteryzować zasoby przyrodnicze i ocenić aktualny stan środowiska na analizowanym terenie. Na tej podstawie należy określić aktualne uwarunkowania środowiskowe w kontekście możliwości realizacji proponowanych w projekcie dokumentu zadań inwestycyjnych. Wymagana jest analiza i ocena wpływu realizacji założeń projektu dokumentu na wszystkie elementy środowiska ze wskazaniem, w jaki sposób i w jakiej skali przyjęte rozwiązania mogą przekształcić środowisko. Ocena musi odnosić do wszystkich planowanych działań inwestycyjnych, a w szczególności do założeń projektu dokumentu wyznaczających ramy dla realizacji przedsięwzięć wymienionych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. poz. 1839), a także mogących spowodować znaczące oddziaływanie na obszary Natura 2000.

granicach jednej gminy. Natomiast w przypadku zmiany projektu dokumentu, zgodnie z art. 48 ust. 4 pkt 1 cyt. ustawy odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, może dotyczyć wyłącznie niewielkiej modyfikacji przyjętego dokumentu (obowiązującego w tych samych ramach czasowych) lub zmiany dotyczącej obszaru w granicach jednej gminy.

Zapisy projektu Strategii Rozwoju Powiatu Jędrzejowskiego na lata 2021-2027 wskazują iż, wyznacza on ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839), m.in. takich jak: rozbudowa, przebudowa sieci dróg powiatowych, w tym budowa obwodnic miast, przebudowa obiektów mostowych, budowa infrastruktury sportowo - rekreacyjnej, budowa instalacji opartych na odnawialnych źródłach energii (w dokumentacji nie sprecyzowano planowanych maksymalnych mocy oraz rodzaju instalacji oze, w związku z tym brak jest danych czy zadanie to dotyczy mikroinstalacji oze, czy też instalacji kwalifikowanych do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, np. elektrownie wiatrowe, farmy fotowoltaiczne czy elektrownie wodne). W związku z powyższym projekt kwalifikuje się do dokumentów wymienionych w art. 46 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie (...).

W związku z ww. przepisami ustawy należy stwierdzić, że projekt Strategii nie spełnia powyższych przesłanek upoważniających do odstąpienia od przeprowadzenia postępowania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko z następujących względów. Analizowany projekt dokumentu nie dotyczy obszaru jednej gminy, tylko obszaru powiatu jędrzejowskiego. Ponadto, projekt jest dokumentem nowym, o czym świadczą zapisy na str. 8 projektu cyt: „Dotychczas Program Rozwoju Powiatu Jędrzejowskiego obowiązywał do 2020 r. W związku z tym zasadnym stała się potrzeba stworzenia nowego dokumentu, który wyznacza długookresowe cele Powiatu” oraz zakres obejmuje realizację nowych zadań inwestycyjnych, w związku z tym nie może być kwalifikowany jako niewielka modyfikacja przyjętego dokumentu, a dodatkowo wprowadzona aktualizacja dotyczy obszaru powiatu, a nie tylko obszaru jednej gminy. Zauważyć także należy, że z przedłożonej dokumentacji nie wynika, czy na etapie opracowania wcześniejszej Strategii do roku 2020 zostało przeprowadzone postępowanie w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

W przypadku planowanego zadania polegającego na budowie instalacji opartych na odnawialnych źródłach energii (w dokumentacji nie podano informacji w zakresie rodzaju instalacji oze) należy dokonać analizy czy realizowane będą instalacje oze (w zależności od parametrów i lokalizacji) zaliczane do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko wymienionych w ww. rozporządzeniu. W prognozie należy ocenić wpływ realizacji ww. inwestycji oze na poszczególne elementy środowiska, w tym przyrodę (m.in. gatunki chronione, siedliska gatunków i siedliska przyrodnicze, korytarze ekologiczne) oraz zdrowie i warunki życia ludzi. Ponadto, w przypadku elektrowni wiatrowych o mocy większej niż mikroinstalacje, należy uwzględnić wymogi wynikające z ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (tekst jedn. Dz. U. 2021 r., poz. 724) dotyczące minimalnych odległości lokalizacji elektrowni wiatrowych od istniejącej albo planowanej zabudowy mieszkaniowej, form ochrony przyrody oraz lasów.

W prognozie należy także przeanalizować oddziaływanie skumulowane, biorąc pod uwagę istniejące i planowane zadania inwestycyjne oraz zaproponować stosowne rozwiązania chroniące środowisko.

W przypadku planowanych przedsięwzięć, w stosunku do których zostały już przeprowadzone (lub są w trakcie) postępowania w sprawie oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko na etapie procedury uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, wskazane jest odpowiednie wykorzystanie wyników tych ocen w prognozie. Ponadto, należy uwzględnić informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych, przyjętych już dokumentów powiązanych z projektem dokumentu będącego przedmiotem postępowania.

3. Należy dokonać analizy i oceny wpływu realizacji planowanych w projekcie dokumentu zadań inwestycyjnych na formy ochrony przyrody, w rozumieniu art. 6 ust 1 pkt 1-9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jedn. Dz. U. z 2021 r., poz. 1098) występujące na terenie Powiatu Jędrzejowskiego takie jak: rezerwat przyrody - Lubcza, Gaj, Milechowy, Wzgórza Sobkowskie, Nadnidziański Park Krajobrazowy, Chęcińsko - Kielecki Park Krajobrazowy, Nadnidziański Obszar Chronionego Krajobrazu położony na otulinie ww. Parku, Chęcińsko - Kielecki Obszar Chronionego Krajobrazu położony na otulinie ww. Parku, Konecko - Łopuszniański Obszar Chronionego Krajobrazu, Miechowsko - Działoszycki Obszar Chronionego Krajobrazu, Włoszczowsko - Jędrzejowski Obszar Chronionego Krajobrazu, obszary Natura 2000: Ostoja Nidziańska PLH260003, Ostoja Sobkowsko - Korytnicka

PLH260032, Ostoja Gaj PLH260027, Dolina Górnej Mierzawy PLH260017, Dolina Białej Nidy PLH260013, Dolina Mierzawy PLH260020, Dolina Górnej Pilicy PLH260018, Wzgórza Chęcińsko - Kieleckie PLH260041, Dolina Nidy PLB260001, pomniki przyrody oraz użytki ekologiczne.

W analizie i ocenie dot. ww. form ochrony przyrody należy uwzględnić obowiązujące warunki ochrony wynikające z ustawy o ochronie przyrody oraz stosownych aktów prawa miejscowego. Ponadto informuję, że w odniesieniu do ww. obszarów Natura 2000 w trakcie opracowywania są projekty zadań ochronnych, aktualnie sporządzone zostały ekspertyzy przyrodnicze określające m.in. występowanie i rozmieszczenie przedmiotów ochrony w danym obszarze Natura 2000, co należy wziąć pod uwagę w prognozie.

Z analizy i oceny prognozy musi wynikać, czy realizacja założeń projektu dokumentu w zakresie planowanych zadań inwestycyjnych nie będzie naruszać warunków ochrony

ww. form ochrony przyrody oraz czy nie spowoduje znacząco negatywnego wpływu na te zasoby przyrodnicze.

Informacje w zakresie obowiązujących przepisów dotyczących form ochrony przyrody dostępne są na stronie internetowej tut. Urzędu (<http://kielce.rdos.gov.pl/>, w zakładce „Ochrona przyrody - Formy ochrony przyrody”), a także w Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody (<http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/>). Powyższe dane można także uzyskać na wniosek o udostępnieniu informacji o środowisku na zasadach przewidzianych przepisami ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie (...).

4. Wymagana jest analiza i ocena wpływu oraz skutków realizacji projektu dokumentu także w kwestiach:
- ochrony różnorodności biologicznej, np. ekosystemów dolin rzecznych, łąkowych i leśnych;
 - ochrony zdrowia ludzi oraz jakości życia mieszkańców;
 - chronionych gatunków zwierząt, roślin i grzybów ze wskazaniem założeń projektu, które mogą spowodować naruszenie zakazów, o których mowa w art. 51 i 52 ustawy o ochronie przyrody;
 - ochrony drożności korytarzy ekologicznych, w tym głównych korytarzy ekologicznych pn. Częstochowa wschód (GKpC-4) oraz Dolina Nidy (KpC-4C);
 - ochrony wód powierzchniowych i podziemnych, w tym Głównych Zbiorników Wód Podziemnych: Nr 408 Niecka Miechowska (część NW), Nr 409 Niecka Miechowska (część SE) i Nr 416 Małogoszcz, a także ujęć wód podziemnych i ich stref ochronnych;

5

prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku takich rozwiązań.

7. Prognoza powinna zawierać streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym, odnoszące się do każdego elementu prognozy. Jego podstawowym zadaniem jest ułatwienie udziału w postępowaniu w sprawie oceny oddziaływania na środowisko analizowanego projektu dokumentu wszystkim zainteresowanym, także tym osobom, które nie posiadają specjalistycznej wiedzy z zakresu ochrony środowiska, chcą poznać wyniki i wnioski z oceny, a także uczestniczyć w dyskusji nad ustaleniami określonego dokumentu i jego wpływem na zmiany stanu środowiska.
8. Informacje zawarte w prognozie powinny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane m.in. do zawartości i stopnia szczegółowości projektu dokumentu. Ponadto, zgodnie z art. 52 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie (...) w prognozie oddziaływania na środowisko uwzględnić informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych, przyjętych już dokumentów powiązanych z projektem dokumentu będącego przedmiotem postępowania.
9. Zgodnie z art. 55 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie (...), organ opracowujący projekt dokumentu bierze pod uwagę ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko. Zatem w projekcie należy uwzględnić ustalenia wynikające z prognozy, które określają warunki realizacji projektu dokumentu pozwalające na uzyskanie optymalnych efektów w zakresie ochrony środowiska.
10. W oparciu o art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f i g ww. ustawy, prognoza powinna zawierać m.in. datę sporządzenia, imię, nazwisko i podpis autora oraz stosowne oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów - kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 cyt. ustawy. Oświadczenie stanowi załącznik do tego opracowania. Na podstawie art. 74a ust. 3 ww. ustawy, w powyższym należy zawrzeć klauzulę o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Zgodnie z art. 54 ust. 1 ww. ustawy, organ opracowujący projekt dokumentu poddaje projekt wraz z prognozą oddziaływania na środowisko opinowaniu przez właściwe organy, w tym przez

- ochrony jakości powietrza, ochrony przed hałasem, wibracjami i polami elektromagnetycznymi;
- ochrony gleby i rzeźby terenu;
- ochrony krajobrazu;
- ochrony klimatu, m.in. w zakresie analizy założeń projektu dokumentu mających wpływ na łagodzenie skutków zmian klimatu oraz służących adaptacji do tych zmian;
- zasad odprowadzania i oczyszczania ścieków oraz wód opadowych i roztopowych, a także wymóg ich oczyszczania biorąc pod uwagę sposób, rodzaj terenu oraz jakość wód odprowadzanych do odbiornika;
- gospodarki odpadami, z uwzględnieniem segregacji odpadów i ich odzysku;
- ochrony przed powodzią oraz skutkami suszy;
- ryzyka wystąpienia poważnych awarii.

5. Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt. 2 lit d ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie (...), w prognozie należy przeanalizować i ocenić czy projekt dokumentu uwzględnia cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym. Między innymi, istotne jest przeprowadzenie analizy czy i w jaki sposób w projekcie dokumentu zostały uwzględnione cele środowiskowe określone w aktualizacji „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły” (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r. poz. 1911 ze zm.: Dz. U. z 2016 r. poz. 1958).

6. Zgodnie z ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie (...),

w prognozie należy przedstawić:

- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania;
- rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie jak również kompensację przyrodniczą w przypadku prognozowanych negatywnych oddziaływań na środowisko, w tym na przyrodę, mogących być rezultatem realizacji projektu dokumentu, które muszą być poprzedzone szczegółowymi analizami i odpowiednio uzasadnione;
- rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny

6

regionalnego dyrektora ochrony środowiska. W celu zaopiniowania projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko należy przedłożyć w wersji papierowej oraz w wersji elektronicznej (płyta CD).

Niezależnie od powyższego, wnoszę następujące uwagi do projektu dokumentu:

1. W związku z planowanymi zadaniami, które kwalifikują się do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko niezrozumiałe są zapisy, cyt: „*żadne z wyżej wymienionych działań nie będzie realizowane na obszarach objętych formami ochrony przyrody*” oraz „*w sąsiedztwie planowanych działań nie znajdują się lokalizacje chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów*”. Biorąc pod uwagę powierzchnię Powiatu Jędrzejowskiego, który w 80% znajduje się na formach ochrony przyrody oraz planowane zadania, w tym budowę obwodnic miast, jak również budowę obiektów mostowych, które realizowane będą w nowych terenach jeszcze nie przekształconych budzą wątpliwości powyższe zapisy. W związku z powyższym należy bardziej szczegółowo odnieść się do wpływu ww. zadań na wartości przyrodnicze obszarów chronionych, w tym siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt uwzględniając rozporządzenia Ministra Środowiska: z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r., poz. 2183), z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409) oraz z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r., poz. 1408).
2. Biorąc pod uwagę planowane zadania do realizacji na następne lata nie można zgodzić się ze stwierdzeniem, że „*budowa poprawi stan powierzchni ziemi, działania poprawią stan krajobrazu obecnie zdegradowanego terenu*”. Należy ponownie dokonać odpowiedniej oceny i analizy w tym zakresie.
3. Zapisy projektu dokumentu dot. form ochrony przyrody wymieniają obszar chronionego krajobrazu pn. Wyzyna Miechowska, który nie występuje na terenie Powiatu Jędrzejowskiego, co należy uwzględnić i skorygować. Ponadto należałoby zamieścić nazwy użytków ekologicznych położonych na terenie Powiatu, ponieważ zapisy w tym zakresie nie są spójne z Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody.
4. W projekcie dokumentu wymagany jest uwzględnić warunki realizacji założeń projektu dokumentu pozwalające na uzyskanie optymalnych efektów w zakresie ochrony środowiska (w tym

wynikające z prognozy oddziaływania na środowisko), np. w zakresie zasad ochrony gatunkowej dziko występujących zwierząt, roślin i grzybów na podstawie przepisów ustawy o ochronie przyrody (m.in. podczas realizacji robót termomodernizacyjnych obiektów, gdzie mogą występować siedliska ptaków i nietoperzy), w zakresie ochrony terenów zieleni i zadrzewień, i inne.

Malgorzata Olesińska
p. o. Zastępcy Regionalnego
Dyrektora
Ochrony Środowiska
Regionalnego Konserwatora
Przyrody
w Kielcach
/-podpisany cyfrowo/

Otrzymują:

1. Starosta Jędrzejowski - doręczenie elektroniczne ePUAP.
2. aa.

ZAŁĄCZNIK NR 4 – opinia SANEPID do projektu „Strategii Rozwoju Powiatu Jędrzejowskiego na lata 2021-2027”



**ŚWIĘTOKRZYSKI PAŃSTWOWY
WOJEWÓDZKI INSPEKTOR SANITARNY**

ul. Jagiellońska 68, 25 – 734 Kielce
tel: 41 3655400, fax: 41 3451873, e-mail: wsse.kielce@pis.gov.pl, www: gov.pl/wsse-kielce

Kielce, dnia 26-07-2021

Znak: NZ.9022.5.82.2021

**Starosta Jędrzejowski
28-300 Jędrzejów
ul. 11-go Listopada 83**

W odpowiedzi na pismo z dnia 12.07.2021r. znak: OKSO.062.1.2021 dot. odstąpienia od obowiązku przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu dokumentu pn.: „Strategia rozwoju powiatu jędrzejowskiego na lata 2021 – 2027”, w trybie art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 03.10.2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021r. poz. 247, ze zm.) i w razie nieodstąpienia o określenie zakresu i stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko dla przedmiotowego dokumentu –

I. Świętokrzyski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny po zapoznaniu się z informacjami zawartymi we wniosku i jego uzasadnieniu informuje, iż nie znajduje podstaw do odstąpienia od obowiązku przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji przedmiotowego projektu, z uwagi na niespełnienie wymogów formalnych odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Jak podano w uzasadnieniu wniosku, projekt dokumentu wyznacza ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, o których mowa w art. 46 ust. 2 ustawy z dnia 03.10.2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z art. 48 ust. 3 ww. ustawy odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w przypadku projektu dokumentu, o którym mowa w art. 46 ust. 1 pkt 1 i 2, może dotyczyć wyłącznie projektu dokumentu dotyczącego obszaru w granicach jednej gminy.

II. Świętokrzyski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny uzgadnia zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko dla dokumentu pn.: „Strategia rozwoju powiatu Jędrzejowskiego na lata 2021 – 2027”

1. Przedmiotowa prognoza winna spełniać wymogi określone w art. 51 ust. 2 pkt 1, 2, 3 w/w ustawy z dnia 03.10.2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.
2. Informacje zawarte w prognozie winny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz uwzględniać przewidywane znaczące oddziaływanie w szczególności na życie i zdrowie ludzi.

Z posiadanych przez Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego dokumentów wynika, że planowane są następujące zadania o charakterze inwestycyjnym, pogrupowane w poniżej określone grupy zadań:

Kubaturowe

- Zwiększenie efektywności energetycznej oraz zmniejszenie energochłonności budynków użyteczności publicznej zarządzanych przez Powiat Jędrzejowski
- Poprawa stanu infrastruktury sportowo – rekreacyjnej oraz aktywizacja fizyczna mieszkańców
- Budowa, remonty i modernizacje budynków oświatowych i przyszłolnych obiektów sportowych

Drogowe i związane z bezpieczeństwem

- Remonty dróg powiatowych
- Rozbudowa sieci dróg powiatowych

Dotyczące bazy rekreacyjno – sportowej

- Poprawa stanu infrastruktury sportowo – rekreacyjnej oraz aktywizacja fizyczna mieszkańców
- Rozwój infrastruktury i turystyki rowerowej

Proekologiczne:

- Zmniejszenie liczby mieszkańców narażonych na ponadnormatywny poziom hałasu.

Zgodnie z uzasadnieniem, projekt dokumentu wyznacza ramy dla realizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2019r. poz. 1839). Za takie uznano następujące przedsięwzięcia:

1. Poprawa stanu infrastruktury sportowo – rekreacyjnej oraz aktywizacja fizyczna mieszkańców
2. Budowa, remonty i modernizacje budynków oświatowych i przyszłolnych obiektów sportowych
3. Remonty dróg powiatowych
4. Rozbudowa sieci dróg powiatowych.

Strategia dotyczy wyłącznie działań realizowanych na terenie powiatu jędrzejowskiego, realizowanych w granicach poszczególnych gmin

Świętokrzyski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny uznaje, iż informacje które winny być zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko są niezbędne do zajęcia stanowiska w trybie art. 54 ustawy z dnia 03.10.2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2021r. poz. 247, ze zm.).

Z uwagi na to, iż przedmiotowy projekt będzie długoterminowo wytyczał cele i metody postępowania dla Powiatu Jędrzejowskiego w zakresie ochrony środowiska – Świętokrzyski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny zajął stanowisko jak na wstępie.

Otrzymują:

1. Adresat
 2. a/a
- AS/AS

ZAŁĄCZNIK NR 5 – opinie RDOŚ do projektu „Strategii Rozwoju Powiatu Jędrzejowskiego na lata 2021-2027” oraz „Prognozy Oddziaływania na Środowisko Strategii Rozwoju Powiatu Jędrzejowskiego na lata 2021-2027”



REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W KIELCACH

WOO-III.410.89.2021.MK.2
października 2021 r.

Kielce, dnia 12

Starosta

Jędrzejowski

W odpowiedzi na wniosek znak: OKSO.0062.1.2021 z dnia 7 września 2021 r. (data wpływu 08.09.2021 r.) dotyczący zaopiniowania projektu dokumentu pn. „Strategia Rozwoju Powiatu Jędrzejowskiego na lata 2021-2027” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, na podstawie art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn. Dz. U. z 2021 r., poz. 247 z późn. zm.) przed zajęciem stanowiska w sprawie, tut. organ wnosi o uzupełnienie informacji zawartych w przedłożonej dokumentacji w poniższym zakresie.

1. Prognoza oddziaływania na środowisko zawiera bardzo ogólne informacje dot. rodzaju oddziaływań oraz ogólne zasady realizacji inwestycji. Analizę i ocenę wpływu na środowisko działań ujętych w projekcie dokumentu należy uszczegółowić w odniesieniu do m.in. rozbudowy sieci dróg powiatowych, przebudowy obiektów mostowych w ciągu dróg powiatowych, budowy nowych tras rowerowych oraz budowy i modernizacji budynków oświatowych i przedszkolnych obiektów sportowych. Nie można zgodzić się ze stwierdzeniem, że na etapie opracowania prognozy nie ma możliwości dokonania oceny oddziaływania tych inwestycji ze względu na brak konkretnych planów realizacyjnych i lokalizacyjnych, ponieważ w projekcie dokumentu zinventaryzowano np. sieć dróg powiatowych (rys. 4), które mogą kwalifikować się do remontu czy też przebudowy. Ponadto kwestią dyskusyjną jest stwierdzenie tylko pozytywnego oddziaływania i skutków analizowanych zadań wskazanych na etapie realizacji np. na świat zwierząt i roślin (str. 80) w związku z zapisami prognozy na str. 71 cyt.: *wystąpią niekorzystne oddziaływania w postaci płoszenia zwierząt i ptaków, przewiduje się przerwanie ciągłości struktur przyrodniczych oraz zmiany migracji zwierząt*. W związku z powyższym należy ponownie odnieść się do wpływu planowanych zadań na ochronę gatunkową roślin, zwierząt i grzybów uwzględniając rozporządzenia Ministra

1

- Uchwała Nr XLIX/877/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014 r. w sprawie Chęcińskiego - Kieleckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Święt. z 2014 r. poz. 3151);

- Uchwała Nr XXXV/616/13 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 23 września 2013r., dotycząca wyznaczenia Koneckiego - Łopuszniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Święt. z 2013 r., poz. 3308);

- Uchwała Nr XXXV/622/13 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 23 września 2013r., dotycząca wyznaczenia Miechowskiego - Działoszyńskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Święt. z 2013 r., poz. 3314);

- Uchwała Nr XXXV/619/13 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 23 września 2013 r., dotycząca wyznaczenia Włoszczońskiego - Jędrzejowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Święt. z 2013 r., poz. 3311).

Mając na uwadze obowiązujące zasady ochrony określone w ww. uchwałach należy wykazać, czy realizacja założeń projektu dokumentu nie będzie mieć negatywnego wpływu na ochronę przyrody parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu. W związku z tym m.in. wymagany jest dokonanie analizy czy założenia projektu nie będą naruszać obowiązujących zakazów. W sytuacji, gdy istnieje ryzyko, że jakikolwiek z zakazów może zostać naruszony, biorąc pod uwagę zapisy ww. uchwał Sejmiku, w prognozie należy określić czy możliwe jest zastosowanie tzw. odstępstwa od zakazów, co może mieć miejsce tylko w sytuacji, gdy w prognozie wykazany zostanie brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszarów chronionego krajobrazu czy też parków krajobrazowych. Dodatkowo w kwestii inwestycji celu publicznego należy odnieść się do art. 17 ust. 2 pkt 4 i art. 24 ust. 2 pkt 3 ustawy o ochronie przyrody, uwzględniając art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2020 r., poz. 1990 z późn. zm.).

3. W odniesieniu do analizy wpływu planowanych działań na obszary Natura 2000 - w prognozie oceniono w jednym zdaniu, cyt.: „Pewnym jest, że żadne działanie nie będzie realizowane na obszarze Natura 2000”. Zapis ten budzi wątpliwość, zważywszy iż na terenie powiatu jędrzejowskiego występuje osiem obszarów Natura 2000, w tym obszar ochrony ptaków Dolina Nidy PLB260001. Powyższy zapis sprzeczny jest z dalszą częścią oceny mówiącą, iż cyt.: „W przypadku nieodwracalnego zniszczenia szczególnie cennych elementów przyrody, konieczne jest podjęcie odpowiednio wcześniej działań kompensacyjnych. Należy m.in. zapewnić

Środowiska: z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r., poz. 2183) oraz z dnia 9 października 2014 r.

w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409) oraz z dnia 9 lipca 2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących grzybów objętych ochroną (Dz. U. Nr 168, poz. 1765). Należy zauważyć, że jeśli miałyby dojść do naruszenia zapisów powyższych rozporządzeń, w prognozie należy dokonać stosownej oceny wpływu planowanych działań na populację chronionych gatunków oraz przy braku rozwiązań alternatywnych, uzupełnić projekt dokumentu o zapis dotyczący konieczności uzyskania ewentualnych zezwoleń w trybie art. 56 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jedn. Dz. U. z 2021 r., poz. 1098). Zwraca się uwagę, że w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko prognoza już na obecnym etapie możliwe w maksymalnym stopniu winna oceniać skutki założeń projektowanego dokumentu na środowisko, w tym na przyrodę. Ocena ta powinna służyć do identyfikacji oddziaływań na środowisko wynikających z ustaleń projektu dokumentu oraz powinna przedstawiać propozycję minimalizacji negatywnych oddziaływań.

2. Analiza i ocena planowanych działań wskazanych w projekcie dokumentu na formy ochrony występujące na terenie powiatu jędrzejowskiego odnosi się do jednego zdania, cyt.: *Żadne z wymienionych działań nie będzie realizowane na obszarach objętych formami ochrony przyrody*. Powyższe budzi wątpliwości tut. organu, gdyż obszary objęte formami ochrony przyrody stanowią ok. 80% całej powierzchni powiatu a planowane zadania (wskazane w powyższym pkt 1), realizowane będą w nowych terenach jeszcze nie przekształconych. W związku z powyższym należy bardziej szczegółowo odnieść się do wpływu planowanych zadań na wartości przyrodnicze obszarów chronionych. Informuję, że dla powyższych form ochrony przyrody obowiązują następujące akty prawa miejscowego:

- Uchwała Nr XLIX/874/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014 r. w sprawie utworzenia Nadnidziańskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 3148 z późn. zm.);

- Uchwała Nr XXVI/371/16 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie utworzenia Chęcińskiego - Kieleckiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Święt. z 2016 r. poz. 2914 z późn. zm.);

- Uchwała Nr XLIX/882/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014 r. w sprawie Nadnidziańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Święt. z 2014r. poz. 3156);

odtworzenie zniszczonych siedlisk w miejscach zastępczych, sztuczne zasilanie osłabionych populacji, tworzenie alternatywnych połączeń przyrodniczych i różnorodnych tras migracji zwierząt”. W związku

z powyższym niezbędne jest przeprowadzenie ponownej, rzetelnej analizy w tym zakresie i sformułowanie jednoznacznych wniosków z niej wynikających. Prognoza powinna określać wpływ potencjalnej realizacji działań na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000. Wymagany jest także uzupełnienie oceny w odniesieniu do integralności tych obszarów oraz powiązania z innymi obszarami Natura 2000. Przy analizie koniecznym jest wskazanie nie tylko samego charakteru oddziaływań, ale również określenie czy są one znaczące, w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 17 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie (...). Zgodnie z art. 55 ust. 2 ww. ustawy projekt dokumentu nie może zostać przyjęty, jeżeli ze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wynika, że jego realizacja może znacząco negatywnie oddziaływać na obszary Natura 2000, a nie zostaną spełnione łącznie wszystkie przesłanki, o których

mowa w art. 34 ustawy o ochronie przyrody. Przesłanką taką może być nadrzędny interes publiczny, którego konieczny wymóg (jeśli istnieje) winien być wskazany i uzasadniony w prognozie. Ponadto stwierdzenie, że inwestycje wymagają odrębnej procedury oceny oddziaływania na środowisko, czy też będą oceniane na etapie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie zwalnia autora prognozy od przedstawienia przewidywanego na obecnym etapie wpływu planowanych zamierzeń na środowisko, jak również nie jest równoznaczne ze stwierdzeniem, że realizacja projektu dokumentu nie będzie negatywnie oddziaływać na środowisko. Należy już na obecnym etapie stosownie ocenić, czy przewiduje się znacząco negatywne oddziaływanie na cele ochrony obszarów Natura 2000. Lokalizację planowanych działań zaleca się przedstawić na załączniku graficznym na tle obszarów Natura 2000 w celu umożliwienia zidentyfikowania potencjalnych oddziaływań o charakterze przestrzennym. Jednocześnie informuję, że ww. dane dotyczące obszarów Natura 2000 (w formie danych przestrzennych *.shp) dostępne są w tut. Urzędzie, na zasadach przewidzianych przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie (...).

4. W kwestii odnawialnych źródeł energii w prognozie wymieniono elektrownie wiatrowe i ognia fotowoltaiczne, jednak z zapisów projektu dokumentu nie wynika czy i jakie inwestycje OZE planuje się w ramach

3

4

przedmiotowego dokumentu. W przypadku realizacji takich inwestycji należy wskazać czy będą zaliczać się do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko wymienionych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839) oraz dokonać oceny wpływu ich realizacji na poszczególne elementy środowiska, w tym przyrodę (m.in. gatunki chronione, siedliska gatunków i siedliska przyrodnicze, korytarze ekologiczne) oraz zdrowie i warunki życia ludzi. Ponadto, w przypadku elektrowni wiatrowych o mocy większej niż mikroustalenia, należy wziąć pod uwagę m.in. uwarunkowania wynikające z ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (tekst jedn. Dz. U. 2021 r., poz. 724), dotyczące minimalnych odległości lokalizacji elektrowni wiatrowych od form ochrony przyrody, leśnych kompleksów promocyjnych oraz od budynków mieszkalnych albo budynków o funkcji mieszanej, w skład której wchodzi funkcja mieszkaniowa.

W przypadku planowanych przedsięwzięć, w stosunku do których zostały już przeprowadzone (lub są w trakcie) postępowania w sprawie oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko na etapie procedury uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, wskazane jest odpowiednie wykorzystanie wyników tych ocen w prognozie.

5. W odniesieniu do planowanych zadań z zakresu termomodernizacji, zasadnym jest zawarcie odpowiednich zapisów w projekcie dokumentu w kwestii potrzeby uwzględnienia przepisów w zakresie ochrony gatunkowej ptaków i nietoperzy wynikających z ustawy o ochronie przyrody, np. poprzez odpowiednie dostosowanie terminów prac do okresu rozrodu i hibernacji gatunków, realizację siedlisk zastępczych oraz ewentualną konieczność uzyskania stosownych zezwoleń na odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do chronionych gatunków zwierząt (m.in. w przypadku niszczenia siedlisk gatunków) wydawanych w trybie art. 56 ww. ustawy o ochronie przyrody. Przydatne informacje w tym zakresie dostępne są na stronie Internetowej Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska www.gdos.gov.pl w zakładce: *Ochrona przyrody - Ochrona ptaków i nietoperzy*.

6. Zapisy projektu dokumentu dot. form ochrony przyrody wymieniają obszar chronionego krajobrazu pn. Wyżyna Miechowska, który nie występuje na terenie powiatu jędrzejowskiego. Informuje się, że Sejmik Województwa Świętokrzyskiego na terytorium województwa nie podjął uchwały w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu

5



**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W KIELCACH**

WOO-III.410.89.2021.MK.3

Kielce, dnia 16 grudnia 2021 r.

Starosta Jędrzejowski

W odpowiedzi na wniosek znak: OKSO.0062.1.2021 z dnia 7 września 2021 r. uzupełniony pismem z dnia 17 listopada 2021 r. w sprawie zaopiniowania projektu dokumentu pn. „Strategia Rozwoju Powiatu Jędrzejowskiego na lata 2021-2027” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, na podstawie art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn. Dz. U. z 2021 r., poz. 247 z późn. zm.) **opiniuję** przedłożony projekt dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Projekt dokumentu zawiera ocenę stanu środowiska powiatu jędrzejowskiego obejmującego teren dziewięciu gmin, w tym czterech miejsko - wiejskich (Jędrzejów, Małogoszcz, Sędziszów i Wodzisław) oraz pięciu gmin wiejskich (Imielno, Nagłowice, Oksa, Słupia i Sobków) z uwzględnieniem danych charakteryzujących poszczególne komponenty środowiska. Głównym celem projektu Strategii jest zdiagnozowanie priorytetowych kierunków rozwoju zmierzających do rozwoju społeczno - gospodarczego. Wyznaczono priorytety, cele i kierunki działań wraz z uzasadnieniem ich wyboru, harmonogramem działań oraz wskazaniem możliwych źródeł pozyskania środków finansowych niezbędnych do osiągnięcia założonych celów.

Planowane działania priorytetowe będą dotyczyć zadań z zakresu infrastruktury komunikacyjnej, turystycznej i rekreacyjnej poprzez m.in.: realizację zamierzeń dotyczących budowy i przebudowy odcinków dróg, rozwój transportu rowerowego oraz budowę ścieżek rowerowych. Kolejne działania mają na celu poprawę jakości powietrza atmosferycznego, usuwanie wyrobów zawierających azbest i odpowiednie gospodarowanie odpadami. Ponadto jednym z kierunkiem działań rozwoju jest poprawa efektywności energetycznej z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii w sektorze publicznym i mieszkalnym - przewiduje się

1

Wyżyna Miechowska, na terenie gminy Wodzisław i Sędziszów, o którym mowa w prognozie znajduje się Miechowsko - Działoszycki Obszar Chronionego Krajobrazu, co należy uwzględnić i skorygować. Ponadto należałoby zamieścić nazwy użytków ekologicznych położonych na terenie powiatu, ponieważ zapisy w tym zakresie nie są spójne z Centralnym Rejestrem Form Ochrony Przyrody.

7. Zapisy prognozy na str. 5 odnoszą się do artykułu ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie (...), jednak nie wymieniają konkretnego artykułu, co należy uzupełnić. Ponadto należy zweryfikować publikator powyższej ustawy z dnia 3 października 2008 r., obecnie obowiązujący tekst jednolity Dz. U. z 2021, poz. 247 z późn. zm..

Mając na względzie powyższe Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Kielcach zajmie stanowisko w przedmiotowej sprawie po dokonaniu stosownych uzupełnień.

Aldona Sobolak
Regionalny Dyrektor
w Kielcach
-/podpisany

Ochrony Środowiska

cyfrowo/

Otrzymują:

1. Starosta Jędrzejowski - doręczenie elektroniczne ePUAP.
2. aa.

6

termomodernizację oraz farmy fotowoltaiczne. Poza ww. zadaniami uwzględniono również wymianę oświetlenia ulicznego i nowoczesne sterownie oświetleniem, co w rezultacie spowoduje oszczędności w zużyciu energii. Przewidziane do realizacji zadania dotyczyć będą również budowy infrastruktury wodno - kanalizacyjnej w ramach uporządkowania gospodarki wodno - ściekowej.

Sporządzony projekt dokumentu nie wyznacza konkretnych, zidentyfikowanych przedsięwzięć inwestycyjnych oraz ich dokładnej lokalizacji. Większość z proponowanych kierunków działań to zadania o charakterze ciągłym, których realizacja będzie prowadzona w okresie obowiązywania Strategii, a stopień ich zrealizowania będzie zależny od posiadanych środków finansowych. Uwzględniając zapisy projektu dokumentu realizacja powyższych działań prowadzona będzie w oparciu o zrównoważony rozwój i zasady ochrony środowiska.

Niektóre zadania realizowane w ramach projektu Strategii Rozwoju mogą kwalifikować się do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 poz. 1839). Szczegółowa analiza i ocena w tym zakresie będzie możliwa na etapie konkretyzowania działań inwestycyjnych, kiedy będą znane ich parametry techniczne i zakres planowanych prac.

Z przedstawionych materiałów wynika, iż prognoza oddziaływania na środowisko została sporządzona zgodnie z art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku (...). Przeanalizowano i wykorzystano informacje zawarte w piśmie tuż. organu z dnia 28 lipca 2021 r., znak: WOO-III.411.10.2021.MK w sprawie uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko oraz uwagi ujęte w piśmie znak: WOO-III.410.89.2021.MK z dnia 12 października 2021 r.

W prognozie oddziaływania na środowisko poddano analizie i ocenie planowane działania oraz dokonano identyfikacji zagrożeń i problemów wynikających z realizacji dokumentu uwzględniając aspekty ochrony środowiska. Zapisy prognozy wskazują, że na etapie planowania inwestycji powinny być wybierane takie rozwiązania, które w trakcie ich realizacji oraz eksploatacji będą w jak najmniejszym stopniu oddziaływać negatywnie na środowisko, w tym zdrowie ludzi. Przedstawiono propozycję rozwiązań mających na celu zapobieganie lub ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu.

Jednym z zadań ujętych w projekcie dokumentu jest wsparcie rozbudowy i przebudowy poszczególnych dróg zlokalizowanych na terenie

2

powiatu jędrzejowskiego poprzez zastosowanie cichej nawierzchni dróg czy też budowę urządzeń ochrony środowiska minimalizujących wielkość emisji hałasu. Budowa tych przedsięwzięć przyniesie skutki zarówno pozytywne, jak i negatywne dla środowiska. Z aspektów pozytywnych można wyróżnić poprawę płynności ruchu pojazdów, co zmniejszy ogólny bilans emisji zanieczyszczeń. Natomiast negatywne oddziaływania na środowisko mogą wystąpić głównie na etapie budowy powyższych inwestycji drogowych i związane będą z pracą maszyn i urządzeń. Zgodnie z zapisami dokumentu planowane działania inwestycyjne będą uwzględniać wymogi oszczędnego korzystania z terenu w trakcie przygotowania i realizacji inwestycji.

W ramach projektu dokumentu wskazuje się również na możliwości wykorzystania odnawialnych źródeł energii w postaci farm fotowoltaicznych oraz niewielkich inwestycji OZE takich jak montaż kolektorów słonecznych, pomp ciepłych, instalacji fotowoltaicznych na potrzeby własne mieszkańców, czy placówek gimnazjów, co pozwoli na zmniejszenie zużycia paliw tradycyjnych. W kwestii farm fotowoltaicznych zapisy prognozy wskazują, iż przy planowaniu takich inwestycji należy odpowiednio uwzględnić oddalenie inwestycji od terenów zamieszkałych, linii energetycznych, cennych terenów przyrodniczych czy też korytarzy ekologicznych. Stwierdzono, że na skutek realizacji farm fotowoltaicznych nie ulegną znacznemu ograniczeniu warunki migracji zwierząt, ponieważ zastosowane zostaną ogrodzenia z zachowaną odpowiednią odległością pomiędzy powierzchnią ziemi, a ogrodzeniem, dzięki czemu drobne zwierzęta będą mogły swobodnie przemieszczać się. Przewiduje się także modernizację i termomodernizację budynków, które to zadania przyczynią się do zmniejszenia zapotrzebowania budynków na ciepło, a w efekcie doprowadzi to do oszczędności energii i paliw. Zapisy projektu dokumentu uwzględniają regulacje prawne dotyczące ochrony gatunkowej zwierząt, w zakresie wymogu dostosowania terminów i sposobu wykonywania prac podczas ocieplania budynków - do okresów lęgowych ptaków oraz rozrodu czy też hibernacji nietoperzy.

Zadania z zakresu gospodarowania odpadami dotyczyć będą ograniczania ich składowania poprzez rozwijanie systemów selektywnego zbierania odpadów, a także odzysku i unieszkodliwiania odpadów. Zapisy przedmiotowego projektu uwzględniają również regulacje w zakresie postępowania z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest oraz wskazują procedury dotyczące bezpiecznego usuwania tych materiałów oraz ich unieszkodliwiania. Prace prowadzone będą w obiektach budowlanych na terenie powiatu przez wyspecjalizowane firmy. Zdemontowane wyroby azbestowe składowane będą na składowisku

3

zezwoleń, o których mowa w art. 56 ww. ustawy. Podkreślono, że na etapie projektowania przedsięwzięć szczególną rolę będzie pełniła odpowiednia ich lokalizacja oraz każda z inwestycji powinna być poprzedzona rzetelną inwentaryzacją przyrodniczą. W odniesieniu do rezerwatów przyrody stwierdzono, że w ramach realizacji Strategii Rozwoju nie planuje się działań inwestycyjnych na terenie tych form ochrony przyrody. Analizując powyższy dokument można stwierdzić, że realizacja jego założeń nie powinna również spowodować znacząco negatywnego oddziaływania na cele ochrony ww. obszarów Natura 2000, w szczególności na przedmioty ochrony powyższych obszarów Natura 2000, ich integralność oraz powiązania z innymi obszarami Natura 2000.

W prognozie określono sposób monitorowania i wskaźniki oceny realizacji dokumentu, dzięki czemu będzie możliwa kontrola wykonania planowanych zadań. W zależności od prognozowanych skutków oddziaływań zaproponowano stosowne działania minimalizujące i ograniczające negatywne oddziaływania na środowisko. Oceniono, że realizacja założeń projektu dokumentu nie spowoduje znacząco negatywnego oddziaływania na środowisko, w tym na przyrodę.

Niniejsza opinia nie zwalnia z przeprowadzenia procedur dotyczących oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko i obszary Natura 2000 zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie (...), a także uzyskania stosownych zezwoleń w zakresie ochrony gatunkowej zwierząt, roślin i grzybów na podstawie ustawy o ochronie przyrody, jeżeli taka konieczność wyniknie na etapie konkretyzowania działań inwestycyjnych.

W związku z zapisami art. 55 ust. 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie (...), przyjęty dokument wraz z podsumowaniem, o którym mowa w art. 55 ust. 3 ww. ustawy w wersji elektronicznej (płyta CD), należy przesłać Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Kielcach.

Aldona Sobolak
Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska

5

odpadów niebezpiecznych. Realizacja zaproponowanych zadań i wynikających z nich inwestycji proekologicznych przyczyni się do poprawy warunków życia mieszkańców powiatu jędrzejowskiego.

W przypadku budowy sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie powiatu, należy stwierdzić, że są to inwestycje proekologiczne i ich realizacja w procesie długofalowym wpłynie korzystnie na stan środowiska w powiecie, zwłaszcza na warunki gruntowo - wodne. Eventualne negatywne oddziaływania wszystkich inwestycyjnych zadań mogą wystąpić na etapie prowadzenia robót budowlanych, będą jednak miały charakter lokalny oraz krótkoterminowy.

Wdrożenie Strategii Rozwoju Powiatu Jędrzejowskiego umożliwi osiągnięcie założonych celów, poprzez zastosowanie gospodarki opartej na wiedzy i nowoczesnych technologiach. Zaplanowane w projekcie dokumentu przedsięwzięcia poddawane będą szczegółowej analizie m.in. na etapie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

W granicach powiatu jędrzejowskiego znajdują się następujące formy ochrony przyrody, w rozumieniu art. 6 ust 1 pkt 1 -9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jedn. Dz. U. z 2021 r., poz. 1098): Chęcińsko - Kielecki Park Krajobrazowy (ChKPK), Nadnidziański Park Krajobrazowy (NPK), Chęcińsko - Kielecki Obszar Chronionego Krajobrazu położony na terenie otuliny ChKPK, Nadnidziański Obszar Chronionego Krajobrazu położony na terenie otuliny NPK, Włoszczowsko - Jędrzejowski Obszar Chronionego Krajobrazu, Miechowsko - Działoszycki Obszar Chronionego Krajobrazu, Konecko - Łopuszniański Obszar Chronionego Krajobrazu, obszary Natura 2000: Dolina Białej Nidy PLH260013, Dolina Górnej Pilicy PLH260018, Dolina Mierzawy PLH260020, Ostoja Gaj PLH260027, Ostoja Nidziańska PLH260003, Ostoja Sobkowsko - Korytnicka PLH260032, Dolina Górnej Mierzawy PLH260017, Wzgórza Chęcińsko - Kieleckie PLH260041 i Dolina Nidy PLB260001, rezerwy przyrody: Lubcza, Gaj, Miechowy i Wzgórza Sobkowskie oraz pomniki przyrody. Dla ww. form obowiązują regulacje wynikające z ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz stosownych aktów prawa miejscowego, co zostało uwzględnione w dokumentacji. W prognozie zawarto informację, że większość planowanych zadań inwestycyjnych stanowi inwestycje celu publicznego, których w myśl ustawy o ochronie przyrody nie dotyczą zakazy obowiązujące dla parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu. Według informacji podanej w prognozie, realizacja planowanych zadań nie będzie wiązała się z naruszeniem zakazów w stosunku do gatunków objętych ochroną prawną w myśl art. 52 ustawy o ochronie przyrody. Jednakże w razie stwierdzenia chronionych gatunków na terenie inwestycji, przed jej realizacją i w przypadku kolizji z zakazami, konieczne będzie uzyskanie stosownych

4

ZAŁĄCZNIK NR 5 – opinia Sanepid do projektu „Strategii Rozwoju Powiatu Jędrzejowskiego na lata 2021-2027” oraz „Prognozy Oddziaływania na Środowisko Strategii Rozwoju Powiatu Jędrzejowskiego na lata 2021-2027”

Świętokrzyski
Państwowy Wojewódzki
Inspektor Sanitarny
25-114 Kielce, ul. Jagiellońska 68
tel. +1 345 09 44, fax +1 345 18 73

SEV.9022.5.101.2021

OPINIA SANITARNA

Na podstawie art. 3 ustawy z dnia 14.03.1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity Dz. U. z 2021r. poz. 195), art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 03.10.2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2021r. poz. 247, z późn. zm.) -

Świętokrzyski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny po zapoznaniu się z dokumentami:

1. Projekt: „Strategii Rozwoju Powiatu Jędrzejowskiego na lata 2021 - 2027”
2. Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Strategii Rozwoju Powiatu Jędrzejowskiego na lata 2021 – 2027, opracowaną przez REMEDIS S.A., Poznań ul. Piłsudskiego 4 przedłożonyj przy piśmie Starosty Jędrzejowskiego z dnia 07.09.2021r. (data wpływu 08.09.2021r.) znak: OKSO.0062.1.2021

opiniuje w/w projekt „Strategii Rozwoju Powiatu Jędrzejowskiego na lata 2021 - 2027” pozytywnie

Starosta Jędrzejowski pismem z dnia 07.09.2021r. zwrócił się do Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego o zaopiniowanie projektu „Strategii Rozwoju Powiatu Jędrzejowskiego na lata 2021 - 2027”, zwanego dalej strategią. Świętokrzyski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny opiniuje w/w dokument realizujący postanowienia przywołanych powyżej przepisów, wynikających z ustawy z dnia 03.10.2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Dla przedmiotowej strategii Świętokrzyski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny pismem z dnia 26.07.2021r. Nr NZ.9022.5.82.2021 nie znalazł podstaw do odstąpienia od obowiązku przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko oraz uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko. Z informacji zawartych w „Strategii Rozwoju Powiatu Jędrzejowskiego na lata 2021-2027” wynika, iż została ona sporządzona jako dokument planistyczny wieloletni, zawierający zespół działań, których celem jest zrównoważony rozwój powiatu, który ma rozwiązywać problemy jak i tworzyć podstawy rozwoju w obszarach społecznym, gospodarczym, ekologicznym i przestrzennym. Strategia jest dokumentem zrealizowanym w celu osiągnięcia harmonijnego, wielostronnego rozwoju powiatu. Strategia nakreśla główne cele i kierunki przyszłego rozwoju powiatu, uwzględniając potrzeby społeczności lokalnej. Strategia powinna być realizowana poprzez przygotowanie nowych i modyfikowanie już prowadzonych działań na terenie powiatu jędrzejowskiego. Działania te zostały uporządkowane w cele operacyjne odpowiadające celom strategicznym. Cele te łącznie składają się na uzupełniający się program rozwoju powiatu.

- 3.2 Promocja zatrudnienia i przeciwdziałanie bezrobociu.
- 3.3 Wpisanie rozwoju gospodarczego Powiatu.
4. Spójność komunikacyjna Powiatu.
- 4.1 Rozbudowa i przebudowa sieci drogowej
- 4.2 Rozwój systemu zintegrowanego transportu zbiorowego.
5. Innowacyjna i sprawna administracja, współpraca samorządowa i kształtowanie pozytywnego wizerunku Powiatu Jędrzejowskiego.
- 5.1 Doskonalenie usług administracyjnych
- 5.2 Kształtowanie dobrego wizerunku Powiatu
- 5.3 Współpraca samorządowa.

W zakresie każdego ze sprecyzowanych celów operacyjnych wskazano działania mające prowadzić do ich zrealizowania. W przeważającej większości planuje się działania o charakterze promocyjnym, edukacyjnym, podejmowanie działań na rzecz współpracy pomiędzy poszczególnymi rodzajami i szczeblami administracji oraz włączenie organizacji pozarządowych w realizację zadań, wspieranie różnego rodzaju inicjatyw społecznych, udzielanie dotacji przeznaczonych na realizację zadań, działania na rzecz pobudzania aktywności różnych grup społecznych, itd. Spośród planowanych działań charakter inwestycyjny będzie dotyczył poniżej wyszczególnionych:

- 1.1. Poprawa stanu środowiska przyrodniczego - działania:
 - ✓ Zwiększenie efektywności energetycznej oraz zmniejszenie energochłonności budynków użyteczności publicznej zarządzanych przez powiat
 - ✓ Działanie zakłada termomodernizację, wymianę urządzeń elektrycznych i oświetlenia pomieszczeń na energooszczędne, wymianę urządzeń elektrycznych i oświetlenia na wodooszczędne, wykorzystanie odnawialnych źródeł energii (np. poprzez wykonanie instalacji solarnej do ogrzania wody czy pozyskania energii elektrycznej), rekuperację – odzysk ciepła z powietrza wywiewanego. Ponadto każdy nowo projektowany, remontowany lub modernizowany budynek będzie wyposażony w urządzenia o wysokiej klasie energooszczędności tak, by jego efektywność energetyczna była możliwie najwyższa
 - ✓ Promocja przedsięwzięć i zachowań proekologicznych oraz edukacja ekologiczna
 - ✓ Zmniejszenie liczby mieszkańców narażonych na ponadnormatywny poziom hałasu z dróg powiatowych, wykonanie dróg rowerowych wzdłuż dróg powiatowych.
- 1.2. Ochrona i rewitalizacja zasobów dziedzictwa kulturowego
- 1.3. Rozwój współpracy na rzecz ochrony dziedzictwa kulturowego i opieki nad zabytkami turystycznych
- 1.4. Rozwój potencjału turystycznego powiatu i tworzenie zintegrowanych produktów turystycznych
 - ✓ Aktualizacja produktów turystycznych i integracja oferty turystycznej
 - ✓ Rozwój współpracy z partnerami pozarządowymi i regionalnymi na rzecz efektywnej promocji zewnętrznej i popularyzacji turystyki wśród mieszkańców
- 1.5. Rozwój infrastruktury i oferty sportowo - rekreacyjnej
 - ✓ Poprawa stanu infrastruktury sportowo – rekreacyjnej oraz aktywizacja fizyczna mieszkańców

Działanie realizowane będzie poprzez budowę i utrzymanie w należytym stanie infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, w tym obiektów i urządzeń sportowo-rekreacyjnych zlokalizowanych przy placówkach oświatowych, a także organizowanie wydarzeń o charakterze sportowym, m. in. dla dzieci, młodzieży i środowisk senioralnych. Ponadto, realizacja działania będzie możliwa dzięki działalności organi-

Realizacja strategii spowoduje, że powiat jędrzejowski stanie się lepszym środowiskiem dla jej mieszkańców.

Prace nad strategią realizowane były metodą partycypacyjno - ekspercką. Analizy SWOT dla poszczególnych obszarów zostały przeprowadzone na podstawie następujących źródeł:

- dokumentów strategicznych powiatu i poszczególnych gmin powiatu
- ankiet
- konsultacji społecznych

Na podstawie przeprowadzonych badań, analiz i konsultacji zostały zaprezentowane wizja oraz misja powiatu jędrzejowskiego.

Misja samorządu powiatu w zwięzły sposób precyzuje istotę jego działań i podstawowe funkcje do spełnienia na rzecz zaspokojenia potrzeb mieszkańców, a brzmi ona: „Rozwój potencjału społeczno-gospodarczego i kulturowego Powiatu dla dobra mieszkańców, dążąc do zastoju środowiskowego poprzez zrównoważony rozwój”.

Tak określona misja pozwoliła na wyznaczenie wizji powiatu, rozumianej jako projekcja stanu, do jakiego dąży społeczność lokalna i reprezentująca ją władza samorządowa, w perspektywie 2027 roku. Ze względu na nadrzędny cel rozwoju Powiatu Jędrzejowskiego, w perspektywie 2027 roku:

realizowania będzie następująca wizja rozwoju: „Powiat Jędrzejowski dynamicznie czyni postępy, w myśl zasad zrównoważonego rozwoju. Ludność Powiatu ma dostęp do miejsc pracy, edukacji, opieki zdrowotnej, kultury i wypoczynku oraz zapewnione czyste środowisko i poczucie bezpieczeństwa. Gospodarka Powiatu, lokalny kapitał społeczny i coraz wyższy poziom usług społecznych gwarantują rozwój Powiatu”.

Realizacji nakreślonej wizji rozwoju ma towarzyszyć ścisła współpraca władz Powiatu, i jednostek organizacyjnych z instytucjami i organizacjami działającymi na terenie Powiatu, i wsparcie i zaangażowanie mieszkańców oraz podmiotów gospodarczych, wszelkie wsparcie z samorządami gmin. Tylko efektywne wykorzystanie potencjałów i aktywności wszystkich interesariuszy daje szansę na pomyślny i trwały rozwój Powiatu Jędrzejowskiego.

„Strategia Rozwoju Powiatu Jędrzejowskiego na lata 2021-2027” wyznacza pięć celów strategicznych, rozwiniętych w siedemnaście celów operacyjnych. Realizacja celów następuje na poziomie konkretnych działań, które zostały opisane z uwzględnieniem ich uzasadnienia, zakresu, realizatorów, partnerów, źródeł finansowania, oczekiwanych efektów oraz sposobów ich opomiarowania. Są to następujące cele strategiczne i odpowiadające im cele operacyjne:

1. Ochrona środowiska przyrodniczego oraz dziedzictwa kulturowego Powiatu Jędrzejowskiego
 - 1.1. Poprawa stanu środowiska przyrodniczego
 - 1.2. Ochrona i rewitalizacja zasobów dziedzictwa kulturowego
 - 1.3. Rozwój potencjału turystycznego powiatu i tworzenie zintegrowanych produktów turystycznych
 - 1.4. Rozwój infrastruktury i oferty sportowo-rekreacyjnej
2. Ochrona zdrowia, włączenie społeczne, porządek publiczny i bezpieczeństwo obywateli
 - 2.1. Ochrona zdrowia i związanej z nim jakości życia oraz zwiększenie dostępności do opieki zdrowotnej
 - 2.2. Wzmocnienie integracji społecznej
 - 2.3. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i rozwój społeczeństwa obywatelskiego
 - 2.4. Rozwój działalności kulturalnej
 - 2.5. Podwyższenie stanu i poczucia bezpieczeństwa.
3. Wsparcie edukacji i rynku pracy.
 - 3.1. Rozwój edukacji ponadpodstawowej, podnoszenie poziomu wykształcenia i kwalifikacji zawodowych mieszkańców

zacji pozarządowych, poprzez zlecenie im zadań publicznych w zakresie sportu i rekreacji przez Powiat Jędrzejowski

- ✓ Wsparcie działalności sportowej prowadzonej przez organizacje społeczne oraz nagradzanie zawodników i trenerów za osiągnięte wysokie wyniki sportowe

2.1. Ochrona zdrowia i związanej z nim jakości życia oraz zwiększenie dostępności do opieki zdrowotnej – działania:

- ✓ Zwiększenie troski o własne zdrowie oraz kształtowanie prozdrowotnego stylu życia wśród mieszkańców
- ✓ Ograniczenie występowania najpoważniejszych problemów zdrowotnych wśród mieszkańców
- ✓ Rozwój infrastruktury ochrony zdrowia i zmniejszenie nierówności społecznych w dostępie do opieki zdrowotnej.

2.2. Wzmocnienie integracji społecznej

- ✓ Pomoc rodzinom w sytuacji kryzysowej, wsparcie funkcjonowania systemu pieczy zastępczej
- ✓ Wzmocnienie integracji osób niepełnosprawnych – podniesienie standardów usług świadczonych na rzecz osób niepełnosprawnych
- ✓ Aktywizacja środowiska seniorów

2.3. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i rozwój społeczeństwa obywatelskiego

- ✓ Wsparcie aktywności społecznej mieszkańców
- ✓ Wsparcie aktywności wolontariatu

2.4. Rozwój działalności kulturalnej

- ✓ Organizowanie wydarzeń mających znaczenie dla rozwoju i upowszechniania kultury
- ✓ Wsparcie działalności kulturalnej prowadzonej przez organizacje społeczne

2.5. Podwyższenie stanu i poczucia bezpieczeństwa

- ✓ Poprawa warunków pracy policji
- ✓ Poprawa funkcjonowania jednostek ochrony przeciwpożarowej
- ✓ Ochrona praw konsumenckich

3.1. Rozwój edukacji ponadpodstawowej, podnoszenie poziomu wykształcenia i kwalifikacji zawodowych mieszkańców

- ✓ Budowa, remonty i modernizacja budynków oświatowych i przyszkolnych obiektów sportowych
- ✓ W ramach działania planuje się bieżące prace remontowe i modernizacyjne obiektów oświatowych i przyszkolnych obiektów sportowych
- ✓ Systematyczne unowocześnianie, wymiana sprzętu, pomocy naukowych i wyposażenia szkół
- ✓ Doskonalenie kwalifikacji pracowników placówek oświatowych oraz podnoszenie kompetencji uczniów
- ✓ Dostosowanie kierunków kształcenia w szkołach ponadpodstawowych
- ✓ Wprowadzenie do szkół ponadpodstawowych nowych kierunków i profili kształcenia dla osób dorosłych oraz rozwijanie nowoczesnych metod kształcenia e-learning

3.2. Promocja zatrudnienia i przeciwdziałanie bezrobociu

- ✓ Aktywizacja osób szczególnie zagrożonych bezrobociem
- ✓ Monitoring rynku pracy i dostosowywanie form pomocy do zmieniających się uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych

3.3. Wpisanie rozwoju gospodarczego Powiatu

- ✓ Promocja gospodarcza Powiatu Jędrzejowskiego i lokalnej przedsiębiorczości

4.1. Rozbudowa i przebudowa sieci drogowej

✓ Remonty dróg powiatowych

W ramach działania przewiduje się remonty i niewielkie przebudowy dróg powiatowych, przebudowy obiektów mostowych w ciągach dróg powiatowych oraz prace mające na celu poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Jednym z podstawowych zadań realizowanych przez Zarząd Dróg Powiatowych w Jędrzejowie jest prowadzenie remontów na ciągach drogowych Powiatu. Lokalizacja remontów określana będzie w oparciu o kryteria: stanu technicznego, natężenia ruchu na drodze i poziomu bezpieczeństwa na danym ciągu, stanu zaawansowania prac, możliwości uzyskania dofinansowania zewnętrznego, w tym ze środków pomocowych gmin.

Planuje się realizację prac związanych z poprawą bezpieczeństwa ruchu na drogach powiatowych, zasadniczo polegających na:

- wydzielaniu i wygradzaniu ciągów dla ruchu pieszego i rowerowego
- oznakowaniu przejść i szczytów dla pieszych
- spowolnieniu ruchu na obszarach zabudowanych
- korekcie geometrii skrzyżowań
- budowie zatok autobusowych i postojowych.

✓ Rozwój infrastruktury i turystyki rowerowej

Działania będą obejmowały budowę nowych i modernizację istniejących tras rowerowych, budowę infrastruktury towarzyszącej (np. miejsca postoju, naprawy rowerów, wypożyczalnię rowerów), odpowiednie oznakowanie szlaków i atrakcji turystycznych i widokowych.

4.2. Rozwój systemu zintegrowanego transportu zbiorowego

✓ Integracja transportu zbiorowego

5.1. Doskonalenie usług administracyjnych

✓ Rozwój e-administracji i systemów informacji przestrzennej

5.2. Kształtowanie dobrego wizerunku Powiatu

✓ Marketing Powiatu Jędrzejowskiego poprzez działania informacyjno-promocyjne

5.3. Współpraca samorządowa

✓ Intensyfikacja współpracy zagranicznej Powiatu.

Działania wymienione w dokumencie będą realizowane przez Powiat Jędrzejowski oraz podmioty działające na obszarze Powiatu, a także w niektórych przypadkach przez samorządy gminne, przedsiębiorstwa lub mieszkańców.

Sprawdzenie realizacji założeń aktualizacji strategii ma się odbywać dzięki wdrożeniu skutecznego systemu monitorowania i oceny. Zapropozowano sposoby przeprowadzania monitorowania i ewaluacji, wskazując wybrane wskaźniki i kryteria realizacji.

W prognozie oddziaływania na środowisko przedmiotowego dokumentu przeprowadzono analizę stanu środowiska naturalnego na terenie Powiatu Jędrzejowskiego, przedstawiono uwarunkowania wynikające ze stanu i funkcjonowania środowiska oraz istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji strategii. Przeanalizowano potencjalne oddziaływania działań ujętych w projekcie przedmiotowego dokumentu na poszczególne elementy środowiska (t.j. różnorodność biologiczną, faunę, florę, formy ochrony przyrody, zdrowie i bezpieczeństwo ludzi, zwierzęta, rośliny, wody, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, klimat akustyczny, zasoby naturalne) oraz zagrożenia dla środowiska w wyniku realizacji ustaleń projektu strategii.

Stwierdzono, iż negatywne, krótkoterminowe oddziaływania na zasoby środowiska mogą być związane z fazą realizacji inwestycji. Mogą one zostać zminimalizowane w pierwszej kolejności poprzez wybór najbardziej racjonalnej ich lokalizacji, zapewniającej zarówno wymiary efektu ekologicznego jak i społeczno-ekonomicznego. Warunkiem wyboru najbardziej optymalnej lokalizacji jest analiza przepisów prawnych z zakresu ochrony zasobów przyrodniczych, dokumentów strategicznych oraz aktów prawa miejscowego (miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego).

Większość proponowanych do realizacji przedsięwzięć będzie miała pozytywny wpływ na środowisko, proponowane rozwiązania alternatywnych innych niż lokalizacyjne nie ma uzasadnienia. W przypadku inwestycji, których oddziaływanie na środowisko może być negatywne należy rozważyć warianty alternatywne tak aby wybrać ten, który w najmniejszym stopniu będzie niekorzystnie oddziaływać na środowisko. W przypadku gdy działania nie zostaną wdrożone, nastąpi pogłębianie się problemów w zakresie edukacji, opieki społecznej, ochrony zdrowia, a także ochrony środowiska co negatywnie wpłynie na komfort życia i zdrowie mieszkańców. Stwierdzono, iż większość zadań przewidzianych do realizacji spowoduje poprawę warunków życia mieszkańców Powiatu Jędrzejowskiego w wielu aspektach, w tym w aspekcie środowiskowym, jak też wpłynie na zachowanie różnorodności biologicznej oraz dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego.

W opinii Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego na obecnym etapie określenie planowanych inwestycji ma zbyt ogólny charakter, co uniemożliwia ich ewentualne zakwalifikowanie jako przedsięwzięć w kontekście rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10.09.2019r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. z 2019r., poz. 1839). Dla tego rodzaju przedsięwzięć szczegółowa analiza oddziaływań na środowisko winna nastąpić na etapie uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia.

Uwzględniając charakter planowanych działań, w szczególności o charakterze inwestycyjnym, biorąc pod uwagę konieczność zastosowania się do wskazanych w prognozie oddziaływania na środowisko zaleceń mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację oddziaływań oraz późniejsze procedury oddziaływania na środowisko w przypadku części z przedsięwzięć, można przyjąć iż realizacja działań nie spowoduje negatywnego oddziaływania na zdrowie i życie ludzi.

Biorąc powyższe pod uwagę - Świętokrzyski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny uznał jak na wstępie.

Otrzymując:

1. Starosta Jędrzejowski
28-300 Jędrzejów, ul. 11-go Listopada 83
2. a/a
AS/AS

ŚWIĘTOKRZYSKI
PAŃSTWOWY WOJEWÓDZKI
INSPEKTOR SANITARNY
Jadwiga Cichocka

10. SPIS TABEL, RYSUNKÓW I WYKRESÓW

Tabela 1 Powierzchnia i ludność gmin Powiatu Jędrzejowskiego w 2020 roku	13
Tabela 2 Sieć osadnicza w Powiecie Jędrzejowskim (miasta i sołectwa)	13
Tabela 3 Podstawowe dane dla Powiatu Jędrzejowskiego (2020 r.)	15
Tabela 4 Liczba ludności i gęstość zaludnienia w Powiecie Jędrzejowskim w latach 2015-2020	16
Tabela 5 Dynamika zmian zaludnienia w Powiecie Jędrzejowskim w latach 2015-2020.....	16
Tabela 6 Urodzenia, zgony i przyrost naturalny w Powiecie Jędrzejowskim w latach 2015-2020	17
Tabela 7 Migracje w Powiecie Jędrzejowskim w latach 2015-2020.....	17
Tabela 8 Liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w Powiecie Jędrzejowskim w latach 2015-2020	20
Tabela 9 Liczba ludności ogółem oraz w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w Powiecie Jędrzejowskim w 2020 r. i 2030 r. (prognoza)	21
Tabela 10 Wykaz złóż na terenie Powiatu Jędrzejowskiego.....	24
Tabela 11 Powierzchnia geodezyjna gruntów w Powiecie Jędrzejowskim	27
Tabela 12 Jednolite części wód powierzchniowych w Powiecie Jędrzejowskim	29
Tabela 13 Pomniki przyrody w Powiecie Jędrzejowskim	40
Tabela 14 Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi – 2020 rok.....	46
Tabela 15 Analiza SWOT	48
Tabela 16 Zabytki wpisane do rejestru zabytków WUOZ w Kielcach w podziale na gminy Powiatu.....	53
Tabela 17 Analiza SWOT	57
Tabela 18 Przebieg dróg powiatowych przez Powiat Jędrzejowski	59
Tabela 19 Średniodobowe natężenie ruchu na drogach krajowych i wojewódzkich w Powiecie	64
Tabela 20 Analiza SWOT	66
Tabela 21 Analiza SWOT	68
Tabela 22 Podmioty gospodarcze w Powiecie w latach 2014-2020	70
Tabela 23 Liczba podmiotów gospodarczych w gminach Powiatu Jędrzejowskiego	70

Tabela 24 Podmioty gospodarcze w Powiecie Jędrzejowskim według wielkości w latach 2014-2020	70
Tabela 25 Firmy nowo zarejestrowane i wykreślone z rejestru REGON w Powiecie Jędrzejowskim w latach 2014-2020.....	72
Tabela 26 Pracujący w Powiecie Jędrzejowskim wg sektorów gospodarki w latach 2014-2019	75
Tabela 27 Ewidencja osób bezrobotnych w Powiecie Jędrzejowskim	76
Tabela 28 Zawody deficytowe w Powiecie Jędrzejowskim w 2021 roku (prognoza)	79
Tabela 29 Zawody nadwyżkowe w Powiecie Jędrzejowskim w 2021 roku (prognoza)	80
Tabela 30 Analiza SWOT	81
Tabela 31 Stan i prognoza ludności według edukacyjnych grup wieku w Powiecie Jędrzejowskim w 2030 r.	84
Tabela 32 Liczba uczniów w szkołach ponadgimnazjalnych w roku 2019/2020	85
Tabela 33 Liczba uczniów w szkołach specjalnych w roku 2019/2020.....	85
Tabela 34 Analiza SWOT	86
Tabela 35 Wykaz gospodarstw domowych i osób korzystających z pomocy społecznej.....	89
Tabela 36 Osoby w gospodarstwach domowych korzystających z pomocy społecznej w poszczególnych gminach Powiatu	89
Tabela 37 Powody przyznania pomocy rodzinie w Powiecie Jędrzejowskim w latach 2014-2019	89
Tabela 38 Piecza zastępcza w Powiecie Jędrzejowskim (2020 rok)	92
Tabela 39 Analiza SWOT	94
Tabela 40 Struktura przestępczości w Powiecie Jędrzejowskim na tle województwa świętokrzyskiego w latach 2015 i 2020	97
Tabela 41 Analiza SWOT	100
Tabela 42 Najważniejsze przyczyny zgonów w Powiecie Jędrzejowskim w latach 2014 i 2019 na tle województwa świętokrzyskiego	102
Tabela 43 Zgony w latach 2014 i 2019 w Powiecie Jędrzejowskim ze względu na najczęstsze jednostki chorobowe	103
Tabela 44 Liczba łóżek w Szpitalu Specjalistycznym Artmedik Sp. z o.o. im. Wł. Biegańskiego w Jędrzejowie	104
Tabela 45 Analiza SWOT	105
Tabela 46 Biblioteka Publiczna w Powiecie Jędrzejowskim	106

Tabela 47 Instytucje kultury, grupy artystyczne i koła (kluby) w Powiecie Jędrzejowskim w 2020 r.....	107
Tabela 48 Analiza SWOT	107
Tabela 49 Kluby sportowe, ich członkowie oraz ćwiczący w Powiecie Jędrzejowskim w 2018	110
Tabela 50 Struktura obiektów noclegowych w Powiecie Jędrzejowskim w 2020 r.	113
Tabela 51 Liczba turystów w obiektach noclegowych w latach 2014-2020.....	113
Tabela 52 Liczba udzielonych noclegów w latach 2014-2020.....	114
Tabela 53 Liczba turystów zagranicznych w obiektach noclegowych w latach 2014-2020.....	114
Tabela 54Liczba noclegów udzielonych turystom zagranicznym w latach 2014-2020	114
Tabela 55 Wskaźnik wykorzystania miejsc noclegowych (w %) w latach 2014-2020.....	114
Tabela 56 Analiza SWOT	115
Tabela 57 Miejsce Powiatu Jędrzejowskiego w poszczególnych rankingach.....	118
Tabela 58 Analiza SWOT	118
Tabela 59 Analiza SWOT	121
Tabela 60 Analiza SWOT	123
Tabela 61 Organizacje społeczne w Powiecie Jędrzejowskim.....	124
Tabela 62 Analiza SWOT	125
Tabela 63 Dochody ogółem Powiatu Jędrzejowskiego w latach 2014 i 2019.....	127
Tabela 64 Dochody ogółem i dochody własne Powiatu Jędrzejowskiego na 1 mieszkańca w latach 2014 i 2019 na tle porównywanych jednostek.....	127
Tabela 65 Dochody Powiatu Jędrzejowskiego z tytułu udziałów w podatkach PIT i CIT na 1 mieszkańca w latach 2014 i 2019 na tle porównywanych jednostek	128
Tabela 66 Udział wydatków majątkowych w globalnych wydatkach ogółem Powiatu Jędrzejowskiego w latach 2014-2019 na tle porównywanych jednostek.....	128
Tabela 67 Struktura dochodów Powiatu Jędrzejowskiego w 2019 r. w procentach na tle porównywanych jednostek	129
Tabela 68 Struktura wydatków Powiatu Jędrzejowskiego w 2019 r. w procentach na tle porównywanych jednostek	130
Tabela 69 Prognozowane dochody Powiatu Jędrzejowskiego w latach 2021-2030 w mln zł..	130
Tabela 70 Prognozowane wydatki oraz wynik budżetu Powiatu Jędrzejowskiego w latach 2021-2030 w mln zł.....	131
Tabela 71 Analiza SWOT	131
Tabela 72 Cel strategiczny 1/Cel operacyjny 1.1/Działanie 1.1.1.....	140

Tabela 73 Cel strategiczny 1/Cel operacyjny 1.1/Działanie 1.1.2.....	142
Tabela 74 Cel strategiczny 1/Cel operacyjny 1.1/Działanie 1.1.3.....	143
Tabela 75 Cel strategiczny 1/Cel operacyjny 1.2/Działanie 1.2.1.....	144
Tabela 76 Cel strategiczny 1/Cel operacyjny 1.2/Działanie 1.2.2.....	145
Tabela 77 Cel strategiczny 1/Cel operacyjny 1.3/Działanie 1.3.1.....	147
Tabela 78 Cel strategiczny 1/Cel operacyjny 1.3/Działanie 1.3.2.....	148
Tabela 79 Cel strategiczny 1/Cel operacyjny 1.4/Działanie 1.4.1.....	149
Tabela 80 Cel strategiczny 1/Cel operacyjny 1.4/Działanie 1.4.2.....	150
Tabela 81 Cel strategiczny 2/Cel operacyjny 2.1/Działanie 2.1.1.....	151
Tabela 82 Cel strategiczny 2/Cel operacyjny 2.1/Działanie 2.1.2.....	152
Tabela 83 Cel strategiczny 2/Cel operacyjny 2.1/Działanie 2.1.3.....	153
Tabela 84 Cel strategiczny 2/Cel operacyjny 2.2/Działanie 2.2.1.....	154
Tabela 85 Cel strategiczny 2/Cel operacyjny 2.2/Działanie 2.2.2.....	156
Tabela 86 Cel strategiczny 2/Cel operacyjny 2.2/Działanie 2.2.3.....	158
Tabela 87 Cel strategiczny 2/Cel operacyjny 2.3/Działanie 2.3.1.....	159
Tabela 88 Cel strategiczny 2/Cel operacyjny 2.3/Działanie 2.3.2.....	160
Tabela 89 Cel strategiczny 2/Cel operacyjny 2.4/Działanie 2.4.1.....	161
Tabela 90 Cel strategiczny 2/Cel operacyjny 2.4/Działanie 2.4.2.....	162
Tabela 91 Cel strategiczny 2/Cel operacyjny 2.5/Działanie 2.5.1.....	163
Tabela 92 Cel strategiczny 2/Cel operacyjny 2.5/Działanie 2.5.2.....	164
Tabela 93 Cel strategiczny 2/Cel operacyjny 2.5/Działanie 2.5.3.....	165
Tabela 94 Cel strategiczny 3/Cel operacyjny 3.1/Działanie 3.1.1.....	166
Tabela 95 Cel strategiczny 3/Cel operacyjny 3.1/Działanie 3.1.2.....	167
Tabela 96 Cel strategiczny 3/Cel operacyjny 3.1/Działanie 3.1.3.....	168
Tabela 97 Cel strategiczny 3/Cel operacyjny 3.1/Działanie 3.1.4.....	169
Tabela 98 Cel strategiczny 3/Cel operacyjny 3.1/Działanie 3.1.5.....	170
Tabela 99 Cel strategiczny 3/Cel operacyjny 3.2/Działanie 3.2.1.....	171
Tabela 100 Cel strategiczny 3/Cel operacyjny 3.2/Działanie 3.2.2	172
Tabela 101 Cel strategiczny 3/Cel operacyjny 3.3/Działanie 3.3.1	173
Tabela 102 Cel strategiczny 4/Cel operacyjny 4.1/Działanie 4.1.1	174
Tabela 103 Cel strategiczny 4/Cel operacyjny 4.1/Działanie 4.1.2	176
Tabela 104 Cel strategiczny 4/Cel operacyjny 4.2/Działanie 4.2.1	177
Tabela 105 Cel strategiczny 5/Cel operacyjny 5.1/Działanie 5.1.1	178

Tabela 106 Cel strategiczny 5/Cel operacyjny 5.2/Działanie 5.2.1	180
Tabela 107 Cel strategiczny 5/Cel operacyjny 5.3/Działanie 5.3.1	181
Wykres 1 Struktura ludności wg płci i wieku w Powiecie Jędrzejowskim w 2020 r.	19
Wykres 2 Struktury wieku ludności według ekonomicznych grup wieku w Powiecie Jędrzejowskim w 2015 r. i 2020 r.	20
Wykres 3 Liczba osób pracujących w Powiecie Jędrzejowskim w latach 2014-2019.....	74
Wykres 4 Stopa bezrobocia w Powiecie Jędrzejowskim na tle województwa świętokrzyskiego	76
Wykres 5 Udział osób bezrobotnych według grup wieku w latach 2014-2020 w Powiecie Jędrzejowskim	77
Wykres 6 Osoby bezrobotne według wykształcenia w latach 2014-2019	78
Wykres 7 Zmiany liczby dzieci i młodzieży według funkcjonalnych grup wieku w Powiecie Jędrzejowskim w latach 2014-2019.....	83
Wykres 8 Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem Powiatu Jędrzejowskiego w latach 2014-2019 w %	129
Rys. 1 Powiat Jędrzejowski na mapie województwa świętokrzyskiego	12
Rys. 2 Powiat Jędrzejowski – gminy	14
Rys. 3 Mapa obszaru Powiatu Jędrzejowskiego na tle jednolitych części wód.....	29
Rys. 4 Sieć dróg powiatowych w Powiecie Jędrzejowskim	64
Rys. 5 Graficzne zobrazowanie potoków pojazdów w Powiecie Jędrzejowskim	65